CAPIT.III–SĂRBĂTORI ÎN LUME

INTRODUCERE

SĂRBĂTOARE

Paul Signac: *Dimanche* (Dumineca), 1888–1890

Sărbătoare sau festivitate (lat. „festum - sărbătoare") este o zi deosebită de celelalte zile calendaristice, și care se repetă în mod ciclic.
Cu această ocazie pot avea loc dansuri, mâncăruri festive, spectacole, întreceri sportive.
Aceste sărbători pot fi de natură;
religioasă, ca sărbătorirea unor evenimente religioase;
duminicile, care au diferite rituale, cu procesiuni, peleri-naje;
sărbători naționale când se sărbătorește aniversarea unor **evenimente din trecutul unui popor;**
sărbători sportive ca jocu-rile olimpice;
carnaval fiind un obicei sărbătorit mai intens pe Valea Rinului în Germania sau în Brazilia;
sărbătoarea recoltei;
aniversări onomastice, sau a zilei de naștere;
sărbători cu ocazia botezului, nunții;
sărbători internaționale ca: ziua muncii, ziua copilului sau ziua femeii;

A.- ANUL NOU ÎN LUME

Anul Nou este ziua care marchează începerea următorului an calendaristic.

Stabilirea zilei ca 1 ianuarie să fie data la care să înceapă anul a fost făcută prin lege de către Iulius Caesar în anul 46 î.e.n. Potrivit cu The World Book Encyclopedia (1984), vol. XIV, p. 237: „Romanii i-au dedicat această zi (1 ianuarie) lui Ianus, zeul porților, al intrărilor și al începuturilor. Numele lunii ianuarie provine de la Ianus, care avea două fețe, una îndreptată înainte, iar alta înapoi"

Stabilirea religioasă a datei de 1 ianuarie ca început de an a avut loc pentru prima dată în 1691, de către Papa

Inocențiu al XII-lea. La multe popoare antice din emisfera nordică, anul începea la 1 martie.

În liturghia romano-catolică 1 ianuarie reprezintă o octavă de la Crăciun; astfel, această zi este dedicată Fecioarei Maria. În același timp, în a opta zi de la naștere sunt amintite în Evanghelie (Luca 2,21) tăierea împrejur și botezul, potrivit religiei iudaice, a pruncului Iisus — la fel și în bise-ricile evanghelice. În biserica ortodoxă, la 1 ianuarie este și ziua Sfântului Vasile, episcop de Cezareea Cappadociei

Focuri de artificii în portul din Sydney

În epoca contemporană, Anul Nou este întâmpinat în noaptea de 31 decembrie spre 1 ianuarie — noaptea de Revelion (din limba franceză: Réveillon, ceea ce înseamnă aproximativ „trezire”, aici cu sensul de ospăț la miezul nopții) — cu petarde și artificii; rudelor, prietenilor și cunoștințelor li se fac urări de noroc și sănătate și se urează „La mulți ani!”.

Obiceiuri din trecut

Petrecerile de Anul Nou nu sunt de dată recentă. Unele inscripții antice arată că ele țineau de religiile păgâne în Babilon încă din mileniul al II-lea î.e.n. Fiind sărbătorit la mijlocul lunii martie, Anul Nou era un eveniment foarte important. În The World Book Encyclopedia se spune că oamenii credeau că, „la acea dată, zeul Marduk decidea destinul țării pentru anul următor”. La babilonieni, sărbătoarea Anului Nou ținea 11 zile și includea jertfe, procesiuni și rituri ale fertilității.

Un timp, la romani anul începea tot în luna martie. Totuși, în 46 e.n., împăratul Iulius Caesar a stabilit prin lege ca ziua de 1 ianuarie să fie data la care să înceapă anul. Această zi

era deja închinată lui Ianus, zeul începuturilor, iar acum avea să marcheze și prima zi a anului la romani.

Obiceiuri și tradiții în prezent

Cehii au obiceiul ca de Anul Nou să mănânce supă de linte.

Slovacii bagă sub fața de masă bani sau solzi de pește.

În unele zone din America de Sud, mulți întâmpină noul an stând pe piciorul drept. Alții sună din corn și aruncă petarde.

Grecii fac o prăjitură tradițională în care pun bani. Persoana care găsește banii va avea parte de bucurie tot timpul anului. Acest obicei a fost transmis și în anumite regiuni ale României.

Evreii din Israel mănâncă mere unse cu miere, pentru ca noul an să fie foarte dulce.

Italienii încep cina mâncând o farfurie de linte, iar după toastul pentru noul an se obișnuiește să se arunce cupa pe fereastră.

Spaniolii mănâncă 12 boabe de struguri, însemnând ultimele secunde ale anului, ca ritual pentru atragerea norocului. Obiceiul a fost preluat de numeroase țări latino-americane.

În România, în mod tradițional nu se aruncă nimic din casă în prima zi a Anului Nou pentru că, procedând astfel, o persoană își aruncă norocul. Tot în prima zi din an nu se iese din casă până ce o persoană brunetă nu intră în casa respectivă (potrivit tradițiilor, persoanele brunete aduc noroc și fericire, iar cele roșcate și blonde ghinion). În noaptea dintre ani, oamenii își pun o dorință, pentru că aceasta are toate șansele să se îndeplinească. Noaptea de Revelion este întâmpinată cu mult zgomot (ca în Conu Leonida față cu reacțiunea, de I.L.Caragiale) pentru că zgomotele puternice alungă spiritele rele. Tot de Anul Nou se merge cu capra. Unii oameni desfac șampanie la cumpăna dintre ani, ca să aibă un an mai prosper. Pușcarea petardelor de Anul Nou este practicată de regulă de către cei tineri.Și desigur pe 31 decembrie se colindă cu plugușorul iar pe 1 ianuarie cu sorcova.

Adoptarea datei de 1 ianuarie ca început al anului

Țară (Anul de start):

Veneția (1522); Suedia (1529); Sfântul Imperiu Roman (1544); Spania, Portugalia, Polonia (1556);Prusia, Danemarca și Norvegia (1559); Franța (1564); Țările de Jos de sud (1576); Lorena (1579; Provinciile Unite (1583); Scoția (1600); Rusia (1700); Toscana (1721); Regatul Marii Britanii, Regatul Irlandei și Imperiul Britanic, exceptând Scoția (1752); Thailanda (1041).

AJUNUL ANULUI NOU

Hogmanay (Scoția); Calennig (Țara Galilor); Silvestru (Austria, Cehia, Croația, Franța, Germania, Israel, Italia, Polonia, Slovacia, Slovenia, Ungaria); Réveillon de la Saint-Sylvestre (Franța și Brazilia); Old Year's Night (Caraibe și Islanda); Ano Novo (Brazilia, Portugalia); Año Nuevo (America Latină);

Alte denuiri:

Nochevieja (Spania); Cap d'Any (Zonele catalane); Oud en Nieuw (Olanda, Belgia, Surinam, Antilele Olandeze); Uusivuosi (Finlanda); Nyårsafton (Suedia)

Sărbătorit de	**toată lumea**
Data	31 decembrie
Festivități	adunări sociale
Observări	ultima zi a anului din calendarul gregorian
Asociere	Anul Nou

Ajunul Anului Nou, Revelionul sau Sfântul Silvestru este ziua de 31 decembrie, ultima zi a anului din calendarul gregorian. În societățile moderne, Ajunul Anului Nou este sărbătorit în adunări sociale, în timpul cărora participanții dansează, mănâncă, consumă băuturi alcoolice și urmăresc focuri de artificii care marchează începutul noului an, dar din cauza pandemiei Covid-19, în anul 2021 nu au fost focuri de artificii, petreceri, etc., în majoritatea țărilor din lume.

În România

Pe 31 decembrie, în România, sătenii merg cu plugușorul din casă în casă pentru a ura lumea de Anul Nou, dorindu-le un „prosper nou an” (La mulți ani!).

În această zi se pregătesc bucate alese, băuturi pe măsura evenimentului care urmează, adică Revelionul, și se pun la punct detaliile prin care se trimit felicitări și urări. În diferite zone ale României se practică jocuri cu măști (dansul mascaților) sau se cântă Sorcova de unde vine și sorcovitul (agitarea unei baghete pentru urări), unde se urează ca anul ce vine să fie mai bogat și mai norocos. Sorcovitul poate fi și prilej de blesteme.

Portal: Anul Nou

Anul Nou este ziua care marchează începerea următorului an calendaristic. Stabilirea religioasă a datei de 1 ianuarie ca început de an a avut loc pentru prima dată în 1691, de către Papa Inocențiu al XII-lea. Înainte de această dată, Crăciunul avea rolul începutului de an nou.

În liturghia romano-catolică 1 ianuarie reprezintă o octavă de la Crăciun; astfel, această zi este dedicată Fecioarei Maria. În același timp, în a opta zi de la naștere sunt amintite în Evanghelie (Luca 2,21) tăierea împrejur și botezul, potrivit religiei iudaice, a pruncului Iisus — la fel și în bisericile evanghelice. În biserica ortodoxă, la 1 ianuarie este și ziua Sfântului Vasile, episcop de Cezareea Cappadociei.

În epoca contemporană, Anul Nou este întâmpinat în noaptea de 31 decembrie spre 1 ianuarie — noaptea de Revelion (din limba franceză: Réveillon, ceea ce înseamnă aproximativ „trezire”, aici cu sensul de ospăț la miezul nopții) — cu petarde și artificii; rudelor, prietenilor și cunoștințelor li se fac urări de noroc și sănătate și se urează „La mulți ani!”.

Moș Gerilă este un personaj legendar asemănător lui Moș Crăciun și Moș Nicolae. În tradițiile rusești, Moș Gerilă are origini pre-creștine și se numește Ded Moroz

Moș Gerilă, acolo unde s-a încetățenit și a fost acceptat, venea în ajunul Anului Nou, în seara de 31 decembrie.

În perioada influenței Uniunii Sovietice asupra Europei de Est, regimurile comuniste au încercat să-l introducă în tradițiile locale pe Moș Gerilă ca substitut al celorlalți doi moși, în tentativa lor de a înlătura rolul religiei din tradiții și de a laicize forțat cultura acestor țări.

Anul Nou, "inventat" în Babilon,

Anul Nou este sărbătorit în întreaga lume, dar în mod diferit de către fiecare popor. Anul Nou era sărbătorit de babilonieni acum 6000 de ani, la prima lună nouă de după solstiţiu. Festivalul dura 11 zile, în fiecare zi desfăşurându-se diverse activităţi, apoi oamenii îşi stabileau scopuri pentru noul an.

Austria - La salonul imperial s-a păstrat tradiţia balului de pe vremea habsburgilor, astfel încât la miezul nopţii se aud acordurile „Dunării albastre” şi ale operetei „Liliacul” de Johann Strauss. Pe masa festivă se află carne de purcel - semn de noroc - iar mesele se decorează cu purceluşi din ciocolată.

Belgia - De 1 ianuarie, în Liege, se păstrează obiceiul de a mânca, în familie, choucroute (un fel de varză murată cu cârnaţi), fiecare persoană având sub farfurie, în mână sau în buzunar o monedă.

Brazilia - Oamenii întâmpină noul an cu lenjerie intimă foarte vesel colorată (nuanţe de roşu şi galben). Pe bulevardul Paulista din oraşul Sao Paulo sunt aprinse focuri în aer liber la miezul nopţii.

Danemarca –

În Danemarca Regina Margareta a II-a a folosit discursul său tradițional de Anul Nou pentru a anunța că va abdica la 14 ianuarie, după 52 de ani de conducere, și că va fi urmată pe tron de fiul său cel mare, prințul moștenitor Frederik.

Cel mai cunoscut obicei este acela de a sparge farfurii în uşa vecinilor, existând convingerea că familia care are cele mai multe cioburi în faţa uşii va avea parte şi de cel mai mult noroc în noul an.

Ecuador - Se confecţionează sperietori de ciori cărora li se dă foc la miezul nopţii, sperând că astfel va fi distrus răul acumulat în cele 12 luni trecute, deschizând calea către fericire.

Franţa –

În Franța președintele Emmanuel Macron a declarat că 2024 va fi "anul mândriei franceze", marcat de Jocurile Olimpice de vară 2024 găzduite de Paris și de redeschiderea catedralei Notre-Dame după un incendiu devastator.

Trecerea în Anul Nou - numită „le Réveillon” - este marcată în mod festiv, cu ţinute elegante, cu preparate fine, de lux, cu şampanie şi cadouri.

Grecia - Preparatul tradiţional este „Vasilopita” - o pâine în interiorul căreia a fost ascuns un bănuţ înainte de a o băga la cuptor. Pâinea se taie exact la miezul nopţii şi cine primeşte bucata cu premiul va avea noroc în noul an.

Irlanda - Tinerele fete cred că noaptea dintre ani este un prilej să-şi găsească adevărata dragoste, aşa că pun vâsc sub pernă, visând la momentul când îşi vor cunoaşte alesul.

Italia - În noaptea de Anul Nou, numită „Capodanno”, se pun pe masă mâncăruri speciale, despre care se spune că aduc bogăţie şi abundenţă. Anul Nou este întâmpinat printr-un obicei special la Napoli, care constă în a arunca pe fereastră obiecte vechi, simboluri ale anului care a trecut.

Olanda - „Oudejaarsdag” („ziua anului trecut” - 31 decembrie) este sărbătorită prin multe focuri de artificii, care încep în zori şi ţin până târziu în noapte.
Portugalia - În noaptea dintre ani există obiceiul (mai ales în insula Madeira) să se mănânce 12 smochine, care simbolizează 12 dorinţe pentru anul ce vine.
Rusia - Se deschid uşile şi ferestrele pentru ca noul an să intre în casă. De asemenea, pe masă se pune o băutură făcută din votcă, suc de lămâie şi apă de la robinet numită „apă murdară”, care se bea pentru a înlătura ghinionul în noul an.
Scoţia - Anul Nou este numit „Hogmanay”, iar în unele sate sunt aprinse suluri de smoală, care sunt lăsate apoi să se rostogolească pe străzi. Astfel, anul vechi este ars şi celui nou îi este permis să vină.
Spania - Oamenii mănâncă 12 boabe de struguri la miezul nopţii dintre ani, fiecare boabă reprezentând o lună din anul ce urmează. În funcţie de cât de dulce este, aşa va fi şi luna respectivă: mai bună sau mai dificilă.
SUA - Anul Nou este aşteptat pe străzile oraşelor. La miezul nopţii, sună clopotele şi sirenele, cerul este inundat de artificii şi toată lumea strigă într-un glas „Happy New Year!”. În New York, momentul cel mai aşteptat este coborârea globului de cristal în Times Square, acest obicei datând din 1907.
Turcia - Trecerea în noul an este marcată printr-o sărbătoare a alimentelor tradiţionale turceşti, când se face un schimb de cadouri între participanţi.

În cea mai mare parte, lumea funcționează după calendarul gregorian, cu 365 de zile sau 12 luni pe an și ani bisecți. Anul se încheie la 31 decembrie și începe la 1 ianuarie, de Anul Nou. Dar există mai multe popoare care sărbătoresc, de asemenea, ziua de Anul Nou mai târziu în an. Aceste culturi urmează calendare lunare, solare și alte calendare hibride pentru a spune timpul.

Anglia

Londra a întâmpinat Anul Nou în sunetele clopotului Big Ben din turnul Westminster, cu focuri de artificii, cu știri care au reamintit încoronarea regelui Charles al III-lea în luna mai 2023.

În discursul său tradițional de sfârșit de an cancelarul german Olaf Scholz a precizat că 2023 a adus mai mult suferință și vărsare de sânge. Poliția germană a reținut trei

suspecți în cazul unui presupus complot islamist pentru a ataca faimoasa catedrală din Köln, în noaptea de Anul Nou.

Londra a întâmpinat Anul Nou în sunetele clopotului Big Ben din turnul Westminster, cu focuri de artificii, cu știri care au reamintit încoronarea regelui Charles al III-lea în luna mai 2023.

Germania

În discursul său tradițional de sfârșit de an cancelarul german Olaf Scholz a precizat că 2023 a adus mai mult suferință și vărsare de sânge. Poliția germană a reținut ieri trei suspecți în cazul unui presupus complot islamist pentru a ataca faimoasa catedrală din Köln, în noaptea de Anul Nou.

Care sunt popoarele care nu sărbătoresc Anul Nou pe 1 ianuarie?

China, Coreea, –în una din zilele perioadei 21 ianuarie – 21 februarie, zi care se stabilește pentru fiecare an; Bali – 23 martie; Iran – 20 martie; Ugaadhi (Anul Nou Telegu și Kannada) – 22 martie; Anul Nou Sinhala și Tamil – 14 aprilie; Puthandu (Anul Nou Tamil) – 14 aprilie; Rosh Hashanah (Anul Nou evreiesc) – 15-17 septembrie; Ra's as-Sanah al-Hijrīyah (Anul Nou islamic) – 19 iulie; Anul Nou al aborigenilor Murador – 30 octombrie

Anul Nou balinez (Insula Bali)

Anul Nou balinez marchează prima zi din calendarul Saka, unul lunar, după care se ghidează majoritatea comunităţilor din Bali şi Java. Spre deosebire de toate celelalte popoare, care întâmpină un an nou cu muzică, zgomot, artificii, mese întinse, balinezii se închid, la propriu, în casă, şi meditează. Anul Nou al acestei culturi se numeşte Nyepi şi este un prilej de reflecţie şi odihnă. Cea mai mare parte a insulei este închisă, inclusiv turiştii având restricţii în a ieşi din hoteluri. Se întrerupe şi curentul electric, totul este închis – inclusiv magazinele, aeroporturile, toată lumea stă acasă, nu emit nici posturile de radio, nici cele de televiziune. În schimb, ajunul Anului Nou este sărbătorit cu ritualuri ce implică focuri mari, peste tot, în care sunt arşi „demonii". Totodată, oamenii ies în stradă şi oferă ofrande bogate zeilor pentru a-i proteja de spiritele rele.

Insula Bali se află în centrul arhipelagului indonezian, şi este singura cu o populaţia majoritar non-musulmană, din cele peste 17.000 de insule. Peste 93% dintre balinezi sunt adepţi ai hinduismului balinez, o formă unică a hinduismului, influenţată

de-a lungul veacurilor de credinţele locale. Pentru că pe insulă se regăsesc peste 20.000 de temple, iar ritualurile şi credinţele balinezilor se regăsesc în fiecare aspect al vieţii, Bali este cunoscută şi sub numele de Insula Zeilor. Următorul Nyepi, cunoscut şi ca „Ziua Tăcerii", va fi celebrat pe 28 martie.

Anul Nou Japonez este o festivitate anuală, o tradiție relativ recentă din Japonia. Începând cu anul 1873, Anul Nou Japonez a fost sărbătorit în conformitatea cu calendarul gregorian, pe data de 1 ianuarie a fiecărui an, zi care poartă numele de Ganjitsu?. Există foarte multe tradiții specifice acestui festival: tradițiile budiste, mâncărurile tradiționale (osechi) și decorațiunile.

Aspecte generale

Anul Nou Japonez este considerat a fi cea mai importantă festivitate japoneză. Pentru acesta sărbătoare care durează trei zile (1, 2 și 3 ianuarie), pregătirile intense se fac din timp și includ: curățarea casei, prepararea mâncărurilor tradiționale și aprovizionarea pentru o săptămână întreagă, deoarece pe parcursul sărbătorii toate magazinele sunt închise.

Cele mai multe familii sărbătoresc Anul Nou până pe 7 ianuarie, când încep să se deschidă magazinele.

Una dintre cele mai importante pregătiri obligatorii este decorarea intrării caselor și a edificiilor, pentru care se utilizează ramuri de brad, pin, bambus și ferigă; decorația poartă denumirea de Kadomatsu.

La cumpăna dintre ani, clopotele marilor temple din Japonia sună de 108 ori pentru a vesti plecarea vechiului an, și simbolizează cele 108 păcate umane din religia budistă. Tradiția poartă denumirea de Joya no Kane.

Finalul lunii decembrie și începutul lunii ianuarie sunt cele mai ocupate luni pentru serviciul poștal japonez, deoarece în această perioadă se respectă tradiția trimiterii scrisorilor de Anul Nou către rude și prieteni, denumită nengajō. În medie, fiecare casă primește aproximativ 50-100 de scrisori de Anul Nou. De asemenea, copii primesc de la adulți (părinți, bunici, unchi și mătuși) bani sau daruri, tradiție care poartă numele de otoshidama, iar suma de bani oferită depinde de vârsta copilului.

Mâncare tradițională

Mâncărurile tradiționale consumate de Anul Nou poartă numele de *osechi-ryōri* sau simplu *osechi*, servite în cutii denumite *jubako*, iar acestea sunt foarte similare ca aranjament cu cutiile

bentō.[9][10] Există multe varietăți, de la alimente dulci la sărate, iar multe dintre acestea sunt doar regionale.

Osechi-ryōri, o mâncare specifică Anului Nou Japonez

Zōni, o supă ce conține mochi și pește prăjit

Alte mâncăruri populare de Anul Nou sunt ozōni (o supă ce conține turtele de orez *mochi* și alte ingrediente, printre care legume și tofu), , zenzai, sashimi și sushi.

Un desert specific pentru această perioadă este *mochi*, turte confecționate prin lovirea boabelor de orez lipicios (*mochigome*). Din *mochi* rotunde se realizează o decorațiune tradițională pentru Anul Nou, denumită *kagami mochi*.

Anul Nou numit şi Shogatsu este cea mai importantă sărbătoare din calendarul japonez. Zilele de sărbătoare sunt considerate între 1- 3 ianuarie şi în această perioadă majoritatea companiilor, magazinelor, şcolilor şi oficiilor guvernamentale sunt închise.

Pregătirile de Anul Nou încep de la jumătatea lunii decembrie sau încă din luna noiembrie când se achiziţionează sau se confecţionează cărţile poştale numite nengaiyo. Cele destinate partenerilor de afaceri sunt procurate din comerţ, în schimb pentru familie de obicei sunt confecţionate manual. De obicei aceste felicitări ilustrează sub forma unei caricaturi animalul care reprezintă anul viitor, în zodiac. Persoana care le trimite adaugă alături un scurt mesaj scris de mână, pe spatele felicitării, prin care este manifestată mulţumirea pentru ajutorul acordat în timpul anului trecut şi speranţa că acesta va continua în anul ce vine. Aceste felicitări sunt păstrate de serviciu poştal, şi trimise apoi toate în ziua de Anul Nou, (de obicei angajează studenţi în regim de colaborare pentru a putea trimite cantitatea mare de scrisori).

În timp ce se apropie sfârşitul anului, japonezii petrec câteva zile făcând curăţenie în toată casa, acest eveniment care se numeşte o-soij. După curăţenie se începe decorarea caselor

cu ornamente specifice cum ar fi Shimekezari – o frânghie de paie cu diferite decoraţii şi Kadomatsu – un aranjament din crengi de pin şi bambus, dispuse în faţa uşii de la intrare pentru a purifica casa la venirea anului nou. Uneori sunt decorate şi maşinile cu ornamente din pin sau bambus. Tot în această perioadă se face curăţenie şi în temple.

De Anul Nou, sunt organizate petreceri numite bonenkai – de obicei între colegii de firmă, pentru a uita grijile şi necazurile din anul ce a trecut şi de a primi noul an cu mintea liberă.

În timpul sărbătorilor copiii primesc o sumă de bani, aşa numita Otoshidama, oferită de părinţi în plicuri special decorate.

La miezul nopţii de la templele budiste se pot auzi clopotele care bat de 108 ori (de opt ori pentru anul vechi şi de 100 ori pentru anul ce vine), invocând astfel Anul Nou. Oamenii se aduna la temple, pentru prima vizită pe Anul Nou, pun bani într-o cutie special amenajată şi apoi îşi adună mâinile şi se roagă pentru siguranţă, fericire şi bunăstarea familiei; după rugăciune, majoritatea oamenilor îşi citesc soarta, răvaşul primit fiind apoi agăţat de un pom. Înainte de a pleca de la templu toată lumea îşi cumpără un talisman numit Omamori, care are rol de protecţie împotriva bolilor, accidentelor şi dezastrelor.

După sărbătorirea Anului Nou petrecăreţii merg la culcare, sperând să viseze Muntele Fuji, considerat semn de bun augur pentru anul ce vine. Trezirea înainte de răsăritul soarelui este considerată foarte importantă, astfel admirarea primului răsărit (hatsu-hinode) fiind cel mai bun mod de a începe anul. Canalele de televiziune se întrec să transmită primul răsărit din diferite puncte din ţară.

La 2 ianuarie are loc anual Ippan Sanga, ceremonia prin care publicul poate oferi felicitări cu ocazia anului nou familiei regale. Suveranul japonez iese la balconul reşedinţei, însoţit de soţia sa, urându-le, la rândul lor, un an nou fericit supuşilor. Este una din cele două ocazii din timpul anului în care publicul are acces în grădina Palatului imperial. Pentru acesta, însă, trebuie făcute programări cu trei ani înainte, numărul vizitatorilor fiind limitat.

Kagami Biraki marchează încheierea seriei de ritualuri dedicate Anului Nou, pe departe cea mai importantă sărbătoare japoneză, ce are loc în a doua zi de duminică din luna ianuarie. Traducerea literală a sintagmei Kagami Biraki este ‘Oglinda

Deschisă', dar sărbătoarea este cunoscută sub denumirea de 'Ceremonia Tăierii Orezului' datorită ritualului oferirii unor prăjituri rotunde din orez, denumite Mochi. Sărbătoarea are la bază o legendă japoneză despre un zeu care a căzut în dizgraţia celorlalte divinităţi din cauza firii sale nemiloase. Alungat, zeul s-a retras într-o peşteră izolată unde a dat peste un obiect asemănător unei oglinzi care l-a forţat să se uite la reflecţia sa şi să se autoanalizeze.

După mulţi ani de cugetare, zeul s-a întors, complet schimbat, la celelalte divinităţi. Sensul profund al acestei legende se referă la puterea autocunoaşterii şi a introspecţiei.

Anul Nou în Coreea

Anul Nou pentru coreeni este sărbătorit tot după calendarul lunar şi se numeşte Seollal. Ziua Anului Nou coreean cade, de obicei, atunci când apare a doua lună nouă după solstiţiul de iarnă Este vorba despre o sărbătoare foarte importantă, astfel că ea ţine trei zile şi are un întreg ritual. Familiile se reunesc pentru a-şi cinsti, în primul rând, strămoşii: în prima zi se merge la casa părintească, în a doua zi se sărbătoreşte, iar în ultima zi urmează întoarcerea acasă.

Mâncarea este foarte importantă, pentru că face parte din ritual; masa trebuie să fie bogată, felurile de mâncare variate şi colorate. Se fac o mulţime de cumpărături în acest sens, cu toată agitaţia şi cheltuielile aferente. Prin urmare, perioada Seollal-ului reprezintă cel mai aglomerat (şi cel mai profitabil) sezon pentru magazine. În ajunul sărbătorii, membrii familiei se adună împreună şi gătesc pentru Seollal. Mâncărurile pentru ritualurile ancestrale sunt pregătite cu grijă, întrucât coreenii cred că spiritele strămoşilor se întorc din lumea cealaltă ca să guste din bucate, care trebuie să aibă şi un aspect atrăgător. Cel mai important fel de mâncare de Seollal este "tteokguk", iar de obicei se găsesc, pe lângă acesta, alte 20 feluri, ce includ legume, carne, clătite coreene, peşte şi fructe.

În dimineaţa sărbătorii se îndeplinesc ritualurile specifice, iar membrii familiei au şi haine tradiţionale. Toate mâncărurile se pun pe masă, alături de o tăbliţă comemorativă, se fac rugăciuni şi plecăciuni în cinstea strămoşilor.

Pentru că toată lumea vrea să ajungă acasă la părinţi, aglomeraţia este foarte mare în perioada respectivă. Traficul duce la întârzieri de câteva ore, astfel că majoritatea coreenilor preferă trenul – iar rezervările pentru acest mijloc de transport se fac din timp, cu cel puţin o lună înainte de Seollal.

Anul Nou în Tibet se numeşte Losar şi se sărbătoreşte la sfârşitul lui ianuarie sau începutul lui februarie, când este lună nouă. Ultimele două zile ale vechiului an se numesc Gutor şi se petrec făcându-se pregătiri pentru noul an. Prima zi din Gutor este folosită pentru curăţarea casei, în special a bucătăriei, cea mai importantă încăpere. Există anumite feluri de mâncare speciale pentru Anul Nou precum „supa nouă" preparată din 9 ingrediente (carne, grâu, orez, cartofi dulci, brânză, mazăre, ardei verzi, fidea şi ridichi). A doua zi de Gutor se practică ceremonii religioase. Se merge la mănăstiri şi se dau daruri la călugări, se aruncă pocnitori şi se folosesc torţe pentru a alunga spiritele rele din preajma caselor. În ziua de Anul Nou, oamenii se trezesc devreme, se îmbăiază, se îmbracă, apoi onorează zeii în sanctuarele din casele lor şi le oferă ofrande. De asemenea, în această zi se fac cadouri în familie.

Anul Nou în Cambodgia

Festivalul pentru sărbătorirea Anului Nou (denumit Chaul Chnam Thmey, care în traducere ar însemna intrarea în noul an) începe pe data de 12, 13 sau 14 aprilie conform calendarului gregorian şi durează de trei zile, fiecare zi având denumire şi activităţi specifice. În cinstea acestui eveniment oamenii îşi fac curăţenie în case şi apoi le decorează. Se realizează un altar pentru spiritul lui Tevada Chhnam Thmey care se presupune că vine pe Pământ în această perioadă a anului. Altarul este realizat dintr-o statuie a lui Budha, flori, lumânări, tămâie, un bol cu apă parfumată, mâncare şi băutură.

În prima zi, numită şi Maha Sahgkrant, oameni merg la mânăstire să se roage şi să participe la ceremonii, ocazie cu care este adusă mâncare şi ofrande călugărilor. Tot în această zi în interiorul mânăstirii sunt ridicate nişte movile din nisip, decorate cu cinci steaguri, unul în mijloc şi celelate patru pe margini; la mânăstiri pe durata festivalului se joacă diferite jocuri tradiţionale (Tug-Of-War, Angkunh şi Boh Choong).

Ziua a doua, numită Vana Bat, este ziua reuniunii de familie, se fac vizite, urări de bine şi sunt oferite daruri în special părinţilor şi bunicilor în semn de respect. Tot în această zi familiile merg din nou la mânăstire şi le cer călugărilor să se roage, de data aceasta şi pentru cei dispăruţi.

În ziua a treia, Loeung Sack, călugării binecuvântează movilele, iar statuile lui Budha din case şi de la mânăstiri sunt spălate, cu apă parfumată. Acest obicei se spune că, odată practicat, va aduce fericire, noroc şi viaţă lungă şi ploaie în anul

care vine. Tot în această zi, în semn de respect faţă de părinţi, copiii le spală acestora picioarele.

Anul Nou în Thailanda este numit Songkran, durează trei zile şi se sărbătoreşte în luna aprilie conform calendarului gregorian. Obiceiurile diferă de la regiune la regiune, dar cea mai interesantă este aruncarea cu apă. Oamenii se stropesc fără să ţină cont de diferenţa de vârstă sau de superioritatea adversarului, acest obicei având loc de sute de ani, pentru ca anul care vine sa fie ploios.

Se vizitează mănăstirile, credincioşii se roagă aducând ofrande precum orez, fructe, şi dulciuri sau mâncare pentru călugări. Un alt obicei pentru a aduce noroc este eliberarea unei păsări din colivie sau a unui peşte din acvariu. Peştii sunt duşi la mare şi sunt eliberaţi toţi în acelaşi timp. Foarte populare sunt şi concursurile de frumuseţe sau construirea castelelor de nisip. Sunt practicate sporturi tradiţionale ca hoop-takraw sau jocul cu beţele dar şi o mare varietate de jocuri populare şi spectacole. Un alt obicei foarte important este spălarea statuilor lui Budha.

Anul Nou în Vietnam, Anul Nou este numit "Tet Nguyen Dan", sau, mai simplu, "Tet". El începe pe 21 ianuarie sau 19 februarie, în funcţie de an. Vietnamezii cred că un zeu stă în fiecare casă, iar în ziua de Anul Nou se duce la cer. Acolo, el spune cât de bun sau rău a fost fiecare membru al familiei în anul care a trecut. Zeul călătoreşte pe spatele unui crap, de aceea vietnamezii obişnuiesc ca de Anul Nou să cumpere un crap viu, căruia îi dau drumul în râu.

Anul Nou în Iran

Iranienii sărbătoresc Anul Nou sau Anul Nou Persan pe 21 martie şi îl numesc Nowruz („noua zi"). Cu câteva săptămâni înainte de această dată, oamenii pun seminţe de grâu la încolţit, în vase speciale. Până la sosirea anului nou, grâul creşte şi simbolizează primăvara şi viaţa nouă care începe.

Nowruz este o sărbătoare comemorată de peste trei milenii de ani, extrem de iubită de iranieni – de aceea, UNESCO a înscris sărbătoarea drept "aspect intangibil al moştenirii culturale de origine persană". Calendarul iranian în uz începe anul cu această sărbătoare, ţinută în prima zi a primăverii (la echinocţiul de primăvară), ce simbolizează renaşterea naturii. În Iran şi alte regiuni care au făcut parte din Imperiul Persan antic (Azerbaijan, Pakistan, Turcia, Afganistan, Tajikistan şi Uzbekistan) oamenii sărbătoresc venirea primăverii prin jocuri, cântece şi dansuri.

Iranienii primesc două săptămâni libere, care încep în ziua sărbătorii. În acest interval se fac vizite şi excursii, oamenii îşi cumpără haine noi şi fac curăţenie în case.

Anul Nou în India

Diwali, Festivalul Luminilor

Festivalul de Anul Nou în India se numeşte Diwali şi este un festival al luminilor. Acesta se sărbătoreşte diferit în diferitele părţi ale Indiei. Pentru hinduşii din nord, Diwali este sfârşitul anului vechi şi începutul celui nou. Timp de 3 zile la sfârşitul lui octombrie sau începutul lui noiembrie, toate satele şi oraşele strălucesc în mii de lumini. Casele lor sunt împodobite cu mici lămpi cu petrol numite diwa. Aceste mici lumini se găsesc în temple, case, de-a lungul pervazelor ferestrelor şi aleilor din grădini. În oraşe se folosesc lumini electrice pentru a lumina clădirile. Acestea se folosesc pentru a alunga răul şi a-l înlocui cu binele. Oamenii încearcă să finalizeze toate treburile neterminate, pentru că Diwali marchează sfârşitul anului.

Oamenii de afaceri plătesc toate datoriile şi noile registre sunt binecuvântate înainte de Anul Nou. Este un timp pentru noi începuturi. Oamenii cumpără lucruri noi pentru casă, noi unelte sau chiar haine, cei care îşi permit. Se trimit felicitări şi se fac daruri. Se fac planuri pentru Noul An şi uită toate conflictele, căci acesta este un timp al bunătăţii şi generozităţii. Chiar şi animalele de povară sunt spălate şi împodobite pentru festival. Diwali este şi un festival religios. Hinduşii credeau în zeul prinţ Rama. Acesta şi-a pierdut regatul şi soţia i-a fost răpită de un demon pe nume Ravana. După multe bătălii cu acesta, ajutat de maimuţa războinică Hanuman, el l-a învins pe Ravana şi şi-a recuperat soţia. Hinduşii sărbătoresc sfârşitul fericit al acestei poveşti. Ei îşi amintesc tristeţea şi triumful lui Rama precum şi încoronarea lui. Binele învingând răul, lumina învingând întunericul. Lakshmi, zeiţa bunăstării şi a norocului, este de asemenea sărbătorită în această perioadă. Lămpile aprinse îi arată drumul spre case, astfel că ea poate binecuvânta şi aduce noroc pentru tot anul. În temple şi în casele oamenilor, imaginile zeilor sunt decorate cu flori şi la picioarele statuilor zeilor se pun fructe ca ofrandă, în timp ce se spune o rugăciune. În temple au de asemenea loc ceremonii unde se citeşte povestea lui Rama şi a soţiei sale, cu o lună înaintea festivalului de Anul Nou. Se cântă cântece sacre numite Bhajans şi dansatorii execută o ceremonie numită arti în care o lampă este legănată în dreptul imaginilor zeilor.

Anul Nou în Sri Lanka Locuitorii încep să sărbătorească Anul Nou în aprilie, când Soarele se mişcă din Casa Peştilor în Casa Berbecului. Acesta cade, de obicei, pe 13 sau 14 aprilie. Hinduşii obişnuiesc să facă desene din pudră colorată în faţa casei, la începutul noului an, pentru a întâmpina rudele sau prietenii.

Anul Nou islamic

Anul nou islamic sau Hijri este un eveniment cultural prin care musulmanii sărbătoresc prima zi din Muharram, prima lună din calendarul Islamic. Mulți musulmani comemorează în aceasta zi Hajira sau migrația lui Mahomed în orașul Medina.

Ra's as-Sanah al-Hijrīyah este celebrarea anului Hijri.

Datele Anului nou islamic

1410 AH: 2 august 1989
1411 AH: 23 iulie 1990
1412 AH: 12 iulie 1991
1413 AH: 1 iulie 1992
1414 AH: 20 iunie 1993
1415 AH: 10 iunie 1994
1416 AH: 30 mai 1995
1417 AH: 19 mai 1996
1418 AH: 8 mai 1997
1419 AH: 28 aprilie 1998
1420 AH: 17 aprilie 1999
1421 AH: 5 aprilie 2000
1422 AH: 26 martie 2001
1423 AH: 15 martie 2002
1424 AH: 4 martie 2003
1425 AH: 22 februarie 2004
1426 AH: 10 februarie 2005
1427 AH: 31 ianuarie 2006
1428 AH: 20 ianuarie 2007
1429 AH: 10 ianuarie 2008
1430 AH: 29 decembrie 2008
1431 AH: 18 decembrie 2009
1432 AH: 7 decembrie 2010
1433 AH: 26 noiembrie 2011
1434 AH: 15 noiembrie 2012
1435 AH: 4 noiembrie 2013
1444 AH: 30 iulie 2022
1445 AH: 19 iulie 2023

Anul Nou în China

Chinezii, de exemplu, vor începe dependent de numele anului din zodiacul chinezesc. Conform tradiţiei, ordinea zodiilor este inspirată din ordinea în care animalele s-au înfăţişat în faţa lui Buddha.

La chinezi, Anul Nou este sărbătorit cu mare fast, după calendarul lunar. De fapt, sunt mai multe sărbători, una după alta. Totul începe cu „Sărbătoarea Primăverii", o zi de mulţumire şi recunoştinţă pentru lucrurile bune primite în anul care s-a încheiat – o tradiţie cu o istorie de circa 4.000 de ani. Punctul culminant este, desigur, ultima seară a anului şi prima zi a primei luni din Anul Nou.

Masa din seara de Revelion este numită "Masa Reîntregirii" şi reprezintă un moment important pentru fiecare casă. Indiferent unde se află, toţi membrii familiei încearcă să se întoarcă la casa părintească, pentru a fi împreună la ultima

masă a anului. Există consemnări istorice potrivit cărora chiar şi cei aflaţi în închisoare erau eliberaţi în noaptea de Revelion, pentru a fi alături de familie.

Fiind atât de importantă, această masă este bogată şi copioasă, cuprinzând de obicei peste 10 feluri de mâncare, din care nu lipsesc brânza de soia şi peştele. Cel mai important este, însă, colţunaşul cu o monedă în interior, pentru că cel care o găseşte va avea noroc în anul ce începe.

În prima zi a Noului An, oamenii se îmbracă cu haine noi, fac vizite rudelor şi prietenilor sau primesc invitaţi şi îşi urează reciproc Xin Nian Hao („La Mulţi Ani!”).

În China, este o sărbătoare națională în care majoritatea lucrătorilor au o vacanță de o săptămână. Anul Nou este marcat de reuniuni de familie, care provoacă milioane de strămutări în țară.

Cu câteva zile înainte de petrecere se face curăţenie în casă, presupunându-se că astfel sunt „măturate” urmele de ghinion. Ferestrele şi uşile sunt vopsite şi apoi decorate cu ornamente de hârtie, dar şi cu versuri pe teme precum fericirea, bunăstarea şi viaţa lungă. Potrivit datinilor populare chinezeşti, sărbătoarea durează până în ziua de 15 a primei luni, care marchează „Sărbătoarea Lampioanelor”. La această procesiune stradală participă numeroşi oameni care cântă, dansează şi duc lampioane urmând un imens dragon. Acest convoi se presupune că luminează drumul Anului Nou. Atmosfera sărbătorească culminează în ultima seară a anului, care este Revelionul şi în prima zi a primei luni care este Anul Nou.

La începutul festivalului, familiile chinezilor își deschid ferestrele și ușile caselor, astfel încât să iasă toate lucrurile rele pe care le-a adus anul precedent. Între timp, în spațiile deschise, străzile sunt pline de felinare roșii și există parade de dragoni și lei pentru a alunga spiritele rele. În plus, cu ocazia anului câinelui, în magazine sunt vândute tot felul de obiecte legate de silueta acestuia.

China este un stat multinaţional în care conlocuiesc 56 de comunităţi etnice. Fiecare naţionalitate are tradiţii diferite în legătură cu Anul Nou, dar pentru toate naţionalităţile masa din seara de Revelion, numită ‘Masa Reîntregirii’, reprezintă un moment important pentru fiecare familie. Indiferent unde se află, toţi membrii familiei încearcă să se întoarcă la casa părintească pentru a servi împreună ultima masă a anului.

Există consemnări istorice potrivit cărora chiar şi cei pedepsiţi cu închisoare erau eliberaţi pentru noaptea de Revelion, pentru a fi alături de familie. Anul Nou Chinezesc este cea mai importantă sărbătoare tradițională a chinezilor. Festivalul începe de obicei în prima zi din prima lună din calendarul chinezesc și ia sfârșit cu Festivalul Lampioanelor care are loc în a cincisprezecea zi. Ajunul Anului Nou Chinezesc este denumit Chūn Jié.

Originea sărbătorii este veche de secole și este înconjurată de mai multe legende și obiceiuri. În vechime, perioada aceasta era una în care oamenii reflectau despre cum s-au purtat și în ce au crezut mai mult în anul trecut.

Mâncăruri de Anul Nou Chinezesc

Anul Nou Chinezesc la Manchester

Anul Nou Chinezesc se sărbătorește în țări și teritorii cu populație chinezească mare, cum ar fi Republica Populară Chineză, Hong Kong, Taiwan, Macau, Vietnam, Singapore, Indonezia, Malaezia, precum și în cartierele chinezești din orașele din toată lumea. Anul Nou Chinezesc este considerat a fi o mare sărbătoare în China și a avut de-a lungul timpului o influență asupra sărbătoririi Anului Nou de către popoarele învecinate, precum și asupra culturilor cu care a intrat cea chineză în contact, cum ar fi coreenii (Seollal), tibetanii și bhutanezii (Losar), mongolii (Tsagaan Sar), vietnamezii (Tết) și japonezii înainte de 1873 (O-shōgatsu).

În țări cum ar fi Australia, Canada și SUA, deși Anul Nou Chinezesc nu este o sărbătoare oficială, etnicii chinezi o sărbătoresc, iar poșta emite timbre tematice.

Pe teritoriul Chinei, obiceiurile și tradițiile regionale cu această ocazie sunt foarte diverse. Oamenii cumpără cadouri, decorațiuni, material textil, hrană și îmbrăcăminte. Există un obicei ca fiecare familie să facă o curățenie generală în casă pentru a îndepărta orice nefericire în speranța unui an mai bun.

Ferestrele și ușile se decorează cu decorațiuni din hârtie roșie și cuplete pe teme populare: „fericire”, „bogăție” și „viață lungă”. Cina servită în familie în ajunul Anului Nou conține carne de porc, rață sau pui, precum și un desert dulce, iar seara se încheie cu focuri de artificii. A doua zi dimineața, copiii le urează părinților un an nou fericit și cu sănătate, primind bani în plicuri de hârtie roșie.

Calendarul

24 ianuarie 2001 (șarpe)	26 ianuarie 2009 (bivol)	28 ianuarie 2017 (cocos)
12 februarie 2002 (cal)	14 februarie 2010 (tigru)	16 februarie 2018 (câine)
1 februarie 2003 (capră)	3 februarie 2011 (iepure)	5 februarie 2019 (porc)
22 ianuarie 2004 (maimuță)	23 ianuarie 2012 (dragon)	25 ianuarie 2020 (șobolan)
9 februarie 2005 (cocos)	10 februarie 2013 (șarpe)	12 februarie 2021 (bivol)
29 ianuarie 2006 (câine)	31 ianuarie 2014 (cal)	1 februarie 2022 (tigru)
18 februarie 2007 (porc)	19 februarie 2015 (capră)	22 ianuarie 2023 (iepure)
7 februarie 2008 (șobolan)	8 februarie 2016 (maimuță)	10 februarie 2024 (dragon)

În sudul Chinei, această masă este bogată şi copioasă, cuprinzând de obicei peste 10 feluri de mâncare, fiecare reprezentând diferite dorinţe. Brânza de soia şi peştele sunt simboluri ale bogăţiei, crevetele roz – simbol al fericirii şi însufleţirii, stridile uscate – simboluri ale bunăstării, salata de peşte crud (yu sheng) – al norocului şi prosperităţii, părul de înger (Fai-hai – preparată din alge de mare cu aspect de păr, comestibil însă) – al prosperităţii, iar găluştele fierte în apă (Jiaozi) – ale bunăstării în viata familială.

Cei mai fericiţi sunt oamenii de etnie luoba, care petrec de trei ori Anul Nou. Prima dată are loc la 1 noiembrie când se termină toate recoltele. Oamenii se odihnesc trei-cinci zile, perioadă în care se taie în fiecare gospodărie trei găini, se fac 40 de litri de vin dulce şi 20 de litri băuturi alcoolice din porumb şi se pregătesc 10 kilograme de gogoşi din făină de orez, din care se oferă cadouri decanului de vârstă al neamului. În aceste zile, nimeni nu se ocupă cu lucrările agricole, nici de vânat şi pescuit. Apoi se fac pregătiri pentru cel de-al doilea An Nou – Anul Mare – care începe la 1 decembrie. Indiferent de recoltă,

această sărbătoare este la fel de importantă. La 29 noiembrie se sacrifică porci şi vaci. A doua zi la depozitele de cereale se taie câte o găină pentru fiecare tip de cereale. De obicei trebuie tăiate 5 găini. Apoi cerealele se stropesc cu sângele acestora, pentru a cere o recoltă bogată în acel an. Cea de-a doua sărbătoare de Anul Nou este la 1 ianuarie. În serile de 3 şi 4 ianuarie se aprinde un foc mare sub un copac sau într-o sală, la care oamenii în vârstă sau şeful tribului povestesc celor tineri tradiţia acestei etnii. Populaţia luoba nu are limbă scrisă. Cultura şi literatura lor au fost transmise prin viu grai din generaţie în generaţie.

Cel mai important fel de mâncare este colţunaşul. Colţunaşul cu o monedă înăuntru este pentru cel care o găseşte semn de noroc în anul ce vine. Miezul nopţii este marcat de sute de focuri de artificii (în marile oraşe sunt interzise), despre care se crede că alungă spiritele rele. Se spune, conform tradiţiei, că primul bărbat care reuşeşte să aprindă 'pocnitorile' are dreptul să înceapă cel dintâi munca la câmp şi că, în anul ce vine se va bucura de o recoltă bogată. Se stă de veghe toată noaptea întrucât, conform tradiţiei, dacă stai treaz în noaptea Anului Nou, vei trăi mai mult.

Actele tradiționale culminează cu festivalul felinarelor care sunt aruncate în cer pentru a-l lumina pe măsură ce se ridică și cu un foc de artificii. Cu toate acestea, la Beijing anul acesta nu vor exista petarde sau artificii, deoarece a fost adoptată o lege care le interzice pe al cincilea drum de centură din cauza poluării ridicate. Alte curiozități ale acestei sărbători sunt că de obicei nimeni nu vorbește despre trecut, deoarece se consideră că atrage ghinionul și copiii nu sunt pedepsiți și au o anumită libertate de a face răutate.

Și în lume?

Sosirea Anului Nou Chinezesc se sărbătorește în multe părți ale planetei: Statele Unite, în New York, Seattle, San Francisco sau Washington.

Londra se pretinde a fi orașul care sărbătorește Anul Nou chinezesc într-un mod mare în afara continentului asiatic. Acolo, actele au loc în West End, trecând prin Chinatown până în Trafalgar Square, care găzduiește cele mai importante evenimente. Activități gratuite organizate de London Chinatown Chinese Association și care atrag sute de vizitatori în fiecare an.

Alte țări care sărbătoresc Anul Nou Chinezesc sunt **Filipine, Taiwan, Singapore, Canada sau Australia,** printre altele.

Spania este, de asemenea, implicată în evenimentele pentru sărbătorirea Anului chine-zesc Madrid a organizat activități de tot felul, astfel încât vizitatorii și localnicii să poată afla mai multe despre cultura chineză și să se bucure de ea. Concerte, târguri, dansuri și trasee gastronomice sunt doar câteva dintre eveni-mentele programate.

În Barcelona, Anul Nou Chinezesc este sărbătorit cu defilări, spectacole muzicale și un târg gastronomic și cultural pe promenada Lluís Companys. Alte orașe precum Granada, Palma sau Valencia vor organiza, de asemenea, activități legate de Anul Nou.

ANUL NOU – TRADIŢII ŞI OBICEIURI ROMÂNEŞTI

Anul Nou, denumit şi Sânvasâiu sau Crăciunul Mic este pentru români o sărbătoare laică, cu foarte puţine conotaţii religioase, care marchează noul an civil – fiindcă anul nou bisericesc începe la 1 septembrie.

În zilele noastre, în veritabilul maraton după ţinute sofisticate, prepararea mesei, sau dotarea cu petarde sau pocnitori, românii fac în noaptea dintre ani şi în prima zi a noului an, o mulţime de gesturi, moştenite de la părinţi sau bunici, unii fără să cunoască că în spatele unora dintre acestea se găsesc tradiţii care au dăinuit de scole. Anul Nou coincide cu sărbătoarea Sfântului Vasile cel Mare. Trebuie remarcat că în perioada sărbătorilor de iarnă, se face trecerea de la vechi la nou, de la sărbătorirea unor moşi – Andrei, Nicolae, Crăciun – la

cei care sunt serbaţi în noul an – Sfântul Vasile. De aici şi ideea împletirii perfecţiunii începuturilor, cu beatitudinea vârstei de aur. În această perioadă se întâlnesc la români cele mai multe tradiţii şi obiceiuri populare, un amestec de vechi şi nou, extrem de preţuite la noi în ţară.

Festivalul de Datini si Obiceiuri de Craciun si Anul Nou

Anul Nou, prin întreg complexul de tradiţii asociate, este perceput ca moment de renovare a timpului dar şi a lumii, de alungare a spiritelor rele, un moment ce face trecerea între două cicluri de vegetaţie şi de munci.

După perioada Crăciunului, dominată de colinde, răspândite mai larg la nivelul ţării, Anul Nou este marcat anumite tradiţii generale dar şi de obiceiuri locale sau zonale foarte puternice, care încă se mai păstrează şi în zilele noastre.

Pornind de la Revelion, văzut ca o petrecere între ani, în familie sau cu prietenii, însoţită de joc şi dans, mâncare din belşug şi băutură, artificii sau petarde şi tradiţionalele obiceiuri de la miezul nopţii dintre ani

Anul Nou prilejuieşte o multitudine de tradiţii extrem de preţuite: pluguşorul, sorcova, buhaiul, vasilca, jocurile mimice cu măşti de animale sau personaje ţărăneşti, Vergelul, Capra, Ursul, Căiuţii, Cerbul, Berea, Ţurca, Brezaia sau Caledarul de ceapă, pentru a prezenta o enumerare succintă. Mai mult, fetele nemăritate încearcă, urmare a unor credinţe sau superstiţii, să vadă, la cumpăna dintre ani, cum ar putea arăta alesul.

În toate tradiţiile prezentate sub formă de joc, coregrafia este asigurată de măşti diferite în funcţie de zonă. Spre exemplu, în Moldova se întâlnesc cele mai multe datini la această sărbătoare, întruchipate de cete de feciori, care prezintă fel şi fel de jocuri şi costumaţii din cele mai variate, colindând, în mod uzual, din casă în casă, şi jucând în ritmul fluierăturilor şi strigăturilor, sau al muzicii.

În Bucovina, are loc un obicei unic în ţară, de Anul Nou: bungherii, costumaţi în uniforme militare asemănătoare generalilor austrieci, joacă în cerc şi produc diferite strigături, fiind acompaniaţi de instrumente de suflat şi tobe. În cele ce urmează vă prezentăm pe scurt câteva din tradiţiile româneşti de Anul Nou.

Sorcova – este unul dintre cele mai des întâlnite obiceiuri de Anul Nou, practicat mai ales de copii, care se adună în cete şi, în prima zi a anului, pleacă, mai ales pe la casele cunoscuţilor. Sorcova este la origini o nuia îmbrăcată în hârtie colorată, tăiată şuviţe, împodobită uneori cu flori, tot din hârtie colorată şi ciucuri. După „sorcovire" – care este în esenţă o urare pentru un an mai bun, copiii sunt recompensaţi cu colaci, dulciuri şi bani.

Îngropatul Anului – este un ceremonial de înnoire simbolică a timpului, practicat în noaptea dintre ani – în fapt denumirea care a precedat actualul Revelion. Corespunzător divinităţii, şi credinţei că timpul se naşte anual, întinereşte, se maturizează, îmbătrâneşte şi moare, pentru a renaşte după încă 365 de zile, prin obiceiuri şi credinţe care exprimă teama, dezordinea şi haosul, iar după miezul nopţii de Revelion optimismul, veselia, ordinea şi echilibrul, oamenii acordă diverse semnificaţii unor fenomene naturale care evoluează distinct de voinţa fiecăruia.

Vergelul – este un obicei nu atât de larg răspândit – fiind caracteristic bejenarilor ardeleni, potivit căruia în noaptea de ajun se organiza pentru feciori şi fete, un ceremonial nocturn de aflare a ursitei şi norocului.

Astfel la o casă anume aleasă, se pregătea un vas mare cu apă (ciubăr), nuiaua pentru „vergeluit", precum şi un butoi cu băutură, iar în noaptea din ajunul

Anului Nou, la un semnal sonor, tinerii se adunau la casa stabilită, unde, după o petrecere, fetele şi băieţii îşi aruncau

pe masă câte un obiect personal, care era aruncat în vasul cu apa neîncepută iar vergelatorul – de obicei un bărbat isteţ – ascuns sub un cearşaf, amesteca obiectele din vas, invocând divinitatea pentru a le dărui tinerilor noroc şi belşug.
Ritualul poate fi întâlnit în zona etnografică Dorna, de unde îşi trage obârşia.

De multe ori, prezicerea în faţa obiectului scos din apă era presărată cu glume, înveselind astfel atmosfera.
Ceremonialul continua apoi cu joc, mâncare şi băutură din abundenţă.

Capra – sau jocul caprei, este întruchiparea unui animal care a simbolizat personificarea prolificităţii zoologice şi fertilităţii telurice. Capra, îşi subordonează în timpul desfăşurării jocului, toate celelalte personaje, iar în unele zone, jocul apare sub forma unor cete de mai multe capre (Ostra), în altele animalul fiind singur, însoţit doar de cioban, moş şi babă.

Capra este întruchipată de o mască sculptată în lemn, cu maxilarul inferior mobil pentru a fi tras cu o sfoară, pentru a clămpăni în timpul dansului. Masca mai conţine două corniţe cu oglinzi, panglici multicolore, hurmuz[1] şi flori şi este fixat într-un băţ-suport care se sprijină pe pământ.
Persoana care joacă capra este acoperita cu o ţesătură – scoarţă sau laicer – acoperită de năframe de mătase, sau, cum se întâmpla la origini, era îmbrăcată în stuf.

Ursul – este un joc bazat pe cultul ursului, moştenit de la geto-daci, care îl venerau ca pe un animal sacru. Forma capului de urs se obţine întinzând o piele de viţel sau de miel peste o găleată metalică, iar de la gât în jos, corpul celui care se maschează este acoperit cu o blană de oaie sau cu un cojoc lung, întors pe dos, deşi la origini se folosea chiar o blană de urs.În zona Humorului s-a păstrat obiceiul ursului de paie – cea mai arhaică formă de întruchipare a animalului, costumaţie

[1] Mărgea de sticlă imitând mărgăritarul. La plural – șirag de mărgele

pentru care se răsucesc frânghii din paie de ovăz care în dimineaţa ajunului de An Nou, sunt cusute pe hainele purtătorului.

Jocul ursului, pregnant prezent în Bucovina – locul în care ursul este foarte venerat – este cel mai spectaculos dintre toate jocurile cu măşti întâlnite în cete. Urşii, constituiţi în cete speciale de câte 10-15 personaje sau incluşi în grupurile complexe cu mai multe personaje, joacă la comanda ursarilor, tineri chipeşi, îmbrăcaţi în veşminte colorate, care dau ritmul jocului cu ajutorul unor ciururi (tobe).

Căiuţii – Jocul calului are la bază cultul cailor practicat la solstiţiul de iarnă, la echinocţiul de primăvară precum şi la solstiţiul de vară, pornind de la întruchiparea plastică a unor simboluri mitice din tradiţia bucovineană, căci în credinţele arhaice, calul avea o funcţie de protejare a gospodăriilor şi bisericilor de spiritele rele. Căiuţii (căluţii) sunt mai larg răspândiţi în Bucovina, mai ales în zonele Dolheşti, Zvoriştea, Zamostea, Hârtop şi Fântânele, impresionând prin fast şi eleganţă.

Tinerii aleşi pentru grupurile de căiuţi trebuie să fie excelenţi dansatori, exprimând prin joc vitalitatea şi forţa exuberantă a tinereţii. În mod tradiţional, jucătorii de căiuţi sunt echipaţi cu capete de cal, lucrate din lemn şi îmbrăcate în pânză roşie, albă sau neagră, la care se adaugă oglinzi, mirt sau panglici. Capul de cal este fixat într-un suport de lemn, care se acoperă cu un covor sau o bucată de pânză albă sau colorată, peste care se cos elemente decorative.

Există zone în care, similar alaiului caprei sau ursului, se întâlneşte alaiul calului însoţit de turc, babă, moşneag şi negustor.

Cerbul – Pornind de la simbolizarea, în mitologia populară românească, a purităţii şi dreptăţii, masca de cerb se compune tot din cap sculptat în lemn, cu un maxilar mobil – clămpănitor, şi trup realizat dintr-un covor ornat cu năframe. Jocul cerbului este structurat după modelul caprei, cu o mişcare exuberantă şi plină de vivacitate. Cerbul este înconjurat de moşnegi şi babe, de muzicieni şi dansatori, îmbrăcaţi în costume populare.

Obiceiul cerbului are predominanţă tot în Bucovina, iar în satul Corlata se întâlneşte cel mai fastuos alai, care încîntă prin eleganţa jocului dar şi prin colindul de cerb care îl însoţeşte, fiind cea mai veche formă de colind din zona Bucovinei

Berea – Perioada imediat următoare Crăciunului este, în satele de bejenari ardeleni – mai ales în zona Humorului, momentul petrecerii comunitare numite „Bere", în vechime prelungită chiar dincolo de Anul Nou, spre Bobotează.

Întreaga manifestare era în responsabilitatea unui colcer[2] sau colacar, iar în satele mari aveau loc chiar două astfel de petreceri – „berea de sus" şi „berea de jos".

În mod obişnuit, băieţii se ocupau de tocmirea muzicii, de colectarea băuturii, iar fetele aduceau mâncarea şi prăjiturile.

Fetele, îmbrăcate în costume populare veneau însoţite de mame sau de o soră sau altă rudă mai mare, iar cele venite neînsoţite erau prost văzute de lumea satului. Ele erau întâmpinate de feciori, erau servite cu o băutură, apoi erau invitate la dansul cel mare care se desfăşura în faţa casei, unde ieşeau în şir, ţinându-se de mâini.

Fetele care erau scoase la joc aduceau de acasa un „struţ" – în fapt un băţ împodobit cu mirt şi panglici colorate – pe care îl dădeau, la sosire, calfei, în momentul în care începea jocul, în cadrul unui ceremonial special, în care feciorii consacrau prin dans statutul de fete de măritat al tinerelor sosite la petrecere. După un dans în doi, urma o suită de

[2] flăcău care păzește cămara în seara de Crăciun și împarte mâncarea și băutura celorlalți flăcăi.

douăsprezece jocuri, cu denumiri aparte – bătrâneasca, pătrunjelul, coasa sau arcanul – fiecare joc fiind dedicat unei luni din an. În pauza jocului, tinerii degustau din bunătăţile culinare aduse de fete şi din băutura special pregătită.

Uneori, după încheierea jocului şi a petrecerii, fetele se îndreptau către casele lor, însoţite fiind de flăcăi, petrecerea continuând între flăcăi şi taţii fetelor, până târziu în noapte. Aşadar „Berea" era un prilej de apreciere a comportamentului fiecărui flăcău, dar şi a calităţii de gospodine a tinerelor fete, de aceea toţi se străduiau să prezinte o imagine cât mai bună în faţa satului. Evident acest prilej era momentul de la care porneau preparative pentru numeroase căsătorii. Din păcate această tradiţie se întâlneşte din ce în ce mai rar în satele româneşti.

Caledarul de ceapă – este un obicei provenit din zona Hunedoarei, pentru a anticipa cum va fi vremea în fiecare lună din anul care urmează. Astfel, în noaptea de Anul Nou, dintr-o ceapă se desfăceau 12 foi corespunzătoare, în ordine, lunilor anului viitor. În fiecare foaie de ceapă se pune câte o jumătate de linguriţă de sare, iar foile astfel preparate se lasă pe masă, până în dimineaţa Anului Nou. În foile (lunile) în care sarea se topeşte toată, înseamnă că se aşteaptă ploi, iar în caz contrar, lunile respective vor fi secetoase.

După cum se observă, zilele din perioada Anului Nou sunt asociate cu o mare varietate de tradiţii şi obiceiuri, mai ales în zona Bucovinei, în care o mare parte din credinţele vechi s-au moştenit şi s-au păstrat peste generaţii. Ele reprezintă de multe ori spectacole grandioase care impresionează nu numai viaţa locală dar şi turiştii din ţară şi mai ales din străinătate. Toate acestea creează o atmosferă incredibilă, unică, legând punţi nevăzute între om şi cosmos sau mediul înconjurător, dar mai ales între semeni.

Plugușorul

Tradiții și obiceiuri de Plugușor Plugușorul se recită din casă în casă încă din seara ajunului de Anul Nou, până când răsare soarele. Conform tradiției, mersul cu Plugușorul este practicat doar de copii și adolescenți sau bărbați proaspăt căsătoriți. În unele zone ale țării, din grupul colindătorilor ce merg cu Plugușorul fac parte și femei. Este o urare complexă, iar la Plugușor sunt încorporate și instrumente muzicale precum vioară, cimpoi, tobă, fluier și cobză. Toate acestea aveau menirea de a amplifica atmosfera zgomotoasă din jurul

obiceiului. Alte variante tradiționale ale Plugușorului conțin imnuri de celebrare a vieții agricole și a muncii. Plugușorul este urarea îndrăgită de toate grupurile de vârstă și este tradiția care se păstrează an de an în toate zonele țării.

Când se merge cu Plugușorul?

Potrivit tradiției, copiii, adolescenții și uneori chiar adulții merg cu Plugușorul pe 31 decembrie seara, în ajunul Anului Nou.

Pluguşorul copiilor şi alte urături

Pluguşorul celor mici, de Otilia Cazimir

Mâine anul se-nnoiește, Plugușorul se pornește Și începe a brăzda, Pe la case a ura. Iarnai-i grea, omătu-i mare, Semne bune anul are, Semne bune de belșug, Pentru brazda de sub plug. Mânați, măi! Hăăăi, hăi!

Doamne, binecuvântează Casa care se urează! Anul Nou cu bucurie Întru mulți ani să vă fie! Mânați, măi! Hăăăi, hăi!

De urat am mai ura, Dar ni-i că vom însera, Și noi suntem mititei, Ne mănâncă câinii răi. Mânați, măi! Hăăăi, hăi!

Când vom mai veni, la anu', Să vă găsim înfloriți, Ca merii, ca perii, În toiul primăverii, Ca frunza de vie, În postul Sântămăriei!

Aho! Aho! La anul şi la mulţi ani!

Plugușorul cu buhaiul

Plugușorul românesc

Aho, aho, copii si fraţi, Staţi puţin si nu mânaţi Si cuvântul mi-ascultaţi: Am plecat sa colindăm, Pe la case sa urăm, Pluguşorul românesc, Obiceiul strămoşesc. Vă urăm cum se cuvine, Pentru anul care vine, Holde mari, Cu bobul des Şi pe creste Şi pe şes!

Câte mere în livezi Atâtea vite-n cirezi; Câtă apă în izvoare, Atâta lapte-n şiştare; Să ne fie-ndestulată Casa toată, Ţara toată! Ia mai mânati, măi flăcăi! Şi strigaţi cu toţii, măi! Hăi, Hăi!

Plugușorul flăcăilor

Aho, aho, copii și frați,
Stați puțin și nu mânați,
Lângă boi v-alăturați
Și cuvântul mi-ascultați.
Mâine anul se înnoiește,
Plugușorul se pornește
Și începe a ura,
Pe la case a colinda.

Iarna-i grea, omătu-i mare,
Semne bune anul are,
Semne bune de belșug
Pentru brazda de sub plug.

Plugușor cu patru boi
Ia mai mânați, măi flăcăi!
Hăi, hăi…

S-a sculat mai an
Bădica Traian
Și-a-ncălecat
Pe-un cal învățat,
Cu șaua de aur,
Cu nume de Graur,
Cu frâu de mătasă,
Împletit în șase,
Cât vița de groasă.

El în scări s-a ridicat,
Peste câmpuri s-a uitat,
Să aleagă-un loc curat
Cu luna, cu săptămâna,
Își umplu cu aur mâna
Și el vru să vadă
De-i dete Dumnezeu roadă.
Era-n spic cât vrabia,
Era-n bob cât trestia.

Ia mai mânați, măi flăcăi!
Hai, hai…

Traian iute s-a întors
Și din grajd alt cal a scos.
Un alt cal mai năzdrăvan,
Cum îi place lui Traian,
Negru precum corbul,
Iute ca focul,
De nu-l prinde locul.
Cu potcoave de argint,
Ce dă sporul la fugit.

Traian iute-a-ncălecat,
La Tinchin a apucat
Și oțel a cumpărat,
Ca să facă seceri mari,
Pentru secerătorii țării.
Și-altele mai mititele,
Pentru fete ochișele
Și neveste tinerele.

De urat, am mai ura,
Dar mă tem că va-nsera,

De arat și semănat.
Și-a pornit într-o joi
Cu un plug cu doispreceze boi
Boi boureni,
În coadă codalbeni,
În frunte țintătei.

Ia mai mânați, măi flăcăi!
Hăi, hăi…

Pe-aici, pe la dumneavoastră,
Departe de casa noastră.
Și ne-așteaptă și-alte case,
Cu bucate mai gustoase,
Cu pâine caldă pufoasă,
Cu vinul de viță-aleasă,
Cu Cotnar de Drăgășani,
La anul și la mulți ani!

Alte urături:
Aho! Aho! Nu vă uitaţi că suntem mici, Unii chiar ne zic pitici, Dar noi ştim să vă urăm, Din clopoţel să sunăm, S-aveţi multe bucurii, Şi parale mii şi mii, Iară nouă să ne daţi, Mere, prăjituri, colaci, Să putem să creştem mari, Şi să devenim şcolari. Mânaţi, măi! Hăi, Hăi!
Aho! Aho! Am venit cu pluguşorul, Să vă urăm viitorul. Să aveţi viaţa uşoară, Iarna să vă pară vară! Doar belşug şi sănătate, Mult noroc şi spor la toate! Mânaţi, măi! Hăi! Hăi!
La anul și la mulți ani! Hăi, Hăi!

OBICEIURI ŞI TRADIŢII DE REVELION, ÎN LUME

Marcată încă de acum șase mii de ani de babilonieni, intrarea în Noul An este cea mai veche sărbătoare din lume. Acum, în toată lumea creştină, Anul Nou este întâmpinat în noaptea de 31 decembrie spre 1 ianuarie, cu urări de La mulți ani! şi prin fel de fel de obiceiuri, despre care se crede că dacă sunt respectate aduc noroc, sănătate şi prosperitate.

Obiceiuri şi superstiţii de Revelion şi 1 ianuarie

Se crede că Anul Nou trebuie să te prindă cu haine noi, pentru ca în următoarele 365 de zile să primeşti cât mai multe cadouri, şi de preferat sunt cele roşii, de culoarea veseliei şi a dragostei.

În noaptea dintre ani şi pe 1 ianuarie nu se plânge, iar cei care plâng în prima zi a anului vor avea un an cu evenimente triste.

Cine este politicos şi manierat de Anul Nou va fi tot timpul aşa, de aceea în noaptea de Revelion trebuie evitate discuţiile în contradictoriu, limbajul licenţios sau brutal, dar şi poveştile cu fantome sau morţi. În afară de faptul că nu sunt deloc plăcute, atrag şi ghinionul.

Atenţie la direcţia vântului în dimineaţa Anului Nou! Dacă bate din sud, prevesteşte un an îmbelşugat şi vreme bună, în timp ce vântul din nord este semn de vreme rea şi an dificil.

Vântul din est prevesteşte calamităţi naturale, iar cel de la vest, bogăţie de lapte şi peşte, dar şi decesul unei persoane publice importante. Dacă nu se simte adierea vântului este semn de veselie şi prosperitate pentru tot anul.

În noaptea de Revelion ţineţi bani în buzunar şi puneţi-vă o dorinţă la miezul nopţii. În prima zi din an, nu duceţi gunoiul, nu spălaţi şi nu măturaţi.

Printre cele mai frumoase obiceiuri pe care romanii le au în noaptea de Anul Nou, dar şi în prima zi a noului an, sunt colindele, Sorcova şi Pluguşorul. Totuși, în noaptea dintre ani este important să ne punem mereu o dorință și să întâmpinăm anul ce vine cu speranțe mari.

În Scoţia, Anul Nou se numeşte Hogmanay şi e sărbătoare mare. La Edinburg, sute de mii de oameni umplu străzile oraşului şi unii temerari se aruncă în apele reci ale Mării Nordului. În unele oraşe scoţiene sunt aprinse suluri de smoală – se spune că astfel arde anul vechi, cu toate relele lui. Tradiţia spune că smoala trebuie lăsată să se rostogolească pe străzi, dar distrugerile ar fi prea mari, aşa că obiceiul nu se prea aplică întocmai.

În Italia, la Napoli, de Revelion se aruncă pe fereastră obiecte vechi, considerate simboluri are anului care s-a terminat. Obiceiul este însă descurajat din cauza riscului pentru trecători şi, în plus, oraşul este notoriu pentru veşnicele sale probleme cu gunoiul.

În Spania, o tradiţie spune că de Revelion oamenii trebuie să mănânce câte o boabă de strugure la fiecare din cele 12 bătăi ale ceasului de la miezul nopţii.

Şi în Portugalia există obiceiul, numai că strugurii sunt înlocuiţi de smochine. Unii cred că astfel, anul viitor li se vor împlini 12 dorinţe.
În Olanda, Revelionul este numit Oudejaarsdag – în traducere, Ziua Anului Trecut. Este singurul, absolut unicul moment din an când autorităţile permit artificiile – aşa că acestea durează toată noaptea. Se mănâncă traditionalele oliebollen, gogoşile îmbibate in ulei, cu care trebuie neaparat întâmpinat un an nou.
În Danemarca, de Anul Nou, oamenii care vor să facă o urare vecinilor obişnuiesc să spargă farfurii la uşa lor. Se consideră că familia care are cele mai multe cioburi în fața uşii va avea parte şi de cel mai mult noroc.
În Mexic, în noaptea de Anul Nou, pentru a avea călătorii bune se scot bagaje afară din casă, iar pentru prosperitate se agaţă figurine în formă de oaie pe clanţa uşii. De asemenea, mexicanii comunică de Anul Nou cu spiritele morţilor.
În ţări sud-americane ca Peru sau Ecuador oamenii fac păpuşi din textile sau hârtie, pe care le expun în faţa casei cu câteva zile înainte de Revelion. La miezul nopţii, acestea sunt arse, pentru ca toate relele anului trecut să se ducă. O tradiţie mai ciudată spune de asemenea că aceia care doresc să călătorească mult anul viitor trebuie ca la 12 noaptea să alerge prin cartier cu o valiză în mână.
Sursa: Mediafax, Agerpres

Masa din Ajunul Crăciunului, pictură de Carl Larsson din 1904

În România, revelionul este o cină lungă și o petrecere care are loc în noaptea de 31 decembrie spre 1 ianuarie. În Belgia, Brazilia, Franța, Portugalia, provincia Quebec, multe orașe de-a lungul Northern Ontario și Northern New Brunswick, orașul New Orleans și alte locuri francofone, revelionul (franceză: *Réveillon*) este o cină lungă care are loc în seara de dinaintea Crăciunului și în seara/noaptea dinainte de Anul Nou. Numele acestei mese provine din cuvântul *réveil* (cu sensul de „trezire”), pentru că participarea la această masă înseamnă a sta treaz până la miezul nopții.

sau uneori până aproape de dimineață. În țările vorbitoare de limbă portugheză revelionul este, de asemenea o denumire pentru petrecerea care are loc în ajunul Anului Nou

În Statele Unite, tradiția *Réveillon* este încă observată în New Orleans din cauza puternicului patrimoniu francez al orașului, iar un număr mare de restaurante din oraș oferă meniuri speciale de *réveillon* în Ajunul Crăciunului. Revelionul este sărbătorit în adunări sociale, în timpul cărora participanții dansează, mănâncă, consumă băuturi alcoolice și urmăresc focuri de artificii care marchează începutul noului an.

La 24 decembrie, în Ajunul Crăciunului, **în Franța, Belgia** și zonele francofone din America de Nord sărbătoarea se numește Réveillon de Noël. În noaptea de 31 decembrie spre 1 ianuarie sărbătoarea se numește Réveillon de la Saint-Sylvestre în **Franța, Belgia** și zonele francofone din America de Nord.

Masa de revelion

Alimentele consumate la masa de revelion sunt, în general, excepționale sau de lux. De exemplu, aperitivele pot include homar, stridii, melci sau foie gras etc. O mâncare tradițională în SUA este curcanul cu castane. Desertul poate consta dintr-un tort special sau, în România, plăcinte cu răvașe.[2] Vinurile consumate la astfel de mese trebuie să fie de calitate, de multe ori cu șampanie sau vinuri spumante în momentul schimbării anului.

La masa de revelion în România se servește tradiționala friptură de porc, dar și salată de boeuf sau sarmale, uneori pot fi întâlnite și preparate din pește.

Ţări fără Revelion. Când se mai sărbătoreşte Anul Nou?

Luna decembrie înseamnă pentru noi sfârşitul anului, prilej de petreceri şi bilanţ. Însă nu toată lumea sărbătoreşte Revelionul, nu pentru toată lumea începe un nou an pe 1 ianuarie. Există culturi care încheie mai devreme socotelile cu vechiul an, sau culturi care încep în ianuarie ori februarie anul nou.

Românii, alături de majoritatea popoarelor, măsoară timpul după calendarul gregorian, care are 12 luni şi 365 de zile (sau 366, în anii bisecţi). Pentru noi, anul începe la data de 1 ianuarie şi se termină la 31 decembrie. Alte culturi, însă, urmează calendare solare, lunare sau unele combinate.

B.- ALTE SĂRBĂTORI

1.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE COMEMORARE A VICTIMELOR HOLOCAUSTULUI

Tip	Internațională
Data	27 ianuarie
Durata	1 zi
Frecvență	Anual

Ziua Internațională recomemorare a Holocaustului este ziua de 27 ianuarie din fiecare an și este prima comemorare universală a victimelor Holocaustului. Această comemorare a fost decisă prin Rezoluția Adunării Generale a Națiunilor Unite numărul 60/7 din 1 noiembrie 2005, adoptată la a 42-a ședință plenară. La 24 ianuarie 2005, în cadrul unei ședințe.

Adunarea Generală a Națiunilor Unite a marcat a 60-a aniversare a eliberării lagărelor de concentrare naziste și sfârșitul Holocaustului care a avut ca rezultat uciderea a 6 milioane de evrei europeni și a milioane de persoane de alte naționalități de către regimul nazist german.

27 ianuarie este data la care, în 1945, cel mai mare lagăr nazist de exterminare de la Auschwitz-Birkenau (astăzi în Polonia) a fost eliberat de armata sovietică.

Înainte de rezoluția 60/7, se instituiseră zile naționale de comemorare a Holocaustului, cum ar fi Der Tag des Gedenkens an die Opfer des Nationalsozialismus (Ziua Comemorării Victimelor Național-Socialismului) în Germania, stabilită printr-un decret al Președintelui Germaniei Roman Herzog la 3 ianuarie 1996. Din 2001, 27 ianuarie fusese și Ziua Holocaustului în Regatul Unit.

2.- ZIUA MONDIALĂ CONTRA CANCERULUI

Tip	Internațională
Început	4 februarie
Sfârșit	5 februarie
Data	în aceeași zi în fiecare an

Ziua Mondială contra Cancerului este marcată pe 4 februarie pentru a crește gradul de conștientizare a cancerului și pentru a

încuraja prevenirea, detectarea și tratamentul. Ziua Mondială contra Cancerului a fost fondată de către Union for International Cancer Control (Uniunea Internațională de Control al Cancerului) - UICC pentru a sprijini obiectivele Declarației de la World Cancer[1], scrisă în 2008. Scopul principal al acestei zile este de a reduce în mod semnificativ boala și decesul cauzate de cancer.

Tematici al Zilei Mondiale contra Cancerului

An	Tematică
2022-2024	Îngrijire fără discriminare
:	Eu și eu voi fi
2016 - 2018	Noi putem. Eu pot.
2015	Nu dincolo de noi
2014	Dezvăluirea miturilor
2013	Mituri despre cancer - obține fapte
2012	Împreună să facem ceva
2011	Cancerul poate fi prevenit

3.- ZIUA ÎNDRĂGOSTIȚILOR

Nume official: Ziua îndrăgostiților;
Altă denumire: Sfântul Valentin sau sărbătoarea Sfântului Valentin
Sărbătorită de: Oamenii din multe țări; Comuniunea Anglicană (vezi calendar); Lutheran Church (vezi calendar);
Data: 14 februarie *(fixat de către Biserica creștină occidentală)*
6 iulie *(fixat de către Biserica ortodoxă răsăriteană*
Observări Ziua sărbătorii Sfântului Valentin; sărbătoarea iubirii și a afecțiunii
Durata: 1 zi**; Frecvență:** anual

Ziua Îndrăgostiților, numită, de aseme-nea, Ziua Sfântului Valentin sau Sărbătoarea Sfântului Valentin, este sărbătorită anual pe data de 14 februarie.
Inițial a fost sărbătorită ca zi a creștinismului occidental care onorează unul sau doi sfinți timpurii pe nume Valentinus.

Ziua Îndrăgostiților este recunoscută ca o semnificație culturală, religioasă și comercială de dragoste și dragoste romantică în multe regiuni din
întreaga lume, deși nu este o sărbătoare publică în orice țară.

Timp modern

În anul 1797, o editură britanică a produs «Scriitor de Valentine al tânărului», care conținea multe poezii sentimentale sugerate pentru tânărul iubit. Tipografiile au început să producă un număr limitat de cărți poștale cu poezii și schițe. În 1835, 60.000 de valentine au fost trimise prin poștă în Regatul Unit. Reducerea tarifelor poștale ca urmare a reformei poștale a lui Domnul Rowland Hill, cu inventarea timbrului poștal în 1840, a dus la o creștere a numărului de valentine trimise, cu 400.000 trimise la doar un an de la inventarea sa, și a inaugurat practica mai puțin personală, dar mai ușoară a trimiterii de valentine. Acest lucru a permis pentru prima dată schimbul de cărți în mod anonim, ceea ce este considerat motivul apariției brusce a poeziei condimentate într-o eră altfel victoriană.

Începând cu secolul al XIX-lea, notele scrise de mână au făcut loc felicitărilor în masă. Comerțul de Ziua Îndrăgostiților la mijlocul secolului al XIX-lea a fost un precursor al sărbătorilor comercializate în continuare în SUA. În anul 1868, compania britanică de ciocolată Cadbury a creat Fancy Boxes pentru Ziua Îndrăgostiților, o cutie de ciocolată decorată în formă de inimă. Cutiile cu ciocolată umplută au devenit rapid asociate cu sărbătoarea. În a doua jumătate a secolului al XX-lea, practica schimbului de carduri a fost extinsă pentru a include cadouri de tot felul, cum ar fi cadourile sub formă de bijuterii.

Cheltuielile medii pentru Valentine în SUA cresc anual de la 108 USD de persoană în 2010 la 131 USD în 2013. Apariția internetului la începutul mileniului creează noi tradiții. În fiecare an, milioane de oameni folosesc instrumente digitale pentru a crea și trimite mesaje de felicitare de Ziua Îndrăgostiților. Unii consideră că Ziua Îndrăgostiților este o sărbătoare distinctivă datorită comercializării sale. În epoca modernă, din punct de vedere liturgic, bisericile luterană și anglicană au o slujbă de Ziua Îndrăgostiților care include un ritual opțional de reînnoire a jurământului de căsătorie.

În Orientul Mijlociu și Africa

În cultura persană (Iran) este o zi dedicată iubirii și are loc pe 29B în calendarul solar Jalali. Dată corespunzătoare calendarului gregorian este 17 februarie.

În Egipt este o altă zi a iubirii pe data de 4, numită ziua iubirii egiptene.

Pe continentele americane

În Brazilia, ziua înamoraților sau ziua iubitului/iubitei este sărbătorită pe 12 iunie, când cuplurile își dau cadouri cum ar fi: ciocolată, felicitări și de obicei un buchet de flori. Aceasta a fost aleasă ca ziua dinainte de Sfântul Anton, cunoscut aici ca sfântul protector al căsătoriei, când multe femei singure urmează ritualuri populare pentru a găsi un soț bun și iubit.

În Columbia, ziua iubirii și a prieteniei este sărbătorită în a treia vinere și sâmbătă din septembrie, din cauza scopurilor comerciale. În această țară, „prietenul secret" este o tradiție foarte populară, care presupune desemnarea pentru fiecare participant a unui destinatar căruia i se trimite un cadou secret (asemănător tradiției „Moș Crăciun Secret").

În Mexic este obișnuită oferirea de cadouri, flori, dulciuri, animale de pluș sau scrisori unui partener sau iubit. Se pot oferi cadouri și prietenilor, deoarece este ziua iubirii și prieteniei. Ca și în Columbia, pot exista prietenul sau admiratorul secret, desemnați sau care acționează singuri în numele iubirii. Se sărbătorește pe 14 februarie.

În Orientul Îndepărtat

Datorită unui efort de marketing concentrat, Valentine's Day a apărut și în Japonia și Coreea ca o zi în care mai mult femeile și mai puțin bărbații dăruiesc bomboane, ciocolată și flori. A devenit ca o obligație ca multe femei să dăruiască ciocolată tuturor colegilor bărbați. În Japonia este cunoscut ca giri-choko, de la cuvintele giri – obligație și choko – ciocolată. Aceasta contrastează cu honmei-choko, ciocolata dată persoanei iubite. Prietenii (mai ales fetele) pot schimba între ele în tomo-choko…tomo-prieten. Prin efort de marketing susținut, o zi reciprocă, Ziua albă a apărut. Pe 14 martie, bărbații sunt așteptați să întoarcă favorul celor care le-au dat ciocolate de Ziua Îndragostiților. La început cadoul de retur trebuia să fie o bezea sau ciocolată albă, de unde și numele de Ziua albă. Însă acum lenjeria a devenit un cadou foarte comun. În cultura chineză, există un omolog al Zilei Îndrăgostiților, numită Ziua Șaptelor, potrivit legendei *Ciobanului și Țesătoarei Menajeră* care s-au găsit în Rai în ziua a șaptea, a lunei a șaptea a calendarului lunar.

Legenda Sfântului Valentin

Odată era un împărat roman al cărui nume era Claudiu al II-lea. El era un luptător îndârjit și a avut multe războaie. El a vrut o armată puternică, dar majoritatea bărbaților romani nu

doreau să meargă în luptă. Împăratul s-a gândit că, în locul luptei, bărbații preferau să stea acasă cu soțiile și copiii lor. În consecință, Claudiu a decis ca niciunul dintre soldații din Roma să nu se mai poată căsători. Împăratul s-a gândit că această lege îi va face pe bărbați să meargă la război și să lupte ca niște adevărați soldați.

Valentin, care era un preot creștin, credea că dreptul oamenilor de a se căsători era dat de Dumnezeu, iar Claudiu nu avea dreptul sa-l interzică. El a căsătorit în secret cupluri, cununiile fiind făcute în locuri secrete, pentru a nu putea fi găsit de împărat.

Într-un final, Claudiu l-a găsit și l-a arestat. Lui Claudiu i-a plăcut personalitatea lui Valentin, considerând că este un om tânăr și înțelept. L-a încurajat să renunțe la creștinism și să devină un soldat roman. Când Valentin a refuzat, a fost întemnițat și condamnat la moarte. Până în ziua execuției, el a trimis scrisori de adio către prietenii săi și le-a semnat scriind "*Adu-ți aminte de Valentin al tău.*"

Valentin a fost probabil executat pe 14 februarie în anul 269 sau 270. Nu se cunosc toate detaliile legate de viața Sfântului Valentin și nu se știe dacă legenda are o bază istorică reală.

4.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FEMEII

Poster pentru Ziua Femeii, 8 martie 1914.

Marșul din anul 1975, Sydney, de Ziua Internațională a Femeii

Posterul a fost interzis în Imperiul German

Nume oficial	Ziua Internațională a Femeii

Tip	Internațională
Semnificație	Zi de conștientizare civilă Zi a femeilor și a fetelor Zi antisexism
Început	1909
Data	8 martie (anual)
Asociere	Ziua Mamei, Ziua Copilului, Ziua Internațională a Bărbatului

Marșul din anul 1975, Sydney, de Ziua Internațională a Femeii

Ziua Internațională a femeii (denumită generic Ziua femeii) este sărbătorită anual la data de 8 martie pentru a sărbători atât realizările sociale, politice și economice ale femeilor, cât și pentru a onora lupta împotriva discriminării și violenței care își fac încă simțită prezența în multe părți ale lumii. Este un punct focal în mișcarea pentru drepturile femeilor, atrăgând atenția asupra unor probleme precum egalitatea de gen, drepturile reproductive și abuzul împotriva femeilor. De 8 martie, în unele culturi, femeilor și fetelor li se dăruiesc cadouri, flori sau alte atenții.

Ziua Internațională a Femeii a fost adoptată în 1977, printr-o rezoluție a Adunării Generale a ONU. ONU a sărbătorit pentru prima dată Ziua internațională a femeii pe 8 martie, în 1975 — *Anul internațional al femeii*.

Istoric

Origini

Ziua femeilor a fost sărbătorită pentru prima dată la 28 martie 1909 în urma unei decizii a Partidului Socialist American sub denumirea "Ziua națională a femeii". La 23 martie 1909 în New York a avut loc o conferința a socialiștilor americani unde s-a discutat despre drepturile femeilor.[5] În august 1910, cu ocazia Internaționalei Socialiste reunită la Copenhaga, activista socialistă germană Clara Zetkin împreună cu colega ei Luise Zietz propun sărbătorirea zilei internaționale a femeii, fără a specifica însă o dată anume[6]. Ziua internațională a femeii a fost sărbătorită pentru prima dată anul următor, în 19 martie 1911. Începând cu anul 1913, femeile din Rusia au sărbătorit ziua femeii în ultima duminică din februarie.

In lumea socialista

În anul 1917, ultima duminică din februarie conform calendarului pe stil vechi a coincis cu ziua de 8 martie pe stil

nou. Femeile din Sankt Petersburg au declanșat o grevă cerând încheierea Primului Război Mondial, sfârșitul raționalizării alimentelor și abolirea dinastiei țariste folosind sloganul "Pace si pâine". Greva s-a răspândit in întregul oraș, ceea ce a dus la Revoluția din Februarie, noul guvern provizoriu garantând dreptul femeilor la vot. După Revoluția din Octombrie, comuniștii Alexandra Kollontai si Vladimir Ilici Lenin au declarat 8 martie ca sărbătoare oficială în Uniunea Sovietică, iar abia la 8 mai 1965 aceasta a devenit zi nelucrătoare. In 1922 sărbătoarea a fost adoptata si de către comuniștii chinezi, iar în 1949 a fost proclamata sărbătoare oficiala, femeile având după-amiaza liberă.

Răspândirea in occident si recunoașterea de către Națiunile Unite

După Primul Război Mondial sărbătoarea a fost uitată in cea mai mare parte in occident. La sfârșitul anilor 60, a fost readusă la viață de unele grupări feministe sub numele „Ziua internațională a luptei feministe”. Noul nume semnifica resurgența radicalismului politic, ziua femeii fiind adesea sărbătorită alături de diferite organizații de stânga, dar și o moderată distanțare față de politica de partid organizată. Sărbătoarea a devenit din ce în ce mai populară până când a fost sărbătorită de Organizația Națiunilor Unite în 1975.

Următoarea etapă în instituirea zilei dedicate femeii l-a constituit proclamarea, în 1977, de către ONU, a *Anului Internațional al Femeilor* și declararea perioadei 1976–1985 ca *Deceniul ONU pentru condiția femeii*.

Mitul Grevei din 1857

Când sărbătoarea a fost readusă la viață în Occident, a apărut și un mit despre originea datei de 8 martie. Potrivit mitului, data 8 martie a fost aleasă în memoria unei greve din 1857 a muncitoarelor de îmbrăcăminte din New York, însă nu exista nici o sursă care sa ateste existența grevei. Mitul a fost folosit pentru a promova solidaritate între mișcarea feministă și cele muncitorești de stânga, dar și pentru a separa sărbătoarea de originile comuniste.[5][9]

Situația de azi

În data de 8 martie, Ziua Internațională a Femeii este sărbătorită în toată lumea (în unele țări fiind declarată, prin lege, zi liberă). Dintre aceste țări fac parte Națiunile Unite (193 de state), care au oficializat sărbătoarea în anul 1975.

Fac parte următoarele țări:

Afganistan, Albania, Algeria, Angola, Armenia, Azerbaijan, Bangladesh, Belarus, Bosnia și Herțegovina, Brazilia, Bulgaria, Burkina Faso, Cambogia, Camerun, Chile, Columbia, Croația, Cuba, Cipru, Danemarca, Eritreea, Finlanda, Franța, Georgia, Germania, Grecia, Guineea-Bissau, Islanda, India, Italia, Israel, Laos, Letonia, Kazahstan, Kârgâzstan, Macedonia, Madagascar, Malta, Mexic, Republica Moldova, Mongolia, Muntenegru, Nepal, Palestina, Polonia, Portugalia, România, Rusia, Serbia, Slovacia, Slovenia, Suedia, Siria, Spania, Tadjikistan, Turcia, Turkmenistan, Ucraina, Ungaria, Uganda, Uzbekistan, Vietnam și Zambia

În China, femeile au după-amiaza liberă de 8 martie.

Alte sărbători în onoarea femeilor

Ziua "Rosa Parks" (4 februarie / 1 decembrie, SUA)

Ziua națională a fetelor și a femeilor în sport (o zi în prima săptămână a lunii februarie, SUA)

Ziua "Susan B. Anthony" (15 februarie, SUA)

Hinamatsuri (3 martie, Japonia, deși este pentru fete)

Ziua "Harriet Tubman" (10 martie, SUA)

Ziua Kartini (21 aprilie, Indonezia)

Ziua Mamei

Ziua "Helen Keller" (27 iunie, SUA)

Ziua Națională a Femeii (Africa de Sud) [9 august]

Ziua egalității femeilor (26 august, SUA)

Ziua "Ada Lovelace" (a doua marți din octombrie)

Ziua "Nupi Lan" (12 decembrie, India)

Ziua internațională a femeii: 10 curiozități fascinante

999curiozitati 2 săptămâni ago Niciun comentariu

În fiecare an, pe 8 martie, lumea își îndreaptă atenția către Ziua Internațională a Femeii, o ocazie de a sărbători realizările incredibile ale femeilor și de a reînnoi angajamentul față de lupta pentru egalitatea de gen.

Această zi nu doar că onorează progresele remarcabile făcute de femei în diverse domenii, de la știință la artă și politică, dar servește și ca un puternic apel la acțiune pentru a aborda provocările rămase

Origini Umile, Impact Global: Deși astăzi este cunoscută ca o sărbătoare a egalității și recunoașterii drepturilor femeilor, Ziua Internațională a Femeii și-a început călătoria în 1909, în Statele Unite, inițiată de Partidul Socialist American ca un omagiu adus grevei femeilor din industria textilelor.

Ce a început ca o luptă locală pentru condiții de muncă mai bune și drept de vot, a crescut într-un mișcare globală.

O Zi, Multe Date: Interesant este că, deși majoritatea lumii sărbătorește pe 8 martie, Ziua Femeii a fost marcată inițial pe 28 februarie. Data a fost schimbată și adoptată universal abia în 1977, când Națiunile Unite au recunoscut oficial această zi.

Simboluri Diverse: În diferite colțuri ale lumii, Ziua Internațională a Femeii este marcată prin simboluri distinctive. De exemplu, în Italia, tradiția este ca bărbații să ofere femeilor mimosa galbenă, în timp ce în Rusia și alte țări din fostul bloc sovietic, florile și cadourile sunt un gest comun de apreciere.

Pionierat în Politică: Primul ministru feminin din lume a fost Sirimavo Bandaranaike din Sri Lanka, care a fost aleasă în 1960. Acest moment istoric a deschis calea pentru femeile din întreaga lume să ocupe poziții de lider în guvernele lor.

O Zi de Recunoaștere Legală: Peste 100 de țări recunosc oficial Ziua Internațională a Femeii, iar în unele dintre aceste, inclusiv Rusia, Vietnam și Uganda, ziua
este chiar sărbătoare națională, cu liber la muncă.

O Zi pentru Drepturile Femeilor și Pace Mondială: Inițial, Ziua Femeii a avut un puternic accent pe lupta pentru drepturile femeilor și promovarea păcii, mai ales în contextul Primului Război Mondial. Activismul femeilor din Rusia pentru „Pâine și Pace" în 1917 a fost un punct de cotitură, care a condus la acordarea dreptului de vot femeilor în Rusia.

Influența Culturală: În ciuda originilor sale activiste, Ziua Internațională a Femeii a fost adoptată în diverse moduri în diferite culturi, transformându-se dintr-o zi de protest într-una de sărbătoare, unde femeile sunt onorate și celebrată contribuția lor la societate, cultură și familie.

Educație și Egalitate: Statisticile globale indică faptul că educația pentru fete rămâne un punct critic în lupta pentru egalitatea de gen. Organizații internaționale, precum UNESCO și ONU Femei, subliniază Ziua Internațională a Femeii ca un moment de conștientizare și acțiune pentru îmbunătățirea accesului la educație pentru fete și femei în întreaga lume.

Cercetare și Inovație: Femeile continuă să facă progrese impresionante în domenii științifice și tehnologice, cu pionieri precum Marie Curie, care a fost prima femeie laureată cu Premiul Nobel și singura persoană care a câștigat premiul în două științe diferite. Ziua Internațională a Femeii este un prilej de a celebra aceste realizări și de a încuraja mai multe femei să urmeze cariere în STEM.

Provocări și Speranțe: Deși progresul în direcția egalității de gen a fost semnificativ, există încă multe provocări. De la disparități salariale, la subreprezentarea în poziții de lider și violența împotriva femeilor, Ziua Internațională a Femeii servește ca un puternic apel la acțiune pentru a adresa și depăși aceste bariere.

Ziua Internațională a Femeii nu este doar o sărbătoare a realizărilor remarcabile ale femeilor din întreaga lume, ci și un moment de reflecție asupra drumului parcurs și a luptei continue pentru egalitate, respect și recunoaștere a drepturilor femeilor. Această zi ne amintește că, împreună, putem construi o lume mai echitabilă și mai incluzivă pentru toți.

5.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FERICIRII

Ziua Internațională a Fericirii este sărbătorită anual pe data de 20 martie la nivel mondial și a fost concepută și fondată de filantrop, activist, om de stat și consilier special al Organizației Națiunilor Unite, Jayme Illien, pentru a inspira, a mobiliza și a promova mișcarea fericirii globale.

În 2011, Illien a adus ideea și conceptul de creare a unei noi zile globale de conștientizare, Ziua Internațională a Fericirii, către înalții funcționari ai Națiunilor Unite.

Illien a organizat cu succes campania de a uni o coaliție globală a tuturor celor 193 state membre ale Organizației Națiunilor Unite și a asigurat aprobarea Secretarului General al Națiunilor Unite, Ban Ki-moon, pentru a susține conceptul de stabilire a unei noi zile internaționale oficiale de observare ca Ziua Internațională a Fericirii.

Pe 28 iunie 2012, Adunarea Generală a ONU a stabilit ca Ziua Internațională a Fericirii să fie sărbătorită pe 20 martie. Ziua dedicată *fericirii mondiale* coincide cu Ziua internațională a Francofoniei.

Celebrarea

Organizația Națiunilor Unite invită, de asemenea, organizațiile internaționale și regionale, precum și societățile civile, inclusiv organizații non-guvernamentale și persoane fizice, să marcheze Ziua Internațională a Fericirii prin diverse activități publice de sensibilizare.

Motiv

ONU a dorit ca inițiativa să încurajeze guvernele să ia în considerare starea de bine a cetățenilor, și să nu își mai concentreze eforturile doar pe creșterea economică.

6.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FRANCOFONIEI

Altă denumire Ziua Internațională a Francofoniei

Tip	Internațională
Data	20 martie

Ziua Internațională a Francofoniei

Această zi este sărbătorită anual pe data de 20 martie. Anual, la 20 martie, 75 de țări membre ale Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF) celebrează Ziua Internațională a Francofoniei prin diverse manifestări culturale[1], acest eveniment apărând în anul 1998.

În martie, în preajma acestei sărbători, Organizația Internațională a Francofoniei organizează „Săptămâna limbii franceze și a francofoniei”.

^ „Ziua Internationala a Francofoniei”. National-magazin.ro. Arhivat din original la 19 aprilie 2017. Accesat în 21 martie 2017.

7.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A PĂDURILOR

Este marcată la 21 martie, în fiecare an, în toată lumea.

Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite a adoptat Rezoluţia A/RES/67/200, din 21 martie 2012, prin care a declarat aniversarea acestei zile începând din 2013, cu scopul de a creşte gradul de conştientizare asupra gestionării, conservării şi dezvoltării durabile a tuturor tipurilor de păduri, în beneficiul generaţiilor prezente şi viitoare.

În această zi, ţările sunt încurajate să întreprindă eforturi locale, naţionale şi internaţionale pentru a organiza activităţi care implică păduri şi copaci. Tema pentru fiecare Zi

internaţională a pădurilor este aleasă de către Parteneriatul Colaborativ pentru Păduri. În 2023, tema este: "Pădurile şi sănătatea" ("Forests and health"), conform http://www.fao.org/international-day-of-forests.
Gestionarea durabilă a pădurilor şi utilizarea resurselor de către acestea sunt esenţiale pentru combaterea schimbărilor climatice şi pentru a contribui la prosperitatea şi bunăstarea generaţiilor actuale şi viitoare, notează sursa citată. Pădurile joacă, de asemenea, un rol crucial în reducerea sărăciei şi în atingerea

Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD). Cu toate acestea, în ciuda tuturor acestor nepreţuite beneficii ecologice, economice, sociale şi de sănătate, pădurile sunt puse în pericol de incendii, dăunători, secete şi defrişări fără precedent.
Pădurile oferă atât de multe lucruri sănătăţii oamenilor. Ele purifică apa, curăţă aerul, captează carbon pentru a lupta împotriva schimbărilor climatice, oferă alimente şi medicamente care salvează vieţi şi ne aduc bunăstarea. Depinde de noi toţi să protejam aceste resurse naturale preţioase.

Tema pentru 2022 a fost "Pădurile şi producţia şi consumul durabil" ("Forests and sustainable production and consumption"), iar cea pentru anul 2021: "Restaurarea pădurilor: o cale spre recuperare şi bunăstare" ("Forest restoration: a path to recovery and well-being").

Pădurea Brăneşti, judeţul Ilfov, 30 octombrie 2022.

Tema pentru Ziua internaţională a pădurilor din 2020 a fost: "Pădurile şi biodiversitatea - Prea preţioase ca să le

pierdem" ("Forests and biodiversity - Too precious to lose"), menţionează Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură (FAO). În 2019, tema aleasă pentru Ziua internaţională a pădurilor a fost "Învaţă să iubeşti pădurile", în timp ce în 2018 ziua a fost marcată în cadrul tematicii "Pădurile şi oraşele durabile".
Tema din 2017 a fost "Păduri şi energie", cea din 2016 a fost legată de "creşterea gradului de conştientizare a modului în care pădurile sunt esenţiale pentru aprovizionarea planetei cu apă dulce, care este esenţială pentru viaţă". În 2015, ziua a fost marcată sub îndemnul "Pădurile - Clima - Schimbare".

Potrivit site-ului http://apepaduri.gov.ro,

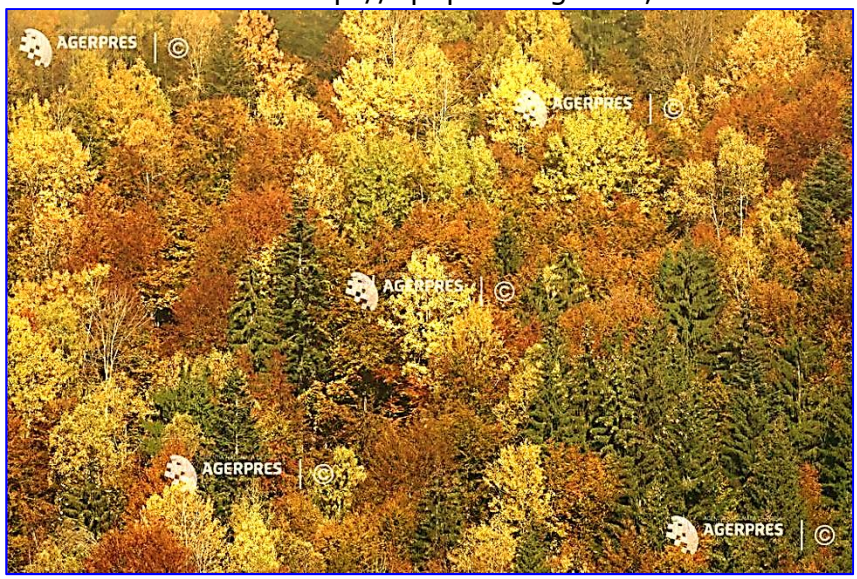

Pădure de foioase în Rezervaţia Tinovul Mohoş, judeţul Harghita, 8 noiembrie 2020.

Organizaţia Naţiunilor Unite (ONU) recomandă statelor membre să iniţieze acţiuni pentru reconstituirea pădurilor de toate tipurile, prin organizarea unor campanii de plantare a arborilor.

Forumul Naţiunilor Unite pentru Păduri (UNFF) a fost desemnat de Adunarea Generală a ONU pentru a facilita marcarea Zilei internaţionale a pădurilor, în colaborare cu FAO, cu guvernele, cu organizaţiile internaţionale şi regionale, precum şi cu părţile interesate, inclusiv cu societăţile civile. Celebrarea acestei zile se bazează pe rezultatele pozitive ale Anului internaţional al pădurilor, marcat în 2011. Manifestările organizate pentru a celebra Ziua internaţională a pădurilor din

acest an includ plantarea de arbori, dar şi alte evenimente, precum expoziţii de artă, fotografie, vizionarea de filme şi diverse reuniuni ce tratează teme legate de gestionarea pădurilor.

Pădurile acoperă o treime din suprafaţa pământului,
Îndeplinind funcţii vitale în întreaga lume. Aproximativ 1,6 miliarde de oameni depind de păduri pentru existenţa lor, medicamente, combustibil, hrană şi adăpost, notează

Pădurile găzduiesc aproximativ 80% din biodiversitatea terestră din lume,
Arată. Pădurile sunt formate din peste 60.000 de specii de copaci. Diversitatea genetică ajută pădurile să facă faţă schimbărilor climatice şi altor ameninţări. Biodiversitatea se află sub ameninţare gravă din cauza defrişărilor, a degradării pădurilor şi a schimbărilor climatice. Gestionarea durabilă a pădurilor şi refacerea acestora la nevoie este esenţială pentru oameni, biodiversitate şi climă.

Lumea pierde zece milioane de hectare de pădure în fiecare an din cauza defrişărilor - aproximativ de dimensiunea Islandei - şi insectele afectează în jur de 35 de milioane de hectare de pădure anual. (sursa: FAO 2020)

Omenirea nu şi-a pus problema rolului pădurii în mod ştiinţific decât foarte târziu, începând cu secolul al XIX-lea, ca urmare a modificărilor socio-economice ce au determinat o creştere importantă în utilizarea şi exploatarea lemnului.

Pădurile găzduiesc cele mai diverse ecosisteme biologice de pe suprafaţa terestră, adunând peste jumătate din speciile terestre de animale, plante şi insecte. Ele joacă un rol-cheie în lupta împotriva schimbărilor climatice şi contribuie la menţinerea echilibrului de oxigen, de dioxid de carbon şi a umidităţii din aer. Totuşi, în ciuda tuturor acestor beneficii ecologice, economice, sociale şi de sănătate, este distrusă o mare parte a pădurilor de care umanitatea are nevoie pentru a supravieţui. Defrişările la nivel mondial continuă într-un ritm alarmant. Practic, circa 13 milioane de hectare de pădure sunt distruse anual. Defrişările cauzează între 12-20% din emisiile globale de gaze cu efect de seră, ce provoacă schimbările climatice.

Pădurea Şinca din judeţul Braşov, una dintre pădurile virgine ale României, acoperă aproximativ 350 de hectare, unicitatea ei constând în arborii mult mai înalţi decât în orice altă pădure, 15 noiembrie 2011.

Conform Planului de acţiune al UE pentru păduri, ele reprezintă un domeniu important pentru Uniunea Europeană, suprafaţa acestora acoperă 37,8% din teritoriul european şi asigură existenţa a 3,4 milioane de persoane (silvicultura şi industriile bazate pe resurse forestiere). În plus, UE este al doilea producător de lemn rotund industrial după Statele Unite ale Americii şi produce aproximativ 80% din pluta disponibilă la nivel mondial.

În contextul schimbărilor climatice, pădurile joacă un rol important, nu doar pentru captarea dioxidului de carbon, ci şi prin producţia de biomasă şi prin potenţialul pe care îl au în domeniul energiilor regenerabile. Pădurile au o importanţă deosebită şi din punct de vedere social şi cultural, sunt atractive pentru populaţia urbană, permit desfăşurarea de activităţi recreative sau beneficе pentru sănătate şi reprezintă un patrimoniu cultural important.

Fondul forestier în România ocupa, la sfârşitul anului 2021, o suprafaţă de 6,607 milioane hectare, respectiv 27,7% din suprafaţa ţării, conform datelor publicate de Institutul Naţional de Statistică în anul 2022.

Suprafaţa fondului forestier la 31 decembrie 2021, comparativ cu aceeaşi dată a anului 2020, a înregistrat o creştere de aproximativ 0,05%.

În 2021, suprafaţa pădurilor a crescut cu 1.000 de hectare (+0,02%), faţă de 2021, speciile de răşinoase înregistrând o creştere de 3.000 hectare, în timp ce speciile de foioase au avut o scădere de 2.000 hectare, modificări datorate în principal reîncadrărilor în amenajamentele silvice. Suprafaţa pădurilor era în 2021 de 6,45 milioane hectare, speciile de răşinoase acoperind 1,919 milioane hectare (respectiv 29,8%), iar speciile de foioase 4,531 milioane hectare (respectiv 70,2%).

Proprietatea publică reprezenta 64,3% din suprafaţa totală a fondului forestier naţional, fiind administrată în principal de către Regia Naţională a Pădurilor - Romsilva, iar proprietatea privată reprezenta 35,7%, fiind administrată în cea mai mare parte de structurile silvice private.

8.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A POEZIEI

Ziua Internațională a Poeziei este pe data de 21 martie și este declarată de UNESCO, începând din anul 1999, drept o recunoaștere a faptului că oamenii de litere și de cultură, poeții

și scriitorii din întreaga lume și-au adus o contribuție remarcabilă la îmbogățirea culturii și spiritualității universale. De asemenea, „Ziua internațională a poeziei" urmărește să susțină creația poetică, stabilirea unui dialog între poezie și alte genuri ale creației, editarea și promovarea poeziei ca artă deschisă oamenilor.

În România

Primele manifestări dedicate „Zilei internaționale a poeziei" în România sunt legate de Fundația Culturală „Orient Latin" si de Asociația Culturală ADSUM care organizează, separat, din anul 2005 respectiv 2008, spectacole pentru marcarea acestui moment. Spectacolele Asociației Culturale ADSUM incep la Palatul Suțu, iar anii următori (până in 2012 inclusiv) manifestările capătă amploare fiind găzduite de Biblioteca Națională a României si Palatul Național al Copiilor. După anul 2009 ideea de a organiza manifestări dedicate „Zilei internaționale a poeziei" este preluată de tot mai multe asociații culturale, ligi și alte societăți ale scriitorilor din România.

Nume oficial	Ziua Internațională a Poeziei
Sărbătorită de	UNESCO
Semnificație	Promovarea poeziei
Început	1999
Data	21 martie
Festivități	anuale

9.- ZIUA MONDIALĂ A APEI

Ziua Mondială a Apei se sărbătorește anual în data de 22 martie. Decizia instituirii acestei sărbători a fost luată în cadrul Conferinței Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare de la Rio de Janeiro, la 22 decembrie 1992.

În România, această zi se sărbătorește din 1993. Sărbătorirea Zilei Mondiale a Apei are ca scop aducerea în atenția opiniei publice a problemelor legate de necesitatea protejării cantitative și calitative a apelor și de a pune în adevărata lumină rolul, îndatoririle și responsabilitățile celor cu atribuții în întreținerea, valorificarea și protejarea surselor de apă

Ziua Mondială a Apei în Kenya în 2010

Sărbătorită de	Oameni și organizații din întreaga lume, inclusiv toate statele membre ale ONU
Tip	Internațională
Început	22 martie 1993
Data	22 martie

Tematici anuale

În fiecare an, sărbătorirea se face sub un slogan:

Anul	Tema în engleză	Tema în română
2018	Nature for Water	Soluții naturale pentru apă
2017	Why wastewater?	De ce apa uzată?
2016	Water and Jobs	Apă și locuri de muncă
2015	Water and Sustainable Development	Apa și dezvoltarea durabilă
2014	Water and Energy	Apa și energia
2013	Water Cooperation	Cooperarea în domeniul apei
2012	Water and Food Security: The World is Thirsty Because We are Hungry	Apa și securitatea alimentară: lumea este însetată pentru că noi suntem flămânzi
2011	Water for cities: responding to the urban challenge	Apă pentru orașe: răspunzând provocării urbane
2010	Clean water for a healthy	Apă curată pentru o lume

	world	sănătoasă!
2009	Transboundary waters: sharing water, sharing opportunities	Ape transfrontaliere: împărțind apa, împărțind oportunitățile
2008	Sanitation	Sanitație
2007	Coping with water scarcity	Făcând față penuriei de apă
2006	Water and Culture and Emerging Challenges in UNESCAP Region	Apa și Cultura și Provocările Emergentice în Regiunea UNESCAP

Statistici

În 2006, 1.1 miliarde de persoane au fost lipsite de apă potabilă

În 2006, 2.6 miliarde de persoane nu aveau acces la serviciile de salubritate de bază până în 2006, mai multe persoane au murit din cauza inundațiilor și secetelor decât în urma altor calamități naturale.

10.– ZIUA MONDIALĂ DE COMBATERE A TUBERCULOZEI

24 martie

La 24 martie în întreaga lume este marcată Ziua Mondială de combatere a tuberculozei. Această zi comemorează data la care doctorul Robert Koch, în anul 1882, a descoperit bacilul care provoacă tuberculoza -*Mycobacterium tuberculosis,* numit şi bacilul Koch.

În anul 2020, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a lansat o inițiativă comună cu Fondul Global și Parteneriatul Stop TB - „Find.Treat.ALL.#EndTB”, cu scopul de a accelera răspunsul la tuberculoză și de a asigura accesul la îngrijiri, în conformitate cu obiectivele OMS.

Tuberculoza (TB) este o boală infecţioasă, care afectează cel mai frecvent plămânii, dar pot fi atacate şi oasele, rinichii,

ganglionii limfatici, sistemul nervos central etc. Printre riscurile de infectare, pot fi menţionate: contactul cu persoanele infectate la domiciliu, serviciu, şcoală, grădiniţă etc.; îngrijirea persoanelor cu TB activă netratată.

Cele mai frecvente simptome ale tuberculozei sunt:

- tusea persistentă mai mult de trei săptămâni;
- febră;
- greutate la respiraţie;
- oboseală;
- lipsa poftei de mâncare şi scăderea în greutate;
- transpiraţii nocturne;
- expectoraţii etc.

S-a stabilit, de asemenea, că în peste circa 50% din cazuri, o perioadă lungă de timp, boala nu se manifestă prin nici un simptom.

Pentru prevenirea şi profilaxia TB, medicii recomandă:

- vaccinarea nou-născuţilor la a 4-5 zi după naştere;
- evitarea contactului cu persoane cu tuberculoză activă;
- a consumului excesiv de alcool şi tutun;
- adoptarea unui stil de viaţă sănătos şi a unui regim alimentar bogat în vitamine.

Potrivit, datelor IMSP Institutului de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”, incidența globală (cazuri noi și recidive) privind tuberculoza în anul 2019 a constituit 71,4 la 100 mii populație (2869 pacienți, dintre ei 2274 sunt cazuri noi), cu o reducere de 4,9% față de anul 2018 – 75,1 (3018 cazuri). Incidența globală la copii în anul 2019 a constituit 17,7 la 100 mii populație (136 cazuri).

O provocare pentru un control eficient al tuberculozei este asocierea tuberculozei cu infecția HIV. Ponderea co-infecţiei TB/HIV printre cazurile noi și recidive TB anul 2019 este de 10% (289 cazuri), în comparație cu 2018 – 8,3% (250 cazuri).

Mortalitatea prin TB pentru anul 2019 a constituit 6,1 la 100 mii populație (244 cazuri), comparativ cu 2018 – 7,6 (304 cazuri), s-a redus cu 3,8%.

În Republica Moldova diagnosticul și tratamentul tuberculozei este gratuit, iar adresarea la timp după asistența medicală și administrarea cu strictețe a tratamentului indicat sunt componentele de bază pentru un tratament de succes.

Rata succesului tratamentului pentru cohorta anului 2018 a cazurilor noi de TB pulmonară sensibilă, bacteriologic

confirmată este de 83,2%, comparativ cu cohorta precedentă 2017 – 83,1%.

11.- ZIUA MONDIALĂ A TEATRULUI

(27 martie)

Ziua Mondială a Teatrului a fost iniţiată de Institutul Internaţional de Teatru (ITI) în cadrul Congresului Mondial din 1961, de la Viena. ITI reprezintă cea mai importantă organizaţie non-guvernamentală din domeniul artistic şi a fost înfiinţată în 1948, la iniţiativa UNESCO.

Ziua Mondială a Teatrului a fost sărbătorită prima dată în 1962, la 27 martie, ziua în care se deschidea stagiunea Teatrului Naţiunilor la Paris.

De atunci, în fiecare an, la aceeaşi dată, comunitatea teatrală internaţională, artişti şi public deopotrivă, precum şi centrele naţionale din cele o sută de ţări membre ale Institutului Internaţional de Teatru, celebrează Ziua Mondială a Teatrului, ca un moment de afirmare a forţei de comunicare a artei scenice, ca mod de expresie a umanităţii, dincolo de toate frontierele geografice sau culturale.

În fiecare an, o personalitate recunoscută la nivel internaţional este invitată să comunice reflecţiile sale asupra celei mai vechi forme artistice, teatrul.

Mesajul, tradus în peste 50 de limbi, este citit spectatorilor înaintea reprezentaţiilor din seara zilei de 27 martie, este publicat în ziare şi reviste, difuzat la radio şi televiziune. Primul mesaj de Ziua Mondială a Teatrului a fost scris în 1962, de Jean Cocteau.

12.- ZIUA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII

Când se sărbătorește Ziua Mondială a Sănătății?

Ziua Mondială a Sănătății se celebrează anual pe data de 7 aprilie. Evenimentul promovează beneficiile unei bune stări de sănătate, atât la nivel fizic, cât și la nivel psihic.

Ziua Mondială a Sănătății - Istoric

Pe 7 aprilie 1948, a fost înființată Organizația Mondială a Sănătății (OMS), prilej cu care s-a și desfășurat primul consiliu global, ce viza subiectul sănătății.

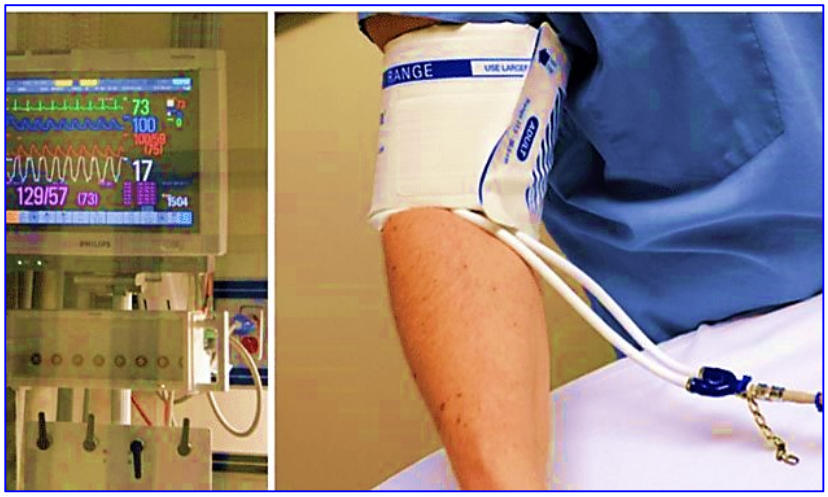

Acest prim eveniment a fost și cel în care s-a decis celebrarea Zilei Mondiale a Sănătății.

Doi ani mai târziu, în anul 1950, a fost marcată pentru prima dată Ziua Mondială a Sănătății. Tot atunci a fost creată o campanie de strângere de fonduri, în perioada de dinaintea Zilei Mondiale a Sănătății. Motivul principal a fost acela de a-i ajuta și pe cei din zonele defavorizate ale lumii să aibă acces la servicii medicale esențiale.

Ziua Mondială a Sănătății este unul dintre cele opt evenimente oficiale ale Organizației Mondiale a Sănătății care au loc anual. Printre acestea se regăsesc și Ziua Mondială a Donatorului de Sânge, Ziua Mondială a Malariei, Ziua Mondială a Tuberculozei etc.

Care sunt obiectivele Zilei Mondiale a Sănătății?

Iată câteva priorități pe care le are în vedere Organizația Mondială a Sănătății atunci când organizează acest eveniment: fiecare persoană ar trebui să aibă acces la informații și la servicii necesare pentru a-și îngriji sănătatea proprie și pe cea a familiei; necesitatea unor lucrători calificați în domeniul sănătății, unde accentul să fie pe oameni; stimularea acțiunii indivizilor și a factorilor decidenți politici pentru a face din asistența medicală o realitate pentru orice categorie socială; înțelegerea importanței asistenței medicale.

Anual, Organizația Mondială a Sănătății propune o temă în jurul căreia această zi mondială se desfășoară. Iată mai jos câteva dintre temele recente:

2023 - Sănătate pentru toți;

2022 - Planeta noastră, sănătatea noastră;

2021 - Pentru o lume mai echitabilă și mai sănătoasă;
2020 - Susținem asistenții medicali și moașele;
2019 - Sănătate pentru toți: oricine și oriunde.
Tema Zilei Mondiale a Sănătății din 2024 nu a fost încă stabilită.

Resurse Twinkl pentru Ziua Mondială a Sănătății

Sunt o serie de resurse grozave de inclusîn activitățile tcu cei mici, indiferent de vârstă.

Câteva materiale care ne vor ajuta să marcăm Ziua Mondială a Sănătății într-un mod inedit. Toate resursele sunt materiale didactice de calitate, puse la punct de echipa noastră, formată din profesori și specialiști în educație. În plus, atractivitatea lor în rândul copiilor se datorează și aspectului estetic al acestora, ce încurajează învățarea interactivă. Uite ce resurse ar interesa:
-Totul despre mine: Cum să avem grijă de noi înșine PowerPoint;
-Cum să am grijă de mine – Sugestii pentru activități cu preșcolarii;
-Când să te speli pe mâini - Planșă;

Sănătate prin mâncare

Sănătatea înseamnă, de asemenea, și o alimentație creată în acest sens. Uite ce sugestii avem când vine vorba de resurse care să îi familiarizeze pe cei mici cu mâncarea sănătoasă. Resursele pot fi integrate cu succes în activitățile cu cei mici, atât la clasă sau la grupă, cât și acasă. Aruncă o privire peste aceste materiale:

Resurse despre corpul uman

Pentru a înțelege de ce sănătatea este esențială, le putem vorbi copiilor despre corpul uman, despre funcțiile organelor și despre potențialele afecțiuni pe care acestea le pot avea.

13.- ZIUA PĂCĂLELILOR

Ziua păcălelilor, marcată în fiecare an la 1 aprilie, este o zi în care se fac diferite farse sau păcăleli. Trimiterea la o întâlnire inutilă a prietenilor sau alte farse similare sunt cunoscute, în cele mai multe țări europene, încă din secolul al XVI-lea. Obiceiul de a rezerva o zi pentru a face farse inofensive aproapelui a fost relativ obișnuit în lume din punct de vedere istoric.

O explicație a originii zilei păcălelilor este aceea că în anul 1564 regele Carol al IX-lea al Franței ar fi mutat sărbătorirea Anului Nou de pe data de 1 aprilie pe data de 1 ianuarie. Întrucât la vechiul An Nou (1 aprilie) se obișnuia să se împartă

cadouri, s-a continuat împărțirea de cadouri și după anul 1564, dar sub forma unor farse și glume nevinovate.

Originile

Deși originile zilei păcălelilor nu sunt cunoscute, există multe teorii în jurul ei.

O asociere disputată între 1 aprilie și păcăleală este în *Povestirile din Canterbury* (1392) de Geoffrey Chaucer. În „Povestea preotului călugăriței", un cocoș vanitos pe nume Chauntecleer este păcălit de o vulpe pe „De când martie a început treizeci de zile și două", adică 32 de zile de la începutul lunii martie, adică 1 aprilie. Cu toate acestea, nu este clar dacă Chaucer se referea la 1 aprilie, deoarece textul „Povestea preotului călugăriței" mai spune că povestea are loc în ziua în care soarele este „în semnul Taurului avea runa y Douăzeci de grade și unu. ", care nu ar fi 1 aprilie. Savanții moderni cred că există o eroare de copiere în manuscrisele existente și că Chaucer a scris de fapt, „*Syn March a dispărut*". Dacă da, pasajul ar fi însemnat inițial la 32 de zile după martie, adică 2 mai, aniversarea logodnei regelui Richard al II-lea al Angliei cu Ana de Boemia, care a avut loc în 1381.

În 1508, poetul francez Eloy d'Amerval s-a referit la un *poisson d'avril* (păcăleală de aprilie, literalmente „peștele lui aprilie"), posibil prima referire la sărbătoarea din Franța.[8] Unii istorici sugerează că ziua păcălelilor a apărut deoarece, în Evul Mediu, Anul Nou era sărbătorit pe 25 martie în majoritatea orașelor europene, cu o sărbătoare care, în unele zone ale Franței, în special, se încheie la 1 aprilie, [10] [11] iar cei care au sărbătorit Revelionul pe 1 ianuarie au râs de cei care au sărbătorit la alte date prin inventarea Zilei păcălelilor din aprilie.[12] Utilizarea datei de 1 ianuarie ca Zi de Anul Nou a devenit comună în Franța abia la mijlocul secolului al XVI-lea[13] și acea dată nu a fost adoptată oficial până în 1564, prin Edictul de la Roussillon, așa cum s-a cerut în timpul Conciliului de la Trent din 1563. [14] Cu toate acestea, există probleme cu această teorie, deoarece există o referire neechivocă la Ziua păcălelilor din aprilie într-un poem din 1561 al poetului flamand Eduard de Dene despre un nobil care își trimite slujitorii în comisioane prostești la 1 aprilie, precedând schimbarea. Ziua păcălelilor din aprilie a fost, de asemenea, o tradiție consacrată în Marea Britanie, înainte ca 1 ianuarie să fie stabilit ca începutul anului calendaristic.

În Țările de Jos, originea Zilei păcălelilor din aprilie este adesea atribuită victoriei olandeze din 1572 în capturarea lui Brielle, unde ducele spaniol Álvarez de Toledo a fost învins. *„Op 1 april verloor Alva zijn bril*" este un proverb olandez, care poate fi tradus prin: „La 1 aprilie, Alva și-a pierdut ochelarii". În acest caz, „bril" („ochelari" în olandeză) servește ca omonim pentru Brielle (orașul în care s-a întâmplat). Această teorie, totuși, nu oferă nicio explicație pentru sărbătorirea internațională a Zilei păcălelilor din aprilie.

În 1686, John Aubrey s-a referit la sărbătoare drept „Ziua sfântă a proștilor", prima referință britanică. La 1 aprilie 1698, mai mulți oameni au fost păcăliți să meargă la Turnul Londrei pentru a „vedea spălarea leilor".

Deși nu se știe dacă vreun erudit al Bibliei sau istoric a menționat o conexiune, unii și-au exprimat convingerea că originile Zilei păcălelilor din aprilie pot merge până la narațiunea potopului din Geneză. Într-o ediție din 1908 a Harper's Weekly, caricaturistul Bertha R. McDonald a scris:

„Autoritățile o sprijină cu putere referitor la vremea lui Noe și a arcei lui Noe. Public Advertiser din Londra din 13 martie 1769 a tipărit: „Greșeala lui Noe care a trimis porumbelul din corabie înainte ca apa să se diminueze, în prima zi a lunii aprilie, și pentru a perpetua amintirea acestei eliberări s-a considerat potrivit, oricine a uitat o împrejurare atât de remarcabilă, ca să-i pedepsească trimițându-i într-o misiune aiurea sau imposibilă, asemănătoare cu acel mesaj ineficient la care a fost trimisă pasărea de către patriarh".

TRADIȚII

Regatul Unit

În Marea Britanie, o farsă de 1 Aprilie este uneori dezvăluită mai târziu prin strigătul „April Fool!" la destinatar, care devine astfel „nebunul de aprilie". Un studiu din anii 1950, realizat de folcloriștii Iona și Peter Opie, a constatat că în Marea Britanie și în țările ale căror tradiții derivă din Marea Britanie, aceasta continuă să fie practica, obiceiul încetând la prânz, după care nu mai este acceptabil să faci farse. [18] Astfel, o persoană care face o farsă după prânz este considerată ea însăși „nebunul/prostul de aprilie".

În Scoția, Ziua păcălelilor din Aprilie a fost inițial numită *„Ziua Huntigowk*". Numele este o corupție a lui „hunt the *gowk* ", *gowk* fiind scoțian pentru un cuc sau o persoană nebună; termeni alternativi în gaelică ar fi *Là na Gocaireachd*, „ziua

cucului/nebunului", sau *Là Ruith na Cuthaige*, „ziua umblării ca nebunul". Farsa tradițională este să ceri cuiva să transmită un mesaj sigilat care se presupune că solicită ajutor de vreun fel. De fapt, mesajul spune *„ Nu râd, nu zâmbesc. Vânează nebunul/prostul încă o milă.* " Destinatarul, la citirea acestuia, va explica că poate ajuta doar dacă contactează mai întâi o altă persoană și trimite victima acestei următoare persoane cu un mesaj identic, cu același rezultat.

În Anglia**,** un „nebun/prost" este cunoscut sub câteva nume diferite în toată țara, inclusiv „noodle", „gob", „gobby" sau „noddy".

Irlanda

În Irlanda, era tradițional să se încredințeze victimei o „scrisoare importantă" care să fie dată unei anumite persoane. Acea persoană ar citi scrisoarea, apoi i-ar cere victimei să o ducă altcuiva și așa mai departe. Scrisoarea când este deschisă conține cuvintele „trimite prostul mai departe".

Italia, Franța, Belgia, zone francofone

În Italia, Franța, Belgia și zonele francofone din Elveția și Canada, tradiția de 1 aprilie este adesea cunoscută sub numele de „peștele de aprilie" (*poisson d'avril* în franceză, *april vis* în olandeză sau *pesce d'aprile* în italiană). Posibilele farse includ încercarea de a atașa un pește de hârtie pe spatele victimei fără ca acesta să observe. Această caracteristică de pește este prezentă în mod proeminent pe multe cărți poștale franceze de la sfârșitul secolului al XIX-lea până la începutul secolului al XX-lea. Multe ziare răspândesc, de asemenea, o poveste falsă de Ziua Peștelui din Aprilie, iar o referire subtilă la un pește este uneori dată ca un indiciu pentru faptul că este o farsă de 1 Aprilie.

Germania

În Germania, o farsă de 1 Aprilie este uneori dezvăluită ulterior strigând „Aprilie, aprilie!" la destinatar, care devine „nebunul/prostul de 1 aprilie".

Țările nordice

Danezii, finlandezii, islandezii, norvegienii și suedezii sărbătoresc Ziua păcălelilor de 1 Aprilie (*aprilsnar* în daneză; *aprillipäivä* în finlandeză; *aprilsnarr* în norvegiană; *aprilskämt* în suedeză). Majoritatea presei va publica exact o poveste falsă pe 1 aprilie; pentru ziare, acesta va fi de obicei un articol de prima pagină, dar nu titlul principal

Polonia (*Prima aprilis*)

În Polonia, *prima aprilis* („Primul aprilie” în latină) ca zi de farse este o tradiție de secole. Este o zi în care se fac multe farse: uneori, farse foarte sofisticate sunt pregătite de oameni, mass-media (care cooperează adesea pentru a face „informația” mai credibilă) și chiar instituțiile publice. Activitățile serioase sunt de obicei evitate; fiecare cuvânt spus la 1 aprilie ar putea fi neadevărat. Convingerea pentru aceasta este atât de puternică încât alianța poloneză anti-turcă cu Leopold I, semnată la 1 aprilie 1683, a fost retrodatată la 31 martie. Cu toate acestea, pentru unii din Polonia *, prima aprilis* se încheie la prânzul zilei de 1 aprilie, iar glumele *de prima aprilis* după acea oră sunt considerate nepotrivite și neelegante.

Ucraina

Ziua păcălelilor de 1 Aprilie este sărbătorită pe scară largă în Odesa și are numele local special Humorina - în ucraineană Гуморина (*Humorina*). Această sărbătoare a apărut în 1973. O farsă a zilei de 1 aprilie este dezvăluită spunând „Первое Апреля, никому не верю” (*„Pervoye Aprelya, nikomu ne veryu ”*) – care înseamnă „Întâi aprilie, nu am încredere în nimeni” – destinatarului. Festivalul include o mare paradă în centrul orașului, concerte gratuite, târguri stradale și spectacole. Participanții la festival se îmbracă într-o varietate de costume și se plimbă prin oraș nebunește și făcând farse trecătorilor. Una dintre tradițiile de Ziua de 1 Aprilie este de a îmbrăca principalul monument al orașului în haine amuzante. Humorina are chiar și propriul logo — un marinar vesel într-un colac de salvare - al cărui autor a fost artistul Arkady Tsykun. În timpul festivalului, suveniruri speciale care poartă sigla sunt tipărite și vândute peste tot. Din 2010, sărbătorirea Zilei Păcălelilor include și un Festival Internațional de Clovni și ambele sunt celebrate deodată. În 2019, festivalul a fost dedicat aniversării a 100 de ani de la Odessa Film Studio și toate evenimentele au fost organizate cu accent pe cinema.

Țările vorbitoare de limbă spaniolă

În multe țări vorbitoare de limbă spaniolă (și Filipine), " *Día de los Santos Inocentes* " (Ziua Sfinților Inocenți) este o festivitate care este foarte asemănătoare cu Ziua păcălelii de 1 Aprilie, dar este sărbătorită la sfârșitul lunii decembrie (27, 28 sau 29 în funcție de locație).

Turcia

Turcia are, de asemenea, un obicei cu farsele zilei de 1 aprilie. Farsele și glumele sunt de obicei verbale și sunt dezvăluite prin strigătul „Bir Nisan!” (1 Aprilie!).

Iranul

În Iran, se numește " *Dorugh-e Sizdah* " (minciuna celor treisprezece) și oamenii și mass-media fac glume pe 13 Farvardin (Sizdah bedar), adică echivalentul cu 1 aprilie. Este o tradiție care are loc la 13 zile după Anul Nou persan Nowruz . În această zi, oamenii ies și își părăsesc casele și se distrează afară, mai ales în parcuri naturale. Se pare că s-au făcut farse de această sărbătoare din 536 î.Hr. în Imperiul Ahemenid .

Israel

Israelul a adoptat obiceiul de a face glume de Ziua păcălelilor de 1 Aprilie.

Liban

În Liban, o farsă de 1 Aprilie este dezvăluită spunând (care se traduce prin „Minciună de 1 aprilie”) destinatarului.

În România

În România, o farsă de 1 Aprilie este dezvăluită spunând „păcăleală de 1 aprilie” destinatarului. Este cunoscut exemplul de la începutul anilor 2000 când, cu ocazia zilei de 1 aprilie, la știrile de la ora 17, ProTV a difuzat o serie de știri senzaționaliste, neadevărate, ca o păcăleală, pe care le-a dezmințit ulterior.

14.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MONUMENTELOR ȘI SITURILOR

18 aprilie

Patrimoniu cultural

Începând cu anul 1983, la inițiativa ICOMOS, anual, pe data de 18 aprilie se marchează Ziua Internațională a Monumentelor și Siturilor. Evenimentul are scopul sensibilizării cetățenilor privind necesitatea protejării monumentelor și siturilor la nivel național și mondial.

Genericul propus de către ICOMOS pentru ediția din anul 2023 este Patrimoniul în schimbare. Evenimentele organizate în acest an vor oferi oportunitatea de a demonstra pe deplin potențialul patrimoniului cultural din întreaga lume, dar și al bunelor practici de protejare a acestuia în scopul tranziției incluzive către un viitor cu emisii reduse de carbon.

Anul acesta evenimentele dedicate Zilei Internaționale a Monumentelor și siturilor vor fi organizate în Republica Moldova începând cu 10 aprilie. Cu acest prilej, atât instituțiile din subordinea Ministerului Culturii, cât și cele din subordinea autorităților publice locale - instituțiile de profil, secțiile raionale de cultură, muzeele, vor organiza conferințe, mese rotunde, prelegeri, expoziții cu planșe color, expoziții fotografice, excursii ghidate la monumentele arhitecturale și arheologice de importanță națională sau locală. Acestea au drept scop promovarea și valorificarea monumentelor și siturilor din Republica Moldova.

Dedicată celebrării şi promovării patrimoniului cultural, Ziua monumentelor şi siturilor este şansa de a atrage atenţia asupra diversităţii şi a relevanţei acestora, dar şi asupra vulnerabilităţii lor. De asemenea, sunt prezentate eforturile necesare protecţiei şi conservării acestui patrimoniu, dar şi ce înseamnă pentru întreaga omenire conservarea sa. Comitetele Naţionale ICOMOS din întreaga lume au oportunitatea de a susţine cauza lor împreună, în aceeaşi zi, şi sunt, totodată, încurajate să invite comunităţile locale să participe activ la această sărbătoare.

15.- ZIUA LIMBII CHINEZE

20 aprilie

Sponsorizat de Serviciul de Traduceri din China (DGACM), în asociere cu Clubul chinez de carte UNSRC și Programul de limbă chineză, o serie de evenimente au fost găzduite la sediul

ONU din New York pentru a sărbători Ziua limbii chineze din acest an, iar sărbătorile sunt ridicate de:
– Ziua Lingvistică Chineză, Ceremonia de Deschidere și Recepție, 18 aprilie, 6: 30-9: 00
– Caligrafie și picturi de artiști de sex feminin din provincia Jiangsu, China, 15-19 aprilie
– Forumul chinez de învățare la ONU, aprilie, 10:00 am-5:00pm
– Cântecul unei culturi: Opera din Beijing, prelegere de domnul Wang Ben, 18 aprilie, 12: 00-2: 00
– Expoziția „Moda moderna se întâlnește cu operă chineză tradițională", 1-19 aprilie, 5: 10-6: 30
– O expoziție în sărbătorirea Zilei Lingvistice Chinezești, 18 aprilie

Chineza a fost înființată ca limbă oficială a Organizației Națiunilor Unite în 1946. Cu toate acestea, în primii ani, chinezii nu erau folosiți în mod obișnuit în activitatea Națiunilor Unite. Situația a fost îmbunătățită după restabilirea drepturilor legale ale Republicii Populare Chineze în Organizația Națiunilor Unite în 1971. În 1973, Adunarea Generală a inclus limba chineză ca limbă de lucru, urmată de Consiliul de Securitate în 1974. Din ce în ce mai multe ONU birourile și membrii personalului lucrează cu limba chineză.
Ziua limbii chineze este marcată, anual, la 20 aprilie, pentru a sublinia contribuția literaturii, poeziei și limbii chineze în cultura lumii și pentru a promova multilingvismul și diversitatea culturală.
Evenimentul a fost stabilit în 2010 de către Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) și a fost sărbătorit pentru prima dată la 12 noiembrie 2010, la sediul central al ONU din New York, ca parte a inițiativei „Zilele limbilor ONU".

Începând cu anul 2011, data a fost schimbată în 20 aprilie. Astfel, celebrarea zilei a fost stabilită pentru a avea loc, în fiecare an, în perioada Guyu/Guyu („Ploile cerealelor"), a șasea dintre cele 24 de perioade solare create din timpuri străvechi pentru ghidarea activităților agricole, care corespunde datei de 20 aprilie în calendarul gregorian.

Totodată, această zi aduce un omagiu personajului mitologic chinez Cangjie (Cang Jie), care a inventat caracterele chinezești în urmă cu circa 5000 de ani, și despre care se spune că ar fi fost istoricul oficial al Împăratului Galben. Metoda Cangjie de scriere pe computer îi poartă numele.

Limba chineză a fost desemnată ca una dintre limbile oficiale ale Organizației Națiunilor Unite de la începuturile constituiri acesteia. Este una dintre limbile cele mai vechi și cele mai vorbite din lume, fiind în prezent vorbită peste un miliard de oameni.

16.- ZIUA PLANETEI PĂMÂNT

Steagul Pământului

1969. Un simbol al ecologiei

Nume oficial	Ziua Planetei Pământ
Altă denumire	Earth Day
Sărbătorită de	multe țări
Semnificație	mișcare pentru protejarea mediului înconjurător
Început	1970
Data	22 aprilie

În fiecare an, ziua de 22 aprilie se sărbătorește Ziua Pământului, ziua când s-a născut mișcarea pentru protejarea mediului înconjurător. Această mișcare s-a născut în SUA într-o perioadă când au avut loc mai multe evenimente deosebite, printre care înăbușirea prin folosirea armelor de foc a revoltei unor studenți împotriva războiului din Cambodgia, „Masacrul din 4 mai”, apariția fibrelor optice, succesul melodiei „Bridge over Troubled Water”, ultimul album al formației Beatles, moartea lui Jimi Hendrix, un accident nuclear în Carolina de Sud la centrala nucleară din Savannah River din apropierea orașului Aiken (nerecunoscut timp de 18 ani), poluarea foarte mare cu gaze și fum, considerată ”semn al prosperității”. Despre mediul înconjurător a început să se vorbească din ce în ce mai des.

Ziua Pământului a fost fondată de senatorul american Gaylord Nelson în anul 1970, cu scopul de a trezi clasa politică

din dezinteresul pe care îl arată față de mediu. Ziua Pământului a fost celebrată în primul an de circa 20 milioane de cetățeni americani, în marea lor majoritate tineri și foarte tineri.

După 2 decenii, în anul 1990, peste 200 milioane de oameni din 141 de țări au transformat Ziua Pământului într-o manifestare de amploare în istoria omenirii, prin alăturarea lor în dorința de a milita pentru un viitor mai bun al planetei noastre.

În anul 2009, Organizația Națiunilor Unite (ONU) a declarat ziua de 22 aprilie ca sărbătoare oficială a planetei Pământ și expresie comună a dorinței tuturor de a construi o societate stabilă, pentru un viitor mai curat și mai verde.

În 2017, de Ziua Planetei Pământ, NASA a lansat un site unde oamenii pot „adopta” părți ale planetei.

17.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A CĂRȚII ȘI A DREPTURILOR DE AUTOR

Ziua Internațională a cărții și a drepturilor de autor[1] sau Ziua Internațională a Cărții se sărbătorește anual pe 23 aprilie și este organizată de UNESCO în scopul promovării lecturii, publicării și a drepturilor de autor. Prima astfel de manifestare s-a desfășurat în 1995.

Nume oficial	Ziua Internațională a Cărții
Sărbătorită de	Toate State membre ONU
Tip	Internațional
Data	23 aprilie
Durata	1 zi

23 aprilie marchează trecerea în eternitate a doi titani ai literaturii universale: William Shakespeare și Miguel de Cervantes, precum și a altor scriitori: scriitorul peruan Inca Garcilaso de la Vega (1616), poetul englez William Wordsworth (1850), scriitorul francez Jules Barbey d'Aurevilly (1889) și poetul englez Rupert Brooke (1915).

Prin Hotărârea de Guvern nr. 293 din 14 aprilie 2005, ziua de 23 aprilie a fost declarată "Ziua Bibliotecarului din România"[2], astfel că în România, începând cu 2005, în ziua de

23 aprilie se sărbătorește și *Ziua Bibliotecarului* concomitent cu *Ziua Internațională a cărții și a drepturilor de autor*.[3]
Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.189 din 08 februarie 2010, anual, la 23 aprilie, în Republica Moldova se va consemna sărbătoarea profesională - *Ziua Bibliotecarului*[4].

18.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A LIMBII ENGLEZE (ONU) 23 aprilie

Ziua internaţională a limbii engleze este marcată în fiecare an la 23 aprilie, ca urmare a unei iniţiative din 2010 a Departamentului de Informaţii Publice a ONU, care stabileşte zile pentru fiecare dintre cele şase limbi oficiale ale organizaţiei, potrivit site-ului https://www.un.org/. De asemenea, 23 aprilie reprezintă ziua de naştere şi de moarte a lui William Shakespeare (1564-1616), considerat unul dintre cei mai mari dramaturgi ai lumii.

Ziua limbii engleze, la fel ca şi celelalte limbi celebrate de ONU, are scopul de a creşte gradul de conştientizare şi respect pentru istoria, cultura şi realizările fiecăreia dintre cele şase limbi de lucru în rândul comunităţii ONU.

Limba engleză, alături de limba franceză, este una dintre cele două limbi de lucru ale Secretariatului Naţiunilor Unite şi una dintre cele şase limbi oficiale ale Organizaţiei Naţiunilor Unite (araba, chineza, engleza, franceza, rusa şi spaniola). Pentru că este atât de răspândită, limba engleză este adesea menţionată ca "world language" sau "lingua franca" a epocii moderne, potrivit www.un.org/en.

Scopul marcării zilelor lingvistice ale ONU este să sărbătorească multilingvismul şi diversitatea culturală, dar şi să promoveze o utilizare echilibrată a tuturor celor şase limbi oficiale în întreaga organizaţie.
În jur de 1,5 miliarde de oameni vorbeau limba engleză în întreaga lume, la nivelul anului 2022, conform https://www.statista.com/.

În 2022, Ziua limbii engleze a fost marcată prin evidenţierea vorbirii limbii engleze pe continentul african. Astfel, există în jur de 24 de ţări africane în care limba engleză este vorbită ca limbă oficială sau folosită pe scară largă în educaţie, administraţie, drept, afaceri, mass-media şi literatură.

Pe continentul african, pe lângă faptul că este o limbă de lucru a Comisiei Economice a ONU pentru Africa, engleza este şi una dintre limbile oficiale ale Uniunii Africane şi ale multor

organizaţii subregionale, se mai menţionează pe site-ul ONU, https://www.un.org/.

Limba engleză este, de asemenea, folosită din ce în ce mai mult ca o modalitate de comunicare între persoane care vorbesc alte limbi native. Pentru mulţi oameni, nevoia de a comunica este mult mai importantă decât nevoia de a vorbi ca un nativ. Aşa-numita "engleză internaţională" (sau lingua franca) se referă la engleza care este folosită şi dezvoltată de oricine în lume şi nu aparţine doar vorbitorilor nativi. Există multe dezbateri despre cât de oportun este ca "engleza internaţională" să fie standardizată.

Ziua limbii engleze a fost aleasă să fie marcată la 23 aprilie şi pentru a aduce un omagiu poetului şi dramaturgului englez William Shakespeare, considerat, în mare măsură, ca fiind unul dintre cei mai mari scriitori în limba engleză şi un dramaturg proeminent al lumii. Este adesea numit poet naţional al Angliei şi "Poet din Avon" ("Bard of Avon"). Multe dintre lucrările sale - incluzând aproape 38 de piese de teatru, 154 de sonete, două lungi poeme narative, şi multe alte poezii - sunt considerate cele mai strălucitoare opere scrise vreodată în literatură, datorită capacităţii lui Shakespeare de a depăşi naraţiunea şi de a descrie cele mai intime şi profunde aspecte ale naturii umane.

Piesele lui de teatru au fost traduse în fiecare limbă vorbită şi sunt jucate mai des decât cele ale oricărui alt dramaturg, potrivit site-ului https://biblacad.ro/.

19.- ZIUA MONDIALĂ DE COMBATERE A MALARIEI

În fiecare an, la 25 aprilie, este marcată Ziua mondială de combatere a malariei, potrivit who.int. A fost adoptată de Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS) în cadrul sesiunii cu numărul 60, din mai 2007, cu scopul de evidenţia progresele care au fost realizate pentru prevenirea şi controlul malariei, dar şi pentru a accelera lupta împotriva acestei boli.

Malaria este o boală infecţioasă, întâlnită cu precădere în zone tropicale şi subtropicale. Este maladia cu răspândirea cea mai largă de pe glob, milioane de oameni fiind infectaţi anual în Africa, India, Asia de Sud-Est, Orientul Mijlociu, America Centrală şi de Sud, ceea ce face ca aproape 50% din populaţia globului să fie sub riscul infestării cu această boală.

În lipsa măsurilor corespunzătoare de prevenire şi

tratament, malaria poate duce la deces, potrivit cdt-babes.ro. Boala este determinată de un grup de protozoare-parazit numite "Plasmodium". Parazitul malariei este transmis prin înţepătura femelei ţânţarului anofel.

Formele mai severe de malarie se pot manifesta prin febră, frisoane, dureri de cap, dureri musculare, slăbiciune, vărsături, tuse, diaree şi dureri abdominale. La acestea se pot adăuga simptome asociate insuficienţei de organ, cum ar fi insuficienţa renală acută, convulsii generalizate, colaps circulator, urmate de somnolenţă, comă şi deces, arată site-ul cdt-babes.ro. Un studiu publicat în septembrie 2019 şi realizat de cercetători din Danemarca, care au utilizat registrele la nivel naţional pentru a identifica 3.970 de cazuri de malarie între 1994 şi 2017, a arătat că bolnavii de malarie sunt cu aproximativ 30% mai predispuşi să sufere de insuficienţă cardiacă.

La 22 mai 2019, OMS a anunţat că în Algeria şi Argentina malaria a fost eradicată. În Algeria, unde medicul francez Charles Louis Alphonse Laveran a descoperit pentru prima dată parazitul malariei, în 1880, nu au mai fost înregistrate cazuri indigene din anul 2013. În Argentina nu au mai fost consemnate cazuri de malarie din 2010.

Primul program pilot de vaccinare împotriva malariei a debutat, în premieră, în luna aprilie 2019, în Malawi, având potenţialul de a salva zeci de mii de vieţi, conform OMS. Malawi este unul dintre cele trei state africane, alături de Ghana şi Kenya, care participă la programul pilot de vaccinare.

405.000 de decese pe plan mondial în 2018 au fost atribuite de OMS acestei boli, aproximativ 60% dintre victime fiind copii cu vârste sub cinci ani. Numărul total al îmbolnăvirilor cu malarie în anul 2018 a fost de 228 milioane, conform who.int. Între 2000 şi 2015, numărul persoanelor decedate din cauza acestei boli a scăzut cu 62%, însă ţânţarii care răspândesc maladia se tem din ce în ce mai puţin de insecticide. AGERPRES/(Documentare - Horia Plugaru, editor: Cristian Anghelache, editor online: Andreea Preda)

20.- ZIUA MONDIALĂ A SIGURANȚEI ȘI SĂNĂTĂȚII LA LOCUL MUNCĂ

În fiecare an, la data de 28 aprilie, este marcată Ziua mondială a siguranţei şi sănătăţii la locul de muncă. Anul acesta, în condiţiile în care întreaga lume se confruntă cu lupta

împotriva pandemiei COVID-19, Ziua mondială a siguranţei şi sănătăţii la locul de muncă se axează pe prevenirea și combaterea bolilor infecţioase la locul de muncă, cu accent pe noul coronavirus.

Astfel, astăzi, Organizaţia Internaţională a Muncii a inițiat campania „Opriţi pandemia! Securitatea şi sănătatea la locul de muncă pot salva vieţi!”. Scopul campaniei este stoparea creşterii numărului de cazuri de infectare cu noul coronavirus în unele zone ale lumii şi capacitatea de a menţine ratele în scădere a cazurilor în alte zone. Guvernele ţărilor, angajatorii, lucrătorii şi organizaţiile sindicale fac mari eforturi pentru a proteja sănătatea și a menține siguranța la locul de muncă, în situația epidemiologică actuală. De asemenea, o preocupare majoră este reluarea activității într-o manieră care să susțină progresele înregistrate în suprimarea transmiterii infecției.

Organizația Internațională a Muncii folosește această zi pentru susținerea adoptării unor practici sigure la locurile de muncă și accentuarea rolului pe care îl au serviciile de securitate și sănătate în muncă. Odată cu reluarea activității, fiecare sector de activitate va institui măsuri proprii. Totodată, OIM accentuează importanța instruirii angajaţilor pentru practici de muncă sigure şi sănătoase, respectarea măsurilor pentru distanţarea fizică a angajaţilor, clienţilor şi vizitatorilor, curăţarea periodică a suprafeţelor, etc.

Ziua de 28 aprilie este asociată şi cu mişcarea de comemorare a victimelor accidentelor de muncă sau a persoanelor care s-au îmbolnăvit la locul de muncă. Accidentele şi bolile la locul de muncă pot fi evitate prin prevenție, informare și responsabilizare.

În contextul situației epidemiologice cauzate de infecția COVID-19, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale vine cu următoarele recomandări privind securitatea și sănătatea în muncă pentru angajatori:

- Efectuarea unei analize la nivelul fiecărui angajator în vederea prioritizării serviciilor esențiale sau relevante de cele neesențiale, cu respectarea drepturilor la securitate și sănătate în muncă a lucrătorilor;

- Asigurarea de către angajator a securității și sănătății lucrătorilor în toate aspectele legate de muncă (asigurarea securității și protecției sănătății lucrătorilor sub toate aspectele, inclusiv acordarea la necesitate a echipamentelor de protecție (măști, mănuși etc.);

- Utilizarea e-mailului și a teleconferințelor pentru a reduce contactele fizice și deplasările în interes de serviciu dacă acestea nu sunt necesare în mod imperativ;

- Suspendarea programului de audiențe la nivelul instituțiilor publice și introducerea de măsuri alternative, de tipul transmiterii solicitărilor prin telefon și email (numerele de telefon și adresele de email vor fi afișate pe pagina de internet și la sediul fiecărei instituții);

- Diminuarea pe cât posibil a timpului de așteptare în cadrul programului de lucru cu publicul, prin transmiterea, acolo unde este posibil, a solicitărilor prin email;

- În situațiile în care este necesară prezența fizică a solicitantului la sediul instituției, se va avea în vedere menținerea distanței de cel puțin 1 metru față de celelaltepersoane din incintă.

21.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ DE COMEMORARE A TUTUROR VICTIMELOR RĂZBOIULUI CHIMIC

Ziua internaţională de comemorare a tuturor victimelor războiului chimic este marcată, anual, la data de 29 aprilie.

Istoria eforturilor de a realiza dezarmarea chimică care a culminat cu încheierea Convenției privind interzicerea armele chimice a început cu mai bine de un secol în urmă. Armele chimice au fost folosite pe scară largă în timpul primului război mondial, ducând la peste 100.000 de decese și la un milion de victime. Cu toate acestea, armamentul chimic nu a fost folosit pe terenul de luptă din Europa în al doilea război mondial. După cel de-al doilea război mondial și odată cu apariția dezbaterii nucleare, mai multe țări au ajuns treptat la realizarea faptului că valoarea marginală a armei chimice în arsenalele lor a fost limitată, în timp ce amenințarea reprezentată de disponibilitatea și proliferarea acestor arme trebuia interzisă.

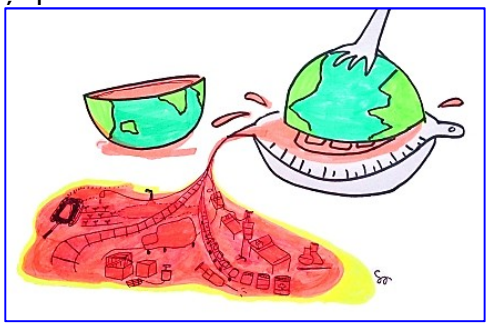

Prin arme chimice se înţeleg orice substanţe chimice toxice şi precursorii lor care pot cauza moartea, incapacitatea permanentă sau temporară la om sau la animale, precum şi muniţiile şi dispo-zitivele folosite pentru a provoca moartea sau alte vătămări prin acţiunea toxică a

substanţelor chimice sau orice echipamente concepute special pentru a fi utilizate în legătură directă cu folosirea muniţiilor şi a dispozitivelor de mai sus (definiţia modernă)

Altfel spus, armele chimice au ca efect aducerea victimei în stare de incapacitate sau, cel mai adesea, îi provoacă moartea, acţionând instantaneu asupra organelor vitale. (Citiți și www.ancex.ro – istoria armelor chimice)

În 2013, Premiul Nobel pentru Pace a fost acordat OPCW Organisation for the prohibition of chemical weapons „pentru eforturile sale extensive de eliminare a armelor chimice".

Câștigătorii premiilor Nobel din ultimii ani:

- Premiul Nobel pentru Pace 2019 a fost decernat premierului etiopian Abiy Ahmed, care a pus capăt războiului de peste 20 de ani purtat de țara sa cu Eritreea.
- Premiul Nobel pentru Pace 2018 a fost atribuit medicului ginecolog Denis Mukwege și activistei Yazidi Nadia Murad, pentru eforturile lor de a pune capăt folosirii violenţei sexuale ca armă de război şi conflict armat.
- Premiul Nobel pentru Pace 2017 este Campania Internațională pentru Abolirea Armelor Nucleare (ICAN).

De Tatiana Vîntur – IȘJ Suceava

22.- ZIUA MONDIALĂ A DANSULUI

Yang Liping

În fiecare an, la data de 29 aprilie este celebrată Ziua internaţională a dansului. Este o iniţiativă a Comitetului de Dans al Institutului Internaţional de Teatru (ITI) din cadrul UNESCO şi a fost instituită în 1982. În acest fel este aniversat atât dansul, cât şi fondatorul baletului modern, Jean-Georges Noverre, născut la 29 aprilie 1727. Potrivit tradiţiei, în fiecare an, o personali-tate a lumii dansului transmite un mesaj, prin intermediul tuturor instituţiilor din lume dedicate acestei arte. În 2023, an în care Ziua internaţională a dansului a ajuns la ediţia cu numărul 41, acest rol îi aparţine dansatoarei şi coregrafei Yang Liping, membră a grupului etnic Bai din Dali, provincia Yunnan, Republica Populară Chineză.

În mesajul său, Yang Liping argumentează că dansul este un limbaj universal, un mod de a comunica cu întreaga lume. Nu doar cu semenii noştri, ci chiar cu natura însăşi. "În oraşul meu natal, bunica mi-a spus că dansul este un mod de a-i mulţumi Soarelui pentru căldura şi lumina pe care ni le oferă.

Atunci când recolta e bogată, dansăm cu bucurie pe câmpii, pentru a ne manifesta recunoştinţa faţă de pământ. Când ne întâlnim dragostea, dansăm pentru a-i obţine afecţiunea, asemenea unui păun care îşi etalează trena pentru a atrage privirile potenţialei partenere. Chiar şi atunci când ne îmbolnăvim, dansuri ce fac parte din misterioase ritualuri au darul de a alunga demonii suferinţei", scrie Yang Liping, pe site-ul oficial al Zilei internaţionale a dansului, international-dance-day.org.

"Dansatorii şi coregrafii ar trebui să asculte cu mai multă luare aminte bucuriile şi durerile acestei lumi, folosind dansul pentru a continua dialogul pe care l-am purtat cu natura timp de mii de ani. Începând de azi, eu nu doar că voi continua să împărtăşesc dansurile culturii noastre cu întreaga lume, dar îi invit pe toţi pasionaţii dansului ca prin intermediul acestei arte să îşi manifeste dragostea şi aprecierea pentru cer şi pământ", arată Yang Liping în încheierea mesajului său.

Cu prilejul zilei de 29 aprilie, Colegiul de Dans din cadrul Academiei de Teatru din Shanghai organizează seminarul "Dans. Viitor: Dezvoltând tradiţia şi împingând limitele" (Dance. Future: Developing the Traditions and Expanding the Boundaries), arată iinternational-dance-day.org.

În 2022, mesajul i-a aparţinut lui, Kang Sue-jin, director artistic al Baletului Naţional din Republica Coreea. În mesajul său, Kang Sue-jin a vorbit despre urmările nefaste avute de pandemie asupra dansatorilor şi publicului spectator. "Chiar dacă situaţia se îmbunătăţeşte, spectacolele de dans sunt, încă, supuse multor restricţii. Acest fapt ne determină să preţuim şi mai mult amintirea vremurilor în care dansul şi dansatorii străluceau precum bijuteriile, dând formă artistică atât angoasei şi anxietăţii, cât şi voinţei de viaţă şi speranţei, a vremurilor când aceştia luminau lumea", potrivit international-dance-day.org.

În 2021, mesajul a fost transmis de balerinul Friedmann Vogel, prim solist al Teatrului de Balet din Stuttgart. "Totul începe cu mişcarea - un instinct pe care îl avem cu toţii - iar dansul este o mişcare ce se transformă într-un mijloc de comunicare. (...) Ca dansatori, suntem într-o mişcare continuă,

aspirând să creăm momente memorabile. Acesta este scopul ultim al fiecărui dansator, indiferent de genul dansului pe care îl practică", potrivit stuttgart-ballet.de.

De Ziua internaţională a dansului, sunt organizate spectacole şi evenimente speciale şi la noi în ţară. De exemplu, Opera Română Craiova a planificat, pentru 29 şi 30 aprilie 2023, premiera spectacolului de balet "Lacul lebedelor", una dintre capodoperele baletului clasic. Cu o adaptare şi punere în scenă create de Andrei Scharaev (Cehia) şi o scenografie de Yevhen Hurenko (Ucraina), cele două reprezentaţii îl vor avea la conducerea muzicală pe maestrul Dumitru Cârciumaru. Rolurile principale vor fi interpretate de Oksana Bondareva (Rusia) - Odette/Odile, Nicolai Nazarchevici (Moldova) - Siegfried, Vasili Bogdan (Moldova) - Rothbart şi Ion Breahna (Moldova) - Bufonul, alături de Orchestra şi Baletul Operei Române Craiova.

Dansul este o formă universală de expresie artistică, ce depăşeşte frontierele politice, culturale şi etnice. Manifestările de Ziua dansului includ spectacole speciale, cursuri deschise publicului, repetiţii publice, expoziţii, seri dansante, programe radio şi TV, vizite, spectacole de stradă etc., conform www.international-dance-day.org.

Institutul Internaţional de Teatru, organizaţie internaţională neguvernamentală, asociată la UNESCO, are centre naţionale în o sută de ţări ale lumii. A fost fondat la Praga în 1948 de UNESCO şi de o comunitate teatrală internaţională. Scopul ITI este promovarea schimbului internaţional de ştiinţă şi practică în artele spectacolului pentru a consolida pacea şi solidaritatea între oameni, notează iti-worldwide.org.

Jean-Georges Noverre (1727-1810), maestru francez al dansului şi baletului, s-a născut la Paris şi este considerat creatorul baletului modern. Prima apariţie într-un spectacol a avut loc la Fontainebleau, în 1743, iar în 1747 a compus primul spectacol de balet pentru Opera Comică. Doi ani mai târziu, a montat spectacole de balet - ''Iphigenie en Tauride'', ''Alceste'', colaborând cu Christoph Willibald Gluck.

Între 1758 şi 1760, a realizat o serie de spectacole de balet la Lyons - ''Fetes du serail'', ''Les Rejouissances flamandes'', ''La Mort d'Ajax'', ''Orphee aux Enfers'', şi şi-a publicat lucrarea ''Lettres sur la danse et sur les ballets'' (1760), în care a definit dansul ca ''o pictură plină de pasiuni, moravuri, obiceiuri". În 1775, la cererea reginei Maria

Antoaneta, a fost numit maestru al spectacolelor de balet la Opera din Paris. A murit la Saint-Germain-en-Laye, la 19 noiembrie 1810. AGERPRES/(Documentare - Horia Plugaru, editor: Cristian Anghelache, editor online: Alexandru Cojocaru)

Conținutul website-ului www.agerpres.ro este destinat exclusiv informării publice. Toate informaţiile publicate pe acest site de către AGERPRES sunt protejate de către dispoziţiile legale incidente. Sunt interzise copierea, reproducerea, recompilarea, modificarea, precum şi orice modalitate de exploatare a conţinutului acestui website. Detalii în secţiunea Condiții de utilizare. Dacă sunteţi interesaţi de preluarea ştirilor AGERPRES, vă rugăm să contactați Departamentul Marketing – marketing@agerpres.ro.

23.- ZIUA MUNCII

Nume oficial Ziua Muncii

Semnificație Reducerea normei orare zilnice

Data 1 mai

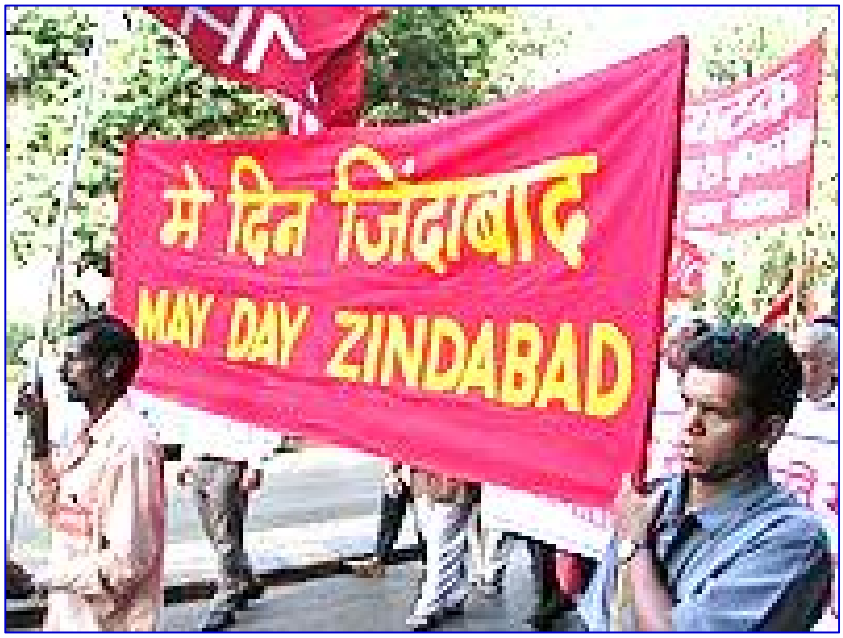

Defilare de 1 Mai la Mumbai, în India

În anul 1889, Congresul Internaționalei Socialiste a decretat ziua de 1 mai ca Ziua Internațională a Muncii, în memoria victimelor grevei generale din Chicago, ziua fiind comemorată prin manifestații muncitorești. Cu timpul, 1 mai a devenit sărbătoarea mișcărilor muncitorești în majoritatea țărilor lumii, diversele manifestări căpătând amploare pe

măsură ce autoritățile au convenit cu sindicatele ca această zi să fie liberă.

Istoric

Piața Haymarket, 3 mai 1886

1 mai 1891 – Tulburările de la Clichy

Reducerea normei orare zilnice de lucru stă la originea semnificației zilei de 1 mai, de sărbătoare internațională a lucrătorilor. În anul 1872, circa 100 de mii de lucrători din New York, majoritatea din industria construcțiilor, au demonstrat, cerând reducerea timpului de lucru la 8 ore.

Data de 1 mai apare pentru prima dată în legătură cu întrunirea din anul 1886 a Federației Sindicatelor din Statele Unite și Canadei (precursoarea Federației Americane a Muncii). George Edmonston, fondatorul Uniunii Dulgherilor și Tâmplarilor, a inițiat introducerea unei rezoluții care stipula ca: „8 ore să constituie ziua legală de muncă de la, și după 1 mai 1886”, sugerându-se organizațiilor muncitorești respectarea acesteia.

La data de 1 mai 1886, sute de mii de manifestanți au protestat pe tot teritoriul Statelor Unite, însă cea mai mare demonstrație a avut loc la Chicago, unde au mers 90 de mii de demonstranți, din care aproximativ 40 de mii se aflau în grevă. Rezultatul: circa 35 de mii de muncitori au câștigat dreptul la ziua de muncă de 8 ore, fără reducerea salariului.

Dar ziua de 1 mai a devenit cunoscută pe întreg mapamondul în urma unor incidente violente care au avut loc trei zile mai târziu, în Piața Haymarket din Chicago. Numărul greviștilor se ridicase la peste 65.000. În timpul unei demonstrații, o coloană de muncitori a plecat să se alăture unui protest al angajaților de la întreprinderea de prelucrare a lemnului „McCormick”. Poliția a intervenit, 4 protestatari au fost împușcați și mulți alții au fost răniți.

În seara aceleiași zile a fost organizată o nouă demonstrație în Piața Haymarket. Din mulțime, o bombă a fost

aruncată spre coloana de polițiști. Au fost răniți 66 de polițiști, dintre care 7 au decedat ulterior. Poliția a ripostat cu focuri de armă, rănind două sute de oameni, dintre care pe câțiva mortal. În urma acestor evenimente, 8 lideri anarhiști, care aparțineau unei mișcări muncitorești promotoare a tacticilor militante violente, au fost judecați. Muncitorii din Anglia, Olanda, Rusia, Italia, Franța și Spania au adunat fonduri pentru plata apărării. În urma procesului, 7 dintre acuzați au fost condamnați la moarte (doi având ulterior pedeapsa comutată la închisoare pe viață) și unul la 15 ani de închisoare. Șapte ani mai târziu, o nouă investigație i-a găsit nevinovați pe cei 8.

Eveniment annual

În anul 1888, la întrunirea Federației Americane a Muncii s-a stabilit ca ziua de 1 mai 1890 să fie data pentru susținerea, prin manifestații și greve, a zilei de muncă de 8 ore. Dar, în anul 1889, social-democrații afiliați la așa-numita Internațională a ll-a au stabilit, la Paris, ca ziua de 1 mai să fie o zi internațională a muncitorilor.

Marș de 1 Mai în Suedia, 1899

La 1 mai 1890 au avut loc demonstrații în SUA, în majoritatea țărilor europene, în Chile, Peru și Cuba. După aceasta, 1 mai a devenit un eveniment anual.

Până în 1904, Internaționala a ll-a a chemat toți sindicaliștii și socialiștii să demonstreze energic pentru „stabilirea prin lege a zilei de muncă de 8 ore, cererile de clasă ale proletariatului și pace universală”.

La scurt timp, Federația Americană a Muncii s-a dezis cu totul de 1 mai, celebrând în schimb *Labor Day* („Ziua Muncii”) anual, în prima zi de luni a lui septembrie. Pe 28 iunie 1894, Congresul SUA a adoptat un act confirmând această dată ca sărbătoare legală

Această decizie a fost luată pentru a repara ofensa adusă greviștilor de la Sindicatul American al Căilor Ferate și al căror protest fusese înăbușit prin trimiterea de trupe. Ziua Muncii în SUA este asimilată grătarelor, autostrăzilor aglomerate și ca ultimul week-end lung al verii.[2]

Instrumentare politică

1 mai a devenit, în aproape toată lumea, *Ziua Internațională a Muncii*. Există și excepții, de exemplu Australia,

Elveția și Statele Unite, unde 1 mai nu este o sărbătoare oficială. În majoritatea țărilor vest europene, ziua de 1 mai este zi liberă.

În țările comuniste, ziua de 1 mai a fost transformată într-o sărbătoare de stat însoțită de defilări propagandistice. Regimurile comuniste încercau să ducă tradiția unei mișcării muncitorești internaționale, apărută sub egida celei de-a doua Internaționale. De asemenea, și naziștii au avut tentative de uzurpare a acestor tradiții. Ziua de 1 mai, fusese transformată într-o sărbătoare a comunității naționale germane, promițându-se construirea unui socialism național, în centrul căruia nu se mai aflau muncitorii, ci arianul considerat un prototip al celor ce muncesc. Un discurs rostit de Hitler la 1 mai 1933 este edificator în acest sens: *Certurile și neînțelegerile simbolizate de lupta de clasă se transformă acum într-un simbol al unității și înălțării națiunii*.[3] Ziua de 1 mai a fost transformată de către naziști într-o sărbătoare propagandistică. Se susținea că *ziua de 1 mai trebuie să devină o sărbătoare a întregii națiuni și nu poate fi transformată într-un simbol al luptei proletare și a decadenței*.[necesită citare] Serbările câmpenești, chioșcurile cu bere și spectacolele nu lipseau, dar sindicatele fuseseră interzise. Organizațiile muncitorești au fost înlocuite cu directive de la partidul unic. Peste timp, grupări radicale folosesc retorica nazistă, participând la proteste violente având ca pretext ziua de 1 mai (de exemplu, în Germania).

În România, după evenimentele din decembrie 1989, timp de mai mulți ani, ziua de 1 mai nu a mai fost sărbătorită prin festivități decât la inițiativa unor reprezentanți ai unor partide precum PSM și PRM.

ÎN DIFERITE ȚĂRI

În Germania, 1 mai este zi liberă. Se poartă la butonieră o panglică roșie, în amintirea lui 1 mai 1890, când, în pofida interdicției manifestațiilor de către *Sozialistengesetz*, militanții Internaționalei au convenit să se întâlnească în parcuri purtând o astfel de panglică. Intrată în uitare în Germania de Vest, ea a fost mare sărbătoare în Republica Democrată Germană.

În România această zi a fost sărbătorită pentru prima dată de către mișcarea socialistă în 1890. În perioada regimului comunist, de 1 mai autoritățile organizau manifestații uriașe pe marile bulevarde. Coloane de oameni, în ținute festive, scandau lozinci și purtau pancarte uriașe. După 1990, importanța propagandistică a zilei a fost minimalizată, dar oamenii se

bucură de acest eveniment, sărbătorindu-l în aer liber, la iarbă verde, la mare ori la munte. În 2003, pentru prima oară în istoria postdecembristă, o confederație sindicală (Blocul Național Sindical) a încercat organizarea unei adunări populare, cu mici, bere și muzică, pentru a serba acestă zi. Criticile nu au lipsit, la fel nici acuzațiile de simpatie pro-comunistă, amintirea propagandei PCR fiind încă vie în conștiința populației.

24.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LIBERTĂȚII PRESEI

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a declarat 3 mai a fi Ziua Internațională a Libertății Presei[1][2] sau doar Ziua Mondială a Presei, observată pentru a conștientiza importanța libertății presei și a reaminti guvernelor obligația lor de a respecta și susține dreptul la libertatea de exprimare consacrată în temeiul articolului 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului din 1948 și care marchează aniversarea Declarației de la Windhoek, o declarație a principiilor presei libere elaborată de jurnaliștii din ziare africane în Windhoek în 1991.

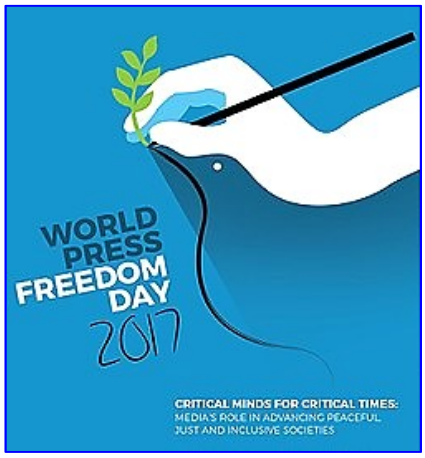

Ziua Internațională a Libertății Presei

Nume oficial	Ziua Internațională a Libertății Presei
Tip	Internațională
Data	3 mai
Durata	1 zi

Astăzi, 3 mai, comunitatea mondială sărbătorește Ziua mondială a libertății presei.

Marcarea festivă a acestei zilei a fost decisă de către Adunarea Generală a ONU in anul 1993, cu scopul declarat de a conștientiza importanța libertății presei.

Articol publicat pe 03-05-2023

Implinirea in acest an a 30 de ani de la proclamarea acestei zile coincide cu împlinirea a 75 de ani de la adoptarea Declarației Universale a Drepturilor Omului.

In acest context a fost aleasă ca temă pentru celebrarea din acest an: „Conturarea unui viitor al drepturilor:
libertatea de exprimare şi rolul ei central între celelalte drepturi ale omului”.

Comisia Națională a României pentru UNESCO vă semnalează mai multe inițiative internaționale dedicate acestei zile:

Cartoons for Freedom of Expression - Campania UNESCO și Cartooning for Peace care vorbește despre importanța libertății de exprimare în garantarea drepturilor omului. Invitatul special din acest an a fost The New Yorker Declarația comună privind libertatea de exprimare ca motor al tuturor celorlaltor drepturi ale omului susținută de președinții Adunării Generale a Națiunilor Unite, ai Conferinței Generale a UNESCO, ai Consiliului Economic și Social al Națiunilor Unite și ai Consiliului pentru Drepturile Omului

In interviul realizat de Mădălina Corina Diaconu puteți urmări mesajul secretarului general al CNR UNESCO, doamna Madlen Șerban, cu ocazia Zilei mondiale a libertății presei 2023.

25.- 4 MAI, ZIUA INTERNAŢIONALĂ A POMPIERILOR ŞI ZIUA SFÂNTULUI FLORIAN

Ziua Internațională a Pompierilor (în engleză *International Firefighters' Day*; IFFD) este sărbătorită anual în data de 4 mai. Sărbătoarea a fost instituită pe 4 ianuarie 1999, după decesul a cinci pompieri în circumstanțe tragice într-un incendiu de pădure din Australia. Data de 4 mai are și o conotație tradițională pentru pompierii din multe țări europene, întrucât în această zi este serbat Sfântul Florian, protectorul pompierilor.

Panglica roș-albastră - simbolul Zilei Internaționale a Pompierilor

În România Ziua Națională a Pompierilor este sărbătorită pe 13 septembrie.

În fiecare an, pompierii se confruntă cu vremuri de tragedie și triumf, certuri și lecții, reflecție și sărbători. Acestea variază în ceea ce privește impactul și influența asupra fiecărui individ fac acum parte din viețile noastre și, în multe cazuri, nu pot fi ignorate cu ușurință. Linton a fost una dintre aceste tragedii.

Pe 2 decembrie 1998, un eveniment tragic a zguduit comunitatea Linton, Australia și lumea întreagă. Pompierii din oraşul Linton, aflat la aproximativ 150 km vest de orașul

Melbourne din Victoria, au cerut asistenţă în lupta cu un mare incendiu. Acest apel urgent a adus la fața locului pompierii din multe zone, inclusiv voluntari de la Brigada de Pompieri Geelong West, neștiind tragedia care avea să urmeze. Garry Vredeveldt, Chris Evans, Stuart Davidson, Jason Thomas și Matthew Armstrong erau echipajul maşinii-cisternă Geelong West în acea zi fatidică.

În timp ce, cei cinci, au ieșit din incendiu pentru a-și umple autocisterna cu apă, a avut loc o schimbare bruscă a vântului şi maşina a fost înghiţită de flăcări. Cei cinci pompieri au fost uciși. Mai târziu, J.J. Edmondson, locotenent de pompieri în Victoria, a coordonat instituirea Zilei internaţionale a pompierilor.

Pompierii își dedică viața protejării vieții și a proprietății. Uneori această dăruire ia forma a nenumărate ore de voluntariat sau a mulți ani de carieră. În toate cazurile, acesta riscă să sacrifice ultima dată viața unui pompier. În toate situațiile, riscul, ultimul sacrificiul este viața pompierului.

Ziua internațională a pompierilor este un prilej, pentru comunitatea mondială, să recunoască și să onoreze sacrificiile făcute de pompieri pentru siguranța comunității și mediului.

Astăzi sunt comemorați pompierii care au murit în timp ce își slujeau comunitățile sau și-au dat viața pentru siguranța celorlalți. Purtând panglica albastră cu roșu ne arătăm recunoștința față de pompierii de pretutindeni.

Culorile panglicii simbolizează cele două elemete cu care lucrează pompierii: roșu pentru foc și albastru pentru apă. Aceste culori sunt, de asemenea, recunoscute pe plan internațional ca reprezentând serviciul de urgență.

4 mai, Ziua Sfântului Florian

Pe 4 mai se celebrează şi Sfântul Florian, ocrotitorul pompierilor, care a fost comandant militar şi organizator al unei brigăzi de pompieri în vremea Imperiului Roman şi a fost martirizat în timpul persecuţiilor lui Diocleţian.

Ziua internaţională a pompierilor este cunoscută şi ca Ziua Sfântului Florian, celebrată de mai bine de 150 de ani în Europa.

Sf. Florian este considerat patronul pompierilor şi al hornarilor. A fost cetățean roman și a murit ca martir în anul 304, în Lauriacum, o localitate care azi se numește Lorch, în Austria.

Sf. Florian este sărbătorit anual de către Biserica Romano-Catolică în 4 mai, data morții sale.

Florian a trăit în timpul împăraților Dioclețian și Maximian și a fost comandant al armatei imperiale în provincia romană Noricum (care se întindea pe teritoriul Austriei de astăzi și o parte a Sloveniei). Pe lângă activitățile militare, el mai era responsabil și de organizarea brigăzilor de pompieri.

Sound off, momentul de reculegere

Un Sound Off global este o modalitate excelentă de a atrage atenția presei și a comunității asupra rolului, angajamentului și sacrificiilor pompierilor. Ne oferă tuturor șansa de a reflecta asupra pompierilor care și-au pierdut viața în ultimii ani, cum ar fi cei din 11 septembrie, într-un omagiu foarte potrivit pentru pompieri.

În prima duminică a lunii mai, la prânz, sirenele vor suna timp de 30 de secunde, urmate de un minut de reculegere în memoria și respectul față de toți pompierii care şi-au pierdut viaţa la datorie.

Ziua pompierilor în România

În România, 13 septembrie, în care a avut loc Bătălia din Dealul Spirii (1848) la Bucureşti, între compania de pompieri condusă de Căpitanul Pavel Zăgănescu şi un corp de armată al Imperiului Otoman, a fost desemnată Ziua pompierilor.

Această dată a fost desemnată ca Zi a pompierilor din România, în cinstea eroismului de care a dat dovadă subunitatea de pompieri în acea luptă din timpul Revoluţiei Române din 1848. Legal, Ziua a fost oficializată în 1953, iar apoi prin Legea nr. 121/1996 privind organizarea şi

funcţionarea Corpului Pompierilor Militari, mai scrie sursa de mai sus.

26.- ZIUA MONDIALĂ A CRUCII ROȘII ȘI SEMILUNII ROȘII - 8 Mai

Ziua de 8 mai a fost declarată, în 1859, drept Ziua mondială a Crucii Roșii de către Comitetul Internațional al Crucii Roșii.

La noi în țară, Societatea Națională de Cruce Roșie din România asigură asistență umanitară pentru 553.000 de persoane, sprijinind astfel comunitățile să fie mai sigure și mai puternice, prin implementarea a divese programe adaptate nevoilor locale. De la programe sociale, campanii de educație pentru sănătate și prim ajutor la pregătirea și intervenția în situații de urgență, Cruce Roșie Română oferă sprijin umanitar prin devotamentul și implicarea celor peste 5600 de voluntari ai săi. Aceștia activează în toate comunitățile cu responsabilitate și dăruire, oferindu-și timpul, energia și devotamentul atât de importante pentru îndeplinirea misiunii organizației.

Mișcarea Internațională de Cruce Roșie și Semilună Roșie s-a născut la inițiativa unui om de afaceri elvețian, Henry Dunant, în 1859, după una dintre cele mai sângeroase bătălii ale secolului, Bătălia de la Solferino, bătălie care a făcut 40.000 de victime. La 24 iunie 1859, Henry Dunant venise în nordul Italiei pentru a-l întâlni pe Napoleon al III-lea în interes de afaceri. Impresionat profund de imaginea oribilă de după bătălie, el a adunat oameni din satul învecinat și a petrecut trei zile, fără întrerupere, pentru a îngriji răniții. Vorbele sale „Siamo tutti fratelli” (Suntem cu toții frați) au deschis inimile voluntarilor, care au îngrijit deopotrivă inamici și compatrioți, conform site-ului www.crucearosie.ro.

În 1862, Henry Dunant scria cartea „O amintire de la Solferino”, o pledoarie pentru umanitate, în care a atras atenția lumii asupra necesității de a înființa societăți de ajutor și de a promova un acord internațional cu privire la ajutorarea răniților și la persoanele care îi îngrijesc. Datorită acestei cărți, Henry Dunant a reușit să transmită ideile sale în rândul guvernanților europeni și al oamenilor influenți de la acea vreme. Astfel, în 1863, s-a întrunit pentru prima oară o comisie care s-a autointitulat Comitetul Internațional pentru Ajutorarea Răniților și care, în 1876, urma să devină Comitetul Internațional al Crucii Roșii. Doisprezece șefi de stat au semnat atunci prima

Convenție de la Geneva. Tot atunci a fost adoptată și emblema unei cruci roșii pe fundal alb (inversul steagului Elveției, cu cruce albă pe fond roșu), cu scopul de a conferi statut neutru celor care asistau răniții și, astfel, de a asigura protecția acestora pe câmpul de luptă.

Semiluna Roșie a fost adoptată în Convenția din 1929. Având în vedere că există țări în care nici crucea roșie, nici semiluna roșie nu ar putea fi utilizate, deoarece nu sunt acceptate de populația locală, în 2005, statele au adoptat un nou simbol de protecție – Cristalul (rombul) Roșu.

În prezent, folosirea emblemei este guvernată de „Regulamentul privind folosirea emblemelor de cruce roșie și semilună roșie de către Societățile Naționale". Acest regulament, adoptat la Budapesta, în noiembrie 1991, a intrat în vigoare în 1992.

Mișcarea Internațională de Cruce Roșie și Semilună Roșie este cunoscută în întreaga lume ca o organizație de ajutor umanitar, membrii săi acționând în vederea prevenirii și alinării suferințelor provocate de războaie, conflicte armate, tensiuni politice, dezastre și calamități naturale sau sociale.

Ea cuprinde Societățile Naționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie din 190 de state, precum și două instituții internaționale cu sediul la Geneva: Comitetul Internațional al Crucii Roșii – creat în 1863 – și Federația Internațională a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie (Liga) – creată în 1919. Fiecare din aceste părți componente are activități și roluri specifice, bine stabilite. Ceea ce le unește sunt principiile fundamentale ale Mișcării de Cruce Roșie și Semilună Roșie și acțiunea comună în spiritul umanismului.

Fiecare entitate lucrează în țara sa de origine, în conformitate cu principiile dreptului umanitar internațional și cu statutul Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie. În funcție de circumstanțe și capacitățile lor specifice, Societățile Naționale pot lua sarcini umanitare suplimentare, care nu sunt definite în mod direct de dreptul umanitar internațional sau mandatele Mișcării Internaționale. În multe țări, acestea sunt strâns legate de sistemul național răspunzător de îngrijirea sănătății prin furnizarea de servicii medicale de urgență.

Din noiembrie 2009, președintele Federației este Tadateru Konoe (Japonia), potrivit www.ifrc.org.

Strategia pentru 2020 a Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie – „Salvăm vieți, schimbăm mentalități" – are rolul de a ghida acțiunile Federației Internaționale a Crucii Roșii și Semilunii Roșii în acest deceniu pe care îl parcurgem. Cuprinde trei activități strategice pentru FICR și pentru Societățile Naționale în scopul unei viziuni comune – să inspire, să încurajeze, să faciliteze și să promoveze în orice moment și în orice formă activitățile umanitare prin Societățile Naționale, în vederea prevenirii și alinării suferinței umane, contribuind la promovarea demnității umane și a păcii în lume, conform site-ului www.ifrc.org.

În România, tinerii voluntari au împărtășit elevilor, începând din 2009, noțiunile de respect, solidaritate și umanitate, încurajându-i să devină un model pentru semenii lor. Prin intermediul rețelelor de socializare, tinerii se constituie într-un grup de lucru virtual, care promovează principiile fundamentale și viziunea lor asupra activităților Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie la nivel global.

8 mai - Ziua mondială a Crucii Roşii şi Semilunii Roşii

În fiecare an, ziua de 8 mai este marcată în întreaga lume ca fiind Ziua mondială a Crucii Roşii şi Semilunii Roşii. Această zi a fost stabilită în 1859, de către Comitetul Internaţional al Crucii Roşii, conform site-ului www.ifrc.org.

Mişcarea Internaţională de Cruce Roşie şi Semilună Roşie a apărut la iniţiativa lui Henry Dunant (1828-1910), un om de afaceri elveţian, după una dintre cele mai sângeroase bătălii ale secolului, Bătălia de la Solferino, care a făcut 40.000 de victime şi la ale cărei rezultate Dunant a asistat. Impresionat de imaginea de după bătălie, el a chemat persoane din zonele învecinate, alături de care a îngrijit răniţii şi a solicitat ajutorul voluntarilor. Mobilizaţi de cuvintele lui Dunant - ''Siamo tutti fratelli'' (Suntem cu toţii fraţi) -, timp de trei zile, voluntarii au acordat ajutor şi îngrijire medicală tuturor răniţilor, indiferent că erau inamici şi compatrioţi, notează site-ul www.crucearosie.ro.

După ce a trecut prin această experienţă, **Henry Dunant** a scris şi publicat, în 1862, cartea ''O amintire de la Solferino'', prin care atrăgea atenţia lumii întregi asupra necesităţii de a înfiinţa societăţi de ajutor şi de a promova un acord internaţional cu privire la ajutorarea răniţilor şi la persoanele care îi îngrijesc. Datorită acestei cărţi, Henry Dunant a reuşit să transmită ideile sale în rândul guvernanţilor europeni şi al oamenilor influenţi de la acea vreme.

Astfel, în 1863, s-a întrunit pentru prima oară o comisie care s-a autointitulat Comitetul Internaţional pentru Ajutorarea Răniţilor şi care, în 1876, a devenit Comitetul Internaţional al Crucii Roşii. Atunci a fost semnată prima Convenţie de la Geneva, de către 12 şefi de stat, şi a fost adoptată emblema unei cruci roşii pe fundal alb (inversul steagului Elveţiei, cu cruce albă pe fond roşu), cu scopul de a conferi statut neutru celor care asistau răniţii şi, astfel, de a asigura protecţia acestora pe câmpul de luptă.

Simbolul Semilunii Roşii a fost adoptat la Convenţia din 1929, din considerente care ţin cont de religia anumitor popoare din diferite ţări. Ulterior, având în vedere că există ţări în care nici crucea roşie, nici semiluna roşie nu ar putea fi utilizate, deoarece nu sunt acceptate de populaţia locală, în 2005, statele au adoptat un nou simbol de protecţie - Cristalul (rombul) Roşu.

Competiţia echipajelor de Prim Ajutor organizată de Crucea Roşie Română, în Campusul Universităţii de Ştiinţe Agrono-mice şi de Medicină Veterinară.

În prezent, folosirea emblemei este guvernată de ''Regulamentul privind folo-sirea emblemelor de cruce roşie şi semilună roşie de către Societăţile Naţionale''. Acest regulament, adoptat la Budapesta, în noiembrie 1991, a intrat în vigoare în 1992. În mai 1919, reprezentanţii Societăţilor de Cruce Roşie din Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franţa, Italia şi Japonia s-au întrunit pentru a înfiinţa în mod oficial Liga Societăţilor de Cruce Roşie, care a fost predecesoarea Federaţiei Internaţionale a Societăţilor de Cruce Roşie şi Semilună Roşie (FICR). Obiectivul său era de a "consolida şi a uni, în domeniul sănătăţii, Societăţile de Cruce Roşie existente şi de a promova crearea unor noi Societăţi".6

Simulare de prim-ajutor organizată de voluntarii Crucii Roşii în Parcul Titan, cu celebrării a 133 de ani de activitate umanitară de către Crucea Roşie Română.

În viziunea Crucii Roşii, un principiu este o regulă de conduită obligatorie, bazată pe raţiune şi pe experienţă, care guvernează activitatea tuturor componentelor Mişcării, în orice moment. Există şapte principii fundamentale ale Mişcării Internaţionale de Cruce Roşie şi Semilună Roşie:

* **Umanitate** - Născută din grija de a ajuta, fără discriminare, răniţii de pe câmpurile de luptă, Mişcarea Internaţională de Cruce Roşie şi Semilună Roşie, sub aspectul său internaţional şi naţional, se angajează să prevină şi să aline suferinţele oamenilor în orice împrejurare;
* **Imparţialitate** - Mişcarea nu face nicio deosebire de naţionalitate, rasă, religie, origine socială sau apartenenţă politică. Ea se dedică numai ajutorării indivizilor pe măsura suferinţelor lor şi acordă ajutor prioritar celor mai urgente nenorociri;
* **Neutralitate** - În scopul menţinerii încrederii tuturor, Mişcarea se abţine să ia parte la ostilităţi şi la controverse de ordin politic, rasial, religios sau ideologic;
* I**ndependenţă** - Mişcarea este independentă. Auxiliare ale autorităţilor publice în activităţile lor umanitare şi supuse legilor care le guvernează ţările, Societăţile Naţionale trebuie să-şi păstreze o autonomie care să le permită să acţioneze întotdeauna numai conform principiilor fundamentale ale mişcării;
* **Voluntariat** - Este o mişcare de ajutor voluntar şi dezinteresat;
* **Unitate** - Într-o ţară nu poate exista decât o Societate Naţională de Cruce Roşie sau Semilună Roşie. Ea trebuie să fie deschisă tuturor şi să-şi extindă acţiunile umanitare pe întreg teritoriul ţării;
* **Universalitate** - Mişcarea Internaţională de Cruce Roşie şi Semilună Roşie, în cadrul căreia toate Societăţile Naţionale au drepturi egale şi datoria de a se întrajutora, este universală, precizează site-ul https://crucearosie.ro/.

Federaţia Internaţională de Cruce Roşie şi Semilună Roşie (FICR) conduce şi organizează, în strânsă cooperare cu Societăţile Naţionale, misiunile de asistenţă care răspund la situaţii de urgenţă de scară largă. Secretariatul Internaţional al Federaţiei are sediul în Geneva, Elveţia.

Din noiembrie 2017, preşedintele Federaţiei este Francesco Rocca (Italia), potrivit site-ului https://ifrc.org/.

În 2022, activitatea Mişcării Internaţionale de Cruce Roşie şi Semilună Roşie şi-a canalizat eforturile pentru a oferi susţinere persoanelor vulnerabile în lupta împotriva pandemiei COVID-19 şi pentru a facilita vaccinarea acestora, dar şi pentru a veni în sprijinul comunităţilor afectate de războiul din Ucraina, conform site-urilor www.ifrc.org. şi https://crucearosie.ro/.

Obiectivul global al FICR pentru anul 2023 este ca toate problemele umanitare presante din lume să primească susţinere din partea federaţiei şi ca fiecare dintre cele 192 de Societăţi Naţionale să primească sprijinul necesar pentru a răspunde situaţiilor de criză, menţionează site-ul https://www.ifrc.org/.

Aproape 80 de voluntari ai Crucii Roşii participă la prima tabără de pregătire pentru intervenţii în caz de dezastre, organizată ţn zona muntoasa Galion din preajma municipiului Comăneşti, judeţul Bacău.

"În timp ce lumea a fost marcată de crize excepţionale, în ultimii câţiva ani, 'suspecţii obişnuiţi' precum sărăcia, foamea, serviciile de sănătate precare şi dezastrele continuă să distrugă vieţile a milioane de oameni în fiecare an. Cei mai vulnerabili oameni din lume plătesc întotdeauna cel mai mare preţ.", menţionează site-ul Federaţiei

Totodată, în atenţia FICR se află schimbările climatice - ele afectând zilnic viaţa a milioane de oameni; conflictul din Ucraina - care a afectat nu numai milioanele de persoane care au fugit din ţara lor şi ţările care le primesc, ci întreaga lume; creşterea alarmantă a insecurităţii alimentare din Africa; milioanele de migranţi din întreaga lume care se confruntă cu pericole în căutarea siguranţei şi a unei vieţi mai bune.

"Pe tot parcursul anului 2023, vom continua să ne concentrăm eforturile asupra celor mai mari provocări de astăzi şi de mâine. Vom continua să acordăm prioritate reducerii riscurilor şi dezvoltării rezilienţei ca fiind cele mai bune modalităţi de a pregăti comunităţile pentru şocuri şi de a împiedica şocurile să devină dezastre.", precizează FICR.

În ţara noastră, FICR este reprezentată de Societatea Naţională de Cruce Roşie din România, al cărei preşedinte este, din 2015, Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei Române - aflată la al doilea mandat. AGERPRES/(Documentare - Marina Bădulescu, editor: Roxana Losneanu, editor online: Andreea Preda)

27.- ZIUA EUROPEI

Nume oficial	Ziua Europei
Sărbătorită de	Uniunea Europeană Consiliul Europei
Tip	European
Semnificație	Fondarea Consiliului Europei / Data Declarației Schuman
Data	9 mai

Pe continentul european, Ziua Europei este o sărbătoare anuală a păcii și unității în Europa. Sunt două date pentru sărbătorirea acestei zile: 5 mai pentru Consiliul Europei și 9 mai pentru Uniunea Europeană (UE). Pentru UE, această zi este de asemenea cunoscută ca Ziua Schuman, comemorând declarația istorică a ministrului de externe francez, Robert Schuman.

Ziua Consiliului Europei reflectă propria înființare în 1949, în timp ce Uniunea Europeană celebrează data propunerii înființării CECO în 1951. Ziua Europei este unul dintre simbolurile europene menite să promoveze unitatea în rândul europenilor.

Fondare

Consiliul Europei a fost fondat la 5 mai 1949, și astfel, în 1964 a ales această dată pentru a celebra propria înființare. În 1985, Comunitățile Europene (care mai târziu au devenit Uniunea Europeană) au adoptat drapelul Europei folosit de Consiliul Europei până atunci, ca simbol propriu al comunităților. Cu toate acestea, liderii comunităților au decis să stabilească Ziua Europei la 9 mai 1950, în comemorarea Declarației Schuman. Prin această declarație, Robert Schuman a propus unirea industriilor de oțel și cărbuni a Franței, Germaniei de Vest și a altor state, ducând la crearea Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului. Acest eveniment fiind considerat un moment fundamental în istoria Europei.

Drapelul Europei în Strasbourg (Franța), 9 mai 2009

Tratatul de la Lisabona, care a înlocuit Constituția europeană, are o declarație a șaisprezece membri care susțin simbolurile europene.[3] Parlamentul European a recunoscut oficial ziua de 9 mai ca sărbătoare oficială în octombrie 2008.

Celebrare

Parada Schuman are loc anual în Varșovia de Ziua Europei (2008)

9 mai este celebrată în diferite forme în majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene și în țările din jur, cum ar fi Turcia.[5] Datorită naturii politice a zilei, au fost observate încercări de a educa oamenii despre Uniunea Europeană și discursuri în sprijinul integrării europene.[6] Drapelul este un alt simbol cu un rol important în celebrarea zilei Europei

Deși există preferința de a sărbători ziua Europei pe 9 mai, având în vedere vizibilitatea mai mare a Uniunii Europene, 5 mai este încă celebrată în unele state europene datorită rolului Consiliului în apărarea drepturilor omului, democrației parlamentare și a statului de drept. În contrast, Declarația Schuman a fost doar o propunere de unire a industriilor de cărbuni și oțel ale Franței și Germaniei.

Din anul 2003, Ucraina sărbătorește Ziua Europei în cea de-a treia sâmbătă a lunii mai.

Coincidențe

5 mai coincide cu Ziua Eliberării din Danemarca și Olanda, sărbătoare care celebrează eliberarea țărilor respective de trupele germane în 1945.

9 mai coincide cu ajunul invaziei germane a Țărilor de Jos, Belgiei, Luxemburgului și a Franței, dar și cu Ziua Victoriei, care marchează sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial în

fosta Uniune Sovietică (sărbătorit pe 8 mai în Europa de Vest). Este exact la jumătate de an de la *Schicksalstag*-ul german.

28.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FAMILIEI

Ziua Internațională a Familiei se celebrează în fiecare an pe data de 15 mai. În anul 2024, evenimentul va fi celebrat într-o zi de miercuri.

În anul 1993, Organizația Națiunilor Unite (ONU) a proclamat această zi ca sărbătoare internațională pentru a atrage atenția și a conștientiza provocările cu care se pot confruntа familiile.

Anul următor, în 1994, a fost pentru prima dată celebrată Ziua Internațională a Familiei.

Pe lângă sărbătorirea lucrurilor bune care vizează familia, ONU are în vedere ca Ziua Internațională a Familiei să fie un prilej de observare. În acest sens, autoritățile și oamenii trebuie să aibă în vedere faptul că familia a suferit diverse schimbări de-a lungul timpului, în toate colțurile lumii. Aceste schimbări sunt de ordin social, economic și, mai ales, demografic. Astfel, această zi ne arată tuturor rolul esențial al familiei într-o comunitate, precum și provocările care afectează această structură socială.

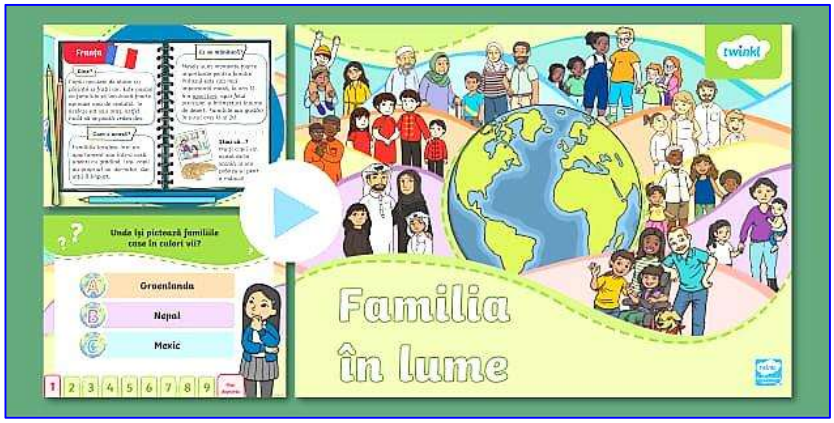

În ultimii ani, Ziua Internațională a Familiei a țintit, printre altele:

- distribuirea cât mai egală a responsabilităților din gospodărie;
- afecțiunea;
- respectul reciproc între membrii familiei;

- migrația membrilor;
- combaterea violenței domestice.

În România, în anul 1995, ziua de 15 mai a fost declarată și Ziua Familiilor Române.

Cum se celebrează Ziua Internațională a Familiei?

Inițiatorul acestei sărbători, ONU, și-a rezervat dreptul de a organiza și de a promova activități de tipul conferințelor, al atelierelor și al emisiunilor televizate. În plus, organizația vizează anual scrierea de articole de ziar și în mediul online, ridicând probleme care afectează familiile de peste tot din lume. La acest demers sunt invitate să participe și școlile, dar și alte unități care au drept scop educația.

Cum sărbătorim Ziua Internațională a Familiei?

Probabil cea mai bună sugestie de activitate este să încercăm cu toții să petrecem timp în familie, pentru a marca această sărbătoare. De asemenea, ne-am putea gândi și la cei care au rămas fără familie — la copiii din orfelinate sau vârstnicii din azilurile de bătrâni care nu mai au rude. Cu siguranță se pot organiza în avans, alături de autorități și de conducerea acestor instituții, vizite și activități care să aducă bucurie acestor persoane.

Dacă ești cadru didactic sau părinte, îți venim în ajutor cu câteva idei de activități pe tema familiei, pe care le poți integra cu succes în demersurile tale didactice. Toate resursele au fost create de către echipa noastră, formată din profesori cu experiență, specialiști în educație și ilustratori talentați. Sunt materiale de calitate, pe care le poți integra cu încredere în activitățile cu cei mici.

Pentru început, descarcă și răsfoiește această broșură gratuită. Vei găsi o sumedenie de idei de activități despre familie, pe care le poți desfășura cu preșcolarii.

Uite ce ai putea pune pe lista de activități pentru 15 mai, de Ziua Internațională a Familiei:

Familia mea - Careu de cuvinte - Acest careu este grozav pentru a antrena mintea celor mici înainte de activitățile dedicate zilei de 15 mai;

Familia în lume - Prezentare PowerPoint - Expune această prezentare copiilor pentru a le arăta cum funcționează familia în diferite țări de pe glob;

Familia mea – Fișă de activitate - Oferă copiilor această resursă pentru o activitate ce presupune scrierea unor informații despre familie, având începuturi date;

Familia mea – Cartonașe pereche - Folosește aceste cartonașe în cadrul unui joc de memorie, excelent pentru a consolida vocabularul copiilor pe tema familiei;
Familia mea – Exerciții grafice - Îți propunem acest material care vizează familia și dezvoltarea motricității fine a copiilor;
Familia mea – Fișe de lucru pentru grupa mică - Descarcă această fișă de lucru, ce vizează recunoașterea membrilor familiei și colorarea desenelor în culorile preferate ale celor mici;
Tipuri de familii – Prezentare PowerPoint - Integrează această prezentare în activitățile tale cu cei mici, pentru a arăta copiilor faptul că, asemenea oamenilor, și familiile pot arăta diferit;
Familia mea — Desene de colorat - Alege să folosești acest set cu pagini de colorat în cadrul activităților de Ziua Internațională a Familiei, apoi expune creațiile copiilor.

Ziua Familiei - Timp petrecut cu familia, ce include jocuri, experimente, activități practice și chiar idei de luat în calcul pentru o vizită la muzeu cu ocazia Zilei Internaționale a Familiei.

Încă ceva! Cum ți s-ar părea ca de Ziua Internațională a Familiei să organizezi activități despre arborele genealogic? Iată aici doar câteva dintre resursele

29.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A MUZEELOR - 18 MAI

În fiecare an, la 18 mai, este sărbătorită Ziua internaţională a muzeelor, ce are ca obiectiv promovarea şi aducerea la cunoştinţa publicului a rolului acestor instituţii de cultură în dezvoltarea societăţii, potrivit http://imd.icom.museum/.

Această zi este, totodată, un eveniment menit să întemeieze şi să consolideze relaţiile de cooperare dintre muzee, specialiştii acestora şi public. Muzeele au un potenţial unic în abordarea diferitelor culturi, constituindu-se într-un loc predilect pentru înţelegerea lor aprofundată, într-o manieră interdisciplinară, dar şi în ceea ce priveşte sensibilizarea oamenilor iubitori de cultură din întreaga lume.

Consiliul Internaţional al Muzeelor (ICOM) a organizat, în 1951, o reuniune numită "Cruciada pentru Muzee". Reuniunea a avut ca subiect muzeele şi educaţia iar ideea instituirii unei Zilei internaţionale a muzeelor a pornit de la accesibilitatea instituţiei muzeale. În 1977, ICOM a stabilit data de 18 mai drept Ziua internaţională a muzeelor. Organizate la 18 mai sau în jurul

acestei date, evenimentele şi activităţile planificate pentru a sărbători Ziua internaţională a muzeelor pot dura o zi, un weekend sau o săptămână întreagă. În întreaga lume, tot mai multe muzee participă la Ziua internaţională a muzeelor.
În 2021, tema zilei este "The Future of Museums:

- Recover and Reimagine", prilej cu care, muzeele, specialiştii şi comunităţile lor sunt invitate să creeze, să conceapă şi să împărtăşească noi practici de (co-)creare de valoare, noi modele de afaceri pentru instituţiile culturale şi soluţii inovatoare pentru provocările sociale, economice şi de mediu din prezent, potrivit https://icom.museum/.

Muzeul Luvru din Paris

În 2021, tema zilei este "The Future of Museums: Recover and Reimagine", prilej cu care, muzeele, specialiştii şi comunităţile lor sunt invitate să creeze, să conceapă şi să împărtăşească noi practici de (co-)creare de valoare, noi modele de afaceri pentru instituţiile culturale şi soluţii inovatoare pentru provocările sociale, economice şi de mediu din prezent, potrivit https://icom.museum/.

Anul 2020 a fost ca niciun alt an. Criza COVID-19 a afectat fiecare aspect al vieţii noastre. Unele probleme deja presante au fost agravate, punând sub semnul întrebării structura societăţilor noastre: apelul la egalitate este mai puternic ca niciodată.

Muzeele nu fac excepţie de la aceste schimbări, iar sectorul cultural este printre cele mai afectate, cu grave

repercusiuni economice, sociale şi psihologice atât pe termen scurt, cât şi pe termen lung. Dar această criză a servit şi drept catalizator al unor inovaţii cruciale aflate în curs, cu un accent sporit pe digitalizare şi crearea de noi forme de experienţă şi diseminare culturală.

Acesta este un moment esenţial pentru societatea noastră, apelul către muzee fiind acela de a-l îmbrăţişa şi de a determina schimbarea. Este timpul ca relaţia comunităţi-muzee să fie regândită, de a experimenta cu noi şi hibride modele de realizare culturală şi să se reafirme valoarea esenţială a muzeelor pentru construirea unui viitor drept şi durabil. Trebuie susţinut fără rezerve potenţialul creativ al culturii ca motor pentru recuperare şi inovaţie în era post-COVID.

În 2020, în contextul izbucnirii pandemiei de COVID-19, care a determinat în majoritatea ţărilor luarea de decizii precum izolarea la domiciliu, distanţarea socială şi închiderea tuturor instituţiilor culturale, Consiliul Internaţional al Muzeelor (ICOM) a decis să adapteze formatul şi să se concentreze asupra activităţilor digitale, pentru a promova valorile Zilei internaţionale a muzeelor, asigurând în acelaşi timp siguranţa publicului şi a personalului. Tema zilei de anul trecut a fost "Museums for Equality: Diversity and Inclusion" şi în ciuda limitărilor impuse de un format digital, activităţile #IMD2020 au fost accesate de peste 83.000.000 de utilizatori pe reţelele de socializare, doar în data de 18 mai, arată https://icom.museum/.

Începând din 2011, Consiliul Internaţional al Muzeelor susţine evenimentul Noaptea europeană a muzeelor, care este sărbătorit în fiecare an, în sâmbăta cea mai apropiată de data de 18 mai. Creat în 2005 de Ministerul Culturii şi Comunicării din Franţa şi patronat, în prezent, de Consiliul Europei, UNESCO şi ICOM, evenimentul a impulsionat muzeele să îşi deschidă porţile publicului larg până după miezul-nopţii fără a percepe vreo taxă, organizând o serie de activităţi culturale. În 2020, din cauza crizei sanitare, evenimentul programat pentru data de 16 mai a fost amânat pentru 14 noiembrie. În 2021, în condiţiile în care multe dintre statele europene abia încep să îşi relaxeze restricţiile împotriva COVID-19, acestea şi-au stabilit calendare proprii de organizare a evenimentului.

Consiliul Internaţional al Muzeelor (ICOM), creat în 1946, este o asociaţie şi o organizaţie non-guvernamentală a muzeelor şi a specialiştilor din acest domeniu, care stabileşte

standarde profesionale şi etice pentru activităţile muzeului. ICOM reuneşte 40.000 de specialişti din peste 141 de ţări şi acţionează prin intermediul a 119 comisii naţionale şi 30 de comisii internaţionale, potrivit https://icom.museum/.

Forum al experţilor, ICOM face recomandări cu privire la aspecte legate de patrimoniul cultural, susţine consolidarea competenţelor şi cunoştinţele avansate.

Muzeul Ermitaj din Sankt Petersburg

ICOM este vocea profesioniştilor din acest domeniu la nivel internaţional şi cu ajutorul reţelelor globale şi al programelor de cooperare creşte gradul de conştientizare a culturii publice. ICOM are sediul la Paris şi se află într-o relaţie formală de asociere cu UNESCO şi are un statut special pe lângă Consiliul Economic şi Social al Naţiunilor Unite (ECOSOC). AGERPRES/ (Documentare-Irina Andreea Cristea, editor: Marina Bădulescu, editor online: Alexandru Cojocaru)

30.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE PENTRU MENȚINEREA PĂCII – 29 MAI

Observație	Personalul Națiunilor Unite și internațional
Semnificaţie	Comemorarea sacrificiul făcut de personalul ONU în misiunile de menținere a păcii.
Sărbători	Prezentarea medaliei Dag Hammarskjöld
Data	29 mai

Următorul timp 29 mai 2024
Frecvență anual

Sigla Organizației Națiunilor Unite

Celebra „cască albastră” a ONU

Ziua Internațională a Forțelor de Menținere a Păcii a Națiunilor Unite, 29 mai, este ziua internațională pentru a aduce un omagiu tuturor bărbaților și femeilor care au servit și continuă să servească în operațiunile de menținere a păcii ale Națiunilor Unite pentru nivelul lor de înalt profesionalism, dăruire și curaj, dar și pentru a cinsti memoria celor care și-au pierdut viața în cauza păcii”.

Creare

Aceasta a fost desemnată prin Raportul 57/129 a Adunării Generale a Națiunilor Unite, la 11 decembrie 2002, după o solicitare oficială a Asociației Ucrainene pentru Menținerea Păcii și a Guvernului Ucrainei către Adunarea Generală a ONU și sărbătorită pentru prima dată în 2003. Data de 29 mai, marchează aniversarea creării Organizației Națiunilor Unite de Supraveghere a Armistițiului (UNTSO) în 1948, pentru a monitoriza încetarea focului după războiul arabo-israelian din 1948, care a fost prima misiune de menținere a păcii ONU.

Comemorare

Ziua este marcată la sediul Națiunilor Unite din New York prin prezentarea Medaliei Dag Hammarskjöld, declarații ale Președintelui Adunării Generale și ale Secretarului General, dar și un comunicat de presă privind starea misiunilor ONU de menținere a păcii și necesitatea continuă a muncii lor.

Există și alte observații în întreaga lume, de multe ori, țările își vor onora propriile forțe de menținere a păcii în străinătate, dar ONU organizează și festivaluri, forumuri de discuții și memoriale în cooperare cu grupuri locale și naționale.

În 2009, ONU a pus un accent special pe rolul și nevoia femeilor în menținerea păcii, atât ca modele de urmat, cât și pentru a servi într-o serie de capacități specifice genului

Ziua Națională a Forțelor de Menținere a Păcii este comemorată în Canada pe 9 august, în amintirea pierderii de vieți omenești, când un avion de pasageri alb inscripționat ONU, a fost doborât de Siria.

Ziua Națiunilor Unite, o zi globală a speranței, marcată de Guvern și de Agențiile ONU din România

02 Noiembrie 2023

UNICEF/Ioana Moldovan - 1 noiembrie 2023, Bucuresti. Guvernul României și agențiile Organizației Națiunilor Unite prezente în România s-au reunit la Palatul Victoria pentru a marca cea de-a 78-a aniversare a ratificării Cartei Națiunilor Unite și pentru a își reafirma hotărârea de a lucra împreună pentru dezvoltarea durabilă și drepturile omului în România. De la stânga la dreapta: Dl. Pablo Zapata , Reprezentantul UNHCR în România, Dna. Anna Riatti, Reprezentanta UNICEF în România, Dr. Caroline Clarinval, Reprezentanta OMS în România, Dl. Marcel Ciolacu, Prim-ministrul României, Dna. Anna Akhalkatsi, Managerul de Țară al Băncii Mondiale pentru România și Ungaria, și dl. Mircea Mocanu, Șeful Biroului OIM România.

București, 1 noiembrie 2023. Guvernul României și agențiile Organizației Națiunilor Unite prezente în România s-au reunit la Palatul Victoria pentru a marca cea de-a 78-a aniversare a ratificării Cartei Națiunilor Unite și pentru a își reafirma hotărârea de a lucra împreună pentru dezvoltarea durabilă și drepturile omului în România.

„De-a lungul anilor, agențiile ONU prezente în România au fost un partener constant pentru autoritățile centrale și locale prin aducerea în țara noastră a celor mai bune practici și a expertizei internaționale din întreaga lume, contribuind la dezvoltarea durabilă a României, la promovarea drepturilor omului și la reformele structurale în sprijinul grupurilor vulnerabile, precum și la împărtășirea celor mai bune practici ale României la nivel regional și global. În contextul noilor provocări, liderii politici trebuie să onoreze viziunea Cartei Națiunilor Unite, lucrând împreună cu partenerii pentru a pune capăt conflictelor, a proteja drepturile și libertățile fundamentale ale oamenilor, pentru a elimina sărăcia, dar și pentru a reuși tranziția la economia verde și a atinge obiectivele

de dezvoltare durabilă," a declarat Dl. Marcel Ciolacu, prim-ministrul României.

În 1945, reprezentanții a 50 de state s-au reunit la San Francisco pentru a redacta Carta Națiunilor Unite. Organizația Națiunilor Unite a luat ființă oficial la 24 octombrie 1945, când Carta a fost ratificată de majoritatea semnatarilor, inclusiv România. De atunci, 24 octombrie este marcată în fiecare an prin Ziua **ONU. Urmăriți aici imagini de arhivă de la Conferința de la San Francisco din 1945.**

La evenimentul din 1 noiembrie 2023, au participat prim-ministrul României, domnul Marcel Ciolacu, membri ai Guvernului si ai Parlamentului, reprezentantii agențiilor ONU din România: Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) și Grupul Banca Mondială (GBM), reprezentanți ai autorităților centrale și locale, ai corpului diplomatic, ai companiilor si ai societății civile.

„În România, OIM își desfășoară activitatea de peste 30 de ani, ajutând mii de oameni prin gestionarea migrației, sprijinirea returnării voluntare și a reintegrării migranților, combaterea traficului de persoane și multe altele. Privind spre viitor, va trebui să depunem mai multe eforturi pentru a recunoaște valoarea, impactul și importanța migrației. România este una dintre țările europene cu cel mai mare număr de lucrători migranți în rândul propriilor cetățeni, astfel încât acest

subiect este de o importanță majoră pentru România. Lucrând împreună cu Guvernul și sectorul privat, vom continua să subliniem imensa valoare adusă prin migrație în România și faptul că economia însăși are nevoie de migranți pentru a prospera," a declarat Dl. Mircea Mocanu, Șeful Biroului OIM România.

„Ziua Națiunilor Unite este o zi specială. Înseamnă unitate, speranță și determinare pentru viitorul umanității, copiii. UNICEF rămâne un partener pe termen lung al Guvernului României, alături de care lucrăm de peste trei decenii, de la înființarea biroului de țară UNICEF în 1991. Ne angajăm să sprijinim atingerea celor 20 de ținte din recent adoptata Strategie Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului pentru perioada 2023-2027, printre care se numără reducerea numărului de copii afectați de sărăcie și excluziune socială cu 400.000 și creșterea cu 30% a numărului de copii care beneficiază de servicii de prevenire a separării de familie, pentru a nu lăsa niciun copil în urmă," a declarat Dna. Anna Riatti, Reprezentanta UNICEF în România.

„De Ziua Națiunilor Unite, reflectăm la principiile care ne leagă ca membri ai unei comunități globale și ne reînnoim angajamentul de a susține drepturile omului, demnitatea și căutarea păcii. În această zi, ne reafirmăm angajamentul față de protecția refugiaților. În urma unei impresionante mobilizări și a primirii călduroase de către România și poporul român a refugiaților din Ucraina, împreună cu partenerii noștri continuăm să sprijinim și să completăm eforturile Guvernului în vederea independenței economice și incluziunii acestora, urmărind în același timp un impact pozitiv și tangibil asupra comunităților care îi găzduiesc," a declarat Dl. Pablo Zapata, Reprezentantul UNHCR în România.

„Viziunea Grupului Banca Mondială (GBM) este de a crea o lume lipsită de sărăcie pe o planetă locuibilă. În România, lucrăm în strânsă colaborare cu omologi din sectorul public și privat, societatea civilă și alți parteneri de dezvoltare pentru a adresa probleme complexe de dezvoltare, precum schimbările climatice. Nevoia urgentă de acțiune climatică este evidențiată de tema din acest an a Zilei Națiunilor Unite, dar și în Raportul de Țară privind Clima și Dezvoltarea pentru România lansat de GBM. GBM continuă să sprijine o dezvoltare incluzivă, sustenabilă și rezilientă în România," a declarat Dna. Anna

Akhalkatsi, Manager de Țară al Băncii Mondiale pentru România și Ungaria.

„În 2023, OMS marchează cea de-a 75-a aniversare a sa și realizările noastre din ultimele șapte decenii în promovarea sănătății și în combaterea inegalităților în materie de sănătate sub tema "Sănătate pentru toți". Încă de la înființarea Biroului de țară al OMS în România, în 1991, OMS a fost activă în îmbunătățirea sănătății populației. Ziua ONU reprezintă celebrarea, alături de restul familiei ONU, a parteneriatului nostru cu Guvernul României, Ministerul Sănătății și toate părțile interesate, asumându-ne un angajament reînnoit față de viziunea noastră comună pentru o sănătate mai bună pentru toți oamenii din România," a declarat Dr. Caroline Clarinval, Reprezentanta Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), Biroul de țară din România.

Despre OIM

Înființată în 1951, Organizația Internațională pentru Migrație (OIM) este principala organizație interguvernamentală din domeniul migrației. OIM lucrează îndeaproape cu parteneri guvernamentali, interguvernamentali și non-guvernamentali pentru a asigura gestionarea umană și adecvată a migrației în scopul promovării cooperării internaționale în aspecte care țin de migrație și pentru a asista în identificarea soluțiilor practice în materie de migrație și pentru a oferi asistență umanitară migranților aflați în dificultate.

OIM și-a început activitatea în România în 1992 și oferă un răspuns cuprinzător pe teritoriul întregii țări nevoilor umanitare ale migranților, ale persoanelor strămutate intern, persoanelor care revin în țara gazdă, dar și comunităților găzdă prin asistență umanitară directă, informare și consiliere, activități de integrare, combaterea traficului și o serie de alte eforturi. Pentru mai multe informații despre OIM în România accesați site-ul nostru, Facebook, Instagram și Twitter.

Despre UNICEF

UNICEF este prezent în România și în alte 190 de țări și teritorii pentru a promova supraviețuirea și dezvoltarea copiilor din perioada copilăriei mici până la adolescență. În România, UNICEF lucrează împreună cu actori cheie precum Guvernul, Parlamentul, autorități locale, societatea civilă, sectorul privat, parteneri naționali și internaționali și mass media pentru a asigura accesul tuturor copiilor la educație timpurie de calitate și la școală, pentru protejarea adolescenților și monitorizarea

drepturilor copilului, pentru protecție socială și pentru mobilizarea de resurse în beneficiul copiilor. Urmăriți UNICEF în România pe Facebook și Instagram.

Despre UNHCR, Agenția ONU pentru refugiați

UNHCR este o organizație globală dedicată salvării de vieți, protejării drepturilor și construirii unui viitor mai bun pentru persoanele forțate să își părăsească locuințele din cauza conflictelor și a persecuțiilor. Conducem acțiunile internaționale pentru a proteja refugiații, comunitățile strămutate forțat și persoanele apatride. Oferim asistență pentru salvarea de vieți, contribuim la protejarea drepturilor fundamentale ale omului și dezvoltăm soluții care să asigure că oamenii au un loc numit acasă, în siguranță, unde își pot construi un viitor mai bun. Lucrăm pentru a ne asigura că persoanele apatride li se acordă cetățenie. Lucrăm în peste 130 de țări, folosindu-ne experiența pentru a proteja și îngriji milioane de oameni. Află mai multe detalii despre UNHCR România urmărind Facebook și Twitter. Pentru cele mai recente date, vă rugăm să vizitați Portalul nostru de date.

Despre Grupul Banca Mondială

În calitate de principal finanțator al dezvoltării de peste 75 de ani, Grupul Banca Mondială (GBM) a adus contribuții majore, la nivel global, la dezvoltarea economică și reducerea sărăciei. Prezent în România din 1991, GBM este reprezentat prin Banca Mondială (Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare) și prin Corporația Financiară Internațională (IFC), membru al GBM axat pe sectorul privat din piețele emergente. GBM sprijină eforturile României de accelerare a reformelor structurale și a convergenței cu UE, adresând provocări complexe de dezvoltare, detaliate inclusiv în: Diagnosticul Sistematic de Țară (2023), Raportul de Țară privind Clima și Dezvoltarea și Raportul de Țară privind Sectorul Privat și Dezvoltarea, urmând a fi lansat în luna decembrie. Aflați mai multe despre Banca Mondială și IFC.

Despre OMS

Înființată în 1948, OMS lucrează pentru atingerea de către toate popoarele a celui mai înalt nivel posibil de sănătate. OMS colaborează cu 194 de state membre, asigurând coordonarea în probleme de sănătate la nivel mondial, elaborând agenda de cercetare în domeniul sănătății, stabilind norme și standarde și propunând opțiuni de politici bazate pe dovezi. OMS sprijină eforturile globale de extindere a acoperirii

universale de sănătate, de coordonare a răspunsului mondial la urgențele sanitare și de promovare a unor vieți mai sănătoase.

Înființat în 1991, Biroul OMS România mobilizează și oferă expertiză tehnică în multe domenii și arii de sănătate, promovând sănătatea și starea de bine pentru toți. OMS s-a implicat în consolidarea asistenței primare și în promovarea accesului echitabil la servicii de sănătate esențiale pentru toți, investind în îngrijirea mamei și a copilului, inclusiv în sprijinirea asistenței medicale, a sănătății mintale, a imunizării și a sănătății sexuale și reproductive, inclusiv prevenirea exploatării, abuzului și hărțuirii sexuale, precum și prevenirea și controlul bolilor transmisibile și netransmisibile.

După izbucnirea războiului din Ucraina, OMS s-a angajat, de asemenea, să sprijine Guvernul României în eforturile sale de a oferi servicii de asistență medicală pentru refugiați. Biroul de țară este, de asemenea, partenerul tehnic de implementare pentru Ministerul Sănătății în cadrul Planului național de redresare și reziliență al României în ceea ce privește pilonii Calitatea îngrijirii, Resursele umane în domeniul sănătății, Managementul serviciilor de sănătate și Datele și sănătatea digitală. Pentru mai multe informații despre OMS și activitatea noastră, urmăriți-ne pe Facebook, Instagram și Twitter.

31.- ZIUA MAMEI

Sărbătorită de	multe țări
Data	date diferite în funcție de țară
Asociere	vezi lista...

Ziua Mamei este o sărbătoare celebrată în cinstea mamei și a maternității.

În 1912, Anna Jarvis a creat Asociația Internațională Ziua Mamei și a realizat o marcă pentru frazele "A doua duminică din mai" și "Ziua mamei".

În 1912, Anna Jarvis a creat Asociația Internațională Ziua Mamei și a realizat o marcă pentru frazele "A doua duminică din mai" și "Ziua mamei". Ea a precizat în mod specific că „Mama” trebuie să fie „un posesiv singular, pentru ca fiecare familie să-și onoreze propria mamă, nu un posesor plural comemorând toate mamele din lume”[2]. Aceasta este și ortografia utilizată de președintele S.U.A., Woodrow Wilson, în proclamarea sa

prezidențială din 1914, de către Congresul S.U.A. în proiectele relevante[3][4] și de către diferiți președinți americani în proclamațiile lor privind Ziua Mamei.

ISTORIA SĂRBĂTORII

Onorarea mamei are o istorie lungă.

Din secolele XVII-XIX în Marea Britanie, a doua zi de duminică a Postului Mare a fost sărbătorită așa-numita «duminica mamei» (eng. Mothering Sunday), dedicată onorării mamei din toată țara.

În SUA, Ziua Mamei a fost pentru prima dată sprijinită public de celebrul pacificist american Julia Ward Howe în 1872. «Ziua Mamei», potrivit lui Julia Ward, este o zi pentru mamele care se unesc în lupta pentru pacea mondială. Conceptul de Julia Ward nu a găsit un sprijin amplu nici în Statele Unite, nici în alte țări.

În 1907, o americană, Anna Jarvis din Philadelphia, a luat inițiativa de a onora mamele în memoria mamei sale. Anna a scris scrisori instituțiilor statului, organelor legislative și persoanelor eminente, propunând să se dedice o zi pe an sărbătorirea mamei. În 1910, Virginia a recunoscut pentru prima dată Ziua Mamei ca o sărbătoare oficială. În 1914, președintele american Woodrow Wilson a declarat a doua duminică a lunii mai ca fiind o sărbătoare națională în cinstea tuturor mamelor americane.

În urma SUA, cea de-a doua duminică din mai a fost declarată zi de sărbătoare în 23 de țări (printre care: Arabia Saudită, Australia[6], Bahrain, Emiratele Arabe Unite, Estonia, Hong Kong, India, Malaezia, Mexic, Nicaragua, Oman, Pakistan, Qatar, Singapore, Ucraina), iar mai mult de alte treizeci sărbătoresc în alte zile.

Sărbătorirea Zilei Mamei pe glob

Ziua mamei este, de regulă, sărbătorită pe mapamond anual în a doua duminică a lunii mai. Circa 70 de state ale lumii au așadar o dată comună pentru această sărbătoare: Australia, Africa de Sud, Austria, Belgia, Bulgaria, Brazilia, Canada, China, Germania, Grecia, India, Italia, Japonia, Mexic, Olanda, Elveția, Turcia, Ucraina, Statele Unite ale Americii, țările baltice, statele din America de Sud.

Data	Țara
A doua duminică a lunii februarie	Norvegia

De ziua morții Henriettei Szold, pe data de 30 Șevat	Israel
3 martie	Georgia
8 martie	Sărbătorirea Zilei Internațională a Femeii împreună cu Ziua Mamei: Afghanistan, Armenia, Azerbaidjan, Bosnia și Herzegovina, Bulgaria, Laos, Republica Moldova, România, Muntenegru, Serbia, Ucraina; Sărbătorirea Zilei Internațională a Femeii în loc de Ziua Mamei: Albania, Kazahstan, Macedonia de Nord, Rusia, Vietnam, Ucraina
21 martie (începutul primăverii)	Arabia Saudită, Bahrain, Egipt, Emiratele Arabe Unite, Iordania, Irak, Israel (doar arabii israelieni), Yemen, Kuwait, Liban, Libia, Oman, Siria, Sudan, Teritoriile palestiniene
A patra duminică a Postului Mare (2010: 14 martie; 2011: 3 aprilie; 2012: 18 martie; 2013: 10 martie; 2014: 30 martie)	Irlanda, Nigeria, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord
25 martie (Buna Vestire)	Slovenia
7 aprilie	Armenia
24 aprilie +/- 5 Tage im Baisakh Amavasya (1. Monat Bengalischer Kalender)	Nepal
Prima duminică a lunii mai	Angola, Republica Capului Verde, Lituania, Mozambic, Portugalia,[7] Spania, Ungaria
8 mai	Albania (Ziua părinților), Coreea de Sud (Ziua părinților)
10 mai	El Salvador, Guatemala, Mexic
A doua duminică a lunii mai	Africa de Sud, Anguilla, Aruba, Australia, Austria, Bahamas, Bangladesh, Barbados, Belgia (fără regiunea Antwerpen), Belize, Bermuda, Bonaire, Brazilia, Brunei, Canada, Cehia, Cipru, Columbia, Croația, Cuba, Chile[8], China, Curaçao, Danemarca, Dominica, Ecuador, Elveția, Estonia, Etiopia, Fiji,

	Filipine, Finlanda, Germania, Ghana, Grecia, Grenada, Honduras, India, Islanda, Italia, Jamaica, Japonia, Letonia, Liechtenstein, Macau, Malaysia, Malta, Myanmar, Noua Zeelandă, Olanda, Pakistan, Papua Noua Guinee, Peru, Puerto Rico, Samoa, Sfânta Lucia, Sfântul Cristofor și Nevis, Sfântul Vincențiu și Grenadinele, Singapore, Sint Maarten, Slovacia, Sri Lanka, Statele Unite ale Americii, Suriname, Taiwan, Tanzania, Tonga, Trinidad și Tobago, Turcia, Uganda, Ucraina, Uruguay, Venezuela, Zambia, Zimbabwe
15 mai	Paraguai
26 mai	Polonia
27 mai	Bolivia
30 mai	Nicaragua
Ultima duminică a lunii mai	Algeria, Haiti, Maroc, Mauritius, Republica Dominicană, Suedia, Tunisia; Franța și Antilele Franceze (exceptând cazul când cade de Rusalii: atunci prima duminică din iunie)
1 iunie	Mongolia (Ziua Mamei și Copilului)
A doua duminică a lunii iunie	Luxemburg
Ultima duminică a lunii iunie	Kenya
12 august	Thailand (Ziua de naștere a reginei Sirikit)
15 august (Adormirea Maicii Domnului)	Belgia (doar regiunea Antwerpen), Costa Rica
A doua zi de luni a lunii octombrie	Malawi
A treia duminică a lunii octombrie	Argentina
Ultima duminică a lunii noiembrie	Rusia
8 decembrie	Panama
22 decembrie	Indonezia
a 20-a zi a Dschumādā th-thāniya (Calendarul islamic)	Iran (Ziua Mamei e totodată ziua de naștere a fiicei profetului Mohammed, Fatimah)

Până în anul 2009, România era printre puținele state ale lumii care, în lipsa unei Zile a mamei, a marcat doar Ziua Femeii – 8 Martie, extinzându-i acesteia aria de semnificații. Astfel, această sărbătoare a femeilor de pretutindeni a ajuns la noi să aibă neoficial și statutul de zi a mamei, în lipsa unei sărbători distincte destinate mamei.

Sărbătorirea în România

Ziua Mamei și Ziua Tatălui au fost legiferate ca sărbători în România începând cu anul 2010. Legea cu privire la aceste două sărbători a fost aprobată de Senatul României în luna iunie 2009 la o inițiativă a Alianței Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor (TATA) și a unui grup de parlamentari români, printre care Ludovic Orban, Mircia Giurgiu și Liana Dumitrescu. Pe 29 septembrie 2009, legea a fost dezbătută și aprobată în Camera Deputaților și, în mai 2010, a fost sărbătorită oficial pentru prima dată în România. De atunci, Ziua Mamei se sărbătorește în România în prima duminică a lunii mai: Legea nr. 319/2009 pentru instituirea Zilei mamei și a Zilei tatălui, din 13 octombrie 2009, publicată în M.Of. al României, Partea I nr. 694 din 15 octombrie 2009.[10]

32.- ZIUA COPILULU

Sigla sărbătorii

Timbru din Insulele Feroe, 1979

Sărbătorită de: vezi lista	
Tip	Ziua Internațională a Copilului
Data	1 iunie
Asociere	vezi lista...

Istoria

***Ziua Copilului* în Donețk, Ucraina, 2011**

Ziua Copilului a început în a doua duminică a lunii iunie, în 1857, datorită reverendului Dr. Charles Leonard, pastor al Bisericii Universaliste a Răscumpărătorului din Chelsea, Massachusetts: Leonard a organizat un serviciu special dedicat și pentru copii. Leonard a numit această zi Ziua trandafirului, deși a fost mai târziu numită Duminică de flori și apoi Ziua Copilului. Ziua copilului a fost menționată prima dată la Geneva la Conferința Mondială pentru Protejarea și Bunăstarea Copiilor în august 1925, la care 54 de reprezentanți din diferite țări, au adoptat Declarația pentru Protecția Copilului. După această conferință, multe guverne au introdus „Ziua copilului". În Turcia *Ziua copilului* a fost sărbătorită pentru prima dată în data de 23 aprilie 1920.

Ziua copiilor în lume

***Ziua Copilului* sărbătorită în Severodvinsk, Rusia, 2010**

Data zilei copilului variază foarte mult între țări. Aproximativ 30 de state au preluat 1 iunie de la China și SUA.

Argentina sărbătorește a doua duminică din luna august.
Australia sărbătorește în prima duminică din luna iulie.
Albania sărbătorește în data de 1 iunie.
Armenia sărbătorește în data de 1 iunie.
Austria sărbătorește în data de 20 septembrie.
Azerbaijan sărbătorește în data de 1 iunie.
Africa Centrală: În Republica Congo, Republica Democrată Congo, Camerun, Guineea Ecuatorială, Gabon, Ciad și Republica Centrafricană *Ziua Copilului* se sărbătorește pe 25 decembrie.
Africa de Sud sărbătorește în prima sâmbătă a lunii noiembrie.
Bangladeș sărbătorește în data de 17 martie.
Bolivia sărbătorește în data de 12 aprilie.
Bosnia și Herțegovina sărbătorește în data de 1 iunie.
Brazilia sărbătorește în data de 12 octombrie.
Bulgaria sărbătorește în data de 1 iunie.
Columbia sărbătorește în ultima sâmbătă a lunii aprilie.
Chile sărbătorește în prima zi de miercuri din luna octombrie.
Cuba sărbătorește în a treia duminică din luna iulie.
Cambodia sărbătorește în data de 1 iunie.
Canada sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Costa Rica sărbătorește în data de 9 septembrie.
Croația sărbătorește în data de 11 noiembrie.
Cuba sărbătorește în a treia duminică din luna iulie.
Cehia sărbătorește în data de 1 iunie.
Coreea de Nord sărbătorește în data de 1 iunie.

Coreea de Sud sărbătorește în data de 5 mai.
Ecuador sărbătorește în data de 1 iunie.
Elveția sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Egipt sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Eritreea sărbătorește în data de 8 decembrie.
Filipine sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Finlanda sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Germania de la reunificarea Germaniei se sărbătorește în data de 1 iunie din timpul DDR-ului și 20 septembrie sărbătoarea Republicii Federale Germania.
Grecia sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Guatemala sărbătorește în data de 1 octombrie.
Honduras sărbătorește în data de 10 septembrie.
Haiti sărbătorește în data de 12 iunie.
Hong Kong sărbătorește în data de 4 aprilie.
Indonezia sărbătorește în data de 23 iulie.
India sărbătorește în data de 14 noiembrie.
Irlanda sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Japonia sărbătorește în data de 5 mai.
Kazahstan sărbătorește în data de 1 iunie.
Laos sărbătorește în data de 1 iunie.
Maldive sărbătorește în data de 10 mai.
Marea Britanie sărbătorește în a doua duminică a lunii mai.
Malaezia sărbătorește în mod tradițional pe 1 octombrie. În zilele noastre este sărbătorită și pe 20 noiembrie.
Mongolia sărbătorește în data de 1 iunie.
Mozambic sărbătorește în data de 1 iunie.
Mexic sărbătorește în data de 30 aprilie.
Norvegia sărbătorește în data de 17 mai.
Nigeria sărbătorește în data de 27 mai.
Noua Zeelandă sărbătorește în prima duminică din luna martie.
Nicaragua sărbătorește în data de 1 iunie.
Polonia sărbătorește în data de 1 iunie.
Pakistan sărbătorește în data de 1 iulie.
Palestina sărbătorește în data de 5 aprilie.
Panama sărbătorește în a treia duminică a lunii iulie.
Paraguay sărbătorește în data de 16 august.
Peru sărbătorește în a doua duminică a lunii aprilie.
Republica Moldova sărbătorește în data de 1 iunie.
România sărbătorește în data de 1 iunie.
Rusia sărbătorește în data de 1 iunie.

Serbia sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Slovacia sărbătorește în data de 1 iunie.
Suedia sărbătorește în prima zi de luni a lunii octombrie.
Spania sărbătorește în a doua duminică a lunii mai.
Sri Lanka sărbătorește în data de 1 octombrie.
Sudan sărbătorește în data de 23 decembrie.
Statele Unite ale Americii sărbătorește în a doua duminică a lunii iunie.
Surinam sărbătorește în data de 5 decembrie.
Singapore sărbătorește în prima zi de vineri a lunii octombrie.
Sudanul de Sud sărbătorește în data de 23 decembrie.
Thailanda sărbătorește în a doua sâmbătă a lunii ianuarie.
Trinidad și Tobago sărbătorește în data de 20 noiembrie.
Tunisia sărbătorește în data de 11 ianuarie.
Turcia sărbătorește în data de 23 aprilie.
Tuvalu sărbătorește în prima zi de luni a lunii august.
Uruguay sărbătorește în a doua duminică a lunii august.
Ungaria sărbătorește în ultima duminică a lunii mai.
Ucraina sărbătorește în data de 1 iunie.
Venezuela sărbătorește în a treia duminică a lunii iulie.
Vanuatu sărbătorește în data de 24 iulie.
Vietnam sărbătorește în data de 1 iunie.

33. - ZIUA MONDIALĂ A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR (ONU) - 5 iunie –

La 5 iunie este marcată Ziua mondială a mediului înconjurător, zi care are la bază în fiecare an o temă recomandată de Programul Naţiunilor Unite pentru Mediu (UNEP).

Prin marcarea Zilei mondiale a mediului înconjurător, ONU încearcă să stimuleze preocuparea oamenilor pentru protejarea mediului înconjurător şi în acelaşi timp să sensibilizeze factorii de decizie politică să acţioneze în acest sens.

Tema din acest an a Zilei mondiale a mediului înconjurător este "Restaurarea ecosistemelor".

Anul acesta, data de 5 iunie marchează şi lansarea oficială a "Deceniului ONU privind restaurarea ecosistemelor", un impuls menit să oprească şi să inverseze declinul lumii naturale, după cum indică site-ul www.unep.org.

Deceniul ONU privind restaurarea ecosistemelor este un semnal de alarmă la nivel global pentru vindecarea planetei. Nu a existat niciodată o nevoie mai urgentă ca acum pentru a readuce la viaţă ecosistemele deteriorate.

Ecosistemele susţin toată viaţa de pe Pământ. Cu cât ecosistemele sunt mai sănătoase, cu atât planeta şi oamenii ei sunt mai sănătoşi. Deceniul ONU privind restaurarea ecosistemelor îşi propune să prevină, să oprească şi să inverseze degradarea ecosistemelor pe fiecare continent şi în fiecare ocean. Acest lucru poate ajuta la eliminarea sărăciei, la combaterea schimbărilor climatice, poate preveni o extincţie în masă, şi va avea succes numai dacă toată lumea se va implica în acest sens, menţionează sursa citată.

Un ecosistem este un loc în care plantele, animalele şi alte organisme, aflate în conexiune cu peisajul înconjurător, se reunesc pentru a forma reţeaua vieţii. Ecosistemele pot fi mari, cum ar fi de exemplu o pădure, sau mici, cum ar fi de exemplu un iaz. Multe dintre ele sunt cruciale pentru societăţile umane, asigurând oamenilor apa, hrana, materiale de construcţie şi o serie de alte elemente esenţiale. De asemenea, ele asigură beneficii la nivelul întregii planete, precum protecţia climei şi conservarea biodiversităţii. Dar, în ultimele decenii, nevoia de resurse a oamenilor a împins multe ecosisteme până la un punct limită, se mai arată pe site-ul www.unep.org. Restaurarea ecosistemelor poate lua mai multe forme: creşterea copacilor, ecologizarea oraşelor, refacerea grădinilor, curăţarea râurilor şi a malurilor etc.

La 15 decembrie 1972, Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite (ONU) a adoptat o rezoluţie care desemnează ziua de 5 iunie ca Ziua mondială a mediului înconjurător şi care îndeamnă guvernele şi organizaţiile să întreprindă în această zi,

în întreaga lume, activităţi prin care să reafirme preocuparea lor pentru conservarea şi îmbunătăţirea mediului. Tot la 15 decembrie 1972, Adunarea Generală a ONU a adoptat şi o rezoluţie care a dus la crearea Programului Naţiunilor Unite pentru Mediu (UNEP).

Anul 1972 a marcat un punct de cotitură în dezvoltarea politicii internaţionale în domeniul mediului, prin organizarea, sub auspiciile ONU, a celei dintâi mari conferinţe privind problemele de mediu. Această conferinţă a avut loc la Stockholm, în Suedia, între 5-16 iunie, şi este cunoscută sub numele de Conferinţa de la Stockholm, conform www.un.org.

UNEP reprezintă autoritatea de mediu la nivel mondial care stabileşte agenda globală de mediu şi promovează implementarea coerentă a dimensiunii de mediu a dezvoltării durabile în cadrul sistemului ONU. Misiunea UNEP este să ofere o direcţie şi să încurajeze parteneriatul în îngrijirea mediului, informând şi dând posibilitatea naţiunilor şi popoarelor de a-şi îmbunătăţi calitatea vieţii fără a o compromite pe cea a generaţiilor viitoare, potrivit www.unenvironment.org.

De ce sunt importante ecosistemele?

Ecosistemele sunt rețeaua vieții pe Pământ. Un ecosistem cuprinde toate organismele vii și interacțiunile dintre ele și împrejurimile lor într-un loc dat. Ele există la toate scările, de la o bucățică de pământ la întreaga planetă, și includ păduri, râuri, zone umede, pajiști, estuare și recife de corali. Orașele și terenurile agricole conțin și ele ecosisteme importante.

Ecosistemele ne oferă beneficii neprețuite. Acestea includ:

- Un climat stabil și aer curat.
- Aprovizionare cu apă, alimente și materiale de toate tipurile și protecție împotriva dezastrelor și bolilor.
- Ecosistemele naturale sunt importante pentru sănătatea noastră fizică și mentală și pentru identitatea noastră.
- Ele găzduiesc animale sălbatice prețioase.
- Pentru mulți, ei sunt o sursă de mirare și spiritualitate.

34.- ZIUA LIMBII RUSE (ONU) - 6 iunie

Începând cu 2010, la 6 iunie este marcată, anual, Ziua limbii ruse, la recomandarea Organizaţiei Naţiunilor Unite. Limba rusă este una din cele şase limbi oficiale ale ONU, celelalte fiind engleză, arabă, spaniolă, chineză şi franceză.

Scopul zilelor lingvistice ale ONU este atât de a sărbători multilingvismul şi diversitatea culturală, cât şi de a aminti

publicului istoria fiecărei din cele şase limbi amintite, potrivit www.un.org.

Bustul lui Alexandr Puşkin situat pe Aleea Clasicilor;
(Grădina Publică Ștefan cel Mare) din Chișinău.

Limba rusă aparţine grupului slav oriental al familiei de limbi indo-europene. Este limbă oficială în Rusia, Belarus, Kazakhstan, Republica Kârgâză etc. Geografic, este cea mai răspândită limbă din Eurasia. Totodată, limba rusă este limba nativă cea mai vorbită în Europa, cu 144 de milioane de vorbitori nativi în Rusia, Ucraina şi Belarus. Rusa este a opta cea mai vorbită limbă din lume în funcţie de numărul vorbitorilor nativi şi a şaptea în funcţie de numărul total al vorbitorilor. Totodată, rusa este cea mai răspândită limbă pe Internet, după engleză, conform w3techs.com.

Cei care doresc să înveţe limba rusă cu ajutorul Internetului, o pot face accesând site-uri precum russianlessons.net şi russianforfree.com.

Data de 6 iunie nu a fost aleasă întâmplător pentru limba rusă, aceasta fiind ziua de naştere a emblematicului poet Aleksandr Sergheevici Puşkin, considerat întemeietorul literaturii ruse moderne.

Puşkin s-a născut în anul 1799, la Moscova, într-o familie de nobili. Este unul dintre marii maeştri ai poemului epic-liric şi totodată unul dintre cei mai consacraţi lirici ai literaturii universale. Ca poet liric, a cultivat elegia, oda, epistola,

romanţa, valorificând bogăţia şi frumuseţea tradiţiilor folclorice ale poporului rus.

Dintre poemele sale amintim: ''Ruslan şi Ludmila'' (1820), ''Fântâna din Bahcisarai'', ''Rursalka'', ''Fraţii haiduci'', ''Ţiganii'' (1824), poemele istorice-eroice ''Poltava'' (1828) şi ''Călăreţul de aramă'' (1833).

Proza lui Puşkin cuprinde nuvele, cum ar fi ''Căpitanul de poştă'' (1830), şi romane istorice, precum ''Fata căpitanului'' (1836), ce evocă momente din răscoala condusă de Pugaciov. De asemenea, opera lui Puşkin mai cuprinde romane în versuri - ''Evgheni Oneghin'' (1831), precum şi tragedii realiste - ''Boris Godunov'' (1825).

Textele unor poeme ale lui Puşkin au constituit baze pentru scrierea operelor unor compozitori celebri, precum: Musorgski, Ceaikovski, Glinka, Rimski-Korsakov, Rahmaninov. Puşkin a fost ucis la 10 februarie 1837, într-un duel provocat, se pare, prin intrigile de la curtea ţarului Nicolae I. AGERPRES (Documentare - Horia Plugaru, editor: Cerasela Bădiţă, editor online: Andreea Preda)

35.- ZIUA OCEANULUI PLANETAR

Ziua Oceanul Planetar se sărbătorește în fiecare an pe data de 8 iunie, din anul 1992, la summit-ul mondial de la Rio de Janeiro, Brazilia, însă nu este încă recunoscută drept sărbătoare internațională de Națiunile Unite.

La data declarării, erau definite patru obiective, reflectate prin proiectul propus pentru anul 2009: „Seas the day!” (trimitere la maxima „Trăiește-ți clipa”, tradusă în engleză ca „Seize the day”).

Primul obiectiv este acela de a acționa în fiecare clipă, de a schimba perspectiva cetățenilor, încurajându-i să se

gândească la ce semnifică marea pentru ei și la ce are ea de oferit oamenilor. Al doilea mare obiectiv este de a le oferi oamenilor șansa să învețe. Multe persoane nu-și dau seama de abundența de vietăți care trăiesc în apă și de consecințele pe care le au factorii antropogenici asupra lor. Un alt punct important este acela de a schimba stilul de viață al oamenilor și percepția acestora asupra mărilor ți oceanelor. Cel de-al patrulea obiectiv major este de a sărbători.

Fie că oamenii locuiesc pe țărm sau nu, pot participa la orice eveniment care are scopul de a promova îngrijirea oceanelor.

Anul acesta sunt acordate două premii: *Global Ocean Conservation Award*, ce va recompensa o persoană care a contribuit semnificativ la conservarea oceanului planetar, și *Ocean Revolution Native Oceans Award*, premiu acordat unui tânăr care a contribuit la menținerea echilibrului natural și care provine dintr-o țară în care oceanul are importanță economică, culturală și spirituală.

Tema din 2008 a Zilei Oceanului Planetar a fost „Descoperă oceanul din grădina ta!”, care a pus accentul pe legătura foarte strânsă dintre oameni și ocean, indiferent de zonă — în mijlocul continentului sau pe țărm. Organizatorii evenimentului au evidențiat și faptul că ceea ce fac oamenii în propria grădină poate avea un efect pozitiv sau negativ asupra oceanelor. Apa circulă dinspre ocean spre continent și apoi, din nou spre ocean. Resursele de apă sunt limitate, iar oceanele pot fi protejate având grijă de propriile rezerve de apă, de propriile izvoare.

Ziua Oceanului Planetar este în fiecare an o ocazie de a onora produsele pe care oceanul le oferă economiei mondiale, ca de exemplu peștele și, de asemenea, posibilitatea de a-l naviga și amintește de fiecare dată situația precară în care se află Oceanul Planetar care, în urma poluării intensive a apei, a pierdut pe parcursul istoriei zeci de specii de animale și plante acvatice.

Proiectul Oceanic, în parteneriat cu Rețeaua Oceanului Planetar, încearcă să facă ca lumea să conștientizeze cât de mare este rolul Oceanului în viața noastră și să o informeze despre căile prin care pot micșora efectele antropice negative asupra Oceanului. De Ziua Oceanului Planetar se organizează diferite activități ca curățirea plajelor, lecții tematice, concursuri de artă, festivaluri de film și alte festivități care ar ajuta la conștientizarea faptului că viața organismelor vii depinde enorm

de Ocean. Aceste două organizații adună semnături pentru a trimite petiție Națiunilor Unite cu cererea de a oferi Zilei Oceanului Planetar statutul de sărbătoare oficială și internațională. În 2014, Organizația Națiunilor Unite a lansat concursul anual pentru amatori de explorare oceanică a lumii.

36.- ZIUA MONDIALĂ PENTRU COMBATEREA DEŞERTIFICĂRII ŞI A SECETEI (ONU)

Marcarea în fiecare an la 17 iunie a Zilei mondiale pentru combaterea deşertificării şi a secetei a fost hotărâtă de Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite (ONU), în 1994.

Seceta este una dintre cele mai grave ameninţări la adresa dezvoltării durabile, în special în ţările în curs de dezvoltare, dar din ce în ce mai mult şi în ţările dezvoltate. De fapt, prognozele estimează că până în 2050 acest fenomen poate afecta peste trei sferturi din populaţia lumii, informează ONU pe site-ul său (https://www.un.org).

Potrivit ONU, numărul şi durata secetelor a crescut cu 29% din 2000, comparativ cu cele două decenii precedente (Organizaţia Meteorologică Mondială - OMM 2021). Când peste 2,3 miliarde de oameni se confrunta deja cu stresul hidric, aceasta este o problemă uriaşă. Din ce în ce mai mulţi oameni vor locui în zone cu deficit extrem de apă şi nicio ţară nu este imună la secetă (UN World Water Development Report - UN WWDRUN-Water 2021).

Tema Zilei mondiale pentru combaterea deşertificării şi a secetei din acest an, "Rising up from drought together", subliniază necesitatea unei acţiuni timpurii pentru a evita consecinţele dezastruoase pentru umanitate şi ecosistemele planetare, arată sursa citată.

Sursa foto: un.org

Deşertificarea este fenomenul care afectează terenurile în zone aride, semiaride şi uscate. Este cauzată în principal de activităţile umane şi de variaţiile climatice. Deşertificarea nu se referă la extinderea deşerturilor existente.

Aceasta se întâmplă deoarece ecosistemele uscate, care acoperă mai mult de o treime din suprafaţa globului, sunt extrem de vulnerabile la supraexploatarea şi utilizarea inadecvată a terenurilor. Sărăcia, instabilitatea politică, despăduririle, supra-aglomerarea şi practicile de irigare necorespunzătoare pot submina produc-tivitatea terenului, face cunoscut ONU.

Ziua mondială de combatere a deşertificării şi secetei este marcată în fiecare an în vederea promovării eforturilor internaţionale de combatere a deşertificării, pentru conştientizarea publică. De asemenea, marcarea acestei zile este un bun prilej pentru a reaminti tuturor că neutralizarea degradării terenurilor este realizabilă prin rezolvarea problemelor, implicarea puternică a comunităţii şi cooperarea la toate nivelurile. Problema necesită şi mai multă atenţie în prezent. Când terenul se degradează şi nu mai este productiv, spaţiile naturale se deteriorează şi se transformă. Astfel, emisiile de gaze cu efect de seră cresc şi biodiversitatea scade.

De asemenea, înseamnă că există mai puţine spaţii sălbatice pentru tamponarea zoonozelor, cum ar fi COVID-19, şi pentru a proteja mediul de evenimentele meteorologice

extreme, cum ar fi seceta, inundaţiile, furtunile de nisip şi de praf.

Prin urmare, potrivit ONU, Convenţia pentru combaterea deşertificării (UNCCD) face apel la toţi membrii comunităţii globale să trateze pământul ca pe un capital natural limitat şi preţios, să acorde prioritate sănătăţii sale în redresarea în urma pandemiei şi să facă eforturi pentru refacerea terenurilor în timpul Deceniului ONU privind restaurarea ecosistemelor.

Adunarea Generală a ONU a adoptat Convenţia pentru combaterea deşertificării (UNCCD) la 17 iunie 1994.

UNCCD abordează în special zonele sub-umede aride, semiaride şi uscate, cunoscute sub numele de zonele uscate, unde se găsesc unele dintre cele mai vulnerabile ecosisteme. Un număr de 195 de părţi ale Convenţiei colaborează pentru a îmbunătăţi condiţiile de viaţă pentru persoanele din zonele uscate, pentru a menţine şi a restabili productivitatea solului şi pentru a atenua efectele secetei. UNCCD se angajează în mod special să adopte o abordare de jos în sus, încurajând participarea localnicilor la combaterea deşertificării şi a degradării terenurilor, potrivit ONU.

Dat fiind că dinamica terenului, cea a climei şi cea a biodiversităţii sunt strâns legate, UNCCD colaborează îndeaproape cu celelalte două convenţii de la Rio; Convenţia privind diversitatea biologică (CBD) şi Convenţia-cadru a Organizaţiei Naţiunilor Unite privind schimbările climatice (CCONUSC), pentru a răspunde acestor provocări complexe

printr-o abordare integrată şi o utilizare cât mai bună a resurselor naturale.

În 2020, marcarea Zilei mondiale pentru combaterea deşertificării şi a secetei s-a axat pe schimbarea atitudinilor publice faţă de principala cauză a deşertificării şi degradării terenurilor - producţia şi consumul neîntrerupt.

37.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A MUZICII

Ziua internaţională a muzicii (International Music Day) sau Ziua mondială a muzicii (World Music Day) este sărbătorită, în fiecare an, la 1 octombrie.

A fost iniţiată în 1975 de Lord Yehudi Menuhin pentru a încuraja promovarea artei muzicale în rândul tuturor claselor sociale ale societăţii, aplicarea idealurilor UNESCO de pace şi prietenie între popoare, a evoluţiei culturilor, a schimbului de experienţă şi a aprecierii reciproce a valorilor estetice a culturilor, promovarea activităţilor Consiliului Internaţional al Muzicii, a membrilor acestuia (organizaţiilor internaţionale) şi a comitetelor naţionale.

Lord Yehudi Menuhin

Evenimentele organizate pentru a cinsti această artă sunt numeroasele concerte, la care sunt invitaţi să participe compozitori, interpreţi şi muzicologi de renume, pentru a vorbi despre importanţa muzicii şi locul ei în viaţa modernă. Prin sărbătorirea Zilei internaţionale a muzicii este recunoscută calitatea acestei arte, ce are valoare de element unificator în umanitate. Toate evenimentele sociale semnificative au piese muzicale dedicate acestui deziderat. Niciun eveniment nu este mai bine recunoscut sau definit decât o face această artă, care defineşte şi completează o experienţă socială şi estetică umană perfectă, după cum este relatat pe pagina dedicată zilei de Consiliul Internaţional de Muzică.

Ziua internaţională a muzicii a fost organizată pentru prima dată de Consiliul Internaţional de Muzică (International Music Council - IMC) la 1 octombrie 1975, în conformitate cu rezoluţia adoptată în cadrul celei de-a 15-a Adunări Generale de la Lausanne, în 1973. Propunerea pentru a dedica o zi muzicii a fost făcută atât de renumitul violonist şi muzicolog Yehudi

Menuhin, cât şi de Boris Yarustowski, preşedintele şi vicepreşedintele Consiliului Internaţional al Muzicii al UNESCO, care au semnat o scrisoare, în acest sens, la 30 noiembrie 1974, adresată tuturor membrilor acestuia, potrivit www.imc-cim.org.

Consiliul Internaţional de Muzică, cel care susţine celebrarea Zilei internaţionale a muzicii, a fost fondat de UNESCO în 1949 şi reprezintă cea mai mare reţea de organizaţii, instituţii şi persoane din lume care îşi desfăşoară activitatea în domeniul muzical. Consiliul promovează diversitatea muzicii din viaţa tuturor popoarelor şi accesul la muzică pentru toţi oamenii, reunind organizaţii din aproximativ 150 de ţări din întreaga lume, urmărind consolidarea păcii şi promovarea înţelegerii între oamenii din toate categoriile sociale. Prin membrii săi, IMC are acces direct la peste 1.000 de organizaţii reprezentând peste 600 de milioane de persoane dornice să dezvolte şi să împărtăşească cunoştinţele şi experienţele din diverse aspecte ale vieţii muzicale, potrivit sursei citate anterior. IMC, în încercarea sa de a stabili o armonie globală prin muzică, sărbătoreşte Ziua internaţională a muzicii cu accent special pe organizarea de evenimente muzicale, programe de radio şi de televiziune, dar şi prin materiale de presă. Având în vedere realizarea unui mediu adecvat şi mai primitor pentru muzică şi luând atitudine faţă de poluarea sonoră a mediului, IMC propune ca fiecare ţară să păstreze câteva momente de tăcere în Ziua internaţională a muzicii şi să folosească momentul respectiv pentru a asculta muzică redată în principalele pieţe ale oraşelor. AGERPRES/ (Documentare - Daniela Dumitrescu, editor: Roxana Losneanu, editor online: Alexandru Cojocaru)

38.- ZIUA LUPTEI ÎMPOTRIVA DROGURILOR - 26 iunie

Ziua Internaţională de Luptă împotriva Abuzului şi Traficului Ilicit de Droguri este marcată, în fiecare an, la 26

iunie; dată a fost stabilită de Adunarea Generală a ONU, prin Rezoluţia 42/112 din 7 decembrie 1987 cu scopul de a contribui la creșterea gradului de conștientizare al populației cu privire la problema majoră pe care o reprezintă abuzul și traficul ilicit de droguri pentru sănătate.

În România, conform raportului elaborat de Agenția Națională Antidrog (ANA) în anul 2021, la nivel național, 2484 de persoane au beneficiat de servicii medicale de urgență în urma consumului de substanțe psihoactive, aproximativ jumătate dintre solicitări fiind înregistrate pe fondul consumului și s-au înregistrat 25 de decese – transmite Institutul Național de Sănătate Publică(INSP) într-un comunicat alături de statitici referitoare la acest fenomen care afectează mai ales tinerii din țară.

OMS: „Dependența de droguri este o afecțiune medicală care merită tratată” Stigmatul împotriva persoanelor care consumă droguri face mai puțin probabil să caute ajutor.

Iată cum poți ajuta:

- Fii milos
- Amintește-ți că dependența de droguri este o afecțiune medicală care merită tratată
- Nu rămâne tăcut atunci când o persoană care consumă droguri este tratată în moduri judecătorești” – transmite Organizația Mondială a Sănătății(OMS), cu acest prilej.

Zeci de milioane de oameni din întreaga lume suferă din cauza afecțiunilor cauzate de consumul de droguri

Adicția[3] este o condiție medicală care afectează creierul și schimbă comportamentul. Persoanele care suferă de dependență de droguri au adesea una sau chiar mai multe probleme de sănătate asociate, precum afecțiuni pulmonare, cardiace, accidente vasculare cerebrale, cancere sau afecțiuni mintale (anxietate, depresie, etc).

Consumul de droguri poate să crească riscul de contractare a unor boli infecțioase, precum HIV, hepatită B și hepatită C în situația în care drogurile sunt administrate folosind aceeași seringă și să determine adoptarea unor comportamente la risc (ex: act sexual neprotejat).. Folosirea de droguri ilicite

[3] Dependență față de un drog, cu tendința creșterii progresive a dozelor.

influenţează capacitatea de conducere auto pe drumurile publice fapt ce crește riscul accidentelor produse de persoane care folosesc aceste substanţe. Consumul de droguri se asociază cu violenţa domestică, ce poate îmbrăca diferite aspecte: agresiune fizică, agresivitate verbală și psihologică, abuz sexual, constrângere economică, toate acestea putându-se manifesta atât in familie cât și în relaţia cu alte persoane.

Abordarea terapeutică a adicției reprezintă o provocare, deoarece implică echipe multidisciplinare care să ia în considerare atât afecțiunile existente, consecințele acestora pe termen lung cât și susținerea în timp a rezultatelor pozitive obținute. Persoanele afectate de adicție întâmpină probleme în ceea ce privește oprirea sau controlul consumul de droguri, chiar dacă știu că acestea sunt dăunătoare. Depășirea dependenței nu este o simplă încercare de a rezista tentației sau o chestiune de voință, recuperarea implicând tratament medicamentos pentru a depăși nevoia de a consuma drogul și sevrajul, dar și alte forme de terapie.

Pe termen lung trebuie avute în vedere atât prevenirea recăderii și reducerea riscurilor asociate consumului de droguri cât și menţinerea motivaţiei privind reintegrarea socială a persoanei afectate de consumul de droguri, prin asigurarea de activităţi de educaţie, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viaţă independentă şi orientare profesională.

Chiar dacă necesită măsuri complexe, recuperarea rămâne posibilă

„Lipsa de cunoștințe despre droguri și consecințele utilizării acestora rămân printre factorii principali care cresc vulnerabilitatea oamenilor. Acordarea de suport în special tinerilor, dar nu numai, – pentru a evita începerea utilizării substanțelor psihoactive, reprezintă modalitatea de prevenție cea mai indicată. Obiectivul principal al prevenției inițierii consumului acestor substanțe este de a asigura o dezvoltare sănătoasă a copiilor și tinerilor, astfel încât aceștia să își dezvolte abilitățile și potențialul pentru a deveni membri sănătoși, activi în comunitate și societate” -transmite INSP.

39.- ZIUA MONDIALĂ A POPULAȚIEI – 11 IULIE

Această creștere a fost determinată în mare parte de un număr tot mai mare de persoane care au supraviețuit până la vârsta reproducerii și a fost însoțită de schimbări majore ale ratelor de fertilitate, creșterea urbanizării și accelerarea migrației. Aceste

tendințe vor avea implicații de anvergură pentru generațiile viitoare.

La începutul anilor 1970, femeile aveau 4-5 copii fiecare; până în 2015, fertilitatea a scăzut sub 2,5 copii pentru fiecare femeie. Între timp, durata medie de viață la nivel global a crescut, de la 64,6 ani la începutul anilor 1990 la 72,6 ani în 2019.

În plus, lumea înregistrează niveluri ridicate de urbanizare și migrație accelerată. 2007 a fost primul an în care mai mulți oameni trăiau în zonele urbane decât în zonele rurale, iar până în 2050 aproximativ 66% din populația lumii va locui în orașe.

Aceste tendinţe afectează dezvoltarea economică, ocuparea forței de muncă, distribuția veniturilor, sărăcia și protecția socială. Ele afectează, de asemenea, eforturile de asigurare a accesului universal la îngrijire medicală, educație, locuințe, canalizare, apă, alimente și energie.

Pentru a răspunde corespunzător nevoilor indivizilor, factorii de decizie trebuie să înțeleagă câți oameni trăiesc pe planetă, unde sunt, câți ani au și câți oameni se nasc în continuare.Anul 1987 a reprezentat momentul de debut al consacrării, la iniţiativa ONU, a zilei de 11 iulie ca Zi Mondială a Populaţiei, pentru a atrage atenţia asupra problemelor globale legate de populaţie. În 11 iulie 1987, populaţia mondială ajunsese la 5 miliarde de locuitori, iar la 31 octombrie 2011 Fondul Naţiunilor Unite pentru Populaţie, UNFPA, anunţa că pe Terra trăiau deja 7 miliarde de locuitori.

Astăzi, s-au mai adăugat peste 100 de milioane de persoane. Populaţia planetei continuă să crească, în medie, cu 2,6 oameni pe secundă.

O populaţie de 8 miliarde are o profunde implicaţii asupra dezvoltării durabile, a urbanizării, a accesului la serviciile publice de sănătate şi de angajare a tinerilor. Creşterea populaţiei mondiale este o problemă globală, pentru rezolvarea căreia se propun strategii integrate, în special privind asigurarea resurselor naturale, în condiţiile epuizării celor neregenerabile, a cerinţelor tot mai sofisticate de consum care aduc prejudicii mediului şi adâncirii sărăciei în tot mai multe zone ale lumii.

Se estimează că, dacă toţi locuitorii Terrei ar trăi la nivelul Elveţiei, pe planetă nu ar putea fi mai mult de 600 de milioane de persoane, iar dacă populaţia ar trăi ca strămoşii noştri, ar putea subzista pe Glob 18-20 de miliarde de persoane.

Ritmul creşterii populaţiei este susţinut în primul rând de Africa, Asia şi America Latină, în timp ce în Europa populaţia este în descreştere. Conform estimărilor ONU, populaţia Africii va creşte în acest secol de la 1.1 miliarde în prezent până la 4 miliarde la sfârşitul secolului, iar forţa de munca va proveni majoritar din acest continent. În 2100, cele mai populate ţări vor fi India, cu aproape 1.5-1.6 miliarde, urmată de China şi Nigeria, cu o populaţie în jur de 1 miliard de persoane.

În ţările sărace sau în cele emergente, aproximativ jumătate din populaţie are mai puţin de 25 de ani, iar problemele stringente sunt legate de educaţie şi locuri de muncă. În ţările dezvoltate, populaţia de peste 60 de ani se va dubla până în 2050, iar problemele privesc protecţia socială, serviciile de sănătate sau asigurarea forţei de muncă.

Pe termen lung, e dificil să se facă previziuni asupra evoluţiei populaţiei, rata natalităţii are tendinţa de a scădea în medie, dar e diferită în funcţie de nivelul dezvoltării umane, iar mortalitatea e influenţată de boli, războaie, catastrofe naturale şi progresele medicinei. UNFPA, organismul ONU dedicat problemelor populaţiei, utilizează scenarii diferite pentru a face previziuni privind evoluţia populaţiei. Conform estimărilor UNFPA, în 2025 pe planetă vor trăi 8 miliarde de persoane, în jurul anului 2050 vor fi 9 miliarde de persoane, iar în 2100 pe Terra vor locui aproape 11 miliarde de oameni.

Se estimează că, pe termen lung, populaţia din 43 de ţări va scădea între 2013 şi 2050. În Belarus, Bulgaria, Croaţia, Cuba, Georgia, Letonia, Lituania, Republica Moldova, România, Federaţia Rusă, Serbia şi Ucraina populaţia va scădea cu mai mult de 15% până în anul 2050.

Se estimează că scăderea fertilităţii şi mărirea speranţei de viaţă vor contribui la îmbătrânirea populaţiei. La nivel mondial, numărul persoanelor de peste 60 de ani se va tripla până în anul 2100, crescând de la 841 milioane în 2013 la două miliarde în 2050 şi la aproape 3 miliarde în 2100.

UNFPA, organismul ONU dedicat problemelor populaţiei, utilizează scenarii diferite pentru a face previziuni privind evoluţia populaţiei. Conform scenariilor optimiste şi pesimiste, UNFPA estimează că în anul 2050 pe planeta vor trăi între 8 şi 10,9 miliarde de persoane, iar în 2100 pe Terra vor locui între 11 şi 16,6 miliarde de oameni.

În România, potrivit datelor definitive ale recensământului din 2011, populaţia stabilă a României la 20 octombrie 2011 era de 20.121.641 de persoane, în scădere cu 1.559.300 de persoane, faţă de datele consemnate de recensământul din 2002. Estimările ONU plasează populaţia României pe un trend descendent, astfel încât în anul 2100 în România vor trăi în jur de 12 milioane de persoane.

40.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PRIETENIEI

Data diferă: 30 iulie (UN), prima duminică din august

Asociere Prietenie, Dragoste

Prin prietenie, prin acumularea de legături de camaraderie și dezvoltarea unor legături puternice de încredere putem contribui la schimbările fundamentale necesare pentru a obține o stabilitate de durată, pentru a țese o plasă de siguranță care să ne protejeze pe toți și să genereze pasiunea pentru o lume mai bună, unde toţi sunt uniți pentru binele general. Un concept vechi de când lumea şi o sărbătoare nouă care celebrează, la iniţiativa ONU, începând din anul 2011, valoarea şi importanţa prieteniei în viaţa tuturor.

Astăzi, în Europa şi în SUA, se trimit cărţi poştale sau mesaje scrise, se fac mici daruri sau se oferă flori, dar în cele mai multe locuri sărbătoarea înseamnă pur şi simplu să te afli în compania prietenilor, să găteşti pentru ei ori să-i inviţi la masă, să faci anume prăjituri sau să cânţi împreună cu ei.

Ideea de a celebra prietenia a apărut în istorie cel puţin de două ori.

Primul a fost americanul Joyce Hall, fabricantul de cărţi poştale Hallmark, care prin anii 1920, a promovat ideea propunând ca în fiecare an, în 2 august, să se trimită prietenilor acest fel de felicitări. Ideea a plăcut în general şi afacerile companiei Hallmark Cards au prosperat, deşi au fost şi critici care au privit ideea doar ca pe o scorneală comercială a lui Hall pentru a-şi creşte vânzările în timpul sezonului mort, între Sf.Valentin şi Crăciun.

Criticile s-au înteţit în timpul crizei economice când oamenii nu mai aveau bani pentru astfel de cheltuieli frivole şi ideea de a sărbători astfel Ziua Prieteniei a eşuat.

Unele comunităţi au continuat însă să sărbătorească prietenia în 2 august şi de aceea, în anul 1935, Congresul Statelor Unite a hotărît ca în fiecare an prima duminică din august să fie Ziua Prieteniei.

Urmând popularitatea evenimentului anual din SUA, şi alte ţări au adoptat-o şi sărbătoarea a ajuns până în India.

Prin anii 1950, Dr. Artemio Bracho din Paraguay a lansat ideea unei Cruciade Mondiale a Prieteniei, formată pentru prima dată în 1958 şi adoptată rapid şi de alte ţări din America de Sud.

Cruciada, de fapt o fundaţie care promovează prietenia şi camaraderia între oameni, indiferent de rasă, culoarea pielii sau religie, a celebrat de atunci constant Ziua Prieteniei în 30 iulie şi a făcut un lobby intens pe lângă ONU pentru a internaţionaliza sărbătoarea.

Şi, vă vine să credeţi sau nu, în 1998 celebrul personaj Winnie the Pooh, simpaticul ursuleţ din filmele de desene animate, a fost acreditat ca Ambasador al Prieteniei pe lângă Naţiunile Unite chiar la propunerea doamnei Nane Annan, soţia lui Kofi Annan, secretarului general al ONU la acea vreme.

În cele din urmă, în aprilie 2011, ONU a recunoscut valoarea ideii şi a adoptat în mod oficial Ziua Internaţională a Prieteniei, invitând toate statele membre să o sărbătorească în concordanţă cu cultura şi obiceiurile locale, naţionale sau regionale, inclusiv prin activităţi educaţionale şi de conştientizare a valorii relaţiilor de prietenie în viaţa tuturor.

Cum marcăm Ziua Prieteniei

În general, în Europa şi în SUA, se trimit cărţi poştale sau mesaje scrise, se fac mici daruri sau se oferă flori, dar în cele mai multe locuri sărbătoarea înseamnă pur şi simplu să te afli în compania prietenilor, să găteşti pentru ei ori să-i inviţi la masă, să faci anume prăjituri sau să cânţi împreună cu ei.

Unii tineri îşi oferă reciproc brăţara prieteniei, utilizată de altfel ca simbol în Asia şi în Orientul Mijlociu de mai multe secole.

Iată cum se poate face o brățară pentru prietenii cei mai buni:

Brăţara are valoare sentimentală şi, prin culorile din care este ţesută, arată prietenului cât de special este pentru cel care i-o dăruieşte.

Roşul este asociat cu energie, forţă şi putere, ca şi **galbenul** care sugerează în plus şi căldura prieteniei; **verdele** îndeamnă la bună dispoziţie şi speranţă; **albastrul** înseamnă şi el speranţa, dar şi protecţie şi încredere, iar **violetul** şi **bleul** sunt chiar culorile prieteniei şi dorinţei de interacţiune cu ceilalţi.

De când mulţi îşi fac un întreg univers de prieteni online prin reţelele de socializare, se trimit ca linkuri de prietenie imagini sau filmuleţe haioase, bancuri scurte, animale nostime, se postează mesaje pe Facebook sau se dă un simplu like sau share la postările prietenilor.

Şi telefonul a rămas la modă, căci nimic nu se compară cu o convorbire între prietenii aflaţi la mare distanţă.

În orice dată şi în orice fel ar fi sărbătorită, în compania celor dragi, online, prin corespondenţă sau telefon, prietenia trăieşte prin loialitate, sinceritate şi încredere şi nu are graniţe de timp sau spaţiu şi de aceea cel mai bun fel de o celebra este a menţine mereu viu spiritul ei.

De ce să existe o Zi internațională a prieteniei?

Ziua internaţională a prieteniei este o iniţiativă care urmează propunerii făcute de UNESCO şi care a fost preluată de Adunarea Generală a ONU în 1997.

Atunci, prin Rezoluţia A/RES/52/13, s-a definit cultura păcii ca un set de valori, atitudini şi comportamente care resping violenţa şi depun eforturi pentru prevenirea conflictelor prin abordarea cauzelor lor profunde, scrie site-ul un.org.

Pentru a marca această zi, ONU încurajează guvernele, organizaţiile internaţionale şi ale societăţii civile să organizeze evenimente sau să iniţieze acţiuni care contribuie la eforturile comunităţii internaţionale de a promova dialogul între culturi prin solidaritate, înţelegere reciprocă şi reconciliere. În special tinerii, ca viitori lideri, sunt chemaţi să se implice în activităţile comunităţilor care includ culturi diferite şi să promoveze înţelegerea şi respectul pentru diversitate.

41.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A TINERETULUI (ONU)

Recomandarea făcută de Conferinţa mondială a miniştrilor responsabili pentru Tineret ca 12 august să fie declarată Ziua internaţională a tineretului a fost aprobată de Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite (ONU) în 1999.

În 1998, o rezoluţie care proclama 12 august drept Ziua internaţională a tineretului a fost adoptată de prima sesiune a Conferinţei mondiale a miniştrilor responsabili pentru Tineret, găzduită de Guvernul Portugaliei în cooperare cu Naţiunile Unite (Lisabona, 8 - 12 august 1998). Respectiva recomandare a fost aprobată ulterior de cea de-a 54-a sesiune a Adunării Generale a ONU, în Rezoluţia 54/120, intitulată "Politici şi programe care implică tineretul" ("Policies and programmes involving youth" - 17 decembrie 1999). Adunarea Generală a ONU a recomandat organizarea de activităţi de informare publică pentru a sprijini Ziua internaţională a tineretului ca o modalitate de a promova o mai bună conştientizare a Programului mondial de acţiune pentru tineret.Programul mondial de acţiune pentru tineret, adoptat de Adunarea Generală a ONU în 1996, stabileşte un cadru de politici şi orientări pentru acţiunile naţionale şi de sprijin internaţional în vederea îmbunătăţirii situaţiei tinerilor.

Acesta joacă un rol important în dezvoltarea tinerilor. Programul se concentrează pe măsurile de consolidare a capacităţilor naţionale în domeniul tineretului şi pentru a creşte calitatea şi numărul de oportunităţi disponibile tinerilor pentru participarea deplină, eficientă şi constructivă în societate.

În prezent, lumea se angajează într-o tranziţie verde. Trecerea către o lume durabilă şi prietenoasă cu mediul este esenţială nu numai pentru răspunsul la criza climatică globală, ci şi pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), arată ONU pe site-ul dedicat Zilei internaţionale a tineretului - https://www.un.org/en/observances/youth-day. O tranziţie de succes către o lume mai verde va depinde de dezvoltarea competenţelor ecologice în rândul populaţiei. Competenţele ecologice sunt "cunoştinţe, abilităţi, valori şi atitudini necesare pentru a trăi, a dezvolta şi a susţine o societate durabilă şi eficientă din punct de vedere al resurselor", potrivit sursei citate.

Acestea includ cunoştinţe şi abilităţi tehnice care permit utilizarea eficientă a tehnologiilor şi proceselor verzi în mediile profesionale, precum şi abilităţi transversale care se bazează pe o serie de cunoştinţe, valori şi atitudini pentru a facilita deciziile durabile din punct de vedere ecologic la locul de muncă şi în viaţă.

Datorită naturii lor interdisciplinare, esenţa competenţelor ecologice este uneori exprimată, parţial, dacă nu în întregime, prin alţi termeni asociaţi precum "competenţe pentru viitor" şi "competenţe pentru locuri de muncă verzi". Deşi abilităţile ecologice sunt relevante pentru oamenii de toate vârstele, ele au o importanţă sporită pentru tineri, care pot

contribui la tranziţia ecologică pentru o perioadă mai lungă de timp, potrivit ONU.

Ziua internaţională a tineretului 2022 a avut ca scop amplificarea mesajului că este nevoie de acţiuni pentru toate generaţiile în vederea atingerii Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) şi pentru a nu lăsa pe nimeni în urmă. De asemenea, marcarea acestei zile privea creşterea gradului de conştientizare cu privire la anumite bariere în calea solidarităţii intergeneraţionale, în special vârstismul, care afectează persoanele tinere şi în vârstă, având în acelaşi timp efecte negative asupra societăţii în ansamblu.

În 2021, tema Zilei internaţionale a tineretului a fost "Transformarea sistemelor alimentare: inovaţia tinerilor pentru sănătatea umană şi planetară" ("Transforming Food Systems: Youth Innovation for Human and Planetary Health").

În cadrul Forumului pentru tineret ECOSOC (EYF) din 2021, problemele şi priorităţile evidenţiate de participanţi au inclus impactul pandemiei COVID-19, în special efectul său asupra sănătăţii umane, asupra mediului şi a sistemelor alimentare. De asemenea, participanţii au subliniat importanţa de a construi sisteme alimentare mai echitabile. În plus, au subliniat necesitatea ca tinerii să ia decizii în cunoştinţă de cauză cu privire la alegerile alimentare prin creşterea educaţiei globale cu privire la cele mai sănătoase şi mai durabile opţiuni atât pentru indivizi, cât şi pentru mediu. Au existat totodată recomandări privind asigurarea dezvoltării adecvate a capacităţii în ceea ce priveşte rezilienţa sistemelor alimentare, în special în timpul pandemiei COVID-19 în curs şi în urma acesteia.

AGERPRES/(Documentare - Mariana Zbora-Ciurel, editor: Ruxandra Bratu, editor online: Andreea Preda)

42.- - ZIUA INTERNAŢIONALĂ ÎMPOTRIVA TESTELOR NUCLEARE (ONU) - 29 august -

La nivel mondial, în ziua de 29 august este marcată, în fiecare an, Ziua internaţională împotriva testelor nucleare ("International Day Against Nuclear Tests") pentru a atrage atenţia asupra efectelor negative pe care le au testele cu arme nucleare.

Peste 2.000 de teste cu arme nucleare au avut loc din 16 iulie 1945. În primele zile ale testelor nucleare, s-a acordat puţină atenţie efectelor devastatoare asupra vieţii, cu atât mai puţin pericolelor provocate de precipitaţiile nucleare din testele

atmosferice. Perspectivele şi istoria au arătat care sunt efectele terifiante şi tragice ale testării armelor nucleare.

La 2 decembrie 2009, a 64-a sesiune a Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite (ONU) a declarat 29 august Ziua internaţională împotriva testelor nucleare prin adoptarea în unanimitate a Rezoluţiei 64/35, conform https://www.un.org. Rezoluţia solicita creşterea gradului de conştientizare şi educaţie "cu privire la efectele exploziilor de test ale armelor nucleare sau ale oricăror explozii nucleare şi la necesitatea încetării lor ca mijloc de realizare a scopului unei lumi fără arme nucleare".

Test nuclear

Accidebtul de la Cernobîl 1986

Preşedintele Kazahstan-ului, Nursultan Nazarbaev, a emis, la 29 august 1991, un decret prin care a fost închis poligonul pentru teste nucleare de la Semipalatinsk, loc unde timp de 40 de ani (în perioada Uniunii Sovietice) au fost efectuate peste 450 de explozii nucleare terestre şi subterane, cu o putere ce depăşeşte de 2,5 mii de ori puterea unei bombe nucleare, precum a celei de la Hiroshima, Japonia.

Principalul instrument internaţional de luptă împotriva tuturor formelor de teste nucleare a fost negociat la Geneva, între anii 1994 şi 1996, respectiv Tratatul privind interzicerea totală a testelor nucleare ("Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty" - CTBT). Acesta a fost adoptat de către Adunarea Generală a Naţiunilor Unite la 10 septembrie 1996, dar nu a intrat în vigoare din cauza nesemnării sau neratificării de către unele ţări cu programe nucleare de a căror ratificare depinde intrarea în vigoare a tratatului CTBT.

România a semnat Tratatul privind interzicerea totală a testelor nucleare la 24 septembrie 1996 şi l-a ratificat la 4 octombrie 1999, conform www.mae.ro. În prezent, 186 de state membre ale ONU au semnat CTBT, iar dintre acestea doar 174 l-au şi ratificat, menţionează https://www.ctbto.org/. Începând

cu 2013, România are un reprezentant în Grupul Persoanelor Eminente ("Group of Eminent Persons") creat în sprijinul intrării în vigoare a Tratatului. România a fost aleasă în funcţia de preşedinte al Comisiei Pregătitoare a Organizaţiei Tratatului privind Interzicerea Totală a Testelor Nucleare (CTBTO), prin consens, în cadrul celei de a 45-a sesiuni a Comisiei Pregătitoare a CTBTO de la Viena. Funcţia a fost exercitată pe parcursul anului 2016, care a marcat aniversarea a 20 de ani de la adoptarea Tratatului şi înfiinţarea Comisiei.

Anul 2010 a marcat celebrarea pentru prima dată a Zilei internaţionale împotriva testelor nucleare.

La 29 august 2011, fostul secretar general al ONU, Ban Ki-moon, a cerut ţărilor membre să ratifice rezoluţia care prevede interzicerea testării de arme nucleare. Referindu-se la Ziua internaţională împotriva testelor nucleare, secretarul general al ONU declara: "O lume fără arme nucleare ar fi un bun public global de cel mai înalt ordin". Tratatul prevede că fiecare ţară se angajează să nu testeze arme nucleare indiferent de mediu, scopuri militare sau civile.

Potrivit www.un.org, istoria testărilor nucleare a început la 16 iulie 1945 în deşertul de la Alamogordo, New Mexico, când Statele Unite au detonat prima bombă atomică. Din acea zi fatidică şi până la deschiderea pentru semnarea Tratatului de interzicere a testelor nucleare în 1996, peste 2.000 de teste nucleare au fost efectuate în întreaga lume. SUA au efectuat 1.032 de teste între 1945 şi 1992. Uniunea Sovietică a efectuat 715 teste între 1949 şi 1990. Regatul Unit a efectuat 45 de teste între 1952 şi 1991. Franţa a efectuat 210 teste între 1960 şi 1996. China a efectuat 45 de teste între 1964 şi 1996. India a efectuat un test în 1974. De când CTBT a fost deschis pentru semnare în septembrie 1996, au fost efectuate zece teste nucleare: India a efectuat două teste în 1998; Pakistan tot două teste în 1998; R.P.D. Coreeană a efectuat teste nucleare în 2006, 2009, 2013, 2016 şi 2017.

În această zi sunt organizate diverse activităţi la nivel mondial, care includ, printre altele, organizarea de seminarii, conferinţe, expoziţii, concursuri, apariţia de publicaţii, cursuri în instituţiile academice, programe în mass-media. Numeroase evenimente sunt programate să se desfăşoare şi la sediul ONU. Totodată, această zi are ca scop educarea publicului şi sensibilizarea cu privire la efectele pe care le are efectuarea acestor teste cu arme nucleare şi conştientizarea necesităţii de

a le pune capăt, pentru atingerea obiectivului de a avea o lume fără arme nucleare. Adunarea ONU invită statele membre, sistemul ONU, societatea civilă, mediul academic, mass-media şi persoanele fizice la marcarea acestei zile.

Speranţa ONU este că într-o zi toate armele nucleare vor fi eliminate. Până atunci, ONU consideră necesar să se sărbătorească Ziua internaţională împotriva testelor nucleare, deoarece se lucrează pentru promovarea păcii şi securităţii. AGERPRES/(Documentare - Cristian Anghelache, editor: Liviu Tatu, editor online: Andreea Preda)

43.- ZIUA MONDIALĂ PENTRU PREVENIREA SUICIDULUI (OMS) - 10 septembrie

Ziua mondială pentru prevenirea suicidului este marcată în fiecare an la 10 septembrie şi este dedicată prevenirii suicidului şi a comportamentului suicidar, potrivit site-ului Asociaţiei Internaţionale pentru Prevenirea Suicidului, www.iasp.info.

Iniţiată în anul 2003, de către Asociaţia Internaţională pentru Prevenirea Suicidului, în colaborare cu Organizaţia Mondială a Sănătăţii, Ziua mondială pentru prevenirea suicidului este marcată printr-o serie de evenimente, conferinţe, campanii şi activităţi publice, menite să atragă atenţia asupra suicidului, una dintre cele mai frecvente cauze de mortalitate prematură. Pentru organizarea acestora,

Asociaţia Internaţională pentru Prevenirea Suicidului are nevoie de sprijinul instituţiilor de stat, al agenţiilor guvernamentale, al organizaţiilor non-guvernamentale, al asociaţiilor naţionale şi internaţionale, al comunităţilor locale, al cercetătorilor, al medicilor şi al voluntarilor.

Unul din 100 de decese la nivel mondial este rezultatul sinuciderii. Este o problemă care poate să ne afecteze pe fiecare dintre noi. Fiecare sinucidere este devastatoare şi are un impact profund asupra celor din jur.

Cu toate acestea, prin creşterea gradului de conştientizare, reducerea stigmatizării în jurul sinuciderii şi prin încurajarea acţiunilor de informare putem reduce cazurile de sinucidere în întreaga lume.

Legat de marcarea în 2022 a acestei zile, Asociaţia Internaţională pentru Prevenirea Suicidului subliniază că prin încurajarea înţelegerii şi împărtăşirii experienţelor, se poate oferi oamenilor încrederea necesară. "Pentru a preveni

sinuciderea, trebuie să devenim ca un far de lumină pentru cei care suferă, şi fiecare poate fi o astfel de lumină", menţionează site-ul www.iasp.info. .

Se estimează că anual 703.000 de oameni îşi iau viaţa în întreaga lume. La fiecare sinucidere, sunt probabil alte 20 de persoane care au o tentativă de sinucidere şi mulţi alţii care au gânduri serioase de sinucidere. Milioane de oameni suferă o durere intensă sau sunt în alt mod profund influenţaţi de comportamentele suicidare, potrivit site-ului https://www.iasp.info/. Comportamentul suicidar are un impact profund asupra familiilor şi comunităţilor şi rămâne o provocare universală, cu milioane de oameni afectaţi. Reducerea mortalităţii provocată de sinucidere este de importanţă globală şi un aspect vital al sănătăţii publice.

Asociaţia Internaţională pentru Prevenirea Sinuciderii este dedicată prevenirii sinuciderii şi comportamentului suicidar, dar şi atenuării efectelor acestuia şi conduce efortul global de prevenire a sinuciderii, prin dezvoltarea strategică a unui forum eficient care este proactiv în crearea de parteneriate puternice de colaborare şi în promovarea acţiunilor pentru a reduce incidenţa suicidului şi a comportamentului suicidar. Ziua mondială de prevenire a sinuciderii şi perioada de o lună până la Ziua mondială a sănătăţii mintale reprezintă principala ocazie pe parcursul anului pentru a creşte gradul de conştientizare a sinuciderii, pentru a reduce stigmatizarea din jurul acesteia şi pentru a încuraja conversaţiile.

Evenimentul virtual de ciclism al IASP "Cycle Around the Globe" revine pentru al nouălea an consecutiv, în perioada 10 septembrie - 10 octombrie 2022, pentru a creşte gradul de conştientizare a prevenirii sinuciderii la nivel mondial.

Simpozionul european pentru sinucidere şi comportament suicidar (ESSSB) este o conferinţă bienală care se desfăşoară în Europa. Scopul conferinţei este de a oferi un loc pentru schimbul de cunoştinţe între cercetători, clinicieni, practicieni şi oameni cu experienţe trăite. Cea de-a 19-a conferinţă ESSSB a avut loc la Copenhaga, în Danemarca, în perioada 24-27 august 2022. Pandemia recentă de COVID-19 a afectat toate zonele lumii şi s-au pierdut multe vieţi. Ne-a amintit de propria noastră vulnerabilitate şi nevoia de a avea grijă de cei fragili şi expuşi riscului. În acest context, prevenirea sinuciderii rămâne o prioritate de vârf în sănătatea publică, notează site-ul amintit.

AGERPRES/(Documentare - Andreea Onogea, Ruxandra Bratu; editor: Marina Bădulescu, editor online: Andreea Preda)

44.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ PENTRU PROTECŢIA STRATULUI DE OZON - 16 septembrie,

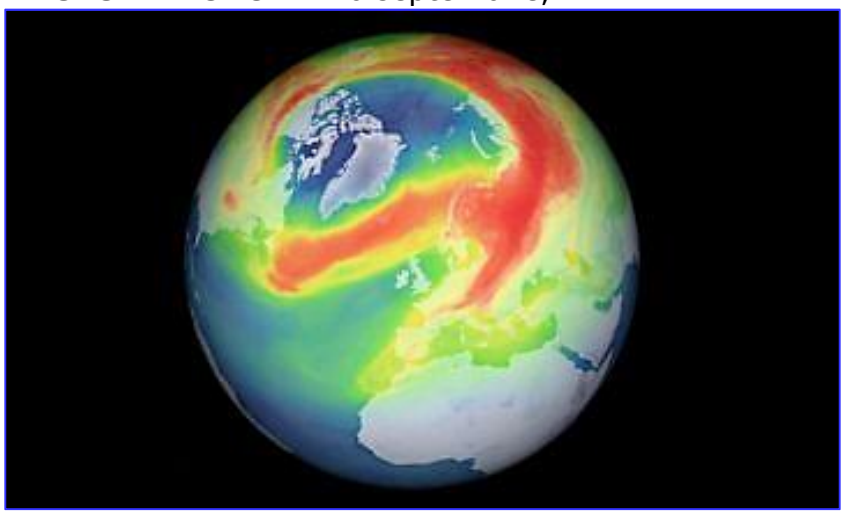

16 septembrie este ziua internaţională pentru protecţia stratului de ozon, un scut fragil de gaz, care protejează Terra de acţiunea nocivă a radiaţiilor ultraviolete emise de soare.

La această dată, în 1987, era semnat Protocolul de la Montreal, document care prevede interzicerea substanţelor care pot diminua stratul de ozon. Protocolul a permis eliminarea treptată a 99 % din substanţele chimice numite clorofluorocarburi (CFC) care provin din sistemele de răcire ale frigiderelor şi aparatelor de aer condiţionat, din spray-uri, din procesele de fabricaţie a spumelor industriale şi din procesele de spălare a metalelor şi a componentelor electronice.

Cea mai recentă evaluare ştiinţifică a epuizării stratului de ozon finalizată în 2018, arată că unele părţi ale stratului de ozon s-au refăcut.

Se estimează că, în emisfera nordică şi la latitudine medie, "vindecarea" completă se va petrece până în anii 2030. Va urma emisfera sudică, la orizontul anului 2050, şi apoi cele două regiuni polare, până în 2060.

45.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PĂCII

Sărbătorită de	Toate statele membre ONU
Tip	Internațională
Data	21 septembrie

Drapelul Organizației Națiunilor Unite

Ziua Internațională a Păcii este sărbătorită în fiecare an pe 21 septembrie. Aceasta este dedicată păcii și în special absenței războiului și a violenței. De exemplu cum ar fi încetarea temporară a focului într-o zonă de război pentru accesul ajutorului umanitar. Ziua a fost sărbătorită pentru prima oară în 1982, iar de atunci este sărbătorită în fiecare . an de mai multe națiuni, organizații politice și militare

Pentru a inaugura ziua, „Clopotul Păcii" este sunat la sediul ONU (în New York City). Clopotul este turnat din monede donate de copii de pe toate continentele, cu excepția Africii și a fost un cadou de la Asociația Națiunilor Unite din Japonia, ca „un memento al costului uman în război". Pe inscripția de pe o parte se poate citi, „Trăiască pacea absolută în lume".

Informații despre Ziua Internațională a Păcii

În 1981, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU) a declarat a treia zi de marți a lunii septembrie drept Ziua Internațională a Păcii. Această zi a coincis cu ziua de deschidere a sesiunilor anuale organizate de Adunarea Generală. Scopul a marcat și marchează în continuare dorința de a consolida idealurile de pace în întreaga lume. În 2001, după două decenii de la acea decizie, Adunarea Generală a ONU a mutat data pe 21 septembrie.

Astfel, începând din 2002, ziua de 21 septembrie marchează nu numai un moment în care se discută despre cum să se promoveze și să se mențină pacea între toate popoarele, ci și o perioadă de 24 de ore de încetare a focului și de non-violență.

Pacea este posibilă

De-a lungul istoriei, majoritatea societăților au trăit în pace în cea mai mare parte a timpului. Odată cu înființarea ONU și crearea Cartei Națiunilor Unite, guvernele sunt obligate să nu folosească forța împotriva altora, cu excepția cazului în care acționează în legitimă apărare sau au fost autorizate de Consiliul de Securitate al ONU să procedeze astfel. Viața este categoric mai bună într-o lume în care există pace.

Idei pentru a celebra alături de elevi Ziua Internațională a Păcii

Respectați împreună Minutul de tăcere. În 1984, organizația non-guvernamentală Pathways to Peace a inaugurat Minutul de tăcere. La ora 12:00, în fiecare fus orar, această observare a tăcerii creează Valul de pace în întreaga lume. Indivizii, organizațiile, comunitățile și națiunile sunt invitate să participe la acest act comun și practic de construire a păcii;

Desene de Ziua Păcii

Porumbel din hârtie – Activitate practică

Organizează o sărbătoare a păcii în sala de clasă. Încurajează elevii să împărtășească un fel de mâncare unic din diferite țări, culturi sau chiar diferite zone din România pe care le-au vizitat sau despre care au auzit. Discuțiile despre asemănările și diferențele interculturale îi pregătesc pe elevi pentru un viitor multicultural;

Promovarea păcii prin educație. Pacea trebuie să înceapă de la școală. Explică-le elevilor concepte de bază care promovează pacea: rezolvarea conflictelor, dialogul pașnic, construirea consensului și alegerea non-violenței.

Ziua Internațională a Păcii - Teme

Anual, ONU stabilește o temă generală a acestui eveniment, pe care comunitățile și statele lumii o pot urmări în organizarea de manifestații. În 2024, tema aleasă este Îmbrățișarea armoniei și a unității. Iată câteva dintre cele mai importante teme din ultimii ani:

2022: Sfârșit rasismului. Construiți pacea;

2020: Modelarea păcii împreună;

2018: Dreptul la pace — Declarația Universală a Drepturilor Omului la 70 de ani;

2017: Împreună pentru pace: respect, siguranță și demnitate pentru toți;

2015: Parteneriat pentru pace — Demnitate pentru toți;
2013: Educație pentru Pace;
2010: Pace = Viitor.

46.– ZIUA MONDIALĂ A INIMII

Pe 29 septembrie, sărbătorim Ziua Mondială a Inimii, prilej cu care Organizația Mondială a Sănătății (OMS) îndeamnă la reflexie, pentru ca oamenii din întreaga lume să aibă grijă de inimile lor.
Cu ajutorul chestionarului postat. pe intranet ne dorim să efectuăm o analiză al statusului nutrițional al salariaților din MAI pentru a propune măsuri terapeutice personalizate. Completarea chestionarului durează 10-15 minute

Ce este Boala Cardio – Vasculară (BCV) și cum o putem preveni:

Conform OMS principala cauză de deces în întreaga lume este boala cardiovasculară. Anual mor la nivel mondial 18,6 milioane de oameni, 1 din 3 decese cauzate de bolile cardiovasculare la persoanele sub 70 ani, survenind prematur.

Potrivit datelor Societății Române de cardiologie, în România, 4,7% din populaţia de peste 35 de ani suferă de insuficienţă cardiacă, ceea ce înseamnă circa 560.000 de pacienţi, iar hipertensiunea arterială (HTA) prin complicațiile cardiovasculare, este responsabilă de 62% din totalul deceselor. Cu toate acestea, 2 din 10 români nu știu că suferă de hipertensiune arterială, prin urmare nu știu cum să scadă riscul de apariție al complicațiilor și nici nu se tratează, iar 1 din 6 pacienți diagnosticați cu HTA are tensiunea necontrolată.

Boala cardio-vasculară afectează inima sau vasele de sânge (vene și artere), fiind cauzată de mulți factori de risc, dintre care unii nu pot fi modificați (genul, vârsta, originea etnică, istoricul familial) în timp ce alți factori de risc, (hipertensiunea arterială, alimentația nesănătoasă, colesterolul ridicat, diabetul, poluarea aerului, obezitatea, bolile de rinichi, consumul de tutun, inactivitatea fizică, consumul nociv de alcool și stressul) pot fi modificați prin intervenții și tratament.

Nu vei dezvolta neapărat boli cardiovasculare dacă ai un factor de risc. Totuși, cu cât aveți mai mulți factori de risc, cu atât este mai mare probabilitatea de a dezvolta boli

cardiovasculare. Pentru a preveni compromiterea sănătății inimii se recomandă acțiuni asupra factorilor de risc modificabili:

- Mâncați o dietă sănătoasă și echilibrată. O dietă sănătoasă ar trebui să includă o mare varietate de alimente neprocesate și proaspete, inclusiv multe fructe și legume (cel puțin cinci porții pe zi), cereale integrale, nuci și alimente sărace în grăsimi saturate. Atenție la alimentele procesate, care conțin adesea un nivel ridicat de sare. Bea 7 pahare de apă pe zi!
- Fă sport regulat. Este nevoie de doar 30 de minute de activitate fizică de intensitate moderată, cinci zile pe săptămână, pentru a vă îmbunătăți și menține sănătatea. Adulții (cu vârsta cuprinsă între 18-65 ani) și seniorii (65+) ar trebui să facă cel puțin 150 de minute de activitate fizică de intensitate moderată sau cel puțin 75 de minute de activitate fizică de mare intensitate, în fiecare săptămână. Copiii și adolescenții ar trebui să facă cel puțin 60 de minute de activitate fizică de intensitate moderată până la viguroasă în fiecare zi.
- Menține o greutate corporală sănătoasă, printr-o dietă echilibrată și exerciții fizice regulate.
- Evitați consumul de tutun. Toate formele de tutun sunt dăunătoare și nu există un nivel sigur de expunere la tutun. Dacă renunțați la fumat, riscul de boală coronariană se va reduce la jumătate în decurs de un an și va reveni la un nivel normal în timp. Discutați cu medicul dumneavoastră despre dezvoltarea unui plan personalizat care să se potrivească nevoilor dumneavoastră.
- Evitați alcoolul. Nu există un nivel sigur pentru consumul de alcool, iar efectele nocive ale alcoolului depășesc cu mult orice potențiale beneficii de protecție. Dovezile arată că situația ideală pentru sănătate este să nu bei deloc. Chiar și băutorii moderati observă beneficii pentru sănătate atunci când încetează să consume alcool.
- Gestionați stresul. Exercițiile fizice, respirația profundă, relaxarea mușchilor și a-ți face timp pentru lucrurile pe care le iubești sunt câteva lucruri pe care le poți face pentru a-ți gestiona nivelul de stres. Dacă lucrurile încep să pară scăpate de sub control, nu vă fie teamă să căutați ajutor profesional.
- Verifică regulat tensiunea arterială, a colesterolului și a zahărului din sânge. Chiar dacă nu aveți simptome și nici antecedente medicale, este recomandat ca după vârsta de 40

de ani să vă măsurați tensiunea arterială cel putin o dată pe an. HTA a fost denumita adesea "ucigasul tăcut" care se descoperă uneori, odată cu apariția unei complicații severe, cum ar fi infarctul de miocard sau accidentul vascular cerebral. Se recomandă ca înainte de vizita la medic, să vă măsurați valorile tensionale dimineața și seara timp de o săptămână și să notați valorile într-un tabel.

- Luați-vă medicamentele conform prescripției. Acestea pot include statine pentru a scădea nivelul colesterolului din sânge, aspirina în doză mică pentru a preveni formarea cheagurilor de sânge, insulină pentru diabet și tablete pentru a reduce tensiunea arterială. Luați doar medicamentele prescrise de medicul dumneavoastră.

47.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE

1 octombrie este Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, o ocazie importantă de a ne aminti de cei care ne-au oferit atât de mult și de a conștientiza nevoile, dar și potențialul seniorilor.

Asociația „Niciodată Singur" îndeamnă la respect, grijă și sprijin pentru seniori.

Organizația Mondială a Sănătății estimează că până în 2050, în lume, procentul de persoane vârstnice se va dubla. Toate țările se confruntă cu provocări majore pentru a se asigura că sistemele de sănătate și sociale sunt pregătite pentru această schimbare demografică.

În România populația scade și îmbătrânește constant. Estimările arată că în 2050, unul din patru români va avea peste 65 de ani, ceea ce ar putea să ne transforme într-una dintre cele mai îmbătrânite societăți din Uniunea Europeană. Vârsta a treia vine cu multe provocări, seniorii români se confruntă, atât cu griji materiale, dar și cu o mare durere sufletească care le afectează starea de sănătate: singurătatea.

Asociația Niciodată Singur – Prietenii Vârstnicilor a realizat în 2021 cel mai amplu studiu din România despre singurătatea vârstnicilor. Acesta arată că 1 din 4 vârstnici din mediul urban, adică peste 450.000 de seniori, se confruntă cu un grad ridicat de singurătate.

Studiul mai arată că pentru 64% dintre vârstnici o zi obișnuită înseamnă activități în interiorul casei. Jumătate dintre ei nu beneficiază de sprijin din partea apropiaților sau comunității, mai mult de o treime nu au cu cine să schimbe o vorbă sau pe cine să se bazeze la nevoie.

Cum se simte singurătatea pentru vârstnici?

„Este ca un deșert", „ca o groapă adâncă", „ca și când cineva ți-a tăiat aripile". „Am permanent sentimentul că trebuie să-mi omor timpul cu ceva, dar timpul ar trebui trăit, nu omorât."

Sunt doar câteva dintre răspunsurile date de participanții la studiul „Explorarea singurătății în rândul vârstnicilor din România" al Asociației Niciodată Singur.

Efectele singurătății asupra stării de sănătate în rândul vârstnicilor

Unul dintre cele mai citate studii medicale despre efectele singurătății este cel realizat de Julianne Holt-Lunstad, doctor și profesor în psihologie și neuroștiințe. Acesta arată că singurătatea și legăturile sociale precare sunt la fel de dăunătoare pentru sănătate ca și fumatul a 15 țigări pe zi.

Singurătatea crește riscul unui atac vascular cerebral, de a dezvolta boli coronariene sau pe cel de hipertensiune arterială. Singurătatea prelungită are efecte potențiale și asupra mintale, cum ar fi anxietatea și depresia.

Intervenția Asociației „Niciodată Singur - Prietenii Vârstnicilor"

Asociația „Niciodată Singur – Prietenii Vârstnicilor" și-a asumat misiunea de a alina sentimentul de izolare și singurătate al vârstnicilor și este prezentă în viața a 300 de vârstnici care locuiesc singuri și a altor 600 din căminele de bătrâni din București, Pitești, Ploiești, Brăila, Iași, Constanța, Cluj-Napoca, Brașov și Târgoviște. Concret, fiecare vârstnic înscris în program, are alocat un voluntar care îl vizitează, îl ascultă și îl sprijină. În plus, Niciodată Singur oferă fiecărui vârstnic înscris în program o excursie gratuită, mese de sărbătoare (Paște, Crăciun, Ziua Vârstnicului), ieșiri la teatre, muzee și alte activități.

Anul acesta, pentru vârstnicii din București, a fost deschis și Centrul de Socializare al Seniorilor, unde persoanele peste 65 de ani pot participa zilnic, gratuit, la activități de socializare, culturale, educative, distractive sau de îndemânare.

Seniorii sunt și o resursă valoroasă de cunoștințe, povești și sfaturi. De aceea am lansat Buni la Vorbă, primul podcast cu și despre vârstnici.

Asociația „Niciodată Singur – Prietenii Vârstnicilor" este primul ONG din Europa de Est care se alătură The Global Initiative on Loneliness and Connection, o rețea de organizații din mai multe țări care lucrează pe problematica singurătății. Vocile noastre unite și schimbul de experiență, cu parteneri din toată lumea, vor contribui la o societate în care vârstnicii să se bucure de o bătrânețe demnă, în inima comunității.

48.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA NON-VIOLENȚĂ ÎN ȘCOALĂ.

30 ianuarie – Ziua internațională pentru non-violență în școală. 17% din copiii din 58 de ţări sunt supuşi unor forme severe de pedeapsă fizică

Data de 30 ianuarie marchează ziua internațională pentru non-violență în școală. Violenţa şcolară este doar una dintre manifestările violenţei cotidiene. Dezbaterile privind relaţia între conceptul de „drept la siguranţă" şi mediul şcolar au căpătat în Europa o dezvoltare continuă şi constantă. Odată ce experţii au recunoscut importanţa acestei probleme, mobilizarea şi preocuparea faţă de violenţa în şcoli a devenit, în mod constant, un obiectiv politic la nivel naţional şi internaţional.

Un raport global al UNICEF, „Ascuns la Vedere – O analiză statistică a violenţei asupra copiilor", confirmă amploarea zguduitoare a abuzului fizic, sexual şi emoţional la care sunt supuşi copiii în toată lumea. Astfel, aproximativ 17% din copiii din 58 de ţări sunt supuşi unor forme severe de pedeapsă fizică (loviri în cap, tras de urechi sau lovituri dure şi repetate). La nivel global, trei din zece adulţi consideră că este nevoie de pedepse fizice pentru a creşte copiii bine.

La nivel mondial, 1 din 3 elevi cu vârste între 13 şi 15 ani sunt brutalizaţi cu regularitate în şcoală. Aproape o treime din elevii cu vârste între 11 şi 15 ani din Europa şi America de Nord afirmă că au brutalizat alţi copii – în Letonia şi România, aproape 6 din 10 recunosc că brutalizează alţi copii.

Ziua Internaţională pentru nonviolenţă în şcoli a avut ca zi de plecare 30 ianuarie, aceasta fiind ziua celebrării morţii lui Mahatma Gandhi, supranumit părintele

independenţei Indiei şi iniţiatorul mişcărilor de revoltă neviolente, cel care spunea: „nonviolenţa este arma celor puternici.”

Scopul activităților din data de 30 ianuarie este acela de a conștientiza problema legată de violența din școală, care poate avea consecințe și în afara acesteia, identificarea modalităților de rezolvare a conflictelor prin comunicare nonviolenă, dezvoltarea abilităților și motivației de relaționare.

Chiar dacă Ziua Internaţională pentru Nonviolenţă în Şcoală este sărbătorită pe 30 ianuarie, mesajul ei trebuie să dureze şi să se manifeste în fiecare zi. Toate formele agresiunii întâlnite în şcoli – de la îmbrânceli şi jigniri, până la injurii, vulgarităţi, intimidări fizice şi verbale – trebuie să dispară iar relaţiile interumane elev-coleg, elev-profesor, elev-părinte trebuie dezvoltate pe o bază de armonie şi toleranţă, în care puterea de convingere a cuvântului şi nu a violenţei trebuie să primeze.

49.- ZIUA PROFESORULUI – 5 octombrie

Președintele Obama
de Ziua Profesorului în SUA, 2 mai 2011

În mai multe țări, Ziua profesorului este destinată a fi ziua specială de apreciere a cadrelor didactice. În unele dintre ele ziua este sărbătorită la sfârșitul săptămânii, în timp ce în altele este celebrată într-o zi lucrătoare. Din anul 1994,

UNESCO a stabilit ca Ziua Internațională a Profesorului să fie celebrată în fiecare an pe 5 octombrie.

Ziua de 5 octombrie a fost desemnată prin Rezoluția nr. 27/C/INF.7 a UNESCO din 1993 drept ”Ziua Internaţională a Profesorilor” (International/World Teachers’ Day) . Se subliniază, astfel, importanța și rolulul jucat de dascăli în întreaga lume, dar și responsabilitatea pe care o poartă în educarea generațiilor viitoare. Nu se confundă cu Ziua Internaţională a Educaţiei, stabilită de ONU pe data de 24 ianuarie.

Prin această zi se aminteşte de adoptarea la 5 octombrie 1966 a ”Recomandării UNESCO/OIM privind statutul profesorilor” care stabilește criterii de referință cu privire la drepturile și responsabilitățile cadrelor didactice, precum și standarde pentru formarea inițială și cea continuă, recrutare, angajare și condiții de predare și învățare. Pentru profesorii din învățământul superior există o recomandare distinctă, adoptată în anul 1997.

În România, există peste 235.000 de cadre didactice pentru cele 18.000 de şcoli în care sunt 2,9 milioane elevi. Statutul personalului didactic este reglementat în art. 232-327 din Legea nr. 1/2011 a educaţiei. Codul-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar a fost aprobat prin Ordinul nr. 4831/2018 a ministrului educaţiei. Codul de etică şi deontologie profesională universitară este aprobat de către Senatul fiecărei universităţi. Art. 28 alin. (4) din Contractul colectiv de muncă pentru învăţământul preuniversitar stabileşte această zi ca fiind liberă pentru profesori.

5 octombrie a fost desemnată în România drept Ziua mondială a profesorului, prin HG nr. 680/1994, deşi Guvernul unei ţări nu are abilitatea de a desemna o zi mondială. Pe 5 iunie este Ziua Învăţătorului.

ȚARA (DATA ZILEI PROFESORULUI)

Afganistan (24 mai); Albania (7 martie); Algeria (28 februarie); Argentina (11 septe-brie); Australia (Ultima vineri din octombrie. Este o Sărbătoare fără dată exactă); Azerbaijan (5 octombrie); Bahrain (28 februarie); Bhutan (2 mai); Bolivia (6 iunie); Brazilia (15 octombrie); Canada (5 octombrie); Chile (16 octombrie); China (10 septem); China - Hong Kong (10 septembrie); China - Taiwan (28 septembrie); Columbia (15 mai); Costa Rica (22 noiembrie); Croația (5 octombrie); Cuba

(22 decembrie); Cehia (28 martie); Ecuador (13 aprilie); Egipt (28 februarie); El Salvador (22 iunie); Ungaria (Prima duminică din iunie); India (5 septembrie); Indonezia (25 noiembrie); Iran (2 mai); Irak (1 martie); Jamaica (6 mai); Iordania (28 februarie); Lituania (5 octombr); Liban (9 martie); Libia (28 februarie); Malaezia (16 mai); Mexic (15 mai); Republica Moldova (5 octombrie); Mongolia (primul sfârșit de săptămână din februarie); Maroc (28 februarie); Oman (28 februarie); Pakistan (5 octombrie); Panama (1 decembrie); Paraguay (30 aprilie); Peru (6 iulie); Filipine (5 octombrie); Polonia (14 octombrie); Qatar (28 februarie); România (5 octombrie); Rusia (5 octombrie); Arabia Saudită (28 februarie); Singapore (1 septembrie); Slovacia (28 martie); Coreea de Sud (15 mai din 1963 în Seoul și din 1964 în orașul Chunju); Sri Lanka (6 octombrie); Spania (29 ianuarie); Siria (18 martie); Tailanda (16 ianuarie); Tunisia (28 februarie); Turcia (24 noiembrie); Emiratele Arabe Unite (28 februarie); Statele Unite ale Americii (Marțea din prima săptămână întreagă din luna mai. (4 mai în 2010); Uzbekistan (1 octombrie); Vietnam (20 noiembrie); Yemen (28 februarie).

50.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A FETELOR. - 11 octombrie,

Aproape 10 milioane de fete sunt expuse riscului căsătoriilor timpurii

Cu toate acestea, odată cu adversitatea, apar ingeniozitatea, creativitatea, tenacitatea și rezistența. Cele 600 de milioane de adolescente din lume au demonstrat de nenumărate ori că, dacă li se oferă abilitățile și oportunitățile necesare, ele pot fi promotorii schimbării care conduc progresul în comunitățile lor, construind un trecut mai puternic pentru toți, inclusiv pentru femei, băieți și bărbați. Fetele sunt pregătite pentru un deceniu de mers înainte. Este timpul ca noi

toți să ne asumăm responsabilitatea – cu și pentru fete – și să investim într-un viitor care crede în potențialul lor.

Aproape 10 milioane de fete vor fi expuse riscului căsătoriilor infantile. Efectele profunde ale pandemiei COVID-19 expun fetele la un risc mai mare al căsătoriei timpurii din cauza unei combinații economice, a închiderii școlilor și a întreruperii serviciilor de sănătate.

Aproape jumătate din școlile primare din țările cel mai puțin dezvoltate nu au toalete separate – un factor important pentru prezența fetelor la cursuri – și peste două treimi nu au electricitate.

Fetele sunt în primul rând victime ale exploatării sexuale (72% dintre victimele fete declarate), în timp ce băieții sunt în principal supuși muncii forțate (66% dintre victimele băieți declaraţi).

Diferența de gen între utilizatorii de internet la nivel mondial este în creștere, de la 11 % în 2013 la 17 % în 2019, iar cea mai mare diferență se înregistrează în țările cel mai puțin dezvoltate ale lumii, cu 43 %.

La nivel mondial, procentul de femei în rândul absolvenților în Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică (STEM) este sub 15 % în peste două treimi dintre țări.

Adolescentele au dreptul la siguranță, educaţie, sănătate, în timpul anilor de formare, dar şi în etapa următoare, cea a maturizării. Viitoare mame, antreprenori, mentori, sau lideri politici. O astfel de "investiție" promite un viitor mai bun, unul în care jumătatea feminină este un partener egal în rezolvarea problemelor legate de schimbările climatice, conflicte politice, creștere economică, prevenirea bolilor etc.

11 Octombrie Ziua Internațională a Fetelor. Ce semnifică?

Pe 11 octombrie, lumea celebrează Ziua Internațională a Fetelor. Este mai mult decât o simplă dată în calendar; este un prilej de a recunoaște realizările fetelor, de a lupta împotriva inegalităților și de a investi în viitorul lor.

De ce-i atât de importantă această zi?

Inițiată de ONU în 2012, această zi reprezintă un semnal de alarmă cu privire la problemele unice cu care se confruntă fetele din întreaga lume.

Discriminarea bazată pe gen, accesul limitat la educație și riscul crescut de violență sunt doar câteva dintre obstacolele pe care multe fete le întâlnesc.

Educația: Cheia Către Un Viitor Strălucit

Când investim în educația fetelor, nu oferim doar oportunități individuale, ci contribuim la dezvoltarea întregii societăți. Fetele educate devin femei puternice, care pot contribui activ la dezvoltarea economică și socială a comunităților lor.

Cum Putem Ajuta?

- Sensibilizarea – Spune-le și altora despre importanța zilei de 11 octombrie. Cu cât mai mulți oameni sunt informați, cu atât putem avea un impact mai mare.
- Donează – Susține organizațiile care luptă pentru drepturile fetelor.
- Educă-te – Înțelege mai bine problemele cu care se confruntă fetele și descoperă modalități prin care poți contribui.

Concluzie

Fiecare fată merită să-și trăiască viața la potențialul său maxim. Pe 11 octombrie, să ne amintim să celebrăm, să susținem și să investim în fetele noastre.

51.- ZIUA LIMBII SPANIOLE. - 12 octombrie

Limba spaniolă este printre cele mai romantice limbi din lume. O întâlnim în muzică, filme și cărți, dar și pe lista celor șase limbi oficiale ONU. În 12 octombrie sărbătorim Ziua limbii spaniole. Câți vorbitori există în lume? Aflați în cele ce urmează.

Pe 12 octombrie este marcată Ziua limbii spaniole. Această zi a fost instituită la inițiativa Departamentului de Relații Publice al Organizației Națiunilor Unite. În anul 2010, acest departament a propus ca fiecare din cele șase limbi oficiale ale ONU să aibă propria sărbătoare.

În septembrie 2013 a fost înființat ”Grupul de Prieteni” al vorbitorilor de limbă spaniolă din ONU. Reprezentanții din Argentina, Bolivia, Chile, Columbia, Costa Rica, Cuba, Ecuador, El Salvador, Spania, Guatemala, Guineea Ecuatorială, Honduras, Mexic, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Republica Dominicană, Uruguay și Venezuela au reafirmat atunci dorința ca limba spaniolă să fie una dintre cele șase limbi oficiale ale ONU și limbă de lucru în structurile acestei organizații.

Institutul Cervantes a publicat, în noiembrie 2018, raportul ”El espanol en el mundo 2018” care confirmă că limba

spaniolă ocupă locul al doilea în lume, după limba chineză. Poziția a fost câștigată în anul 2014, când a surclasat limba engleză. Se pare că evoluțiile demografice afectează negativ numărul de vorbitori de engleză și chineză, conform site-ului stirieuropene.ro.

Influența limbii spaniole la nivel mondial este demonstrată și prin faptul că în această limbă vorbesc aproximativ 500 milioane de oameni, locuitori ai Spaniei, SUA, Mexicului, țărilor din America Latină și America de Sud și ai câtorva țări din Africa.

Nu uitați că spaniola este limbă oficială a ONU, a Uniunii Europene și a altor organizații internaționale importante.

Citiți mai jos câteva curiozități despre limba spaniolă:

1. Spaniola este limbă oficială a ONU, Uniunii Europene, a altor organizaţii internaţionale importante.
2. Această zi a fost instituită la iniţiativa Departamentului Relaţii publice al Organizaţiei Naţiunilor Unite. În anul 2010, acest departament a propus ca fiecare din cele şase limbi oficiale ale ONU să aibă propria sărbătoare.
3. Capitala statului este la Madrid, iar alte orașe importante sunt: Valencia, Sevilla, Zaragoza, Malaga, Bilbao, Murcia, Cordoba, Valladolid, Palma de Mallorca, Gijon, San Sebastian etc.

4. Influenţa limbii spaniole la nivel mondial este demonstrată şi prin faptul că în această limbă vorbesc aproximativ 500 milioane de oameni, locuitori ai Spaniei, SUA, Mexicului, ţărilor din America Latină şi America de Sud şi ai câtorva ţări din Africa
5. Pe data de 12 octombrie, se marchează Ziua limbii spaniole, atunci când se celebrează și Ziua Hispanității, sărbătoare națională a Spaniei.
6. La fel, ziua de 12 octombrie, rămasă ca un reper, celebrează descoperirea Americii de către Cristofor Columb, la 12 octombrie 1492.
7. Limba spaniolă, limbă romanică occidentală, aparținând familiei de limbi indo-europene, este urmașa directă a latinei vorbite de populația celtiberă romanizată, influențată de limba

germanică a vizigoților și de cea arabă. Limba modernă are la bază dialectul castilian. Vorbitorii de limbă spaniolă celebrează la 12 octombrie nu doar graiul lor latin, ci și spiritul care derivă din această limbă melodioasă, armonioasă.

52.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU REDUCEREA RISCURILOR LA DEZASTRE (IDDR)

Este o zi internațională care încurajează fiecare cetățean și guvern să promoveze o cultură globală cu privire la reducerea efectelor acestor fenomene a dezastrelor, inclusiv prevenirea, atenuarea efectelor și pregătirea împotriva acestora. Potrivit Rezoluției 64/200 din 21 decembrie 2009, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (O.N.U.), 13 octombrie a fost desemnată Ziua Internațională pentru Reducerea Riscului Dezastrelor Naturale[1], ca mijloc de promovare a unei culturi globale cu privire
la reducerea efectelor acestor fenomene, inclusiv prevenirea, atenuarea efectelor și pregătirea împotriva dezastrelor.

Despre dezastru

Un dezastru este o problemă gravă care apare într-o perioadă scurtă sau lungă de timp, care provoacă pierderi umane, materiale, economice sau de mediu pe scară largă, care depășește capacitatea comunității sau societății afectate de a face față folosind propriile resurse[3][4].

Pentru societatea afectată este nevoie de un răspuns de sprijin extraordinar din afara ei pentru a putea reveni la starea de normalitate. Natura se ambiționează uneori să ne demonstreze că nu este numai o forță creatoare, fascinantă și docilă, pe care o putem exploata după bunul plac. Tot ea ne atrage atenția asupra efectelor acțiunilor noastre prin numeroase calamități naturale, ce lasă în urmă importante pagube materiale. Apărarea împotriva acestor riscuri presupune, în primul rând, cunoașterea acestora printr-o informare adecvată ce conduce la un mod de comportare eficient și rapid care poate reduce semnificativ pierderea de vieți omenești și poate limita pagubele materiale. Având în vedere faptul că că majoritatea dezastrelor nu pot fi evitate,

pentru a reduce semnificativ în primul rând pierderile de vieți omenești și pentru a limita pierderile de bunuri, este bine ca populația să fie informată.

Marcarea Zilei internaţionale pentru reducerea riscului dezastrelor a devenit necesară în urma unui apel al Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite, în 1989, pentru a promova o cultură globală a conştientizării riscurilor şi reducerii dezastrelor. Cu acest prilej este sărbătorit modul în care oamenii şi comunităţile din întreaga lume îşi reduc expunerea la dezastre şi sporesc gradul de conştientizare cu privire la importanţa reducerii riscurilor cu care se confruntă.

La cea de-a treia Conferinţă mondială a ONU privind reducerea riscului de dezastre, care a avut loc în martie 2015, în Sendai, Japonia, comunitatea internaţională a fost avertizată că dezastrele afectează cel mai mult la nivel local şi au un mare potenţial în a provoca pierderi de vieţi omeneşti şi serioase probleme sociale şi economice. Dezastrele cu debut brusc generează deplasarea a milioane de oameni în fiecare an.

Este necesar, în această situaţie, ca la nivel local, capacităţile să fie consolidate de urgenţă. Cadrul Sendai are în vedere desfăşurarea de acţiuni orientate pentru reducerea riscului dezastrelor, a riscului de dezastre la scară mică şi la scară largă, cauzate de accidente provocate de om sau din cauze naturale, precum şi a celor legate de mediu, a pericolelor şi riscurilor tehnologice şi biologice. (sursa: https://www.un.org)

Scopul principal al Cadrului Sendai este de a evita crearea de noi dezastre şi de a reduce riscurile existente. Dar atunci când acest lucru nu este posibil, sistemele de avertizare timpurie pot permite acţiuni pentru a minimiza daunele aduse oamenilor, bunurilor şi mijloacelor de trai.

În 2022, Ziua internaţională pentru reducerea riscului dezastrelor a avut în vedere punctul G al Cadrului Sendai: "Creşteţi în mod substanţial disponibilitatea şi accesul la sistemele de avertizare timpurie pentru mai multe pericole cu informaţii şi evaluări privind riscurile de dezastre pentru oameni până în 2030".

53.- - ZIUA MONDIALĂ A ALIMENTAŢIEI (ONU) – 16 oct

Acţiunea colectivă în 150 de ţări din întreaga lume, în circa 50 de limbi, este ceea ce face ca Ziua mondială a alimentaţiei să fie una dintre cele mai sărbătorite zile ale calendarului Organizaţiei Naţiunilor Unite (ONU).

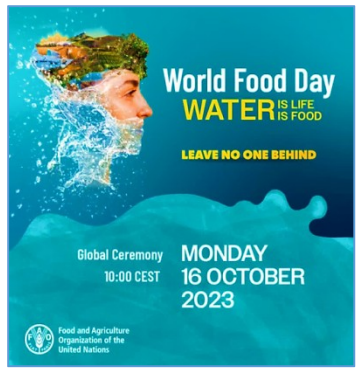

Sute de evenimente şi activităţi de sensibilizare reunesc guverne, municipalităţi, întreprinderi, organizaţii ale societăţii civile, media, public, chiar şi tineri. Ele promovează conştientizarea la nivel mondial a foametei şi, de asemenea, promovează acţiuni pentru viitorul hranei, al oamenilor şi al planetei, face cunoscut FAO pe site-ul său: www.fao.org.

Apa este esenţială pentru viaţă şi acoperă aproximativ 71% din suprafaţa Pământului. Doar 2,5% din această apă este însă proaspătă, potrivită pentru băut, agricul-tură şi majoritatea utilizărilor industriale, potrivit FAO. Apa este o forţă motrice pentru oameni, economii şi natură şi fundamentul hranei noastre. Într-adevăr, agricultura reprezintă 72% din extragerile globale de apă dulce, dar, ca toate resursele naturale, apa dulce nu este infinită. În prezent, 2,4 miliarde de oameni trăiesc în ţări cu stres hidric, precizează FAO. Aproximativ 600 de milioane de oameni care depind, cel puţin parţial, de sistemele alimentare acvatice suferă de efectele poluării, degradării ecosistemelor, practicilor nedurabile şi schimbărilor climatice.

Trebuie să producem mai multe alimente şi alte produse agricole esenţiale cu mai puţină apă, asigurându-ne totodată că apa este distribuită în mod egal, sistemele noastre alimentare acvatice sunt conservate şi nimeni nu este lăsat în urmă, îndeamnă FAO.

De asemenea, guvernele trebuie să elaboreze politici bazate pe ştiinţă şi pe dovezi care să valorifice datele, inovaţia şi coordonarea intersectorială pentru a planifica şi gestiona mai bine apa. Trebuie să sprijine aceste politici cu investiţii, legislaţie, tehnologii şi capacităţi sporite, stimulând în acelaşi timp fermierii şi sectorul privat să se angajeze în soluţii integrate pentru o utilizare mai eficientă a apei şi pentru conservarea acesteia.

Decizia de a marca Ziua mondială a alimentaţiei la 16 octombrie a fost luată în cadrul celei de-a XX-a sesiuni a Organizaţiei pentru Alimentaţie şi Agricultură a Naţiunilor Unite (FAO), care s-a desfăşurat la Roma, în perioada 10-28 noiembrie 1979. Data de 16 octombrie reprezintă ziua înfiinţării FAO, în 1945, la Quebec (www.fao.org). Adunarea Generală a ONU a ratificat această decizie la 5 decembrie 1980 şi a cerut guvernelor şi organizaţiilor internaţionale, naţionale şi locale să celebreze în fiecare an Ziua mondială a alimentaţiei, care a fost marcată pentru prima dată în 1981.

Scopul instituirii acestei zile este acela de a creşte gradul de conştientizare asupra problemelor alimentare ce pot apărea pe termen lung, de a promova solidaritatea naţională şi internaţională în lupta împotriva foametei, a malnutriţiei şi a sărăciei, de a încuraja o atenţie sporită asupra producţiilor agricole, de a promova un transfer de cunoştinţe, dar şi de echipamente către ţările în curs de dezvoltare, mai ales în sprijinul micilor fermieri, de a încuraja cooperarea economică şi tehnică între ţările în curs de dezvoltare în domenii precum agricultură, silvicultură, piscicultură, nutriţie şi dezvoltare rurală.

54.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ PENTRU ERADICAREA SĂRĂCIEI (ONU)- 17 octombrie

Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite (ONU) a decis, potrivit Rezoluţiei 47/196, marcarea Zilei internaţionale pentru eradicarea sărăciei în data de 17 octombrie.

Prin Rezoluţia 47/196, adoptată la 22 decembrie 1992, Adunarea Generală a invitat toate statele să dedice acestei zile prezentarea sau promovarea, după caz, la nivel naţional, a măsurilor concrete cu privire la eradicarea sărăciei. Rezoluţia invită, de asemenea, organizaţiile guvernamentale şi neguvernamentale să asiste statele, la cererea acestora, în organizarea activităţilor naţionale pentru marcarea Zilei internaţionale pentru eradicarea sărăciei şi a solicitat secretarului general să ia, în limita resurselor existente, măsurile necesare pentru a asigura succesul marcării acestei zile de către Organizaţia Naţiunilor, face cunoscut ONU pe site-ul său: https://www.un.org.

Ziua internaţională pentru eradicarea sărăciei îşi propune să promoveze înţelegerea şi dialogul între oamenii care trăiesc în sărăcie şi societatea în general. Tema din acest an, "Muncă decentă şi protecţie socială: punerea în practică a demnităţii

pentru toţi", se bazează pe faptul mărturisit că cei care trăiesc în sărăcia extremă lucrează adesea ore lungi şi istovitoare în condiţii periculoase, nereglementate, dar chiar şi aşa nu pot câştiga suficient pentru a se întreţine în mod adecvat pe ei înşişi şi pe familiile lor.

Tema din acest an solicită accesul universal la muncă decentă şi protecţie socială ca mijloc de a susţine demnitatea umană pentru toţi oamenii. În mod similar, protecţia socială universală este necesară pentru a garanta securitatea veniturilor tuturor, acordând prioritate membrilor cei mai vulnerabili ai societăţii. Tema este, de asemenea, un îndemn adresat liderilor politici şi factorilor de decizie să folosească demnitatea umană ca busolă călăuzitoare în toate procesele de luare a deciziilor, pentru a asigura promovarea drepturilor fundamentale ale omului şi a justiţiei sociale faţă de urmărirea profiturilor corporative.

Parteneriatele globale puternice între guverne, întreprinderi şi organizaţiile societăţii civile sunt vitale pentru a obţine o dezvoltare echitabilă şi pentru a garanta că nimeni nu este exclus sau lăsat în urmă, potrivit ONU.

Tema Zilei internaţionale pentru eradicarea sărăciei pentru 2022 făcea referire, de asemenea la demnitate.

Demnitatea fiinţei umane nu este doar un drept fundamental în sine, ci constituie baza tuturor celorlalte drepturi fundamentale. Prin urmare, "demnitatea" nu este un concept abstract: ea aparţine fiecăruia, arăta ONU.

Cu angajamentul de a pune capăt sărăciei, de a proteja planeta şi de a asigura oamenilor de pretutindeni pace şi prosperitate, Agenda 2030 a exprimat din nou promisiunea stabilită în cadrul

Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului. Cu toate acestea, realitatea arată că 1,3 miliarde de oameni încă trăiesc în sărăcie multidimensională, aproape jumătate dintre ei fiind copii şi tineri.

Ziua internaţională pentru eradicarea sărăciei onorează milioanele de oameni care suferă de sărăcie şi curajul lor de zi cu zi şi recunoaşte solidaritatea globală şi responsabilitatea comună pe care le avem pentru a eradica sărăcia şi pentru a combate toate formele de discriminare, potrivit sursei citate.

Alegerea datei privind marcarea Zilei internaţionale pentru eradicarea sărăciei a avut în vedere ziua de 17 octombrie a anului 1987, când peste o sută de mii de oameni s-au adunat în Piaţa Trocadéro din Paris, unde a fost semnată Declaraţia Universală a Drepturilor Omului în 1948, în semn de solidaritate cu victimele sărăciei extreme, ale violenţei şi ale foametei.

Manifestanţii, veniţi la îndemnul preotului catolic Joseph Wresinski, au declarat că sărăcia este o încălcare a drepturilor omului şi au afirmat necesitatea de a se aduna pentru a se asigura că aceste drepturi sunt respectate.

Aceste convingeri au fost înscrise pe o piatră comemorativă inaugurată în aceeaşi zi.

Reproduceri ale pietrei comemorative au fost dezvelite în întreaga lume, servind ca loc de adunare pentru a sărbători Ziua internaţională pentru eradicarea sărăciei. O astfel de replică este situată în grădina sediului Naţiunilor Unite şi este locul unde anual au loc ceremonii organizate de Secretariatul Naţiunilor Unite din New York. AGERPRES/(Documentare -

Mariana Zbora-Ciurel, editor: Ruxandra Bratu, editor online: Andreea Preda)

Ce este Ziua Internațională pentru Eradicarea Sărăciei?

Observarea Zilei Internaționale pentru Eradicarea Sărăciei poate fi urmărită până la 17 octombrie 1987. În acea zi, peste o sută de mii de persoane s-au adunat la Trocadéro din Paris, unde a fost semnată Declarația Universală a Drepturilor Omului în 1948, pentru a onora victimele sărăciei extreme, ale violenței și ale foametei. Aceștia au proclamat că sărăcia este o încălcare a drepturilor omului și au afirmat necesitatea de a se uni pentru a se asigura că aceste drepturi sunt respectate.

Aceste convingeri sunt înscrise într-o piatră comemorativă dezvelită în această zi. De atunci, oameni din toate mediile, credințele și originile sociale s-au adunat în fiecare an la 17 octombrie pentru a-și reînnoi angajamentul și a-și arăta solidaritatea cu cei săraci. Replici ale pietrei comemorative au fost dezvelite în întreaga lume și servesc drept loc de adunare pentru a celebra această zi. Una dintre aceste replici se află în grădina sediului central al Organizației Națiunilor Unite și este locul în care are loc comemorarea anuală organizată de Secretariatul Națiunilor Unite din New York.

Scopul Zilei Internaționale pentru Eradicarea Sărăciei:

Ziua de 17 octombrie reprezintă o ocazie de a recunoaște efortul și lupta persoanelor care trăiesc în sărăcie, o șansă pentru acestea de a-și face auzite preocupările și un moment de recunoaștere a faptului că oamenii săraci sunt primii care luptă împotriva sărăciei. Participarea celor săraci înșiși a fost în centrul celebrării acestei zile încă de la începuturile sale. Comemorarea zilei de 17 octombrie reflectă, de asemenea, dorința oamenilor care trăiesc în sărăcie de a-și folosi expertiza pentru a contribui la eradicarea sărăciei.

Construirea unui viitor durabil necesită intensificarea eforturilor noastre în vederea eradicării sărăciei extreme și a discriminării și asigurarea faptului că fiecare își poate exercita pe deplin drepturile omului. Participarea deplină a persoanelor care trăiesc în sărăcie, în special în ceea ce privește deciziile care le afectează viața și comunitățile, trebuie să se afle în centrul politicilor și strategiilor de construire a unui viitor durabil. În acest fel, putem garanta că planeta și societățile noastre pot satisface nevoile și aspirațiile tuturor - nu doar pe cele ale

câtorva privilegiați - pentru această generație și pentru generațiile viitoare.

Prin urmare, este potrivit ca tema - aleasă de Organizația Națiunilor Unite, în urma consultării cu persoanele care trăiesc în sărăcie și cu organizațiile societății civile - să recunoască faptul că toți oamenii trebuie să se unească pentru a pune capăt sărăciei și discriminării, pentru a construi un viitor durabil în care nevoile prezentului să fie satisfăcute fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

55.- ZIUA NAȚIUNILOR UNITE – 24 0ctombrie

În 1947, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a declarat 24 octombrie, ziua aniversară a Cartei Națiunilor Unite, care „va fi dedicată informării popoarele din lume despre scopurile și realizările Organizației Națiunilor Unite și a câștigat sprijinul lor pentru activitatea sa”.

În 1971 Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat o rezoluție prin care declară că „Ziua internațională a Națiunilor Unite” trebuie să fie o zi de sărbătoare și a recomandat că ar trebui să fie considerată ca o sărbătoare a Națiunilor Unite de către toate statele membre.

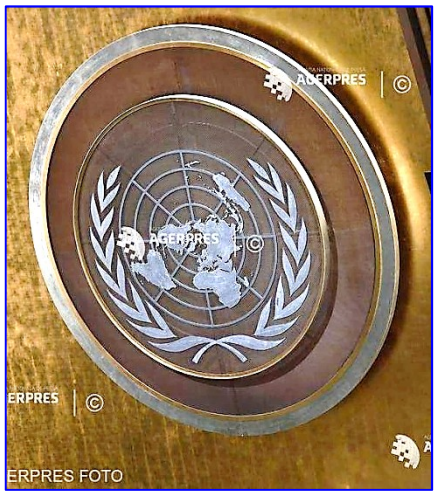

Ziua Națiunilor Unite este dedicată informării popoarele din lume cu privire la obiectivele și realizările Organizației Națiunilor Unite. Ziua Națiunilor Unite este parte a Săptămânii Organizației Națiunilor Unite, care se va desfășura de la 20 la 26 octombrie.

Comemorarea

Ziua Națiunilor Unite este marcată tradițional în întreaga lume, cu întâlniri, discuții și expozitii despre realizările și obiectivele organizației.

În Statele Unite ale Americii, președintele face o proclamare în fiecare an, pentru Ziua Organizației Națiunilor Unite din anul 1946.

În Kosovo, Ziua Națiunilor Unite este o zi liberă de lucru pentru funcționarii publici deoarece provincia este administrată de către Misiunea de Administrație Interimară a ONU.

La 24 octombrie, anual, este sărbătorită Ziua Naţiunilor Unite, care marchează intrarea în vigoare, în 1945, a Cartei Organizaţiei Naţiunilor Unite. Prin ratificarea acestui document fondator de către majoritatea semnatarilor săi, inclusiv a celor cinci membri permanenţi ai Consiliului de Securitate, Organizaţia Naţiunilor Unite şi-a început oficial activitatea.

Celebrată din 1948, Adunarea Generală a ONU a recomandat ca statele membre să facă din această zi o sărbătoare publică, dedicată informării ţărilor din întreaga lume cu privire la obiectivele şi realizările Organizaţiei Naţiunilor Unite. A devenit o zi marcată la nivel mondial prin întâlniri, discuţii, expoziţii, precum şi alte evenimente culturale, potrivit www.un.org.

În 2020, se împlinesc 75 de ani de la fondarea Organizaţiei Naţiunilor Unite. Aniversarea vine, însă, într-o perioadă dificilă pentru întreaga lume, agravată de o criză de sănătate globală fără precedent din cauza pandemiei COVID-19, cu impacturi economice şi sociale severe. Un astfel de moment de răscruce poate deveni, însă, o oportunitate de schimbare şi transformare pozitivă.

56.- ZIUA MONDIALĂ A HABITATULUI (ONU) - 2 oct/

În ziua de 2 octombrie, este Ziua Mondială a Habitatului. Ediția de anul acesta are ca temă „Resilient urban economies. Cities as drivers of growth and recovery”, oraşul gazdă fiind Baku, capitala Azerbaidjanului.

În acest an, Ziua Habitatului își propune să convoace diferite părți interesate ale orașului – cetățeni și asociațiile lor, companii economice, autorități locale, instituții de cercetare și

educație – pentru a discuta despre modalitățile în care orașele pot fi pregătite pentru redresare în urma șocurilor economice negative globale, atât prin COVID-19, dar și despre încetinirea economiei cu care se confruntă orașele în prezent, identificarea acțiunilor pentru stimularea economică și împărtășirea experiențelor între orașe cu privire la poziționarea față de presiunile inflaționiste și alte condiții financiare globale stricte.

Anul 2023 a fost un an al provocărilor pentru economiile urbane, deoarece creșterea economiei globale a scăzut la aproximativ 2.5%.

Cea mai slabă creștere a fost înregistrată în anul 2001 – conform raportului FMI World Economic Outlook, aprilie 2023 – dincolo de criza sanitară din 2020 și criza financiară din 2009.

De economia națională depinde viitorul multor țări, în special productivitatea zonelor urbane.

Orașele sunt „motoarele" care stimulează redresarea economică. Avem nevoie de orașe care să absoarbă, să se redreseze și să se pregătească pentru șocuri economice viitoare, conform OECD, 2023. Această redresare intensifică investițiile private și publice pentru a finanța tranziția către o economie neutră din punct de vedere climativ, mai ales după criza COVID-19.

Astfel, majoritatea orașelor au deja implementate aceste modele.

ONU-Habitat, în parteneriat cu Forumul Economic Mondial, consideră că aceste modele pot fi localizate și extinse prin Parteneriatul Global pentru Investiții Locale, unde sunt împărtășite experiențe pentru a construi un cadru financiar local pentru orașe și comunități, pentru a ajuta la distribuirea finanțării existente, acolo unde se mai poate avea impact.

Se știe că în situația actuală, autoritățile s-au confruntat cu dificultăți tot mai mari în a obține un acces sporit la resurse externe pentru dezvoltare.

Există trei soluții-cheie pentru a facilita acest acces: Facilitatea de investiţii pentru oraşe (CIF); Facilitatea de garantare ONU-Habitat/UNCDF pentru oraşe durabile; Analiza rapidă a veniturilor din sursă proprie (ROSRA).

În perioada 29 septembrie – 1 octombrie 2023, Guvernul Azerbaidjanului, în colaborare cu ONU-Habitat au organizat Forumul Naţional Urban, care a avut loc în oraşele Zangilan şi Baku, iar pe 2 octombrie are loc decernarea premiilor ONU-Habitat Scroll of Honor, o recompensă lansată în anul 1989 şi

acordată persoanelor şi instituţiilor care au adus contribuţii remarcabile la dezvoltarea urbană.

Ziua Mondială a Habitatului a fost celebrată, pentru prima dată, în anul 1986, cu tema „Shelter in My Right", în orașul Nairobi.

57.- ZIUA MONDIALĂ A LUPTEI ÎMPOTRIVA DIABETULUI – 14 octombrie

Ziua Mondială a Diabetului are loc în fiecare an în data de 14 noiembrie, la inițiativa Federației Internaționale de Diabet (IDF), cu sprijinul Organizației Mondiale a Sănătății.

Această zi este marcată la nivel internațional de toate asociațiile membre ale IDF, de furnizorii de servicii de sănătate, cât și de persoanele afectate de diabet, fiind cea mai mare campanie mondială de informare asupra diabetului.

Acest eveniment are ca scop să ofere o mai bună informare persoanelor care suferă de diabet, reprezentând și o manieră de implicare și de informare a publicului, în general – cei care au persoane apropiate care suferă de această boală, publicul larg, profesioniștii din domeniul sănătății și autoritățile publice.

Ziua Mondială a Diabetului 2009

În fiecare an, Ziua Mondială a Diabetului se concentrează pe o temă aparte. În 2009 și în următorii patru ani, tema este prevenirea diabetului și educarea cu privire la acesta, scopul urmărit fiind de a oferi o înțelegere mai bună asupra diabetului pentru a îl putea controla mai bine.[*necesită citare*]

În această zi se prezintă publicului semnele timpurii de diabet și se informează cu privire la riscuri, oferind de asemenea îndrumări persoanelor care suferă deja de diabet despre cum să controleze boala.

Ziua Mondială a Diabetului, marcată în fiecare an la data de 14 noiembrie, a fost lansată în anul 1991 de Federația Internațională de Diabet (IDF) cu scopul promovării importanței

unei acțiuni coordonate și concentrate pentru abordarea diabetului ca problemă globală de sănătate.

Diabetul zaharat este o afecțiune cronică ce apare atunci când pancreasul nu mai poate produce insulină sau organismul nu poate utiliza eficient insulina.

Există 3 tipuri principale de diabet:

Tipul 1: Se poate dezvolta la orice vârstă și necesită tratament cu insulină pentru supraviețuire;

Tipul 2: Reprezintă aproximativ 90% din totalul cazurilor de diabet zaharat și este mai frecvent diagnosticat la adulți;

Gestațional: Apare cu glicemie crescută în timpul sarcinii și poate provoca complicații, atât pentru mamă, cât și pentru copil.

Diabetul de tip 2 este determinat de factori socio-economici, demografici, de mediu și genetici. Principalii factori care contribuie la creșterea prevalenței la nivel populațional a diabetului de tip 2 includ: scăderea nivelului de activitate fizică și creșterea prevalenței excesului de greutate și a obezității mai ales în contextul urbanizării și a îmbătrânirii populației. Cu toate acestea, este posibil să se reducă impactul diabetului prin luarea de măsuri preventive, diagnosticare precoce și îngrijire adecvată pentru toate tipurile de diabet. Aceste măsuri pot ajuta persoanele care trăiesc cu această afecțiune să evite sau să întârzie apariția complicațiilor.

Tema Zilei Mondiale a Diabetului din acest an este „Accesul la îngrijirea diabetului zaharat” iar sub sloganul “Cunoașteți-vă riscurile, pentru a ști ce este de făcut!” este accentuată necesitatea accesului la programe educaționale pentru persoanele cu diabet și profesioniștii din domeniul sănătății.

Pentru persoanele diagnosticate cu diabet zaharat, conștientizarea și accesul la informațiile corecte și la cele mai bune medicamente și instrumente disponibile sunt importante pentru a întârzia sau a preveni complicațiile. Peste 95% din timp, îngrijirea diabetului revine persoanei în cauză și familiei acesteia. De aceea este nevoie de acces la educație continuă pentru a-și înțelege starea și pentru a efectua autoîngrijirea zilnică esențială pentru a rămâne sănătoși și pentru a evita complicațiile.

Pentru profesioniștii din domeniul sănătății, accesul la instruire și resurse suficiente este necesar pentru a identifica

din timp complicațiile și pentru a oferi cea mai bună îngrijire posibilă.
Informații relevante referitoare la problematica diabetului zaharat la nivel:
Mondial:1 din 10 adulți din întreaga lume are diabet; peste 90% au diabet de tip 2; se estimează că aproape jumătate din cazuri nu sunt încă diagnosticate;

În anul 2021, aproximativ 537 de milioane de adulți (20-79 de ani) erau diagnosticați cu diabet; se estimează ca până în anul 2030 numărul persoanelor diagnosticate cu diabet să crească până la 643 de milioane și până în anul 2045 la 783 milioane (1 din 8 adulți, reprezentând o creștere de 46%); 3 din 4 adulți cu diabet trăiesc în țări cu venituri mici și medii;

România:
În anul 2021s-au înregistrat peste 800 000 de cazuri de diabet.
Incidența cazurilor de diabet în anul 2021 a fost de 431,7 cazuri noi la 100000 locuitori, evoluția incidenței fiind constant crescătoare în ultimii 10 ani.

Țintele Organizației Mondiale a Sănătății privind acoperirea diabetului propuse pentru a fi atinse până în anul 2030:

- Ținta 1: 80% dintre persoanele cu diabet să fie diagnosticate;
- Ținta 2: 80% dintre persoanele diagnosticate să aibă un control bun al glicemiei;
- Ținta 3: 80% dintre persoanele diagnosticate să aibă un bun control al tensiunii arteriale;
- Ținta 4: 60% dintre persoanele cu diabet peste 40 de ani să primească statine;
- Ținta 5: 100% dintre persoanele cu diabet zaharat de tip 1 să aibă acces la tratament cu insulină la prețuri accesibile și la automonitorizarea glicemiei.

58.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A TOLERANȚEI - 16 nov

Ziua Internațională a Toleranței este o sărbătoare anuală declarată de Organizația Națiunilor Unite în 1995 pentru ca oamenii să conștientizeze pericolele intoleranței. Se sărbătorește pe 16 noiembrie. În 1995, când UNESCO a proclamat data de 16 noiembrie drept Ziua Internațională a Toleranței, au fost identificate nu mai puțin de 16 tratate, convenții, declarații și recomandări, toate legate de nevoia de toleranță. Fiecare dintre acestea este relevantă și astăzi și fiecare dintre ele trebuie respectată în totalitate.

Lumea în care trăim se confruntă cu războaie, terorism, crime împotriva umanității, epurare etnică, discriminarea minorităților și a imigranților și cu o multitudine de alte abuzuri împotriva ființelor umane. Globalizarea însăși, în timp ce unește popoarele lumii, poate să ducă și mai mare teamă și la interiorizare. Și o dată cu teribilele amenințări la adresa vieții și dezvoltării planetei crește și potențialul de tensiune ce duce la intoleranță.

Noi știm cum să contracarăm aceste amenințări. Știm că mijloacele cele mai bune de care dispunem sunt: diversitatea culturală, munca pentru o dezvoltare durabilă și educația pentru toleranță și pace. Știm că, cei mai buni gardieni ai noștri sunt societatea civilă bine dezvoltată, atentă la drepturile omului și presa liberă și responsabilă.

Dar mai știm și că principalii misionari ai schimbării sunt statele, care semnează și ratifică tratatele și convențiile internaționale. Politicile pe care acestea le elaborează sunt responsabilitatea lor, chiar dacă sarcina sprijinirii acestora cade pe umerii comunității internaționale.

Ziua de astăzi se constituie într-o ocazie de a aduce aminte șefilor de stat faptul că ei și-au luat niște angajamente și că au niște obligații. Nevoia imperativă de toleranță ne este tuturor foarte clară, dar dorința de a o respecta trebuie să fie mai puternică. În timp ce sărbătorim Ziua Internațională a Toleranței, să ne aducem aminte că de mâine trebuie să ne îndeplinim obligația de a fi toleranți.

Articolul 1. Semnificația toleranței 1.1. Toleranța este respectul, acceptarea și aprecierea bogăției și diversității

culturilor lumii noastre, felurilor noastre de expresie și manierelor de exprimare a calității noastre de ființe umane. Ea este încurajată prin cunoașterea, deschiderea spiritului, comunicație și libertatea gândirii, conștiinței și credinței. Toleranța este armonia în diferențe. Ea nu e doar o obligație de ordin etic; ea este, de asemenea, și o necesitate politică și juridică. Toleranța este o virtute care face ca pacea să fie posibilă și care contribuie la înlocuirea culturii războiului cu o cultură a păcii.

1.2. Toleranța nu este nici concesie, nici condescendență ori indulgență. Toleranța este, mai ales, o atitudine activă generată de recunoașterea drepturilor universale ale persoanei umane și libertăților fundamentale ale altora. În nici într-un caz, toleranța nu poate fi invocată pentru a justifica violarea acestor valori fundamentale. Toleranța trebuie să fie practicată de către indivizi, grupuri și State.

1.3. Toleranța este responsabilitatea care susține drepturile omului, pluralismul (inclusiv, pluralismul cultural), democrația și Statul de drept. Ea implică respingerea dogmatismului și absolutismului și confirmă normele enunțate în instrumentele internaționale cu privire la drepturile omului.

1.4. În conformitate cu respectarea drepturilor omului, a practica toleranța nu înseamnă nici a tolera nedreptatea socială, nici a renunța la propriile convingeri, nici a face concesii în această privință. Ea semnifică acceptarea faptului că ființele umane, care se caracterizează natural prin diversitatea aspectului lor fizic, prin situația lor, felul de exprimare, comportamente și prin valorile lor, au dreptul de a trăi în pace și de a fi cele care sunt.

Ziua internaţională a toleranţei este marcată în fiecare an, la 16 noiembrie, pentru a da un îndemn la înţelegere şi respect reciproc, dialog şi cooperare între culturi, civilizaţii şi popoare, pentru a descuraja atitudinile extremiste dominate de violenţă şi ură.

În 1996, Adunarea Generală a ONU, prin Rezoluţia 51/95, a invitat ţările membre să sărbătorească în fiecare an această zi, prin acţiuni de promovare a toleranţei şi păcii, prin activităţi la care să participe atât instituţiile de învăţământ, cât şi publicul larg. Statele membre ONU sunt încurajate să organizeze manifestări axate pe programe şi acţiuni educative prin care să-i mobilizeze pe cetăţeni să aibă atitudini tolerante. Manifestările îi vizează atât pe copii, cât şi pe adulţi, iar educaţia pentru

toleranţă, mijlocul cel mai eficient pentru prevenirea intoleranţei, trebuie îndreptată împotriva fricii şi excluziunii şi către dezvoltarea capacităţii indivizilor de a judeca liber şi independent. Astfel, pot fi prevenite nedreptatea, violenţa, discriminarea şi marginalizarea care sunt forme ale intoleranţei.

Toleranţa înseamnă, în esenţă, acceptarea şi aprecierea bogăţiei şi diversităţii culturale, a formelor de expresie, capacitatea de a recunoaşte şi de a respecta convingerile altora. Toleranţa este responsabilitatea care susţine drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului, democraţia şi statul de drept. Este cel mai puternic fundament pentru pace şi reconciliere, un principiu de bază al democraţiei şi dezvoltării durabile, implicând respingerea dogmatismului şi absolutismului şi asigurând supravieţuirea societăţilor multietnice şi multiculturale. Înseamnă, totodată, îngăduinţă, indulgenţă, răbdare, şi se poate exprima la orice nivel, de la individ la stat.

Într-o lume şi într-o perioadă a mondializării, a diversităţii şi a mobilităţii, toleranţa în familie, în comunitate sau între state, este mai necesară ca oricând. Liderii mondiali au recunoscut acest lucru prin adoptarea Declaraţiei Mileniului în anul 2000, plasând toleranţa printre valorile fundamentale care stau la baza relaţiilor internaţionale în secolul XXI.Aşadar, ONU se angajează să consolideze toleranţa prin încurajarea înţelegerii reciproce între culturi şi popoare.

Acest imperativ se află în centrul Cartei ONU, precum şi al Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului, şi este mai important ca niciodată în această perioadă, în care sunt manifestări ale extremismului şi pe fondul intensificării conflictelor, caracterizată printr-o desconsiderare fundamentală a vieţii umane.

Pentru promovarea toleranţei şi non-violenţei, în 1995, la aniversarea a 125 de ani de la naşterea lui Mahatma Gandhi, a fost înfiinţat Premiul UNESCO-Madanjeet Singh. Acesta recompensează activităţi semnificative în domeniile ştiinţific, artistic, cultural sau de comunicare care vizează promovarea unui spirit de toleranţă şi non-violenţă şi se acordă o dată la doi ani, cu ocazia Zilei internaţionale a toleranţei, 16 noiembrie. Premiul poate fi acordat instituţiilor, organizaţiilor sau persoanelor care au contribuit într-un mod deosebit la toleranţă şi non-violenţă. În 2020, câştigătorul Premiului UNESCO-Madanjeet Singh a fost Centrul pentru Soluţionarea Conflictelor

din Republica Democrată Congo. AGERPRES/(Documentare - Cerasela Bădiţă, editor: Liviu Tatu)

59.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A STUDENŢILOR - 17 noV

Ziua internaţională a studenţilor este marcată, anual, la 17 noiembrie. Aceasta a fost declarată oficial în anul 1941 de către Consiliul Internaţional al Studenţilor pentru a comemora evenimentele tragice din 1939 desfăşurate la Praga.

În 1939, ocupanţii naziști din Cehoslovacia au suprimat, la Praga, o demonstraţie a studenţilor de la Facultatea de Medicină din cadrul Universităţii Caroline, ce marca momentul creării unei Republici Cehoslovace independente.

În urma suprimării demonstraţiilor, opt studenţi şi un profesor au fost executaţi fără proces, iar alţii peste 1.200 de studenţi au fost trimişi în lagăre de concentrare, din care cel puţin 20 nu au supravieţuit închisorii, menţionează site-urile www.study.eu şi www.eusa.eu. Universităţile pragheze au rămas închise până la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, cu excepţia Universităţii germane din Praga.

Ziua internaţională a studenţilor a fost marcată, pentru prima dată, în 1941, la Londra, de Consiliul Internaţional al Studenţilor (care includea mulţi membri din rândul refugiaţilor) în deplin acord cu aliaţii de război, iar tradiţia a fost menţinută de Uniunea Internaţională a Studenţilor.

Mult mai târziu, în toamna anului 1989, tot la 17 noiembrie, slovacii au cerut ieşirea din comunism, prin demonstraţii studenţeşti, urmând ca pe 18 noiembrie să facă acelaşi lucru şi studenţii cehi. Manifestaţia desfăşurată la Praga, la care au participat peste 15.000 de studenţi, s-a soldat cu circa 600 de răniţi. Astfel, 17 noiembrie reprezintă punctul de pornire al manifestaţiilor anticomuniste ale studenţilor din Praga, care au marcat începutul "Revoluţiei de catifea" din Cehoslovacia, potrivit site-ului Alianţei Naţionale a Organizaţiilor Studenţeşti din România (ANOSR), www.anosr.ro.

Ziua internaţională a studenţilor este marcată, în prezent, mai ales în ţări precum Grecia, Republica Cehă şi Slovacia. Revolta studenţilor politehnişti din Atena împotriva juntei militare greceşti din 1973 a atins apogeul în 17 noiembrie, când la primele ore ale dimineţii un tanc AMX 30 a dărâmat porţile blocate ale Politehnicii.

În prezent, Republica Cehă şi Slovacia marchează ziua de 17 noiembrie ca fiind "Ziua luptei pentru libertate şi democraţie".

"Un moment de cotitură în mişcarea pentru drepturile studenţilor a fost adoptarea de către Uniunea Europeană a Studenţilor a Cartei Drepturilor Studenţilor europeni, ca document de referinţă vis-a-vis de drepturile pe care le au toţi studenţii din Europa. Indiferent de istoria pe care o au studenţii din fiecare stat în parte, studenţii au rămas o forţă progresivă a societăţii, o elită intelectuală emergentă şi un factor de progres. Adesea, tentativele studenţilor de a aduce schimbare au fost înăbuşite de forţe reacţionare în locuri precum Piaţa Tiananmen în 1989 sau în Piaţa Universităţii în 1990", arată Asociaţia Studenţilor Chimişti a Universităţii din Bucureşti pe site-ul http://asc-ub.ro.

Potrivit site-ului citat, ANOSR doreşte să reînvie spiritul purtat de studenţii de atunci, să acorde importanţa cuvenită zilei de 17 noiembrie. "Nu e o zi oarecare, e o zi în care studentul a revoluţionat întreaga societate. Ca o subliniere a importanţei pe care o acordăm istoriei, în ziua de 17 noiembrie, în ţară vor fi organizate diferite manifestaţii de către organizaţii studenţeşti", precizează Alianţa Naţională a Organizaţiilor Studenţeşti din România.

60.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU ELIMINAREA VIOLENȚEI ASUPRA FEMEILOR

Ziua de 25 noiembrie a fost stabilită de Adunarea Generală a Națiunilor Unite ca fiind Ziua Internațională pentru Eliminarea Violenței asupra Femeilor. (Rezoluția Adunării Generale a ONU 54/134) Ziua Internațională pentru Eliminarea Violenței Asupra Femeilor este marcată în toată lumea prin manifestații și acte de condamnare a diverselor forme de violență îndreptate asupra femeilor.

Istoric

Violența asupra femeilor este una dintre cele mai răspândite încălcări ale drepturilor omului din lume. Are loc acasă, pe stradă, la scoală, la locul de muncă, în tabere de refugiați, in

spitale. În măsura mai mare sau mai mică, se petrece în toate țările din lume, indiferent de etnie, rasă, vârstă, mediul de proveniență, venit sau nivelul de educație. Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor a fost înființată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în anul 2000 (Rezoluția nr. A / RES / 54/134). Data este aleasă pentru a comemora asasinarea violentă a trei dintre surorile Mirabal[2], care au fost ucise în Republica Dominicană în 25 noiembrie 1960, în timpul dictaturii lui Rafael Trujillo.

În rezoluția sa, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a invitat guvernele, agențiile Națiunilor Unite, organizațiile internaționale și neguvernamentale să organizeze evenimente în această zi pentru a atrage atenția publicului asupra problemei violenței împotriva femeilor.

Marșul Non Una Di Meno (Nu o femeie mai puțin)
cu ocazia Zilei internaționale
pentru eliminarea violenței împotriva femeilor.
Roma, 24 noiembrie 2018

Secretarul General al ONU în mesajele sale 2004-2005. spune că violența împotriva femeilor este extrem de răspândită, inerentă tuturor culturilor și afectează femeile, indiferent de rasă, bogăție, origine.

Recunoaștere în diferite țări

Australia

În Australia, a fost organizată o campanie în jurul Zilei Internaționale pentru Eliminarea Violenței împotriva Femeilor.

În septembrie 2014, VicHealth din Australia a lansat rezultatele studiului privind atitudinea comunității naționale față de violența împotriva femeilor. Studiul a fost al treilea sondaj efectuat, (primul a fost în 1995, al doilea 2009).[3] Informațiile au fost colectate prin interviuri telefonice cu un eșantion de 17.500 de bărbați și femei australiene cu vârstă de peste 16 ani și au indicat o necesitate continuă pentru o activitate viitoare de prevenire.

Italia

Cele mai recente date ale Institutului Italian de Statistică arată că, în 2017, mai mult de 49 de mii de femei au cerut ajutor centrelor anti-violență.

Marșuri

2017

Marșurile au atras sute de participanți în Bogota, Paris și Roma. Mii de persoane au mers în San José, Costa Rica și Lima. Peste 1 000 de protestatari turci au participat la un marș interzis în Istanbul.

2018

Circa 150 de mii de manifestanți au participat la un marș, organizat în Piazza della Repubblica, Roma, pentru Ziua Internațională pentru Eliminarea Violenței împotriva Femeilor, împotriva decretului Pillon. Printre participanți, a fost prezentă Laura Boldrini, ex-președinte al Camerei Deputaților.

61.- ZIUA MONDIALĂ DE COMBATERE A SIDA - 1 dec.

Ziua mondială de combatere a SIDA, sărbătorită pe 1 decembrie în fiecare an, este dedicată creșterii gradului de conștientizare a pandemiei de SIDA cauzată de răspândirea infecției cu HIV.

Oficialii guvernului și ai sănătății amintesc ziua, de multe ori cu discursuri sau forumuri cu privire la subiectele SIDA. Din 1995, Președintele Statelor Unite ale Americii a proclamat oficial Ziua mondială SIDA. Guvernele din alte țări au urmat exemplul și a emis anunțuri similare. SIDA a ucis mai mult de 25 de milioane de oameni între 1981 și 2007,[1] și un procent estimat de 33.2 milioane de oameni trăiesc cu HIV în întreaga lume începând cu anul 2007,aceasta este una dintre cele mai distructive epidemii din istorie.

În ciuda accesului îmbunătățit la tratamentul antiretroviral și îngrijire în multe regiuni ale lumii, epidemia

SIDA a luat un procent estimat la 2 milioane de vieți în 2007,[3] din care aproximativ 270.000 au fost copii.

Istorie

Ziua mondială de combatere a SIDA a fost prima dată concepută în luna august 1987 de catre James W. Bunn și Thomas Netter, doi ofițeri de informare publică pentru Programul Global pentru SIDA de la Organizația Mondială a Sănătății de la Geneva, Elveția.

Bunn și Netter au trimis ideea lor directorului Programului Global privind SIDA (acum cunoscut ca UNAIDS) Dr. Jonathan Mann.

Timbru din Rusia, 1993

Doctorului Mann i-a plăcut conceptul și l-a aprobat și a convenit cu recomandarea ca sărbătorirea primei Zilei Mondiale SIDA ar trebui să fie 1 decembrie 1988. Bunn, un jurnalist de transmisie într-un concediu-de-absență de la îndatoririle sale de reporter la K PIX-TV din San Francisco, a recomandat data de 1 decembrie deoarece crede că ar maximiza puterea de acoperire de către mass-media occidentală. Deoarece 1988 a fost an electoral în SUA, Bunn a sugerat că mass-media s-ar fi săturat să transmită știri postelectorale și atunci ar fi dornici să. găsească o poveste proaspătă pentru a o transmite

Bunn și Netter au stabilit că 1 decembrie este la suficient timp după alegeri și destul de înainte de sărbătorile de Crăciun, care a fost, de fapt, un loc mort în calendarul de știri și, astfel, momentul perfect pentru Ziua Mondială SIDA. La data de 18 iunie 1986, K PIX'S „Lifeline SIDA”, un proiect de educație comunitară, a fost onorat cu o Referirea prezidențială pentru inițiative ale sectorului privat prezentată de către președintele Ronald Reagan. Datorită rolului său în calitate de cocreator al „Lifeline SIDA” Bunn fost întrebat de către Dr. Mann, în numele guvernului Statelor Unite, dacă dorește să își ia doi ani de concediu-de-absență să se alăture Dr. Mann, un epidemiolog de la centrele pentru Controlul Bolilor, și asistență în crearea **Programului Global privind SIDA pentru Organizația Națiunilor Unite Mondială a Sănătății.**

Domnul Bunn acceptă și a fost numit primul ofițer de informare publică pentru Programul Global pentru SIDA.

Împreună cu domnul Netter, Bunn a conceput, proiectat și implementat respectarea Ziua Mondială a SIDA - acum inițiativa cea mai longevivă prevenire a bolilor din istoria sănătății publice.

Programul Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (ONUSIDA) a devenit operațional în 1996 și a preluat planificarea și promovarea Zilei Mondiale SIDA. Mai degrabă decât se concentreze pe o singură zi, ONUSIDA a creat Campania Mondială SIDA în 1997 și se concentrează pe tot parcursul anului pe comunicații, prevenire și educație.

În primii doi ani, tema Zilei Mondiale SIDA s-a axat pe copii și tineri. Aceste teme au fost puternic criticate la acea vreme deoarece ignora faptul că persoanele de toate vârstele se pot infecta cu HIV și pot fi bolnave cu SIDA. Dar temele au atras atenția asupra epidemiei HIV/SIDA, și au ajutat la atenuarea unora dintre stigmatizările legate de boală, și a ajutat la stimularea recunoașterii problemei ca o boală de familie. În 2004, Campania Mondială SIDA a devenit o organizație independentă.

În fiecare an, Papa Ioan Paul al II-lea și Papa Benedict al XVI-lea au lansat un mesaj de salut pentru pacienți și medici de Ziua Mondială SIDA.

Alegerea temei

De la începuturile sale până în 2004, ONUSIDA a condus campaniei Ziua Mondială SIDA, selectând teme anuale, în consultare cu alte organizații de sănătate la nivel mondial. Începând cu 2008, în fiecare an tema Zilei Mondiale SIDA este aleasă de Comisia Mondială SIDA după consultări ample cu oameni, organizații și agenții guvernamentale implicate în prevenirea și tratarea HIV/SIDA. Pentru fiecare Zi Mondială SIDA, din 2005 până în 2010, tema va fi „Opriți SIDA. Păstrați-vă Promisiunea.”, cu o sub-temă anuală. Această temă majoră este concepută pentru a încuraja liderii politici să își mențină angajamentul lor pentru a realiza accesul universal la prevenirea HIV/SIDA, tratament, îngrijire, sprijin până în anul 2010. Această temă nu este specifică pentru Ziua Mondială SIDA, dar este folosită pe tot parcursul anului în eforturile de evidențire a CMS în creșterea gradului de conștientizare HIV/SIDA în contextul altor evenimente majore la nivel global, inclusiv Summit-ul G8. Campania Globală împotriva SIDA conduce, de asemenea, campanii „în țară” în întreaga lume,

cum ar fi Student Stop AIDS Campaign, o campanie de sensibilizare la infecție destinată tinerilor din Marea Britanie.

Temele Zilei mondiale de combatere a SIDA, 1988–present

*O panglică roşie mare atârnă între coloane în porticul de nord al Casei Albe pentru Ziua Mondială SIDA, 30 noiembrie 2007

**Un „prezervativ” lung de 67m pe Obeliscul din Buenos Aires, Argentina, parte a campaniei de conștientizare a Zilei mondiale de comba-tere a SIDA 2005

1988	Comunicare
1989	Tineret
1990	Femeile și SIDA
1991	Împărtășirea provocă-rii
1992	Angajarea comunității
1993	Acționează
1994	Familia și SIDA
1995	Drepturi comune, responsabilități comune
1996	O lume. O Speranță.
1997	Copii care trăiesc într-o lume cu SIDA
1998	Forța pentru Schimbare: Campania Mondial SIDA Cu Tineri
1999	Ascultă, Învață, Trăiește: Campania Mondială SIDA, cu copii și tineri
2004	Femei, Fete, HIV și SIDA
2005	Opriți SIDA. Păstrați-vă Promisiunea.
2006	Opriți SIDA. Păstrați-vă Promisiunea. – Responsabilitate
2007	Opriți SIDA. Păstrați-vă Promisiunea. – Conducere
2008	Opriți SIDA. Păstrați-vă Promisiunea. – Condu – Împuternicește – Transmite
2009	Accesul Universal și Drepturile Omului [18]
2010	Accesul Universal și Drepturile Omului [19]

2000	SIDA: Bărbații fac o diferență	2011	Ajungerea la zero [20]
2001	Mie îmi pasă. Ție?	2012	Ajungerea la zero [16]
2002	Stigmatizare și discriminare	2013	Ajungerea la zero [16]
2003	Stigmatizare și discriminare	2014	Ajungerea la zero [16]
		2015	Ajungerea la zero [16]

62.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Nume oficial	Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități
Tip	Internațională
Data	3 decembrie

Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități este organizată anual la data de 3 decembrie începând din 1992 de Organizația Națiunilor Unite pentru a sprijini persoanele cu dizabilități. Acesta este sărbătorită cu diferite grade de succes în întreaga planetă. Respectarea zilei are ca scop promovarea înțelegerii problemelor legate de dizabilități și mobilizarea suportului pentru demnitatea, drepturile și bunăstarea persoanelor cu dizabilități.

Sportivii cu dizabilități fizice într-o competiție.

Se urmărește, de asemenea, a se crește gradul de conștientizare asupra beneficiilor ce pot rezulta din integrarea persoanelor cu dizabilități în fiecare aspect al politic, social, economic și cultural de viață. Acesta a fost inițial numită "**Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități**" până în 2007. în fiecare an, ziua se concentrează pe un aspect diferit.

Istorie

Anul Internațional al Persoanelor cu Handicap 1981

În 1976, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a proclamat anul 1981 ca An Internațional al Persoanelor cu Handicap (IYDP). Acesta a solicitat un plan de acțiune la nivel național, regional și internațional, cu accent pe egalitatea de șanse, reabilitarea și prevenirea dizabilităților.

Tema IYDP a fost "participare deplină și egalitate", definită ca dreptul persoanelor cu dizabilități de a lua parte pe deplin la viața și dezvoltarea societăților lor, bucurându-se de condiții de viață egale cu cele ale celorlalți cetățeni, și având o pondere egală în condiții mai bune rezultate din dezvoltarea socio-economică.

Deceniul Națiunilor Unite pentru Persoanele cu Handicap 1983-1992

Pentru a oferi un interval de timp în care guvernele și organizațiile ar putea pune în aplicare activitățile recomandate în Programul Mondial de Acțiune, Adunarea Generală a proclamat deceniul 1983-1992 Deceniul Națiunilor Unite pentru Persoanele cu Handicap.

Teme din anii anteriori

1998: "Artă, Cultură și Viață Independentă"
1999: "Accesibilitate pentru toți pentru noul Mileniu"
2000: "Să facem tehnologiile informației de muncă pentru toți"
2001: "Participare deplină și egalitate: apelul pentru noi abordări pentru a evalua progresul și pentru a evalua rezultatul"
2002: "Viață Independentă și Mijloace de Trai Durabile"
2003: "Propria noastră voce"
2004: "Nimic despre Noi fără Noi"
2005: "Drepturile Persoanelor cu Dizabilități: Acțiune în Dezvoltare"
2006: "E-Accesibilitate"
2007: "Muncă Decentă pentru Persoanele cu Dizabilități"
2008: "Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități: Demnitate și justiție pentru toți"
2009: "Realizarea ODM Inclusive: responsabilizarea persoanelor cu dizabilități și a comunităților lor din întreaga lume"
2010: "Respectarea promisiunii: Integrarea dizabilității în Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului până în 2015 și mai departe"
2011: "Împreună pentru o lume mai bună pentru toți, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități în dezvoltare"

2012: "Eliminarea barierelor pentru a crea o societate inclusivă și accesibilă pentru toți"
2013: "Persoanele cu dizabilități: ruperea barierelor, deschiderea ușilor; către o societate incluzivă și o dezvoltare pentru toți"
2014: "Dezvoltarea durabilă: promisiunea tehnologiei"
2015: "Aspecte de incluziune: accesul și abilitarea persoanelor cu dizabilități"
2016: "Atingerea celor 17 scopuri pentru viitorul pe care îl dorim"
2017: "Transformarea către o societate durabilă și rezilientă pentru toți"
2018: "Împuternicirea persoanelor cu dizabilități și asigurarea participării și egalității".

63.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A SOLULUI

Ziua internațională a solului este celebrată anual pe data de 5 decembrie.

O zi internaţională pentru celebrarea solului a fost recomandată în 2002 de Uniunea Internaţională a Ştiinţelor Solului (IUSS). Sub patronajul Regatului Thailandei şi în cadrul Parteneriatului Global pentru Sol, Organizaţia pentru Alimentaţie şi Agricultură a Naţiunilor Unite (FAO) a sprijinit înfiinţarea oficială a Zilei mondiale a solului ca o platformă globală de conştientizare. Conferinţa FAO a aprobat în unanimitate Ziua mondială a solului în iunie 2013.

În decembrie 2013, la a 68-a Adunare Generală a ONU a fost adoptată data de 5 decembrie drept Ziua mondială a solului. Data aleasă reprezintă ziua de naştere a fostului rege al Thailandei, Bhumibol Adulyadej (1946-2016), cel care a susţinut oficial celebrarea acestei zile.

În 2022 s-au împlinit zece ani de la fondarea Parteneriatului Global pentru Sol (The Global Soil Partnership – GSP), un mecanism recunoscut la nivel global cu misiunea de a aşeza problemele legate de sol pe Agenda Globală şi de a susţine un management durabil al solului.

Parteneriatul susţinut de FAO lucrează din greu pentru a îmbunătăţi administrarea solului în vederea obţinerii unor soluri productive pentru securitatea alimentară, adaptarea şi atenuarea schimbărilor climatice şi dezvoltarea durabilă pentru toți.

Sol și apă, o sursă de viață

Tema zilei pentru anul 2023 este „Sol și apă, o sursă de viață” cu scopul de a creşte gradul de conştientizare cu privire la importanţa şi relaţia dintre sol şi apă în realizarea unor sisteme agroalimentare durabile şi rezistente.

Supravieţuirea planetei noastre depinde de legătura preţioasă dintre sol şi apă. Peste 95% din alimentele noastre provin din aceste două resurse fundamentale. Apa din sol, vitală pentru absorbţia nutrienţilor de către plante leagă ecosistemele noastre. Această relaţie simbiotică este fundamentul sistemelor noastre agricole, conform Agerpres.

Ziua mondială a solului este o platformă globală unică care nu numai că celebrează solurile, ci împuterniceşte şi implică cetăţenii din întreaga lume pentru a îmbunătăţi sănătatea solului.

64.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A AVIAŢIEI CIVILE (ONU)

La 7 decembrie 2022 este marcată Ziua internaţională a aviaţiei civile. Marcarea acestei zilei are drept scop consolidarea gradului de conştientizare publică a importanţei aviaţiei civile internaţionale în dezvoltarea socială şi economică a statelor lumii şi, deopotrivă, pentru evidenţierea rolului Organizaţiei Internaţionale a Aviaţiei Civile în promovarea siguranţei şi eficienţei transporturilor aeriene internaţionale, conform site-ului www.un.org.

Organizaţia Internaţională a Aviaţiei Civile (ICAO) a hotărât, prin Rezoluţia A29-1 din 1994, marcarea zilei internaţionale a aviaţiei civile la data de 7 decembrie. Această zi

a fost recunoscută, din 1996, prin Rezoluţia 33/51 a Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Organizaţia Internaţională a Aviaţiei Civile este agenţie specializată a sistemului ONU şi se ocupă de elaborarea principiilor şi codifică tehnicile de navigaţie aeriană la nivel internaţional. A fost creată în 1944, pentru a promova dezvoltarea în condiţii de siguranţă a aviaţiei civile internaţionale în întreaga lume. Sediul general al agenţiei se află la Montreal (Canada).

România a aderat, în 1965, la Convenţia privind Aviaţia Civilă Internaţională, devenind, prin Decretul nr. 194 din 24 aprilie 1965, stat contractant ICAO. Atribuţiile autorităţii aeronautice naţionale au fost actualizate cu prevederile.

Convenţiei de la Chicago şi ale Anexelor aferente. În 1980, s-a desfăşurat în România prima reuniune ICAO organizată în estul Europei

Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) este instituţie reper în domeniul aviaţiei civile, aflată în subordinea Ministerului Transporturilor - autoritate de stat în domeniul aviaţiei civile. Supervizează siguranţa zborului şi a tuturor celor stabilite prin legislaţia Uniunii Europene, inclusiv pentru aplicarea prevederilor tratatelor internaţionale în domeniul aviaţiei civile, la care România este parte, cât şi a înţelegerilor bilaterale încheiate cu Autorităţile de Aviaţie Civilă din alte state. AACR este membru al ICAO din 1965 şi al Agenţiei Europene de Siguranţă a Aviaţiei de la înfiinţarea acesteia. Autoritatea Aeronautică Română Civilă a primit, în 24 septembrie 2018, Ordinul "Virtutea Aeronautică" în grad de Cavaler cu însemn de pace, pentru civili, una dintre cele mai înalte distincţii oferite de Statul român, drept recunoştinţă a activităţii depuse în domeniul aviaţiei la nivel naţional şi mondial. AGERPRES/(Documentare - Liviu Tatu, editor: Marina Bădulescu, editor online: Andreea Preda)

65.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE

Ziua Internațională Anticorupție, care se sărbătorește în fiecare an pe data de 9 decembrie, a fost inițiată la 31 octombrie 2003 prin „Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva Corupției”.

Data de 9 decembrie a fost stabilită ca Ziua Internațională Anticorupție începând cu anul 2006, prin rezoluția 58/4 a Adunării Generale a ONU, prin care Adunarea a adoptat Convenția Națiunilor Unite împotriva Corupției. Ziua Internațională Anticorupție are ca obiectiv promovarea principiilor etice, integritatea, transparența și responsabilitatea asupra propriilor acțiuni în afacerile publice, cât și în cele private.

Ziua Internațională Anticorupție

România a semnat Convenția la data de 9 decembrie 2003 la Merida și ratificat-o prin Legea nr. 365 din 15 septembrie 2004.

Republica Moldova a semnat Convenția la data de 28 septembrie 2004 și a ratificat-o prin Legea nr.158-XVI din 6 iulie 2007.

Transparență și Integritate. 9 decembrie -

Începând cu anul 2006, Organizația Națiunilor Unite a stabilit că Ziua Internațională Anticorupție se va sărbători în fiecare an, pe 9 decembrie, pentru a atrage atenția asupra fenomenului nociv al corupției și pentru a promova eforturile de combatere a acestui flagel la nivel global

Corupția subminează instituțiile democratice, împiedică dezvoltarea economică și erodează încrederea publică în guvernanți.

Corupția se manifestă în diverse forme, precum mita, deturnarea de fonduri, nepotismul sau abuzul de putere.

Corupția obstrucționează justiția, având un impact dezastruos asupra celor mai vulnerabile categorii sociale.

Corupția slăbește statul de drept, împiedică progresul societății și subminează drepturile omului.

Eforturile de combatere a corupției necesită o abordare complexă, care să cuprindă mijloace legislative, transparență, responsabilitate și participare publică.

Multe state, printre care și România, au adoptat legi anticorupție, au înființat agenții anticorupție (DNA) și au implementat măsuri pentru a promova transparența în administrația publică. Încurajarea cetățenilor să recunoască, să semnaleze și să reziste corupției este fundamentală în lupta împotriva acestui plăgi, la nivel mondial.

În Ziua Internațională Anticorupție au loc diverse evenimente, seminarii și campanii, în întreaga lume, pentru a sublinia importanța combaterii corupției.

Ziua Internațională Anticorupție reprezintă un apel la acțiune, îndemnând fiecare individ să contribuie la eforturile colective în eradicarea corupției și în construirea unei societăți juste și echitabile.

66.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A MUNTELUI

Ziua internaţională a munţilor, celebrată la 11 decembrie urmăreşte să încurajeze comunitatea internaţională să organizeze evenimente la toate nivelurile pentru a sublinia importanţa dezvoltării durabile a zonei montane.

An de an, pe 11 decembrie este celebrată Ziua Internaţională a Muntelui.

Unii mai norocoși, le văd crestele de când deschid ochii. Alții le bat cărările de când se țin pe picioare. Altora le-a adus mângâiere de când au știut ce e aceea durere.

Alții urcă pentru a-și învinge fricile. Unii pentru sentimentul de împlinire adus de cucerirea unui vârf. Iată un extras din "Făgăraș, mon amour", înscris cu atâta patos pe blogul "Călător prin Carpați", de către Florin Fratu - coordonator voluntari pentru Asociația Montană Carpați.

Sunt rânduri care exprimă poate cel mai frumos sentimentul drumeților prin Munții Noștri.

Am râs și am plâns pe lângă stâncile lor cenușii. Sau verzi. Albastre uneori.

Sub brazii cu zdrențe de pâclă aninate în ramuri m-am îmbătat de mireasma rășinii și m-am trezit în susurul cristalelor de tău coborând pe albii de pârâu spre a se preface in Olt.

Am împărățit pe tronuri durate din mii de metri de semeție și piatră și mi-am închinat nimicnicia în catedrale de prăpăstii peste puterea-mi de cuprindere.

M-au răcorit vânturi și ploi, spaime și ninsori și m-am încălzit cu prietenii de o zi și adesea de o viață.

Ziua internaţională a munţilor, celebrată la 11 decembrie, a fost proclamată în 2003 de Adunarea Generală a ONU prin Rezoluţia 57/245 şi urmăreşte să încurajeze comunitatea internaţională de a organiza evenimente la toate nivelurile pentru a sublinia importanţa dezvoltării durabile a zonei montane.

Proclamarea acestei zile este rezultatul succesului Anului internaţional al munţilor desfăşurat în 2002. Iniţiativa a condus la crearea de comitete naţionale şi alianţe, cu scopul declarat al creării Parteneriatului internaţional pentru punerea în valoare a regiunilor montane.

Pentru anul 2023, tema propusă este "Restabilirea ecosistemelor montane", potrivit http://www.un.org. care urmăreşte creşterea gradului de conştientizare cu privire la relevanţa ecosistemelor montane şi găsirea celor mai bune practici şi investiţii care să construiască reziliența, să reducă vulnerabilitatea şi să crească capacitatea munţilor de a se adapta la ameninţările zilnice şi la evenimentele climatice extreme.

Munţii reprezintă căminul a 15% din populaţia lumii şi pentru aproximativ jumătate din biodiversitatea planetei. Conservarea acestora reprezintă un factor cheie pentru dezvoltarea durabilă. Aceştia furnizează mijloace de subzistenţă şi asigură un trai decent pentru milioanele de oameni din întreaga lume care trăiesc în zone montane, iar alte câteva milioane de persoane beneficiază de pe urma acestei bogăţii naturale.

De asemenea, furnizează apă dulce, energie şi hrană - resurse cheie pentru viaţă. În arealele montane se înregistrează şi o incidenţă ridicată a sărăciei, aceste zone fiind vulnerabile în faţa schimbărilor climatice, a defrişărilor, a degradării terenului şi a dezastrelor naturale. AGERPRES/(Documentare - Suzana Cristache Drăgan; editor: Ruxandra Bratu, editor online: Andreea Preda)

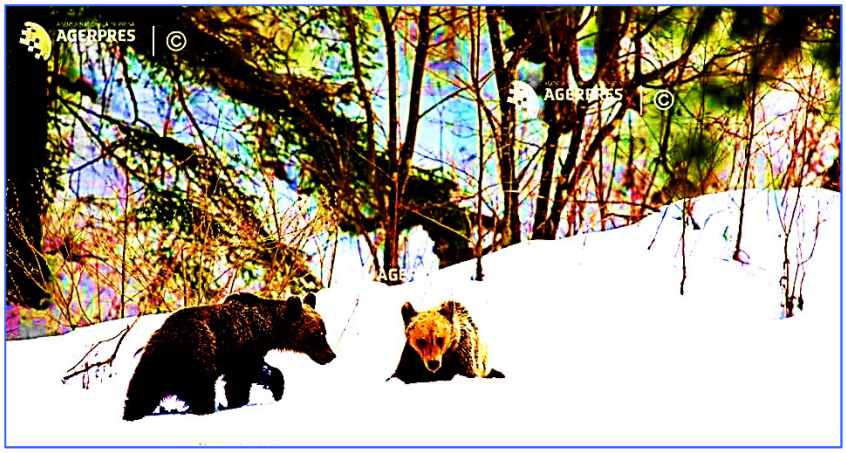

Zonele montane joacă un rol important
în ce privește creșterea economică sustenabilă.

67.- ZIUA LIMBII ARABE - ONU

Ziua ONU a limbii arabe.

Ziua limbii arabe este sărbătorită, la ONU, în fiecare an pe data de 18 decembrie.

Semnificație

Inițiativa de a dedica o zi a anului fiecăreia dintre cele șase limbi oficiale ale ONU Araba, chineza, engleza, franceza, spaniola și rusa - aparține Departamentul pentru informații publice al Secretariatului ONU, care a pus-o în practică începând cu anul 2010.

Data de 18 decembrie a fost aleasă pentru limba arabă deoarece este ziua când, în 1973, Adunarea Generală a ONU a adoptat araba ca limbă official

Una din cele mai răspândite limbi din lume, limba arabă reprezintă un pilon al diversităţii culturale a umanităţii, fiind vorbită zilnic de peste 400 de milioane de oameni. În diversitatea formelor ei, clasică sau dialectală, de la exprimarea orală până la scrierea poetică, limba arabă a dat naştere unei estetici fascinante, în domenii precum arhitectura, filosofia, poezia şi cântecul. Ea a jucat un rol de catalizator în cunoaştere, promovând diseminarea ştiinţelor şi filosofiilor greceşti şi romane în Renaşterea europeană, şi a facilitat un dialog al culturilor de-a lungul drumurilor mătăsii, de pe coasta Indiei până în Cornul Africii, conform https://en.unesco.org/.

Limba arabă a fost vorbită de mai multe comunităţi rurale în Dobrogea. De-a lungul vremii, personalităţi ale culturii române s-au preocupat de studiul limbii arabe: spătarul Nicolae Milescu, cărturarii Dimitrie Cantemir şi Timotei Cipariu, preotul Vasile Radu.

În 1957, este înfiinţată secţia de limbă şi literatură arabă, la Universitatea din Bucureşti. În prezent, limba arabă se studiază în mai multe universităţi şi instituţii din România.

Tema Zilei mondiale a limbii arabe din 2023 este "Araba - limba poeziei şi artelor", prin care se evidenţiază frumuseţea acestei limbi şi contribuţia sa, de secole, la creativitatea prin poezie şi artă. De asemenea, subliniază importanţa limbii în reunirea pentru un dialog constructiv, modelarea percepţiilor şi cultivarea înţelegerii în peisajul global actual marcat de incertitudini şi turbulenţe, potrivit www.unesco.org. AGERPRES/(Documentare - Cerasela Bădiţă, editor: Irina Andreea Cristea, editor online: Andreea Preda)

68.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A SOLIDARITĂŢII UMANE (ONU)

20 decembrie E ziua internaţională a solidarităţii umane, marcată în fiecare an la 20 decembrie, este dedicată sărbătoririi unităţii în diversitate şi, de asemenea, este o oportunitate de a reaminti guvernelor să-şi respecte angajamentele faţă de acordurile internaţionale, potrivit ONU.

Solidaritatea este identificată în Declaraţia Mileniului, adoptată de comunitatea internaţională, cu ocazia Summitului Mileniului din anul 2000, drept una dintre valorile fundamentale ale relaţiilor internaţionale în secolul XXI, în care cei care au mai puţine avantaje merită ajutor de la cei care beneficiază cel mai mult.

Potrivit ONU, în contextul globalizării şi al provocării creşterii inegalităţii, întărirea solidarităţii internaţionale este indispensabilă.

Ca urmare, Adunarea Generală a ONU, având în vedere faptul că promovarea culturii de solidaritate este importantă pentru combaterea sărăciei, a proclamat 20 decembrie drept Ziua internaţională a solidarităţii umane, o zi de sensibilizare a publicului cu privire la importanţa solidarităţii şi un moment

pentru încurajarea dezbaterii cu privire la modalităţile de promovare a solidarităţii pentru realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale ONU, şi, totodată, o zi de acţiune pentru a încuraja noi iniţiative de eradicare a sărăciei. Prin iniţiativa proclamării Zilei internaţionale a solidarităţii umane, precum şi prin constituirea Fondului mondial de solidaritate pentru eradicarea sărăciei, conceptul de solidaritate a fost promovat ca fiind esenţial în lupta împotriva sărăciei şi în implicarea majoră a tuturor părţilor interesate.

Fondul mondial de solidaritate a fost iniţiat prin Rezoluţia 57/265 a Adunării Generale a ONU, la 20 decembrie 2002, şi, în februarie 2003, a fost instituit ca un fond fiduciar al Programului Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare. Obiectivul său este eradicarea sărăciei şi promovarea dezvoltării umane şi sociale în ţările în curs de dezvoltare, în special în rândul celor mai sărace segmente ale populaţiei.

Fondul mondial de solidaritate a fost iniţiat prin Rezoluţia 57/265 a Adunării Generale a ONU, la 20 decembrie 2002, şi, în februarie 2003, a fost instituit ca un fond fiduciar al Programului Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare. Obiectivul său este eradicarea sărăciei şi promovarea dezvoltării umane şi sociale în ţările în curs de dezvoltare, în special în rândul celor mai sărace segmente ale populaţiei.

Conceptul de solidaritate a definit activitatea Organizaţiei Naţiunilor Unite de la fondarea acesteia.

Crearea Naţiunilor Unite a adus statele şi popoarele lumii împreună pentru a promova pacea, drepturile omului şi dezvoltarea socială şi economică. Organizaţia a fost fondată pe premisa de bază a unităţii şi armoniei dintre membrii săi, exprimată în conceptul de securitate colectivă, care se bazează pe solidaritatea şi determinarea membrilor săi de a se uni în vederea menţinerii păcii şi securităţii internaţionale. (sursă: https://www.un.org)

Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite (ONU), la 22 decembrie 2005, a identificat, prin rezoluţia 60/209, solidaritatea drept una dintre valorile fundamentale şi universale care ar trebui să stea la baza relaţiilor dintre popoare în secolul XXI şi, în acest sens, a decis să proclame data de 20

decembrie a fiecărui an Ziua internaţională a solidarităţii umane.

69.- ZIUA ECONOMISIRII ENERGIEI ELECTRICE

Celebrată la nivel mondial la 10 ianuarie, Ziua economisirii energiei (National Cut Your Energy Costs Day) evidenţiază necesitatea utilizării eficiente a resurselor şi economisirea de curent electric.

Alianţa canadiană pentru eficienţă energetică, Canadian Energy Efficiency Alliance (CEEA), a implementat pentru prima dată această zi - National Cut Your Energy Costs Day - la data de 10 ianuarie. Totuşi, istoria şi anul introducerii acestei zile nu sunt cunoscute. Creatorul acestei celebrări poate fi chiar cetăţeanul îngrijorat de starea societăţii, care s-a gândit să încurajeze oamenii să înţeleagă importanţa economisirii energiei. Astfel, 10 ianuarie poate fi ziua în care familiile şi afacerile pot identifica metode de a reduce costurile şi de a îmbunătăţi eficienţa energetică.

Suntem foarte dependenţi de electricitate şi folosim multă energie pentru a ne menţine casele încălzite în timpul iernii şi răcoroase în timpul verii. Costurile de încălzire şi răcire se regăsesc pe facturile cu sumele cele mai mari pe care le plătim pe tot parcursul anului, Relevanţa Zilei economisirii energiei electrice pentru societate,

în general, este conferită de marcarea sa în numeroase ţări, unde mass-media aleg adesea această zi pentru a publica

sfaturi de economisire a energiei pentru cititorii lor. Există multe decizii simple şi cu costuri reduse sau fără costuri care pot fi luate pentru a reduce costurile cu energia. Cu cât folosim mai puţină energie, cu atât este mai bine şi pentru mediu.

Iată doar câteva idei publicate de Edison Electric Institute pe https://www.eei.org/: izolaţi şi etanşaţi toate uşile şi ferestrele de intrare pentru a limita pierderile care ar putea reprezenta 15 până la 30% din necesarul de energie de încălzire şi răcire; setaţi termostatul cât de jos vă permite confortul - fiecare grad peste 20 de grade Celsius poate adăuga 3% la cantitatea de energie necesară pentru a vă încălzi casa; dacă cumpăraţi o plită nouă, alegeţi una electrică - potrivit Departamentului de Energie din SUA, plitele obişnuite cu gaz au o eficienţă de doar 15,6%, în timp ce plitele electrice sunt eficiente în proporţie de aproximativ 74%; opriţi monitorul dacă nu veţi folosi computerul personal mai mult de 20 de minute, iar dacă nu veţi folosi computerul mai mult de două ore, opriţi monitorul şi procesorul - este nevoie de mult mai multă energie pentru a vă menţine computerul în funcţiune decât pentru a-l porni; asiguraţi-vă că înlocuiţi sau curăţaţi filtrele de aer pentru sistemele de încălzire şi răcire cel puţin o dată pe lună sau cât de des este recomandat de producător - filtrele înfundate conduc la o eficienţă energetică mai scăzută.

Economisirea energiei este esenţială în lupta cu schimbările climatice şi pentru a reduce dependenţa energetică a UE, notează site-ul Parlamentului European. Îmbunătăţirea eficienţei energetice ar putea reduce nu doar emisiile de CO2, ci şi factura anuală a UE pentru importurile de energie. Noile obiective adoptate de Parlament în iulie 2023 stabilesc o reducere colectivă a consumului de energie de cel puţin 11,7% la nivelul UE până în 2030 (comparativ cu proiecţiile Scenariului de referinţă 2020). Ţările UE trebuie să economisească în medie 1,5% pe an. Economiile de energie vor trebui să înceapă cu 1,3% pe an până la sfârşitul anului 2025, ajungând progresiv la 1,9% până la sfârşitul anului 2030. Pentru atingerea acestor obiective, măsuri la nivel local, regional şi naţional vor acoperi diferite sectoare: administraţie publică, construcţii, companii, centre de date, etc, arată https://www.europarl.europa.eu/. Eurodeputaţii au insistat asupra unor obiective specifice şi realizabile: sectorul public trebuie să-şi reducă consumul final de energie cu 1,9% pe an; ţările UE trebuie să asigure renovarea în fiecare an a cel puţin 3% din clădirile publice

pentru a fi transformate în clădiri cu emisii zero sau cu consum de energie aproape de zero; vor exista noi standarde pentru sisteme de încălzire de cartier eficiente.

Clădirile din UE sunt responsabile de 40% din consumul de energie şi de 36% din emisiile de gaze cu efect de seră. Încălzirea şi răcirea clădirilor şi a apei calde menajere reprezintă 80% din consumul de energie casnic.

În martie 2023, Parlamentul a aprobat planurile pentru un sector al construcţiilor neutru din punct de vedere climatic până în 2050. Regulile de îmbunătăţire a performanţei clădirilor includ măsuri care să contribuie la reducerea facturilor la energie şi a sărăciei energetice. Toate clădirile noi ar trebui să aibă emisii zero începând cu 2028. Pentru clădirile noi ocupate, operate sau deţinute de autorităţile publice, termenul limită este 2026. Eficientizarea energetică a clădirilor din UE şi reducerea dependenţei de combustibilii fosili prin investiţii în renovare va permite reducerea consumului de energie al clădirilor şi a emisiilor din sector până în 2030. Iniţiativa valului de renovări propusă de Comisie în 2020 urmăreşte să dubleze renovările energetice ale clădirilor până în 2030, să promoveze renovările în peste 35 de milioane de clădiri şi să creeze până la 160.000 de locuri de muncă în sectorul construcţiilor, evidenţiază sursa citată. AGERPRES/(Documentare - Roxana Losneanu, editor: Ruxandra Bratu, editor online: Alexandru Cojocaru)

Conținutul website-ului www.agerpres.ro este destinat exclusiv informării publice. Toate informaţiile publicate pe acest site de către AGERPRES sunt protejate de către dispoziţiile legale incidente. Sunt interzise copierea, reproducerea, recompilarea, modificarea, precum şi orice modalitate de exploatare a conţinutului acestui website. Detalii în secţiunea Condiții de utilizare. Dacă sunteţi interesaţi de preluarea ştirilor AGERPRES, vă rugăm să contactați Departamentul Marketing – marketing@agerpres.ro.

Utilizarea secţiunii Comentarii reprezintă acordul dumneavoastră de a respecta termenii şi condiţiile AGERPRES în ceea ce priveşte publicarea comentariilor

70.- ZIUA MONDIALĂ A REZERVAŢIILOR ŞI PARCURILOR NATURALE - 11 ianuarie

Ziua rezervaţiilor şi parcurilor naturale (Day of Nature Reserves and National Parks) este sărbătorită anual la 11 ianuarie, fiind marcată pentru prima dată în 1997, la iniţiativa

Centrului de Conservare a Faunei Sălbatice şi a World Wildlife Fund (WWF), cu scopul de a atrage atenţia publicului asupra problemelor de mediu, de a promova respectul pentru natură, conform http://epl.org.ua/.

Cai în Rezervaţia Biosferei Delta Dunării, 9 februarie 2014.

În mod obişnuit, în această zi, se ţin conferinţe tematice, prelegeri, au loc diverse acţiuni şi evenimente, se acordă premii personalităţilor publice şi oamenilor de ştiinţă care au contribuitla protecţia mediului,

Data a fost aleasă pentru a reaminti că prima rezervaţie naturală din lume, Barguzinsky, situată pe teritoriul Rusiei, la nord-est de Lacul Baikal, a fost instituită la 11 ianuarie 1917. Zece ani mai târziu, în 1927, erau instituite şi în ţara noastră primele două rezervaţii naturale, în zona Dobrogei, scrie site-ul https://apanoastra.ro/.

Pe lângă obiectivul de a proteja anumite specii de plante şi animale, anumite ecosisteme sau formaţiuni geologice spectaculoase, ariile protejate au ca scop şi conservarea unor moduri specifice, tradiţionale, de viaţă. Pe teritoriul parcurilor naturale şi a altor zone protejate, cu excepţia unor zone de strictă protecţie, nu sunt interzise activităţile agricole.

Rezervaţia geologică Piatra Corbului, în apropiere de Roşia Montană, 17 septembrie 2010.

Pe lângă obiectivul de a proteja anumite specii de plante şi animale, anumite ecosisteme sau formaţiuni geologice spectaculoase, ariile protejate au ca scop şi conservarea unor moduri specifice, tradiţionale, de viaţă. Pe teritoriul parcurilor naturale şi a altor zone protejate, cu excepţia unor zone de strictă protecţie, nu sunt interzise activităţile agricole.

Condiţia impusă, însă, este aceea de a se respecta cu stricteţe practicile tradiţionale, astfel încât echilibrul natural să fie păstrat. Pentru că, una dintre principalele caracteristici ale practicilor agricole populare străvechi, este aceea că reuşesc să păstreze un echilibru stabil între modificările pe care oamenii le aduc mediului şi nevoile celorlalte specii care trăiesc în zonă, mai scrie sursa citată.

Zonele protejate - parcuri naţionale, zone sălbatice, zone conservate comunitare, rezervaţii naturale etc - reprezintă un pilon al conservării biodiversităţii, contribuind în acelaşi timp la mijloacele de trai ale oamenilor, în special la nivel local.

Zonele protejate se află în centrul eforturilor de conservare a naturii şi a serviciilor pe care ni le oferă - hrană, alimentare cu apă curată, medicamente şi protecţie împotriva impactului dezastrelor naturale. Rolul lor în a ajuta la atenuarea şi adaptarea la schimbările climatice este, de asemenea, din ce în ce mai recunoscut; s-a estimat că reţeaua globală de arii protejate stochează cel puţin 15% din carbonul terestru,

conform site-ului Comisiei Internaţionale a Ariilor Protejate, https://www.iucn.org/.

Rezervaţiile naturale sunt acele arii naturale protejate ale căror scopuri sunt protecţia şi conservarea unor habitate şi specii naturale importante sub aspect floristic, faunistic, forestier, hidrologic, geologic, speologic, paleontologic, pedologic. Mărimea lor este determinată de arealul necesar asigurării integrităţii elementelor protejate, scrie site-ul Administraţiei Podişului Nord Dobrogean, https://apnd.ro/

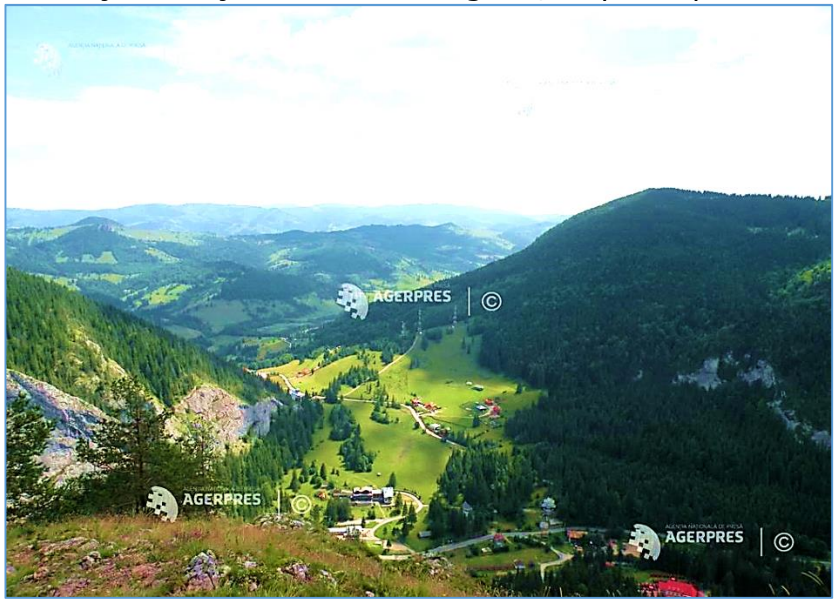

Parcul Naţional Cheile Bicazului - Haşmaş, rezervaţie geologică, botanică şi peisagistică, situată în Munţii Hăşmaş, 4 august 2014.

Parcurile naturale sunt acele arii naturale protejate care au ca scop protecţia şi conservarea unor ansambluri peisagistice şi în care interacţiunea activităţilor umane cu natura a creat, de-a lungul timpului, o zonă distinctă, cu valoare semnificativă peisagistică şi/sau culturală, cu o mare diversitate biologică.
Comisia Internaţională a Ariilor Protejate (The World Commission on Protected Areas - WCPA), împreună cu Naţiunile Unite pentru Mediu - Centrul Mondial de Monitorizare a Conservării, deţine o bază de date globală a ariilor protejate şi conservate. Această bază de date, accesibilă prin Protected Planet, enumeră aproximativ 261.766 de arii protejate recunoscute oficial care acoperă peste 15% din suprafaţa terestră a pământului şi 7,4% din oceanele lumii. Această cifră

este doar înregistrarea oficială. De fapt, există mult mai multe zone conservate, cum ar fi teritoriile popoarelor indigene şi zonele sălbatice conservate în mod privat, menţionează https://www.iucn.org/.

71.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A NONVIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ - 30 ianuarie 2025

„Nonviolența este arma celor puternici" – Gandhi

Indiferent că este vorba despre intimidare verbală sau fizică, hărțuire sexuală, sau pedepse corporale, violența în școli este, din păcate prezentă în viața cotidiană a elevilor. Violența în mediul școlar poate apărea atât între elevi, sau chiar și în raportul elev-profesor.

UNICEF susține faptul că nimeni nu ar trebui să meargă la școală cu frică.

În 1964, poetul spaniol Llorenç Vidal Vidal a fondat această zi, cunoscută și ca Ziua Internațională a Nonviolenței și Păcii. Este o inițiativă mondială, independentă, liberă și nonguvernamentală, ce dorește sensibilizarea oamenilor cu privire la violența din școli. Această zi promovează armonia, toleranța, solidaritatea și respectul față de drepturile omului.

Această zi, Ziua Internațională a Nonviolenței în Școală, este celebrată pe 30 ianuarie, reprezentând ziua în care s-a stins din viață Mahatma Gandhi (1869-1948), o personalitate ce a promovat pacea și nonviolența.

Mesajul acestui demers este: „Iubire universală, nonviolență și pace. Iubirea universală este mai bună decât egoismul, nonviolența decât violența și pacea decât războiul."

Știai că...

…1 din 3 elevi (între 13 și 15 ani) participă la lupte fizice?

…1 din 3 elevi (între 13 și 15 ani) este victima bullying-ului?

…în unele țări, pedeapsa corporală nu este interzisă, iar în jur de 720 de milioane de școlari trăiesc în aceste țări?

...în România și Letonia, aproximativ 6 din 10 elevi recunosc că brutalizează alți copii?

Ce poți face pentru a ajuta elevii?

Adulții și educatorii au responsabilitatea de a lupta împotriva actelor de violență. Pentru a-i ajuta pe copii să aleagă nonviolența și să facă din mediul școlar un loc primitor și sigur pentru toți, poți încerca următoarele idei:

- îndreaptă-i întotdeauna spre zicala „ce ție nu-ți place, altuia nu-i face";
- ajută-i să își dezvolte vocabularul emoțional și astfel, să

nu se simtă vulnerabil atunci când își arată sentimentele;

- organizează ateliere de lucru manual, pentru a-i ajuta să își canalizeze emoția în scopuri creative;
- oferă-i încredere că poate discuta cu tine fără a fi judecat;
- încurajează comunicarea și demonstrează-i faptul că a discuta cu ceilalți este cea mai bună soluție în conflict.

Echipa noastră de profesori a creat o serie de materiale didactice potrivite pentru a fi integrate în cadrul orelor dedicate acestei zile importante. Noi îți recomandăm câteva dintre preferatele noastre, ce vor fi cu siguranță de ajutor pentru a iniția discuții cu elevii:

72. - ZIUA MONDIALĂ A ZONELOR UMEDE

Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice, semnată la Ramsar (Iran) în 1971, a stabilit data de 02 Februarie ca Zi Mondială a Zonelor Umede. România a ratificat această convenție prin Legea nr. 5/1991.

Obiectivul Convenției Ramsar este acela de a conserva zonele umede, fauna și flora care servesc ca habitat al păsărilor acvatice. Pe de altă parte, Convenția are rolul foarte important de a sublinia importanța zonelor umede în rețeaua naturală a apelor de suprafață și subterane. Ele constituie habitate vitale, care în perioadele cu precipitații înmagazinează apă, având rol important în reducerea riscului și a efectelor negative produse de inundații, iar în perioadele de secetă eliberează treptat apa înmagazinată și asigură refacerea debitelor cursurilor de apă.

Anul acesta activitățile organizate pentru celebrarea Zilei Mondiale a Zonelor Umede se desfășoară sub deviza ”Zonele umede pentru viitorul nostru”. Astfel, acțiunile ce vor avea loc vizează sensibilizarea și conștientizarea opiniei publice cu privire la valoarea zonelor umede, a înțelegerii beneficiilor și serviciilor

aduse de aceste ecosisteme, precum și a vulnerabilității acestora la impactul activităților umane.

România este o țară cu o diversitate biologică ridicată, exprimată atât la nivel de ecosisteme, cât și la nivel de specii. După cea de a 11-a Conferință a Părților semnatare ale Convenției Ramsar (COP 11), găzduită la București în perioada 06-13 iulie 2012, în țara noastră au mai fost declarate încă 7 situri cu importanță internațională din punct de vedere ecologic, botanic, zoologic, limnologic, hidrologic și, mai ales, cu importanță internațională pentru păsările acvatice în toate anotimpurile. Astfel, România a ajuns la un număr de 19 situri cu o suprafață totală de 1.156.448 hectare.

73.- TOLERANTA ZERO IN CEEA CE PRIVESTE MUTILAREA GENITALA A FEMEILOR

Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), în fiecare an, milioane de femei și fete din UE și din întreaga lume sunt supuse practicii brutale a mutilării genitale feminine. Multe alte femei și fete sunt expuse acestui risc. Mutilarea genitală feminină este o practică extrem de nocivă care încalcă drepturile omului, drepturile copilului, precum și drepturile femeilor și fetelor la integritate fizică și psihică.

Cu ocazia Zilei internaționale a toleranței zero în ceea ce privește mutilarea genitală a femeilor, sărbătorită la 6 februarie, Comisia Europeană și-a reafirmat angajamentul ferm de a eradica această practică inacceptabilă.

Iar în prezent am trecut la acțiune. Astăzi, colega mea, Cecilia Malmström, responsabilă pentru afaceri interne, și cu mine ne vom alătura militanților pentru drepturile omului în a cere o toleranță zero în ceea ce privește mutilarea genitală feminină. Ne-am hotărât să facem echipă cu femei și bărbați care reprezintă o sursă foarte importantă de inspirație: deputați europeni, precum și principalii militanții la nivel mondial care luptă împotriva practicilor de mutilare genitală feminină, inclusiv Waris Dirie, autoarea romanului „Floarea deșertului”, Khady Koita și Chantal Compaoré, prima doamnă a Burkina Faso. Vom discuta modul în care Uniunea Europeană poate ajuta statele membre să elimine această practică despre care se crede că afectează aproximativ o jumătate de milion de victime în UE.

Vreau să mă asigur că utilizăm toate instrumentele pe care le avem la dispoziție la nivel european pentru a sprijini

eforturile naționale și internaționale de a pune capăt acestei practici inacceptabile. Acesta este motivul pentru care lansăm o consultare publică, în scopul de a colecta opinii cu privire la modul cel mai potrivit de a elabora măsuri la nivelul UE pentru a combate mutilarea genitală feminină. În toate statele membre ale UE, există deja acte legislative naționale care interzic această practică. Acum trebuie să le completăm prin sensibilizarea opiniei publice cu privire la efectele nocive ale mutilării genitale feminine asupra sănătății psihice și fizice a femeilor și a fetelor, precum și prin oferirea unor servicii de sprijin pentru victime. Principala noastră prioritate ar trebui să fie prevenirea – să ne asigurăm că nicio fată nu va mai suferi vreodată o astfel de experiență traumatizantă.

De asemenea, trebuie să ne ocupăm de victime: în UE, mai multe sute de mii de femei sunt afectate. Aceasta înseamnă că mii de femei au nevoie de îngrijire specială în timpul sarcinii, că mii de fete au nevoie de protecție și că mii de femei mai în vârstă, care suferă de complicații tardive, au nevoie de sprijin. Prin noua directivă europeană privind protecția victimelor se va garanta că femeile care sunt victime ale violenței, inclusiv victime ale acestei practici nocive, beneficiază de sprijinul de specialitate și de atenția de care au nevoie. Punem la dispoziție fonduri europene pentru a sensibiliza opinia publică față de toate formele de violență împotriva femeilor din statele membre ale UE, precum și pentru a sprijini ONG-urile și alte organizații care lucrează cu victime. Și dumneavoastră vă puteți aduce contribuția – faceți o fotografie pentru „toleranța zero” și dați de știre în jurul dumneavoastră că în Europa nu e loc pentru această violență.

Toată lumea este de acord că femeile nu ar trebui să sufere violențe din simplul motiv că sunt femei. Potrivit unui raport recent al Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, există victime sau potențiale victime, în cel puțin 13 țări membre ale UE. Însă acest lucru ne privește pe toți: chiar și o singură victimă este prea mult. Viitorul acestor fete și femei este în Europa și este de datoria noastră să le luăm apărarea, lor și tuturor victimelor mutilării genitale feminine, oriunde s-ar afla. UE va lupta pentru a pune capăt mutilării genitale feminine – nu doar de Ziua internațională a femeii, ci în toate cele 365 de zile ale anului!

74.- ZIUA BOLNAVULUI.

Mesajul papei Francisc: A se îngriji de bolnav și de relațiile lui. Pe 11 februarie, comemorarea Fecioarei Maria de la Lourdes, Biserica catolică marchează anual Ziua mondială a bolnavului. În unele țări, din cauza vremii, această Zi pastorală este marcată la o dată diferită. Ziua mondială a bolnavului, ajunsă anul acesta la a 32-a ediție anuală, este însoțită, prin tradiție, de un mesaj special al papei. Papa Francisc atrage atenția, de această dată, asupra grijii pentru relațiile umane și sociale ale celui bolnav.

Cetatea Vaticanului – Adrian Dancă

13 ianuarie 2024 – Vatican News. «”Nu este bine ca omul să fie singur”. A se îngriji de cel bolnav având grijă de relațiile acestuia» este tema Mesajului transmis de papa Francisc pentru a XXXII-a Zi mondială a bolnavului, pe care Biserica catolică o marchează de obicei pe 11 februarie, comemorarea liturgică a Fericitei Fecioare Maria de la Lourdes. Mesajul papei a fost publicat sâmbătă, 13 ianuarie a.c., de Sala de Presă a Sfântului Scaun în limbile arabă, italiană, engleză, franceză, germană, polonă, portugheză și spaniolă.

Vă oferim aici, în traducerea noastră de lucru, Mesajul papei Francisc pentru a 32-a Zi mondială a bolnavului (11 februarie 2024).

«"Nu este bine ca omul să fie singur" (Gen 2,18). Încă de la început, Dumnezeu, care este iubire, a creat ființa umană pentru comuniune, înscriind în ființa sa dimensiunea relațiilor. Astfel, viața noastră, modelată după chipul Sfintei Treimi, este chemată să se realizeze pe deplin în dinamismul relațiilor, al prieteniei și al iubirii reciproce. Am fost creați pentru a fi împreună, nu singuri. Și tocmai pentru că acest proiect de comuniune este înscris atât de profund în inima omului, experiența abandonului și a solitudinii ne înspăimântă și se dovedește dureroasă și chiar inumană. Ea devine mai dureroasă și inumană în perioadele de fragilitate, incertitudine și nesiguranță, adesea cauzate de apariția vreunei boli grave.

Mă gândesc, de exemplu, la cei care s-au simțit teribil de singuri în timpul pandemiei de Covid-19, la pacienții care nu puteau primi vizitatori, dar și la asistenții medicali, medici și personal auxiliar, fiind cu toții suprasolicitați și închiși în secții de izolare. Și, bineînțeles, să nu-i uităm pe cei care au trebuit să înfrunte singuri momentul morții, îngrijiți de personalul medical, dar departe de familiile lor.

În același timp, împărtășesc cu tristețe suferința și singurătatea celor care, din cauza războiului și a consecințelor sale tragice, se află fără susținere și asistență: războiul este cea mai teribilă dintre bolile sociale, iar oamenii cei mai fragili plătesc prețul cel mai mare.

Cu toate acestea, trebuie subliniat faptul că, chiar și în țările care se bucură de pace și de resurse mai mari, perioada de bătrânețe și de boală este adesea trăită în singurătate și uneori chiar în abandon. Această realitate tristă este mai ales o consecință a culturii individualismului, care exaltă randamentul cu orice preț și cultivă mitul eficienței, devenind indiferentă și chiar nemiloasă atunci când oamenii nu mai au puterea de a ține ritmul. Devine atunci o cultură a rebutării, în care "oamenii nu mai sunt resimțiți ca o valoare primară care trebuie respectată și protejată, mai ales dacă sunt săraci sau cu dizabilități, dacă "nu sunt încă necesari" - cum ar fi cei nenăscuți - sau "nu mai sunt necesari" - cum ar fi persoanele în vârstă" (enc. Fratelli tutti, 18). Din nefericire, această logică se regăsește și în anumite opțiuni politice, care nu reușesc să pună în centru demnitatea persoanei umane și necesitățile acesteia și nu favorizează întotdeauna strategiile și resursele necesare pentru a garanta fiecărei ființe umane dreptul fundamental la sănătate și accesul la îngrijire. În același timp, abandonul persoanelor fragile și singurătatea acestora sunt favorizate și de reducerea îngrijirii doar la serviciile medicale, fără ca acestea să fie însoțite, cu înțelepciune, de o "alianță terapeutică" între medic, pacient și membrii familiei.

Ne prinde bine să ascultăm din nou acest cuvânt biblic: nu este bine ca omul să fie singur! Dumnezeu îl pronunță chiar la începutul creației și ne revelează astfel semnificația profundă a planului său pentru umanitate, dar, în același timp, rana de moarte a păcatului, care se prezintă generând suspiciuni, rupturi, diviziuni și, de aceea, izolare. Aceasta afectează persoana în toate relațiile sale: cu Dumnezeu, cu sine, cu ceilalți, cu creația. O astfel de izolare ne face să pierdem sensul existenței, ne răpește bucuria iubirii și ne face să resimțim un sentiment apăsător de singurătate în toate marile treceri ale vieții.

Frați și surori, prima îngrijire de care avem nevoie în caz de boală este o apropiere plină de compasiune și delicatețe. De aceea, a avea grijă de bolnav înseamnă în primul rând a avea grijă de relațiile sale, de toate relațiile sale: cu Dumnezeu,

cu ceilalți - familie, prieteni, personalul medical -, cu creația, cu el însuși. Este posibil acest lucru? Da, este posibil și suntem cu toții chemați să ne angajăm pentru a face acest lucru posibil. Să ne uităm la icoana Bunului Samaritean (cf. Lc 10,25-37), la capacitatea sa de a încetini ritmul și de a se face aproapele, la delicatețea cu care alină rănile fratelui său în suferință.
Să ne amintim acest adevăr central al vieții noastre: am venit în lume pentru că cineva ne-a primit, suntem făcuți pentru iubire, suntem chemați la comuniune și fraternitate. Această dimensiune a ființei noastre ne susține mai ales în momentele de boală și fragilitate și este prima terapie pe care trebuie să o adoptăm cu toții împreună pentru a vindeca bolile societății în care trăim.
Vouă, celor care treceți prin boală, fie că este trecătoare sau cronică, aș vrea să vă spun: nu vă rușinați de dorința voastră de apropiere și de delicatețe! Nu o ascundeți și nu vă gândiți niciodată că sunteți o povară pentru ceilalți. Starea de bolnav ne invită pe toți să încetinim ritmurile exasperate în care suntem cufundați și să ne redescoperim pe noi înșine.

În această schimbare de epocă în care trăim, noi, creștinii, suntem chemați în mod special să ne asumăm privirea plină de compasiune a lui Isus. Să ne îngrijim de cei care suferă și sunt singuri, poate marginalizați și rebutați. Cu iubirea reciprocă, pe care Cristos Domnul ne-o dăruiește în rugăciune, mai ales în Euharistie, să vindecăm rănile singurătății și ale izolării. Și astfel să conlucrăm pentru a contracara cultura individualismului, a indiferenței, a rebutării și pentru a face să crească cultura blândeții și a compasiunii.
Bolnavii, cei fragili, săracii sunt în inima Bisericii și trebuie să fie și în centrul atenției noastre umane și al grijii noastre pastorale. Să nu uităm acest lucru! Și să ne încredințăm Preasfintei Maria, tămăduitoarea bolnavilor, pentru ca ea să mijlocească pentru noi și să ne ajute să fim artizani ai apropierii și ai relațiilor fraterne.»
Roma, Sfântul Ioan din Lateran, 10 ianuarie 2024 FRANCISCâ

75.- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PIZZEI, SĂRBĂTORITĂ PE 9 FEBRUARIE. De la ”pâinea plată” a Antichității, la cea mai populară mâncare a lumii
Ziua Internațională a Pizzei este o sărbătoare care marchează aprecierea globală pentru una dintre cele mai populare și delicioase mâncăruri din lume: pizza.

Această zi este sărbătorită în întreaga lume, aducând împreună oameni pentru a se bucura de una dintre cele mai faimoase mâncări din istorie.

Ziua Internațională a Pizzei este marcată pe 9 februarie.

Această zi este o ocazie de a sărbători diversitatea rețetelor de pizza din întreaga lume, precum și de a aprecia gustul și simplitatea acestui fel de mâncare.

Ziua Internațională a Pizzei: Istoria acestei mâncări

Istoria pizzei este îndelungată și își are rădăcinile în antichitate. Pâinea plată a fost consumată în diferite culturi antice, cum ar fi Grecia și Egiptul.

Acestea erau acoperite cu diferite alimente, cum am spunte astăzi, topping-uri, precum ulei de măsline, ierburi aromate și alte ingrediente.

La romani, pâinea plată era adesea servită cu diverse acoperiri, inclusiv brânză, ierburi și ulei. Aceasta poate fi considerată o formă timpurie de pizza.

Se crede că pizza modernă a luat naștere în Napoli, Italia. Prima mențiune documentată a pizzei a fost în 997 d.Hr., când orașul Napoli a fost sub stăpânirea bizantină.Pizzele originale erau simple, cu aluat subțire acoperit cu sos de roșii, brânză mozzarella și ierburi.

Pizza a devenit rapid un aliment preferat printre locuitorii săraci ai orașului. Timp de multe decenii, pizza a fost vândută mai ales pe străzi și în taverne.

Regina Margherita, cea mai cunoscută

Legenda spune că regele Umberto I și regina Margherita au vizitat orașul Napoli. În onoarea vizitei regale, pizzaiolo Raffaele Esposito a creat o pizza specială, folosind topping-uri

care să reprezinte culorile steagului italian: roșu (sos de roșii), alb (brânză mozzarella) și verde (busuioc).

Această pizza a fost numită „Pizza Margherita" și a devenit extrem de populară, stabilind multe din aspectele fundamentale ale pizzei moderne.

Odată cu imigrația italiană în Statele Unite în secolul al XIX-lea și al XX-lea, pizza a fost adusă în America, unde a devenit rapid un aliment de bază în bucătăria americană.

În secolul XX, lanțurile de restaurante și companiile de livrare au contribuit la popularizarea pizzei în întreaga lume.

76.- ZIUA MONDIALĂ A RADIOULUI

Este marcată anual pe 13 februarie | Radio Reîntregirea, de 22 de ani în slujba Bisericii și a societății

Radio și comunicații media

Până în zilele noastre, radioul reprezintă una dintre cele mai eficiente modalități de informare în masă la nivel mondial, pentru cea mai largă audiență și în timpul cel mai scurt posibil. Marcată în amintirea primei emisii a postului de radio al Națiunilor Unite (13 februarie 1946), Ziua Mondială a Radioului a fost instituită la inițiativa Academiei Spaniole de Radio. În urma unui studiu de fezabilitate realizat la UNESCO, Delegația Permanentă a Spaniei a prezentat propunerea de a fi stabilită o zi dedicată radioului. Astfel, pe data de 3 noiembrie 2011, în cadrul unei Conferințe generale a UNESCO, a fost proclamată în mod oficial Ziua Mondială a Radioului, fiind sărbătorită anual pe 13 februarie.

Înființarea Societății de Difuziune Radiotelefonică din România a avut loc la sfârșitul anului 1927. Anterior acestui moment, a fost publicată o broșură de propagandă intitulată „Radiodifuziunea. Lămuriri privitoare la necesitatea şi utilizarea radiodifuziunii". Prin intermediul acesteia, se puncta faptul că *„Radiodifuziunea este menită să aibă aceeaşi însemnătate ca şi presa, asupra căreia are superioritatea instantaneităţii, precum şi a expresiunii personale şi directe"*. Prima emisiune a Societății de Difuziune Radiotelefonică a fost transmisă pe data de 1 noiembrie 1928, radioul public din țara noastră identificându-se drept un promotor al culturii românești și un catalizator al formării și susținerii spiritului civic.

Radio Reîntregirea – extensiune misionară
a Bisericii în Eparhia Alba Iuliei

Cu o tradiție cultivată pe parcursul a peste două decenii, Radio Reîntregirea, patronat de Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Alba Iuliei, este unul dintre cele mai ascultate și apreciate posturi radiofonice din împrejurimi. Radio Reîntregirea oferă o varietate largă de emisiuni, rubrici și radioprograme cu specific cultural-religios, fiind receptat în județele Alba și Mureș, dar și în județele învecinate. Înființat în anul 2001, Radio Reîntregirea este cel de-al treilea post de radio ortodox din România, după Radio Trinitas, înființat la Iași, în anul 1998, și Radio Renașterea, fondat la Cluj-Napoca, în anul 1999. Pe lângă emisiunile tematice, un deziderat al radioului albaiulian a fost transmiterea slujbelor oficiate în Catedrala Încoronării.

Prima emisie a postului Radio Reîntregirea a fost înregistrată pe data de 25 decembrie 2001, de Praznicul Nașterii Domnului, când a fost difuzată Dumnezeiasca Liturghie arhierească din Catedrala arhiepiscopală. Proiectul radioului s-a dovedit a fi unul de o importanță fundamentală în ceea ce privește rolul său misionar în întreaga Eparhie (și nu numai). Astfel, până în prezent, prin purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, colectivul Radioului Reîntregirea – aflat sub coordonarea domnului director Ștefan Bretoiu – își propune să se implice activ, alături de parteneri și colaboratori, la promovarea valorilor autentice tradiționale și social-filantropice, continuând activitatea începută în urmă cu peste două decenii.

13 februarie: Ziua mondială a radioului
EVENIMENTE

Ziua mondială a radioului a fost proclamată de UNESCO în 2011 și adoptată de Adunarea Generală a ONU în 2012.

În 2024, la 13 februarie, Ziua mondială a radioului marchează centenarul acestuia.

Tema din acest an este Radio: Un secol de informare, educație și divertisment.

În cei o sută de ani de existență, radioul a devenit mijlocul cel mai apropiat de sufletul și mintea oamenilor. Radioul oferă știri, divertisment și educație în toate colțurile lumii, notează UNESCO într-un mesaj aniversar.

În ultima sută de ani, radioul s-a dovedit a fi un mijloc crucial de menținere a libertății de opinie și exprimare, adesea fiind unicul mod de rezistență și continuitate în vremuri de criză.

Radioul, sursă de încredere

Studiile au arătat, în mod repetat, că radioul se bucură de cea mai mare încredere.

Majoritatea cetățenilor plasează radioul deasupra televiziunii, a internetului, a rețelelor sociale sau a presei scrise. "Radioul reprezintă un triumf al accesibilității, al imediatului și al intimității și există un interes public puternic în apărarea și accesarea acestuia.

Considerăm că menținerea accesului facil al publicului, indiferent de modul în care îl recepționează, adică prin utilizarea rețelelor terestre (analogice sau digitate) – pe care încă se bazează majoritatea ascultătorilor – și promovarea accesului online, este la fel de democratic și deschis", transmite UNESCO.

Automobilele reprezintă cel mai popular loc de ascultare a radioului.

„Facem un apel către guverne, organismele de reglementare, industriile de automobile și tehnologie și toți membrii comunității globale de radio să ia măsuri de protecție pentru a se asigura că radioul va continua să prospere; să protejeze accesul liber și neîngrădit pe care îl oferă radioul pentru pluralitatea opiniilor și pentru informații de încredere; să permită radioului să continue să ajute comunitățile și vorbitorii de limbi minoritare să primească informații și să participe la procesele democratice; și să se asigure că radioul rămâne la dispoziția tuturor, indiferent de statutul financiar sau personal", adaugă UNESCO în mesajul său.

77.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A COPILULUI BOLNAV DE CANCER. - 15 FEBRUARIE,

Anual, peste 400.000 de copii și adolescenți sub 20 de ani, diagnosticați cu cancer

Obiectivul țintă al Inițiativei Globale pentru Cancerul Copilului a OMS este de a elimina toată durerea și suferința copiilor care luptă împotriva cancerului și de a obține o rată de supravieţuire de cel puțin 60% pentru toți copiii bolnavi din întreaga lume până în 2030.

Aceasta reprezintă o dublare aproximativă a ratei actuale de vindecare și va salva încă un milion de vieți în următorul deceniu.

Începând din 2002, la 15 februarie este marcată, anual, Ziua internaţională a copilului bolnav de cancer, la iniţiativa Childhood Cancer International (numită anterior Confederaţia

Internaţională a Organizaţiilor Părinţilor cu Copii Bolnavi de Cancer – ICCCPO), pentru a promova campanii de colaborare şi de sensibilizare la nivel mondial în problema copiilor bolnavi de cancer şi a exprima susţinerea faţă de copiii şi adolescenţii diagnosticaţi cu cancer, dar şi faţă de familiile acestora.

Funda galbenă

Childhood Cancer International (CCI) reprezintă o reţea globală alcătuită din 167 de reţele la nivel local şi naţional alcătuite din organizaţii înfiinţate în 90 de ţări de pe cinci continente,

Simbolul Zilei internaţionale a copilului bolnav de cancer este fundiţa galben-aurie. În 1997, un grup de părinți din Statele Unite a început să discute despre necesitatea unui simbol universal care să creeze conștientizarea cancerului infantil și să atragă atenția asupra deceselor și a dizabilităților cauzate de cancerul infantil.

Aurul este un metal prețios. Copiii sunt comoara noastră cea mai de preț.

Aurul este trecut prin foc pentru a deveni mai puternic și mai dur. Copiii cu cancer în copilărie trec în mod similar printr-o astfel de experiență. Ei dezvoltă adesea rezistența înfruntând toate provocările dificile și dureroase ale cancerului infantil.

Fiecare copil cu cancer merită cea mai bună îngrijire medicală şi psihosocială posibilă, indiferent de ţara de origine, rasă, stare financiară sau clasă socială. De asemenea, porneşte de la premisa că multe decese înregistrate la copiii cu cancer ar putea fi evitate dacă se pune un diagnostic exact şi în timp util, dacă există acces la un tratament şi o îngrijire adecvate şi accesibile, la medicamente esenţiale de bună calitate.

Marcarea anuală a acestei zile a antrenat alăturarea unor reţele globale şi a unor importante instituţii, între care SIOP (International Society of Pediatric Oncology), SIOP Europe (European Society of Pediatric Oncologists), UICC (Union for International Cancer Control), IARC (International Agency for Research on Cancer), ICPCN (International Childrens Palliative Care Network) şi CLAN (Caring and Living Among Neighbours).

„Dificultățile pregătesc deseori o persoană obișnuită pentru un destin extraordinar.” – C. S. Lewis

Şi în România există numeroase asociaţii care organizează acţiuni pentru marcarea acestei zile. Una dintre cele mai cunoscute este Asociaţia Little People, care s-a născut din iniţiativa fondatorilor Katie şi Shajjad Rizvi în 1996, în Cluj-Napoca, din dorinţa de a oferi fiecărui copil şi adolescent bolnav de cancer sprijinul de care are nevoie. În prezent, asociaţia pune la dispoziţia domeniului oncopediatric din România şi Republica Moldova o serie de servicii de înaltă calitate, programe zilnice de suport psihosocial a pacienţilor, evenimente complexe pentru tinerii supravieţuitori de cancer, profesionalism în coordonarea voluntarilor, sprijin material al secţiilor din spital prin proiecte de renovare a camerelor de joacă, donare de aparatură medicală şi achiziţionarea medicamentelor greu accesibile, grijă şi implicare constantă din partea unei echipe dedicate

78.- ZIUA MONDIALĂ A JUSTIŢIEI SOCIALE (ONU)

20 februarie

Organizaţia Naţiunilor Unite (ONU) marchează la 20 februarie, anual, Ziua mondială a justiţiei sociale, o iniţiativă a Adunării Generale din 26 noiembrie 2007, potrivit un.org.
Atunci când justiţia socială este prioritizată, societăţile şi economiile funcţionează mai coerent şi mai eficient. Acest adevăr este tot mai mult acceptat, la fel cum sunt şi soluţiile propuse pentru atingerea idealului de justiţie socială: existenţa drepturilor fundamentale, a oportunităţilor de angajare şi a protecţiei sociale. Nu în ultimul rând, dialogul deschis şi constant între guverne, angajaţi şi angajatori poate deveni o garanţie a existenţei justiţiei sociale, arată un.org.

Pe de altă parte, încă există grave nedreptăţi, milioane de oameni trăiesc fără a avea siguranţa zilei de mâine, inegalităţile şi dezechilibrele sociale ating, în anumite locuri, proporţii exagerate. Aceste triste realităţi pot pune în pericol progresul social realizat până în prezent. De aceea, susţinerea şi consolidarea instituţiilor şi politicilor care promovează cu adevărat justiţia socială trebuie să devină prioritatea zero.

Direcţiile pe care ONU le identifică în vederea realizării şi menţinerii justiţiei sociale sunt mediile de muncă incluzive,

asigurarea oportunităţilor de angajare şi a posibilităţii de reprofilare pe tot parcursul vieţii active, reforma instituţiilor menite să garanteze respectarea regulilor şi a legislaţiei pe piaţa muncii, precum şi protecţia socială pe toată durata vieţii.

ONU notează că ideea creării unei Coaliţii Globale pentru Justiţie Socială începe să prindă contur. Rolul acesteia ar urma să fie încurajarea cooperării internaţionale şi a alinierii politicilor favorabile justiţiei sociale în întreaga lume.

În anul 2023, tema propusă de ONU pentru această zi a fost "Depăşirea barierelor şi dezlănţuirea oportunităţilor pentru justiţie socială" ("Overcoming Barriers and Unleashing Opportunities for Social Justice"). ONU a lansat, astfel, un apel tuturor statelor membre, organizaţiilor care militează pentru justiţie socială, tinerilor şi societăţii civile de a găsi, prin dialog şi cooperare, mijloace eficiente prin care să reducă inegalităţile sociale, conflictele din interiorul societăţilor şi să întărească instituţiile care protejează drepturile celor care muncesc.

Scopul Zilei mondiale a justiţiei sociale este de a atrage atenţia factorilor responsabili asupra unor probleme precum sărăcia, şomajul şi excluziunea socială. În literatura de specialitate, se consideră că un individ este exclus social dacă este rezident într-o zonă geografică a societăţii, dar din motive în afara controlului său nu poate participa la activităţile normale ale cetăţenilor din acea societate, chiar dacă şi-ar dori să o facă.

Totodată, cu prilejul acestei zile sunt promovate valori precum solidaritatea, echitatea şi tratamentul egal oferit cetăţenilor indiferent de sex, rasă, religie, cultură sau stare a sănătăţii. Inegalităţile imense de venit atât pe plan naţional, cât şi internaţional, reprezintă, la rândul lor, un factor ce poate ridica obstacole în calea justiţiei sociale.

La 10 iunie 2008, Organizaţia Internaţională a Muncii a adoptat Declaraţia privind justiţia socială pentru o globalizare echitabilă.

Termenul de justiţie socială, inventat de cărturarul italian Luigi Taparelli în anul 1840, desemnează modul în care este aplicată justiţia într-o societate în relaţie cu clasele sociale existente în ea. Ea se referă la conceptul potrivit căruia toată lumea trebuie să aibă aceleaşi drepturi şi oportunităţi economice, politice şi sociale. Pentru adepţii justiţiei sociale, rolul cel mai important al statului este de a asigura bunăstarea

şi respectarea drepturilor cetăţenilor săi, indiferent de clasa socială din care fac parte aceştia, notează transparency.org.ro.

79.- ZIUA INTERNAŢIONALĂ A LIMBII MATERNE

21 februarie,

La fiecare două săptămâni o limbă dispare luând cu ea o întreagă moștenire culturală și intelectuală

Tema Zilei Internaționale a Limbii Materne din 2022, „Folosirea tehnologiei pentru învățarea multilingvă: provocări și oportunități", indică potențialul tehnologiei de a promova educația multilingvă și de a sprijini învăţământul de calitate pentru toți.Tehnologia are potențialul de a aborda unele dintre cele mai mari provocări în educație. Poate accelera eforturile pentru asigurarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții echitabile și incluzive pentru toți dacă este ghidată de principiile de bază ale incluziunii și echității. Educația multilingvă bazată pe limba maternă este o componentă cheie a incluziunii în educație.

În timpul pandemiei, când şcolile au fost închise, multe țări din întreaga lume au folosit tehnologia pentru a menține continuitatea învățării. Dar mulţi elevi nu au avut echipamentul necesar, nu au avut acces la internet, la conținut adaptat și la sprijin uman care le-ar fi permis să urmeze învățământul la distanță. În plus, instrumentele, programele și conținutul de predare și învățare la distanță nu sunt întotdeauna capabile să reflecte diversitatea lingvistică.

Limbile, cu implicațiile lor complexe pentru identitate, comunicare, integrare socială, educație și dezvoltare, au o importanță strategică pentru oameni și planetă. Cu toate acestea, din cauza proceselor de globalizare, ele sunt din ce în ce mai amenințate sau dispar cu totul. Când limbile se estompează, la fel se estompează și bogata tapiserie a diversității culturale a lumii. Oportunități, tradiții, memorie, moduri unice de gândire și exprimare – resurse valoroase pentru asigurarea unui viitor mai bun – sunt de asemenea pierdute.

La fiecare două săptămâni o limbă dispare luând cu ea o întreagă moștenire culturală și intelectuală. Cel puțin 43% din cele 6000 de limbi vorbite în lume sunt pe cale de dispariție. Doar câteva sute de limbi au primit cu adevărat un loc în sistemele de învățământ și în domeniul public, iar mai puțin de o sută sunt folosite în lumea digitală.

Societățile multilingve și multiculturale există prin limbile lor care transmit și păstrează cunoștințele și culturile tradiționale într-un mod durabil.

Ziua internaţională a limbii materne

Promovează diversitatea culturală și lingvistică pe întreg mapamondul și aminteşte de uciderea celor patru studenți care militau, pe 21 februarie 1952, pentru folosirea în mod oficial a limbii lor materne, bengali, în Bangladesh.

Un grup de studenţi de la Universitatea din Dacca manifesta pentru recunoaşterea limbii bengali ca una dintre limbile vorbite pe teritoriul statului Pakistan. În 1948, urdu fusese declarată singura limbă oficială atât în Estul cât şi în Vestul Pakistanului. Dar populaţia din Est (teritoriu devenit ulterior statul Bangladesh), care vorbea în majoritate limba bengali, a iniţiat o mişcare de protest care a culminat în 21 februarie 1952 cu manifestaţia studenţilor de la Universitatea din Dacca.

Shaheed Minar (monumentul martirilor) din Dacca aduce un omagiu celor patru demonstranți uciși în 1952. Au existat trei versiuni ale monumentului. Prima versiune a fost construită în 22-23 februarie 1952Se compune din patru cadre din marmură și un cadru mai larg tot din marmură, cu partea superioară înclinată. Cele patru cadre reprezintă cei patru bărbați care au murit la 21 februarie 1952, iar cadrul dublu simbolizează mamele și țara lor. Reproduceri ale monumentului au fost construite peste tot în lume, acolo unde s-au stabilit cetăţeni din Bangladesh, în special în Londra și Oldham, Regatul Unit.

Un monument dedicat Zilei Internaționale a Limbii Materne a fost ridicat în Sydney, Australia, la data de 19 februarie 2006. Se compune dintr-o bucată de ardezie montată vertical pe o platformă înaltă şi imagini stilizate ale Shaheed Minar. Inscripţia „Ne vom aminti martirii din 21 februarie” este în limba engleză, bengali și şi limbi de pe alte cinci continente.

80.- ZIUA BOLILOR RARE

În ziua sfîrșitului de lună februarie

Ziua Bolilor Rare este o zi festivă care are loc în ultima zi a lunii februarie, pentru a atrage atenția la bolile rare și pentru a îmbunătăți accesul la tratament medical și reprezentare pentru persoanele cu boli rare și familiilor acestora. Aceasta a fost înființată în anul 2008, deoarece, în conformitate cu

Organizația Europeană pentru Boli Rare (EURORDIS), tratamentul pentru multe boli rare este insuficient, la fel cum sunt și rețelele sociale pentru a sprijini persoanele cu boli rare și familiilor acestora; în plus, în timp ce erau deja numeroase zile dedicate persoanelor care suferă de boli individuale (cum ar fi SIDA, cancerul, etc), nu a fost în trecut o zi care să reprezinte persoanele care suferă de boli rare.

În 2009, Ziua Bolilor Rare a ajuns la nivel mondial deoarece NORD (Organizația Națională pentru Boli Rare) a mobilizat 200 organizații pentru promovarea pacienților care suferă de boli rare în Statele Unite, în timp ce organizațiile din China, Australia, Taiwan și America Latină de asemenea, au depus eforturi în țările lor, pentru a coordona activități și a promova ziua.

81.- ZIUA DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA ALIENĂRII PĂRINTEȘTI

Ziua de 25 aprilie a fost aleasă ca Zi de luptă împotriva alienării părintești (PAAD în limba engleză), ca parte dintr-o campanie globală de a crește înțelegerea fenomenului alienării părintești. Idea a pornit din Canada fiind inițiată de Sarvy Emo în anul 2005, având ca dată originală de sărbătorire ziua de 28 martie. Această dată a fost schimbată în anul următor, din rațiuni de marketing.

PAAD este sărbătorită din anul 2011, în Bermuda, și în 17 state americane (New York, Maine, Connecticut, Florida, Indiana, Iowa, Kentucky, Montana, Nebraska, Alabama, Arkansas, Georgia, Maryland, Mississippi, West Virginia, Indiana, Oklahoma). Multe orașe canadiene recunosc oficial ziua de 25 aprilie ca Zi de luptă împotriva alienării părintești. De la proclamare, ziua a fost recunoscută (și se fac manifestări) în circa 25 de țări ale lumii.

Alienarea parentală este rezultatul procesului de manipulare psihologică a unui copil prin care acesta din urmă poate prezenta unul sau mai multe din următoarele caractere: teamă nejustificată, lipsă de respect sau ostilitate față de un părinte sau un alt membru al familiei. E o formă distinctivă și răspândită pe scară larga a abuzului psihologic și violenței în familie - atât pentru copil cât și pentru membrii respinși ai familiei - ce are loc aproape exclusiv în asociație cu separarea familiei sau divorțul (în special în cazul în care este implicată proceduri legale) și care subminează principile de bază a Declarației Universale a drepturilor omului și Convenția Orga-

nizației Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului. Cel mai frecvent, cauza principală este un părinte care dorește să excludă un alt părinte din viața copilului lor, dar și alți membri ai familiei sau prieteni, precum și profesioniști implicați cu familia (inclusiv psihologi, avocați și judecători), pot contribui în mod semnificativ la proces. Adesea duce la înstrăinarea pe termen lung sau chiar permanent, a unui copil de unul dintre părinți sau alți membri ai familiei și ca o experiență deosebit de nefavorabilă din copilărie duce la rezultatate semnificativ crescute a riscului de boli mintale și fizice la copii.